

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav východoevropských a slavistických studií

Diplomová práce

Petra Kačmarčíková Bakajsová

Balkanizace versus evropeizace – výrazové ztvárnění ideových konceptů (na českém a bulharském materiále)

Balkanization versus Europeanization. Expressing Ideological Concepts (in Czech and Bulgarian)

Tímto bych chtěla poděkovat paní profesorce Haně Gladkové za podnětné směrování a užitečné rady pro zpracování tohoto tématu.

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a výhradně s použitím citovaných literatury a dalších odborných zdrojů.

Praha 27.7. 2010

Anotace

Jméno autora: Petra Kačmarčíková Bakajsová

Instituce: Univerzita Karlova v Praze, Filosofická fakulta

Ústav východoevropských a slavistických studií

Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38

Obor: Bulharistika

Název práce: Balkanizace versus evropeizace – výrazové ztvárnění ideových konceptů

(na českém a bulharském materiále)

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Hana Gladkova, CSc.

Počet stran: 106 + přílohy

Počet příloh: 1 (v rozsahu od str. 107 do str. 184)

Rok obhajoby: 2010

Klíčová slova: evropeizace, balkanizace, diskurs, koncept Evropa, koncept Balkán, vytváření obrazu, publicistický styl

Tato práce si klade za cíl zmapovat užití pojmů **evropeizace** a **balkanizace** na českém a bulharském jazykovém materiále. Oba výrazu jsou uvedeny na pozadí formování konceptů Evropa a Balkán a způsobu, jímž jsou tyto dva koncepty reprezentovány v českém a bulharském prostředí. Následně jsou oba sledované pojmy analyzovány na relevantním jazykovém materiále, který byl získán z Českého národního korpusu a Bulharského národního korpusu. Jednotlivá užití jsou rozdělena na základě expresivity a převládajících témat, čímž poukážeme nejen na kladné či záporné konotace, ale i převažující kontexty, v nichž se oba pojmy vyskytují. Závěry analýzy mají sloužit k potvrzení či vyvrácení tvrzení o existenci primárně negativního „balkánského diskursu“ a naopak pozitivního „evropského diskursu“.

Abstract

Author's name: Petra Kačmarčíková Bakajsová

School: Charles University, Prague

The Faculty of Art

Institut of Slavic and Eastern European Studies

Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38

Program: Bulgarian Studies

Title: Balkanization versus Europeanization. Expressing Ideological Concepts

(in Czech and Bulgarian)

Consultant: Prof. PhDr. Hana Gladkova, CSc.

Number of pages: 106 + attachments

Number of attachments: 1 (from page 107 to page 184)

Year: 2010

Key words: Europeanization, Balkanization, discourse, the concept of Europe, the concept of the Balkans, creating an image, journalistic style

The aim of this thesis is to describe the two terms – Europeanization and Balkanization – using the Czech and Bulgarian language data. Both of the terms are set in broader contexts of Europe and the Balkans as emerging concepts and the way they have been represented in Czech and Bulgarian. The relevant language data originate in the national corpuses – The Czech National Corpus and The Bulgarian National Corpus. All the examples have been divided according to their expressivity and prevailing subject, which means that we are trying to point out to both – the type of expressivity as well as the most frequent contexts in which the terms appear. The conclusions that have been drawn from the analysis are supposed to either confirm or refuse existence of primarily negative “Balkan discourse“, and primarily positive “European discourse“.

Obsah:

1. Úvod.....	10
A) Teoretická část	11
2. Diskurs	12
3. Evropa a Balkán: zrod pojmů a jejich vymezení.....	16
3.1. Zrod a formování konceptu „Evropa“.....	17
3.1.1. Etymologie názvu a prvotní vymezení.....	18
3.1.2. Definiující mezníky.....	19
3.1.2.1. Krize křesťanské identity.....	19
3.1.2.2. Od Osvícenství po světové války.....	20
3.1.3. Západ a Východ.....	20
3.1.4. Střední Evropa – východní hranice Západu	22
3.1.5. Diskurs o Evropě	25
3.1.6. Evropská identita?.....	25
3.1.7. Kdo je Evropan.....	26
3.1.8. Evropa českýma očima	27
3.1.8.1. Náhled do české historie.....	28
3.1.8.2. Český diskurs o Evropě	29
3.1.8.2.1. Evropa coby normativní kontext a morální závazek	30
3.1.8.2.2. Evropa jako hodnota.....	30
3.1.8.2.3. Přináležitost k Evropě.....	31
3.1.9. Bulharský diskurs o Evropě.....	32
3.1.9.1. Stále ještě Evropa?	33
3.1.9.2. Řecký faktor.....	34
3.1.9.3. Ruský kulturní vliv a slavismus	35
3.1.9.4. Role tureckého prostředí ve vnímání Evropy	35
3.1.9.5. Církevní mise.....	36
3.1.9.6. Proměny obrazu Evropy v Bulharsku napříč časem.....	36
3.1.9.6.1. Osvobození	37
3.1.9.6.2. Rozpad Východního bloku	39
3.2. Zrod a formování konceptu „Balkán“.....	40
3.2.1. Historie vzniku názvu, první zmínky ve světových jazycích	40

3.2.2.	Etymologie názvu	41
3.2.3.	„Balkán“ jako geografický název pohoří	41
3.2.4.	Rozšířenost názvu v 18. a 19. století.....	42
3.2.5.	Balkán jako geografický název poloostrova.....	42
3.2.6.	Balkán versus <i>Südeuropa</i>	42
3.2.7.	Kdo je vlastně Balkánec?	44
3.2.8.	„Balkán“ ve světových jazycích	44
4.	Evropeizace a balkanizace, protichůdné ideové koncepty?	46
4.1.	Slovníkové definice a uchopení vědeckým diskursem	46
4.1.1.	Evropeizace	47
4.1.1.1.	České slovníkové definice evropeizace	47
4.1.1.2.	Bulharské slovníkové definice evropeizace.....	49
4.1.1.3.	Uchopení evropeizace vědeckým diskursem	50
4.1.1.4.	Specifika českého „vědeckého“ diskursu	51
4.1.2.	Balkanizace	53
4.1.2.1.	České slovníkové definice balkanizace	53
4.1.2.2.	Bulharské slovníkové definice balkanizace	54
4.1.2.3.	Balkanizace ve vědeckém diskursu.....	55
B)	Materiálová část	59
5.	Korpusová data	60
6.	Český korpus	61
6.1.	Evropeizace a její varianty v českém korpusu	62
6.1.1.	E-v-ropeizace/E-v-ropeisace	63
6.1.2.	Analýza užití rozdělených do skupin	64
6.1.2.1.	Záporná užití evropeis/zace	64
6.1.2.1.1.	V. Klaus	65
6.1.2.1.2.	Ostatní záporná: náboženství, ztráta identity (globalizace ...)	67
6.1.2.2.	Kladná užití evropeis/zace	68
6.1.2.2.1.	Poevropštění.....	69
6.1.2.2.2.	Transformace za účelem vylepšení situace	70
6.1.2.2.3.	Sjednocení, spolupráce, integrace	70
6.1.2.2.4.	Přenos pravomocí do širšího evropského rámce	70

6.1.2.3.	Neutrální užití – evropis/zace	71
6.1.3.	E-u-ropeizace/E-u-ropeisace	72
6.1.3.1.	Záporné konotace-europeis/zace	73
6.1.3.1.1.	V. Klaus	73
6.1.3.1.2.	Ztráta identity, globalizace.....	73
6.1.3.1.3.	Škodlivá ideologie, náboženství.....	73
6.1.3.2.	Kladná užití – europeis/zace	74
6.1.3.2.1.	Kladné poevropštění.....	74
6.1.3.2.2.	Přenesení rozhodování na EU orgány, arbitr	74
6.1.3.2.3.	Transformace k lepšímu.....	75
6.1.3.3.	Nezařazená a neutrální	75
6.1.3.4.	Shrnutí evropeizace	76
6.2.	Balkanizace a její varianty v rámci ČNK.....	77
6.2.1.	Negativně konotující balkanizace	78
6.2.1.1.	Jiný význam než územní rozpad	79
6.2.1.2.	Balkanizace Balkánu	80
6.2.1.3.	Rozpad ČSFR	81
6.2.1.4.	Mimo hranice Evropy.....	83
6.2.2.	Neutrální užití.....	83
6.2.3.	Shrnutí balkanizace.....	83
7.	Bulharský korpus	84
7.1.	Evropeizace v BHK	85
7.1.1.	Kladná užití evropeizace v BNK	86
7.1.1.1.	Transformace k lepšímu	86
7.1.1.2.	Poevropštění.....	88
7.1.1.3.	Politické sjednocení.....	89
7.1.2.	Negativní konotace	90
7.1.3.	Shrnutí evropeizace v BNK.....	91
7.2.	Balkanizace v BNK	91
7.2.1.	Kladná užití	92
7.2.2.	Neutrální užití	92
7.2.3.	Negativní užití	93

7.2.3.1.	Územní rozpad spjatý s Balkánem.....	93
7.2.3.2.	Balkanizace a integrace	95
7.2.3.3.	Desintegrace, ale mimo Balkán.....	96
7.2.3.4.	Balkanizace v jiných kontextech.....	96
7.2.3.5.	Redefinice	97
7.2.4.	Shrnutí balkanizace v BNK	97
8.	Závěr	98
9.	Seznam použité literatury	102

1. Úvod

Tato diplomová práce si klade za úkol zmapovat užití pojmů **balkanizace** a **evropeizace**. Vznik a geneze těchto dvou pojmů, které jsme si zde zvolili jako určité protipóly budou mapovány na pozadí formování Evropy (zejména západní a střední) a Balkánu jako denotátů a zároveň geografických entit. Nebudeme se zabývat vznikem a chronologickými dějinami Evropy a Balkánu, ale spíše jejich pojmovou genezí, která bude v první řadě zahrnovat etymologii, dále se pak zaměříme na vybrané historické mezníky, které měly zásadní význam pro formování obrazů obou regionů.

V návaznosti na formování obrazu Evropy a Balkánu se budeme zabývat ukotvením námi sledovaných pojmů, **evropeizace** a **balkanizace**, které mají společné to, že vycházejí z výše zmiňovaných geografických a kulturních entit, a zároveň na sebe v současném publicistickém diskursu berou různé podoby. Kromě společných rysů se tyto dva termíny v mnohém liší. Zatímco **evropeizace** ve vědeckém diskursu nabývá statutu nové oblasti zkoumání politických věd, o **balkanizaci** tak hovořit nelze. Více společného i rozdílného nám odhalí Materiálová část, kde budeme pomocí korpusových dat analyzovat užití těchto dvou termínů v současné publicistice.

Poznatky shromážděné v této práci navazují na písemnou práci zakončující první cyklus studia, kde jsme se zaměřili pouze na pojem **balkanizace** a jeho deriváty¹.

V této práci jsme vycházeli z poznatků M. N. Todorové a jejího tvrzení o existenci diskursu jménem „balkanismus“ který je v mnohých ohledech provázán s politikou a vytváří o balkánských národech jisté stereotypy². Tento výrok a s ním spjaté souvislosti jsme se snažili podpořit či vyvrátit sondou do jazykového materiálu zprostředkovaného českým a bulharským korpusem a vzhledem k asymetričnosti obou korpusů jsme materiál doplnili o příklady užití z internetu. Zdroje jsme co do žánru omezily na publicistické. Na jednotlivých užitích jsme pak sledovali, jakým způsobem se daný výraz užívá, tj. v jakých konotacích, zda ve významu primárním či sekundárním, zda nabývá expresivity, ať už kladné či záporné.

Po prozkoumání materiálové části, kterou jsme doplnili o slovníkové definice české a bulharské, jsme došli k závěru, že české a bulharské prostředí uchopují a využívají toho

¹ (Bakajsová, 2009, 34 stran)

² Takto utvářené stereotypy pak fungují nejen ve vztahu Západní mocnosti a Balkán, ale i mezi jednotlivými státy regionu v pokusu o vymezení se proti druhým, popřípadě poukázat na jejich nedostatky (Todorova, 2004).

výrazu odlišně. Ze zkoumaných českých užití bylo patrné, že **balkanizace** a její deriváty mají poměrně široké uplatnění, že skutečně dochází k jistému utvrzování „diskursu balkanismu“ a že pojem bývá často užíván v přenesených, často expresivních, významech, většinou dle soudobých politických a společenských potřeb.

I v bulharských textech bylo pojmu užíváno v rámci politického diskursu, ale oproti českým textům se častěji objevuje zmínka o jeho vzniku a také o faktu, že **balkanizace** je konstruktem mocností, ne Balkánců. Dalo by se tedy s určitou mírou nadsázky říci, že zde dochází ke snaze o korekci výrazu.

Ve zkoumaném materiálu jsme poměrně často naráželi na stavění procesu **balkanizace** do opozice vůči evropské integraci. Rozhodli jsme se tento fenomén obecněji pojmut do rámce prohlubování vztahů s Evropou, respektive Evropskou unií se všemi aspekty a procesy, které se k tomu pojí. Abychom docílili vyváženosti v rámci terminologie, zvolili jsme coby protipól **evropeizaci**.

Teoretický úvod bude doplněn o Materiálovou část, která bude charakterizována prací s Českým a Bulharským národním korpusem. Zvolili jsme korpus jako zdroj, neboť jsme přesvědčeni, že mezi ostatními variantami sběru materiálu, což v našem případě byl internet či sběr vlastních excerpt z vybraných publicistických zdrojů, je korpus pro mapování tohoto typu tím nejvhodnějším. Více o volbě korpusu, jeho výhodách a nevýhodách a odlišnostech korpusu českého a bulharského uvedeme v kapitolách charakterizujících povahu korpusových dat i jednotlivé korpusy.

Podobně, jako tomu bylo u výše zmiňované předchozí práce, se budeme snažit kategorizovat jednotlivá užití do charakteristických skupin a na základě toho pak budeme vyvozovat závěry a porovnávat tyto závěry mezi jednotlivými prostředími a s některými teoretickými východisky.

A) Teoretická část

Tuto část uvedeme podkapitolou specifikující užití termínu diskurs v této práci. Dále se již budeme věnovat námi sledovaným výrazům. Jako pozadí pro jejich následný popis a analýzu nám poslouží krátké exkurzy do dějin a způsobu reprezentování regionů, od nichž byly odvozeny – Evropy a Balkánu. Evropeizaci a balkanizaci pak popíšeme na základě slovníkových definic a způsobu, jimiž jsou užívány ve vědeckém diskursu s jeho českými a

bulharskými specifiky. Poznatky této části nám budou cennými východisky pro Materiálovou část, kde je budeme specifikovat na základě jednotlivých užití.

2. Diskurs

Vzhledem k tomu, že naši problematiku uchopujeme pomocí diskursu a tento termín má v naší práci klíčovou úlohu, považujeme za vhodné využít této podkapitoly a specifikovat ho pro naše potřeby.

Pojem **diskurs** se váže na počátky textové lingvistiky, které se datují do sedmdesátých let dvacátého století, kdy skupina lingvistů vystoupila s požadavkem pracovat s textem, jako se základní jednotkou lingvistického bádání³.

Podle Černého pojem zavedl Teun A. van Dijk (Černý, 1996, str. 456), který se ve své knize *Text and Context* vyslovuje pro celý text jako jednotku bádání přičemž tohoto označení má být užíváno ve smyslu „abstraktního teoretického konstrukt, který představuje to, co většinou nazýváme diskursem, přičemž výpovědi, které se vyznačují textovou strukturou jsou pak přijatelné jako diskursy jazyka“⁴.

Pozornosti se však diskursu dostalo zejména v roce 1970, kdy ho při své přednášce *Řád diskursu* použil Michel Foucault. Zatímco Dijkovo vymezení diskursu je vázáno na výpověď, tedy na text, M. Foucault volí jako klíčové pojmy své teorie **epistém** a **diskurs**, přičemž **epistémy** jsou určité „podvědomé formy myšlení“, naproti tomu **diskurs** je souhrn chování, včetně vědeckých tvrzení popisujících daný obor. Jeho analýzou lze dojít k podstatě dané kultury (Černý, 1996 str. 456). Diskurs je zde chápán jako souhrn implicitních pravidel, která nejsou nijak centrálně registrována, která jsou však přítomna v každé promluvě, kterou tak regulují a v podstatě umožňují. Je to tedy určité pozadí, které něco říci umožňuje a něco naopak znemožňuje.

Foucaultovské pojetí diskursu zásadním způsobem ovlivnilo všechna ostatní pojetí diskursu. Svou šíří a filosofickou hloubkou se pro tento dnes již téměř nedefinovatelný pojem hodí. My se však vzhledem k povaze naší práce vrátíme k hledisku převážně lingvistickému, které je však doplněno o širší sociolingvistické pojetí. V tomto světle se nám jako nejvhodnější pojetí

³ Srovnáme-li s předchozími lingvistickými teoriemi počínaje strukturalismem, stály v popředí zájmu postupně foném, morfém, výraz, celá věta a nakonec text.

⁴ „The term (text) will here be used to denote the abstract theoretical construct underlying what is usually called a DISCOURSE. Those utterances which can be assigned textual structure are thus acceptable discourses of the language ...“ (Dijk, 1977 str. 3), Vlastní překlad.

diskursu jeví uchopení Normana Fairclougha, jehož výchozí stanovisko se vymezuje jako lingvistické, akcentující analýzu konkrétních textů. Fairclough vychází z Foucaultovy definice, zároveň nás však navrácí k textu, když zdůrazňuje, že analýza je diskursu také analýzou sdělení (**statements**), tedy textů a výpovědí konstituujících další texty (Fairclough, 2003).

Tímto se však neomezuje na pouhou analýzu textů, naopak se snaží rozpoznat pravidla, jež řídí onu množinu textů a výpovědí. Pojmu diskurs tak užívá jako abstraktního označení pro oblast sdělení (**domain of statements**) a jako konkrétního označení pro dané skupiny sdělení (**groups of statements**), nebo pravidla, která tyto skupiny řídí (**rules**).

Fairclough tedy chápe diskurs spíše jako „způsoby vyjadřování aspektů světa, tedy procesy, vztahy a struktury materiálního světa, mentálního světa myšlenek, pocitů a domněnek, a sociálního světa“⁵.

Svůj přístup nazývá „kritickým“ ve smyslu snahy poukazovat na často skryté vztahy mezi jazykem, ideologií a mocí. Toto stanovisko vychází se sociální interakce, avšak zaměřuje se primárně na její lingvistický⁶ aspekt a jeho vliv na účastníky interakce a systém jako takový. Z našeho pohledu toto stanovisko představuje značné výhody, neboť v závěru naší analýzy se budeme snažit popsat právě tyto vztahy.

Vzhledem k tomu, že jazyk vždy odráží různé pohledy na svět, existují různé diskursy, které tyto pohledy reprezentují. Nejenže vypovídají o skutečném stavu světa, mohou být také imaginativní, prospektivní povahy vypovídaje o světě, jaký by mohl být, čímž mu zároveň mohou určovat jistý směr vývoje. Jednotlivé diskursy se mohou doplňovat, soupeřit spolu či si být nadřazený.

Jako základní krok v rozpoznání diskursu volí Fairclough textovou analýzu, v níž se zaměřuje na dané aspekty světa, které jsou v textu reprezentovány, a na postoj či úhel pohledu, který byl při jejich reprezentování uplatněn. Zaměříme-li se na ztvárnění textu, zjistíme množství lingvistických prvků, které daný diskurs konstituují. Jako první se nabízejí slova. Je však nutné nezabývat se pouze různými variantami vyjádření, ale zaměřit se na sémantické vztahy, jež si jednotlivé výrazy mezi sebou budují. Různé diskursy používají různé výrazy, často se

⁵ „I see discourse as ways of representing aspects of the world – the processes, relations and structures of the material world, “mental world“ of thoughts, feelings, beliefs and so forth, and the social world.“ (Fairclough, 2003, str. 124), Vlastní překlad.

⁶ Pojem „lingvistika“ zde chápeme v širokém pojetí zkoumání jazyka od jeho fonetického systému, morfologie, syntaxe a sémantiky.

však výrazy vyskytují ve více diskurzech, avšak mohou nabýt jiného významu nebo konotací. Znovu pak musí být zkoumány zejména na základě sémantických vztahů, kolokací, metafor, frekvence užití a presupozic. Svou roli mohou hrát i rozdíly v gramatických vztazích.

Vzhledem k sepětí diskursu a společenské praxe se však vydáváme za hranice textové analýzy. Na základě tří elementů diskursu: textu, interakce a sociálního kontextu (**text, interaction, social context**) rozlišuje Fairclough tři fáze analýzy diskursu: popis, interpretaci, explanaci (**description, interpretation, explanation**)⁷.

Role analytika při analýze diskursu je ztížená tím, že nemá přístup k presupozicím a znalostem účastníků diskursu, které jimi jsou aktivovány ve fázi interpretace, neboť tyto procesy se odehrávají pouze v jejich myšlenkových pochodech. Jedinou možností je využít vlastní kapacity a znalosti o vytváření daného diskursu a vtělit se do role účastníka diskursu. Ostatně osoba analytika je při takovém zkoumání textu velmi blízká roli účastníka, neboť jediné aplikací vlastních zdrojů znalostí a presupozic na ty, které aktivují účastníci, lze daný proces zkoumat.

Neměli bychom opomenout také fakt, že se diskurs mění a vyvíjí, což je dáno už jeho podstatou a provázaností se společenským vývojem. Jakákoliv společenská změna zahrnující změnu charakteru společenských událostí, postupů a propojování těchto postupů (později i struktur) sebou nutně přináší i změnu charakteru textů, diskursních řádů a z dlouhodobého hlediska i jazyka (Fairclough, 2006 stránky 32-33).

Proměnlivost diskursu je také dána mírou jeho stability, opakování a množství uživatelů, pro něž je společný. Diskursy se tak pohybují na určité škále od nejvyšší míry abstrakce a zobecnění po specifikaci a lokalizaci daného diskursu. V rámci tohoto dynamického procesu se pak existující diskursy mohou kombinovat, čímž vznikají diskursy nové.

⁷ Popis textu (**description**) se zabývá formálními vlastnostmi textu, tedy uchopuje text z hlediska slovní zásoby, gramatiky a textových struktur. V závěru této fáze si autor klade deset otázek specifikujících zjištěné vlastnosti textu, po jejichž zodpovězení je možné stanovit, zda jsou zvolené prostředky relevantní danému diskursu, popřípadě, jaké by byly další varianty.

Ve fázi interpretace (**interpretation**) se zabýváme vztahem textu a interakce, tj. zabýváme se jak vznikem textu jako důsledku určitého komunikačního procesu, tak jeho interpretací. Při procesu interpretace jednotliví účastníci aktivují zdroje svých dosavadních znalostí (**member's resources, background knowledge**) v reakci na formální podobu textu. Finální fáze explanace (**explanation**) má za úkol definovat vztah mezi interakcí a společenským kontextem. Poukazuje také na to, jakým způsobem je diskurs determinován společenskými strukturami a jaký na ně naopak může mít vliv. Toto pozorování by se mělo odehrávat na třech úrovních: společenské, institucionální a situační (Fairclough, 1989 str. 26).

Pozastavme se nyní u vztahu mezi jazykem a ideologií a jazykem a mocí a jejich uplatňování skrze jazyk. Ve své knize *Language and Power* se Fairclough snaží objasnit existující konvence, které jsou podle něj důsledkem mocenských vztahů a střetů. Pracuje s předpoklady nebo domněnkami (**common-sense assumptions**), které jsou společné všem členům daného společenství a které jsou žádoucí v určitých situacích a které jsou implicitně obsaženy v konvencích, jež určují lidskou komunikaci a jejichž znalost je aktivována podvědomě.

Tyto předpoklady či domněnky nazývá ideologiemi. Ideologii zde chápeme jako způsob ospravedlňování existujícího společenského řádu a rozdílné moci, které jsou zakotvovány neustálým opakováním v běžných vzorcích chování do té míry, že jsou brány za samozřejmé. Stávají se tak výše zmíněnými všeobecnými předpoklady (**common-sense assumptions**), které jsou zprostředkovávány zejména skrze jazyk, neboť jazyk je nejčastější formou společenské interakce.

Ideologie je následně zprostředkovatelem moci ve společnosti například tím, že umožňuje nadvládu jedné společenské skupiny nad druhou. Opět tak činí zejména skrze jazyk, ačkoliv ten není jediným způsobem uplatňování moci (Fairclough, 1995 stránky 2-3). Jediným způsobem jak těmto procesům čelit je rozvíjení kritického vědomí (**critical consciousness**), jenž nám umožní rozpoznat skryté vztahy v trojúhelníku jazyk-ideologie-moc a následně je změnit.

V tomto duchu uzavřeme tuto podkapitulu náhledem na způsob reprezentování psaného i mluveného diskursu v médiích, neboť ta jsou ve své tištěné podobě zdrojem naší analýzy.

Ve společenské interakci hrají média roli určitého zprostředkovatele (**mediator**) (Fairclough, 1995 str. 62), který umožňuje sdělení mezi autorem daného výroku a publikem. Tento proces je však do značné míry ovlivněn dalšími aspekty, jako například obecnými předpoklady, jimž tvůrci zpráv podléhají, a zrovna tak ideologiemi. Ty jsou upevňovány médii, která tak umožňují některým mocenským skupinám upevňovat svou moc.

Vzhledem ke zmíněnému prvku sdělení je nutné si uvědomit, jakým způsobem vlastně média zprostředkovávají daná sdělení: zda je uvádějí v plném či částečném znění, v přímé či nepřímé řeči a zda se tváří jako slova zprostředkovaná nebo jako slova samotného autora zprávy.

V rámci analýzy mediálního diskursu pak zjišťujeme, že často dochází k určitému „převedení“ (**translation**) daného sdělení v obecně platný názor veřejnosti a tímto způsobem

se daří „vládnoucí skupině“ upevňovat svou moc. Média tak napomáhají legitimizovat a reprodukovat asymetrické mocenské vztahy tím, že názory mocenských skupin prezentují jako obecně přijímané předpoklady a domněnky (**common-sense**).

Mohlo by se zdát, že činnost médií je ryze manipulativní. Do značné míry jistě je, avšak činnost tvůrců zpráv je, zrovna tak jako ostatních členů daného společenství, ovlivněna konvencemi panujícími v této oblasti. Aplikováním těchto konvencí spolu s vědomou manipulací zpráv však tvůrci zpráv posilují schopnost médií „zamaskovat“ moc vládnoucí skupiny, která je skrz média upevňována. Hovoříme tedy o „skryté moci mediálního diskursu“ (**hidden power of media discourse**), jejíž pomocí lze poměrně efektivně ovlivňovat veřejné mínění.

Věříme, že toto krátké uvedení k pojmu diskurs pomůže objasnit způsob, kterým ho je užíváno v této práci a stane se tak jedním z východisek při analýze zdrojového materiálu a následnému vyvozování východisek.

Vzhledem k faktu, že oba námi sledované termíny jsou odvozeny od geografických názvů, které se nějakým způsobem konstituovaly a postupně utvářely svůj obraz, nabídneme zde krátký náhled do historie Evropy a Balkánu nejen z geografického, ale i politického, kulturního a také etymologického hlediska.

3. Evropa a Balkán: zrod pojmů a jejich vymezení

V následujících dvou kapitolách budeme mapovat vznik pojmů Evropa a Balkán na jejich historickém pozadí. V žádném případě nehodláme usilovat o vyčerpávající soupis dějin obou celků, což by beztak z pohledu některých renomovaných historiků bylo téměř nemožné, obzvlášť v případě Evropy⁸. Kromě etymologie obou názvů se budeme snažit nejprve nastínit formování významu Evropy. Na tomto pozadí, pak budeme formulovat mezníky ve vývoji pojmu Balkán. Oba celky budeme chápat především na základě jejich kultury, politiky v procesu jejich historického vymezování a způsobu reprezentace. Tento úvod nám má pro následující kapitoly poskytnout východiska pro užší analýzu **evropeizace** a **balkanizace**.

⁸ Jeden ze členů oxfordské Magdalen College, A. J. P. Taylor uvedl v anketě zaměřené na definici evropských dějin následující: „Evropské dějiny jsou čímkoliv, čím je historik chce mít. Je to shrnutí událostí a idejí ... cokoli dalšího, co chcete. Je tu jeden omezující faktor. Musí se odehrávat v prostoru zvaném Evropa, nebo z něj vycházet. Jelikož si ovšem nejsem zcela jist, co má tato oblast být, mám velmi málo jasno i ve všem ostatním (Davies, 2000 s.67).

3.1. Zrod a formování konceptu Evropa

Hovoříme-li dnes o Evropě, vybaví se nám jakýsi celek, symbol a možná i konstrukt, který je soudržný v rozličných aspektech. Předně ho můžeme chápat čistě geograficky a spolehnout se buď na pevně stanovené hranice v podobě moří a oceánů, nebo vzít v potaz hranice méně stabilní, často diskutované a pro mnohé sporné.

Pokud přesáhneme geografický rámec a budeme uvažovat Evropu v jejím kulturním měřítku, mohli bychom si ji představit jako pomyslné jádro a množství periferií sahajících od Severní Ameriky po Jihovýchodní Asii. My se však omezíme na Evropu, jejíž kolébku spatřujeme v helénské civilizaci a jejíž podoba se v průběhu staletí formovala neustálým pohybem, nejistotou a potřebou vymezit se vůči okolním vlivům i vnitřním procesům.

Tyto tendence jsou patrné od samého počátku až dodnes. Pro naši potřebu se ale budeme předně věnovat výrazným tendencím Evropy konce devatenáctého a dvacátého století. Prvním významným mezníkem nám bude doba osvícenství, kdy je myšlenka křesťanské identity postupně nahrazena v osvícenském duchu identitou evropskou a později národní. Toto období je pro nás přínosné zejména proto, že se Evropa v této době stává ideálem reprezentovaným duchem Velké francouzské revoluce a osvícenskými myšlenkami. Takto reprezentovaná Evropa pak významným způsobem vstupuje nejen do českého⁹ a bulharského¹⁰ diskursu.

Dále se budeme opírat o zásadní zvraty v dějinách Evropy dvacátého století a jimi vzniklé tendence dalšího vývoje, které umožnily upevnění některých ideálů předchozí doby, v podobě koloniálních či válečných výbojů. Jejich následné ztroskotání vedlo ke krizi evropské identity, která nebyla vyřešena ani následnými sjednocujícími tendencemi.

Namísto pevně stanovených definic se spíše budeme snažit zachytit charakteristické vývojové fáze a způsob vzniku a upevňování zejména konstruktů západní, východní a střední Evropy. Přikláňáme se zde k postoji Normana Daviese vyjádřenému v úvodu knihy *Evropa - Dějiny jednoho kontinentu*, a to že dělení na Západ a Východ (popřípadě Střed) je spíše „amalgámem

⁹ Hroch, M. 2002. The Czech Discourse on Europe, 1848-1948. [autor knihy] Michael Malmberg a Bo Strath. *The Meaning of Europe*. Oxford-New York : Berg, 2002, stránky 243-263.

¹⁰ Даскалов, Румен. 1998. *Между изтока и запада, български културни дилеми*. София : Издателство "лик", 1998, stránky 7-65.

intelektuálních konstrukcí“ (Davies, 2000 s.46), jejichž objasnění si žádá širší souvislosti¹¹. Nicméně, není třeba žádné hlubší diskursní analýzy, abychom považovali „Západ“ a „Východ“ za stále živé a v hojné míře užívané ideologické konstrukty.

Ačkoliv v dělení Evropy jednoznačně převládá protipól Západ-Východ, pozastavíme se také u již zmíněného konceptu střední Evropy. Představíme tento fenomén v jeho „kunderovské“ podobě včetně polemizujících názorů. Poukážeme také na způsob, jímž byl tento koncept dále rozpracováván českým disentem. Připustíme-li existenci Střední Evropy jako samostatné entity, pokusíme se zachytit, jak se tento evropský subregion vymezuje vůči zbytku východní Evropy, respektive jihovýchodní Evropy, a jak se jeho existence podílí na formování obrazu Evropy v české společnosti.

3.1.1. Etymologie názvu a prvotní vymezení

Podle řecké mytologie odvozuje kontinent své jméno od dcery fénického krále – Európy, která byla pro svou krásu unesena pánem bohů, Diem, na ostrov Kréta, kde později porodila tři syny, významné řecké bojovníky. Další hypotézy uvádějí, že jméno bylo převzato podle města ležícího v západní Malé Asii. Asi nejpřesnější je hypotéza, že název *Evropa* má základ v asyrštině, přičemž ve staroasyrštině znamenalo *ereb* nebo *irib* něco jako „západ slunce“ (Veber, 2004 str. 9). Tento původ označení je podpořen faktem, že tehdejší helénské osídlení, které se nacházelo na západ od Egejského moře, se tímto vymezovalo vůči maloasijským městům nacházejícím se na východ od Egejského moře (Davies, 2000 str. 19).

První zmínka o Evropě jako území se objevuje v básni složené Hésiodem, který žil v 8. až 7. století před Kristem. Mytologická vysvětlení sice našla své uplatnění v antickém umění, nicméně starořecké historiky neuspokojila. Přesněji Evropu vymezil řecký historik Hérodotos (484-425 p. K.), který ve své *Historii* rozdělil svět na tři části: Evropu, Asii a Libyi (pozdější Afriku). Starořecký historik, žijící o takřka o sto let později, už Evropu považoval za kontinent. V jeho popisech je Evropa vymezena svým nepřítelem - Peršany (Veber, 2004 s. 10).

Mýtus o bájně Európe zřejmě neměl se skutečností mnoho společného, můžeme ho však chápat jako metaforu, v níž mladá, vyděšená Európa unesená Diem symbolizuje helénské

¹¹ Hranice mezi Východem a Západem mohou totiž být vytyčeny na základě různých ideologií, náboženských nebo politických. Z náčrtu mapy, která poukazuje na možné polarizace v rámci i mimo rámec Evropy, je patrné, že není možné dojít k jedné hranici, a co víc, tato hranice nemusí nutně oddělovat Západ od Východu. Mapa zachycující různě pojatá bipolární dělení Evropy viz (Davies, 2000 str. 41).

obyvatele, kteří s očekáváním a bázní objevovali dosud nepoznaný svět rozkládající se na Západě (Davies, 2000 s. 19).

3.1.2. Definující mezníky

V této části nastíníme významná historická období ve vývoji Evropy a pokusíme se je alespoň částečně vztáhnout k obrazu, který o Evropě utvářela ať už v jejím rámci nebo navenek. Historici nám odpustí tento selektivní přístup, když se „skokem“ přesuneme do doby, která se významně podílela na utváření moderního evropanství a jejíž vliv je patrný dodnes.

3.1.2.1. Krize křesťanské identity

Předtím, než se budeme věnovat námi vybraným obdobím, pozastavme se nad tím, co moderní doba chápe jako kořeny Evropy, na nichž byla a je budována evropská identita¹². Nejčastěji bývá pilířem Evropy označováno křesťanství, které je nepochybně hluboce zakořeněno v evropské kultuře a po dlouhá staletí na něm stála existence, rozmach i úpadek Evropy. Hegemonie konceptu náboženské jednoty však byla díky intelektuálskému rozmachu a z něj vyplývajícím novým potřebám obyvatel Evropy překonána novými, občanskými, potřebami. Tento proces trval v rozmezí 14. až 18. století a kromě šíření vzdělanosti se na něm podílely také četné náboženské střety a celkový úpadek zejména latinského křesťanstva (Davies, 2000 str. 28).

Pojem Evropa se tak postupně začal stávat novým symbolem jednoty a lidskosti v tom nejširším pojetí. Osvícenští myslitelé se novým pojetím Evropy snažili zaplnit prázdné místo po Římsko-katolické církvi a představit Evropu v novém světle coby jednotnou komunitu, federaci jednotlivých národů (Malmberg, a další, 2002 str. 2).

Podobně jako se křesťanství vymezovalo proti svým východním formám nebo islámu, i nyní se všeobjímající civilizační mise nesoucí se v duchu osvícenství a racionalismu vymezovala proti despotickému Východu. Tyto opozice byly akcelerovány vpádem osmanských Turků do Evropy a jejich následnou přítomností na Balkáně. Tato bezprostřední blízkost však umožnila

¹² Pojem „evropské identity“ považujeme za značně sporný a spíše se přikláníme ke pojetí mnohonásobné evropské identity, přičemž koncept jednotné evropské identity se netěší valnému úspěchu ve vztahu k silicím národní identitám. Nehledě na fakt, že evropská identita je v různých částech tohoto kontinentu pocíťována různě. Pro ilustraci uvádíme například pozici Irska, Ruska, Velké Británie a států Jihovýchodní Evropy. Koncept „mnohosti evropské identity“ lze srovnat s pojetím „mnohosti balkánské identity“, více viz (Todorova, 2004).

i čilé obchodní kontakty, jako tomu ostatně bylo i v ostatních částech Evropy, kde se křesťanstvo sekávalo se světem islámu.

3.1.2.2. Od Osvícenství po světové války

Model Evropy coby konfederace států se v rukou osvícenských filosofů měl stát zárukou míru a pospolitosti. Voltaire ve spisu z roku 1751 popisuje Evropu jako velkou republiku rozdělenou na několik států, z nichž některé jsou monarchické, některé smíšené ... ale všechny pospolité. O dvacet let později vyhlásil Rousseau: „Nejsou žádní Francouzi, Němci a Španělé, dokonce ani Angličané, nýbrž Evropané“ (Davies, 2000 str. 29).

Na konci 19. století a v průběhu století 20. prožívá Evropa zmítaná válečnými konflikty podobné hledání nové identity, jako tomu bylo po náboženských válkách o tři sta let dříve. Až do otřesů způsobených I. světovou válkou byla Evropa ztotožňována s harmonií a jednotou. Stala se ideálem, ke kterému měli směřovat všichni dobří Evropané (včetně těch, co za ně v té době ještě mnohými ani nebyli považováni). Tento mesianistický diskurs pozorujeme už polovině 17. století v době Vestfálského míru, dále pak v propagandě Viléma III. Oranžského ve věci spolčení proti Ludvíku XIV. a v neposlední řadě v době napoleonských válek (Davies, 2000 str. 31).

Tato vize zaznamenala silný v době I. světové války, kdy tehdejší Evropa coby světové panství na vrcholu „mírumilovného“ imperialismu a rozšiřování svého vlivu za geografické hranice zaznamenala hlubokou restrukturalizaci, která vyústila ve vznik nových národních států. I v nedlouho trvajícím míru se vyskytly hlasy volající po jednotné pacifistické Evropě, které tehdy již akcentují západní, zejména pak francouzský aspekt. Hrůzy druhé světové války a následný rozpad koloniálních říší prohloubily krizi evropské identity. Pacifistická úsilí po 2. světové válce se pouze změnila v ozbrojený mír panující v bipolárním světě. Nejvhodnějším lékem na ztrátu moci a stigma agresora se ukázalo oživení myšlenky hlubšího politického sjednocení tehdy už výhradně západní Evropy.

3.1.3. Západ a Východ

Pokrok západoevropských mocností a tendence jejich východních sousedů vzhlížet k nim má kořeny již době Osvícenství, kdy nejen že se z jejich center šířil duch racionalismu a svobody, ale také byl znatelný jejich ekonomický pokrok. Nově vzniklé národní státy, které se na mapě Evropy objevily rozpadem Rakouska-Uherska vzhlíží zejména k Francii a Británii. V této souvislosti bychom neměli opomenout roli bolševického Ruska, které se snaží uplatňovat svůj

vliv nejen skrze panslavistickou myšlenku, a Spojené státy, které se stávají ekonomickou světovou mocností číslo jedna.

I Marx a Engels ve své ideologii přijali premisu, že země západní Evropy dosáhly vyššího stupně rozvoje, zároveň však zdůraznili, že jejich předčasná vyspělost bude také důvodem pro jejich úpadek. Tyto názory získaly na váze až když se marxismus stal vůdčí ideologií vzniklého Sovětského svazu. Ani Lenin se nebránil přiznat západní Evropě její kulturní a ekonomickou vyspělost a k jejímu odkazu se hlásil, nicméně pro potřeby SSSR se chtěl zbavit mravní zkaženosti, která podle sovětských ideologů v západní Evropě vládla (Davies, 2000 stránky 44-46).

Myšlenka budování „Malé Evropy“ a její politicko-ekonomické podoby vykrystalizovala v 50. letech 20. století. Kladla si za úkol udržet v mezích poválečné Německo a budovat čím dál užší spolupráci ekonomické povahy. Přes veškerou snahu komunistických režimů se západní Evropa opět vstoupila do role ne nepodobné té z konce 17. a 18. století. Utlačovaným a chudším obyvatelům Východního bloku se postupně stávala symbolem svobody a hospodářské prosperity. Po pádu Železné opony měla takto vystavěná a tehdy již integrovaná západní Evropa spolu se Severní Amerikou přivítat „znovu nalezené“ Evropany ze států Východního bloku a nasměrovat jejich další vývoj.

Již v době světových válek se v západní Evropě hovoří o „mocnostech“ a „malých státech“, které často nikoho nezajímají a bývá jimi opovrhováno. Tento trend pokračuje i v druhé polovině 20. století a je utvrzován na všech úrovních tehdejšího společenského diskursu. Po nastolení sjednocujících procesů vyvstala potřeba odkazovat se ke kořenům evropské civilizace. Ať už byly tyto kořena nacházeny v odkazech antických civilizací či společném křesťanském základu, dějiny Evropy začaly být zaměřovány s dějinami západní Evropy (Davies, 2000 str. 39).

Tato tendence spolu se všemi ostatními výhodami západoevropských států a USA může být vztažena k teorii dominantního diskursu nastolovaného vlivnými skupinami. Více odpovědí na otázky spjaté s touto problematikou nám poskytne Materiálová část, neboť součástí této práce je kromě nastínění teoretických východisek také na vymezeném vzorku vyvrátit nebo potvrdit, v každém případě popsat, tendence panující v současném diskursu o Evropě, nebo spíše EU, jako dědici odkazu převážně západní Evropy, a Balkánu, jehož pozice je o to složitější, že se v ní slučuje silný a po staletí trávající vliv osmanský stejně jako odkaz člena bývalého Východního bloku.

3.1.4. Střední Evropa – východní hranice Západu

Takzvaná *Mittleuropa* byla původně výrazem německým. Nejslavnější propagátor tohoto označení byl Friedrich Naumann, který ji definoval jako široké území rozpínající se od Severního moře po Alpy a dále směrem k Dunaji a Jadranskému moři. Původně toto území nezahrnovalo Rumunsko, Bulharsko, Srbsko a Řecko (zrovna tak Švýcarsko a Nizozemí), ale později bylo do tohoto konceptu zahrnuto i Bulharsko (Todorova, 1997 str. 150).

Koncept střední Evropy tak, jak byl nejvíce rozvinut a používán v 80. letech, byl vytvořen „Východem“ a Německo nezahrnuje. Jeho počátky bychom mohli hledat již po rozpadu Rakousko-Uherské monarchie, kdy se konstituovaly některé státy nejúžeji asociované s tímto regionem (Československo, Maďarsko). Jeho užití začíná být aktuální zejména po rozdělení Evropy na Východ a Západ po druhé světové válce a sílí postupnou ztrátou iluzí východoevropských intelektuálů ohledně jejich ruských bratří.

M. Todorova popisuje tři vlny zájmu o „střední Evropu“, z nichž první dvě se prolínaly s některými pokusy o definici již v 50. a 60. letech minulého století a kulminovaly v 80. letech a třetí vlna se odehrává až po roce 1989. Do první vlny, která měla povahu emancipační, spadá i esej Milana Kundery publikovaná v roce 1984 pod názvem *The Tragedy of Central Europe*¹³. Této poměrně stručné a v mnohých bodech historicky nekonzistentní a sporné stati se na Západě dostalo větší pozornosti, než pracím na podobné téma od Poláka Czeslawa Milosze a Maďara Jenő Szücsse, jehož dílo asi nejvíce z těchto tří autorů uchopilo toto téma v jeho historické šíři¹⁴.

Podle Kundery je pozice Čechoslováků, Poláků a Maďarů ztížená systémem hodnot shodným se západní Evropou a přináležitostí do východní (ruské) sféry vlivu. Region střední Evropy, ač není politicky vymezen, je pro Kunderu kulturní entitou uvězněnou mezi dvěma bloky (Kundera, 1984 str. 5), z nichž bližší jí je ten západní. Ve svém emotivním apelu usiluje o maximální vymezení se vůči Rusku (lépe řečeno bolševikům), se kterým země středoevropského regionu údajně nemají pranic společného, naopak jeho kultura je jim cizí (Kundera, 1984 str. 4). Ostře se tím staví také proti slovanské myšlence, která je podle něj

¹³ Kundera, M. 1984. *The Tragedy of Central Europe*. *Euroculture*. [Online] 26. Duben 1984. [Citace: 13. 6 2010.] [http://www.euroculture.upol.cz/dokumenty/sylaby/Kundera_Tragedy_\(18\).pdf](http://www.euroculture.upol.cz/dokumenty/sylaby/Kundera_Tragedy_(18).pdf).

¹⁴ Czeslaw, M. 1983. *The Witness of Poetry*. Massachusetts : Harvard University Press, 1983.; Szücs, J. 1983. *The Three Historic Regions of Europe, An Outline*. *Acta Historica Scientiarum Hungaricae*. č. 29 (2-4) 1983.

pouze nástrojem Ruska, jak prosazovat své mocenské zájmy pod rouškou společného slovanského odkazu (Kundera, 1984 str. 5).

Tragédie střední Evropy podle Kundery započala už rozpadem Rakousko-Uherska, respektive neschopností Habsburské monarchie udržet tento celek jako federaci, která by byla dostatečnou protiváhou Ruska. „Tragédie“ jako taková však není na straně Východu, nýbrž Západu, který tím, že ignoroval decimování kultury a jejich institucí v Československu, Polsku a v Maďarsku, popřel společné evropské hodnoty a kulturu. Střední Evropa se v očích svých západních sousedů stává Evropou východní a spolu s její mizející jedinečnou kulturou a tradicemi se ztrácí i její identita (Kundera, 1984 str. 11).

Kunderovým jediným „druhým“ bylo Rusko, o Balkánu zde není ani slovo, což by se dalo označit za rys společný všem pokusům o emancipaci střední Evropy v první vlně zájmu. V druhé fázi, která končí rokem 1989 bylo na toto téma publikováno již značné množství textů jak na Západě, tak na Východě. Úsilí této fáze kulminovala, když byla v roce 1989 vydána kniha *In Search of the Central Europe*¹⁵, v níž byla existence střední Evropy považována za samozřejmou a která tento region negativně vymezovala na bázi jeho specifických hodnot odlišných od těch, které byly propagovány vládnoucí vrstvou, a identitě natolik jedinečné, že mohla sloužit jako jednotící princip a alternativa pro ty, kteří se chtěli odklonit od sovětské reality (Todorova, 1997 str. 147).

Závěrem této sbírky je uveden článek Timothyho Gartona Ashe napsaný roku 1986, v němž analyzuje tři reprezentativní autory: V. Havla, A. Michnika a J. Konráda. Pod názvem *Does Central Europe Exist?* se Ashovi podařilo poukázat na sémantický rozdíl mezi užitím pojmů střední Evropa a východní Evropa (zejména u Havla a Konráda), přičemž první z nich se vždy vyskytoval v kladném až sentimentálním smyslu a utvrzoval svou existenci, zatímco druhý byl užíván buď neutrálně nebo v negativním smyslu. V závěru svého článku potvrzuje Kunderovu tezi, že „skutečně středoevropské bylo vždy západoevropské, tedy racionální, humanistické, demokratické, skeptické a tolerantní. To ostatní bylo východoevropské, tedy ruské, popřípadě německé“ (Todorova, 1997 str. 153).

V tomto článku ještě s pojmem střední Evropy Ash pracoval jako s utopickým konceptem intelektuální jednoty, odvahy a odpovědnosti. Avšak po roce od počátku 90. let, dokud datujeme třetí vlnu zájmu o střední Evropu, již nelze uchopovat tento region pouze

¹⁵ Schöpflin, G. a Wood, N. 1989. *In Search of Central Europe*. Cambridge : Polity, 1989.

v myšlenkách, je třeba k němu zaujmout jasné politické stanovisko. Mění se tedy i rétorika T. G. Ashe, když volá po přijetí států tohoto regionu do struktur západní Evropy.

Po roce 1989 se tedy státům střední Evropy (ČSFR, Maďarsko, Polsko) naskytá možnost „urychlit“ svou cestu zpět do Evropy, jinými slovy EU, na bázi vzájemné spolupráce s cílem posílit tento region. Kromě Visegrádské čtyřky, která nesehrála v tomto procesu významnější roli, nikdy ke skutečné a efektivní spolupráci nedošlo. Idea intelektuální solidarity se po roce 1989 doslova vypařila a veškeré další pokusy ztroskotaly na preferování určitých témat a provincialismu (Todorova, 1997 str. 155).

Stejně jako tomu bylo v minulosti, v úsilí o získání členství a NATO a později i EU, kdy se státy střední Evropy opíraly zejména o sdílené hodnoty se západem a potřebu ochrany před dalším možným mocenským vlivem Ruska. Stejně jako se státy střední Evropy vymezovaly proti Rusku, činily tak i v případě Balkánu a s hořkostí nesly fakt, že byly Evropskou unií adresovány v roce 1995 společně s ostatními státy bývalého Východního bloku v rámci společného balíčku, v němž byly Česká republika, Slovensko, Rumunsko a Bulharsko. Po pádu železné opony byl nastolen nový diskurs usilující o specifičnost a důležitost středoevropského regionu pro Západní Evropu oproti Balkánu, jenž může být ponechán ve sféře vlivu Ruska.

Tento druh rétoriky je uplatňován i v západoevropském prostředí, kde se například v deníku *The Chicago Tribune* dočítáme, že se na východní Evropu snáší nová opona dělící „sever od jihu, západ od východu, bohaté od chudých a minulost od budoucnosti. Zatímco Maďarsko, Polsko a Česká republika upalují směrem k demokratické budoucnosti a tržní ekonomice, Rumunsko a Bulharsko upadají zpět do balkánské zaostalosti a nerovnoprávnému občanství v nové Evropě¹⁶.

Výsledkem třetí fáze zájmu o střední Evropu byl zjevně přechod od politických myšlenek a slov k politickým činům, který nevedl tolik k podpoře a budování regionu jako takového, jako měl uspíšit vstup jednotlivých států do struktur Severoatlantické aliance a EU. V této fázi se také poprvé objevují balkánské státy coby protipól (podobně jako tomu bylo s Ruskem), čímž se „středoevropský diskurs“ zasloužil o utvrzení a zesílení „balkánského diskursu“.

¹⁶ Longworth, R. C. 1994. Bulgaria, Romania, Resist Pull of the West. *The Chicago Tribune*. 10. Říjen 1994, stránky 1, 6.

3.1.5. Diskurs o Evropě

V rámci kapitoly pojednávající o Evropě, jejím statutu a polarizaci jsme se rozhodli zařadit také kapitolu, která nám přiblíží, jakým způsobem byla Evropa vnímána v českém a bulharském prostředí. Tato podkapitola by nám měla umožnit lépe porozumět a interpretovat výsledky užití pojmu evropeizace v českém a bulharském korpusu. Pojem Evropa zde budeme užívat téměř výhradně ve smyslu „západní Evropa“. Pokusíme se zde nastínit, jakým způsobem se „Evropa“, potažmo evropská identita připustíme-li, že něco takového existuje, podílela na utváření vlastní národní identity. Dáváme tomuto přístupu přednost před chronologickým výčtem historickým momentů, které formovaly obraz Evropy v obou prostředích, neboť takový postup bychom nebyli schopni zvládnout v dostatečné historické šíři. Navíc jsme přesvědčeni, že zaměřením se na sepětí mezi evropskou identitou a formováním nebo utvrzováním identity národní nejlépe naznačíme, jak byla Evropa v jednotlivých společnostech vnímána. Předpokládáme, že tímto přístupem poukážeme na fakta relevantní pro pozdější analýzu „diskursu evropeizace“.

Opět se zaměříme na období, která pro tento proces považujeme za stěžejní a jejichž vliv je ve vnímání Evropy, nebo spíše jejich institucí, patrný dodnes. Pro české prostředí se budeme opírat o stat' Miroslava Hrocha *The Czech Discourse on Europe, 1848-1948*¹⁷. Při popisu bulharského vnímání Evropy využijeme především poznatků Rumena Daskalova¹⁸.

3.1.6. Evropská identita?

Problematiky evropské identity, její existence či neexistence, jsme se dotkli již v kapitole pojednávající o Evropě jako o politicko-kulturně-geografické entitě, kde jsme také zmínili některé z hlavních rysů dnešního evropanství, a to jednak odkazování se ke křesťanským hodnotám, na straně druhé sekularizaci a potřebu se vymezit vůči „druhému“, ať už vnitřně nebo navenek (vůči Orientu, Rusku, Balkánu apod.).

V 50. a 60. letech minulého století byl v rámci organizace sfér mocenského vlivu a znovunalezení místa Evropy na politické mapě odstartován projekt nové „evropské identity“, která se ruku v ruce s upevňováním politicko-hospodářských vztahů mezi západními zeměmi kontinentu měla stát jakousi náplastí na rány vzniklé krizí národních identit po 2. světové válce. Vytvoření nové, „celoevropské“ identity na bázi prosperujících ekonomik se nabízelo

¹⁷ (Hroch, 2002)

¹⁸ (Даскалов, 1998)

jako jasné odmítnutí nacionalismu. Nejvíce se v tomto procesu angažovala Francie, která skrze něj hodlala upevnit své pozice rodící se hospodářské velmoci a udržet poválečné Německo na uzdě. To pak v myšlence evropské identity našlo náhradu za identitu národní, která v případě poválečného Německa nebyla právě žádoucí. Nová identita se nesla pod vlajkou integrace do ES.

Koncept takto budované evropské identity byl otřesen již v sedmdesátých letech pádem amerického dolaru a prudkým nárůstem cen na trzích s ropou. Tehdejší vůdčí postavy evropské myšlenky však nevzdávaly svá úsilí a na konferenci v Kodani v roce 1973 znovu potvrdily svou snahu „zavést a podpořit evropskou identitu, která měla být založena na zodpovědnosti tehdejších devíti členů Evropského společenství vůči zbytku světa a dynamické povaze konstruování Evropské unie“ (Malmberg, a další, 2002 str. 11). Tato „mobilizace“ identity poté, co integrace selhala se dá také interpretovat jako pravý opak, tedy nedostatek identity uvnitř společenství. Už samotný pojem identita je problematický, neboť doslova představuje rovnocennost, stejnost, identičnost (Malmberg, a další, 2002 str. 11). Kontextu tehdejšího Evropského společenství a Evropy jako takové pak konstrukt jednotné evropské identity vyznívá spíše utopicky.

Otázkou je, jakým způsobem se pak jednotlivé státy vyrovnávají s takto utvářenou evropskou identitou a jakým způsobem ji inkorporují, akcentují nebo naopak potlačují při utváření vlastní národní identity. Přes všechna úsilí západoevropských států v druhé polovině 20. století jsme v době modernizace a demokratizace spíše svědky posilování národní identity, než identity evropské. Lze tedy konstatovat, že evropská identita je spíše ideologie než fakt. Pro nás je však velmi zajímavé, které významy Evropy byly mobilizovány při utváření tehdejšího Československa a Bulharska v procesu obrození, emancipace a v poslední fázi i politického osamostatnění. Není pochyb o tom, že kontexty obou zemí jsou rozdílné, naším úkolem, však nebude je porovnávat, ale sledovat jejich vzájemné interakce s Evropou chápanou v osvíceneckém duchu jako matrice pokroku v čele s revoluční Francií.

3.1.7. Kdo je Evropan

Jak jsme naznačili již v úvodu této kapitoly, pojetí Evropy jako kulturní entity se komplikuje její strukturou - pomyslným centrem a mnoha perifériemi, které jsou vlivem „kolonizační mise velkého bílého muže“ rozesety po celém světě. Na otázku, kdo je Evropan, bychom mohli pohlížet striktně z hlediska geopolitického členění, ačkoliv i zde bychom narazili na problém v podobě Ruska děleného na asijskou a evropskou část. Tato otázka se však

aktualizuje se stále se prohlubující integrací Evropské unie, kdy s nadsázkou můžeme říci, že obyvatelé nových členských zemí jako by byli „více“ Evropany, než ti, kterým se to doposud nepodařilo¹⁹. Mezi možnými kandidáty na vstup do EU jsou i státy s pro EU problematickým mocenským uspořádáním či kulturním zázemím²⁰, což opět oživuje otázku evropské identity a toho, co je s ní slučitelné a co ne. Mýlí se ti, kteří argumentují pouze křesťanstvím, které se sice zasloužilo o zformování evropské identity nejvíc (a neváhalo k tomu použít lecjakých prostředků), nelze však opomenout tendenci k sekularizaci patrnou od Osvícení a potřebu vymezit se vůči tzv. „druhým“, ať už uvnitř (Balkán) nebo vně (Turecko).

Evropská identita se nadále komplikuje polarizací na Západ a Východ aktuální po 2. světové válce. Již od 50. let jsou pak patrné tendence definovat „několik Východů“ s různým kulturním zázemím, „vyspělostí“ a blízkostí k Západu, vystupujícímu jako pomyslně homogenní celek. Otázka tedy zní *Kdo je Středoevropan, Východoevropan a Jihovýchodoevropan?*, přičemž ačkoliv se tato označení vztahují ke zdánlivě neutrálním geografickým určením, jen zřídka jsou prosta politického obsahu. V našem případě je pak obzvláště aktuální otázka, jakým způsobem se jednotliví členové bývalého Východního bloku, popřípadě jejich uskupení, vůči sobě vymezují, jakým způsobem na sebe navzájem ukazují prstem nebo se naopak glorifikují ve společném směřování na Západ.

3.1.8. Evropa českýma očima

Jak jsme již zmínili v předchozí kapitole, východiskem nám zde bude stať M. Hrocha, která mapuje vnímání Evropy a participaci evropské identity a hodnot při konstituci českého národního hnutí. Náš vztah k Evropě je zde nahlížen ze dvou úhlu: zaprvé, jaké je naše místo v Evropě coby makroregionu a zadruhé, jaký je český diskurs o Evropě.

V první části se nabízí pohled zpátky do historie. Ve vztazích s Evropou bychom jistě mohli začít už přemyslovských panovníků, avšak vzhledem k tomu, že naše stanovisko není historické, omezíme se na období, kdy byla konstituována moderní česká identita. V době počátků národního obrození bylo zapotřebí zasadit takto vzniklou identitu národní do širšího, evropského kontextu a vymezit tak její pozici v rodině vyspělých států. Pro definici pozice českých zemí v rámci Evropy je třeba zvážit několik faktorů. Jedním z nejvýraznějších z nich však bylo vymezení se proti německy mluvící Evropě.

¹⁹ Toto se nevztahuje na země jako například Švýcarsko, které mají s EU pevné vztahy, nicméně nejsou jejími formálními členy.

²⁰ Jako příklad bychom zde mohli uvést vztah EU a Ruska a pokusy o začlenění Turecka.

3.1.8.1. Náhled do české historie

Ve středověku byly české země součástí Svaté říše římské, takže němečtí historici vykládali českou historii jako součást německé, která se obdobím Svaté říše římské ztotožnila. České země, ačkoliv byly plně politicky integrovány, si vždy udržely samostatnost, a proto byla česká historie vykládána českými historiky nezávisle na německé historii. Dalším odlišujícím znakem byl bezpochyby jazyk, který náležel do rodiny slovanských jazyků a již od středověku v něm vzniká literární tvorba.

Z hlediska celoevropského je důležité podotknout, že české země se rozkládají na území s historicky relativně stabilními politickými hranicemi a vlastní administrativou. Specifikem však je fakt, že toto území nebylo osídleno jedním etnikem, Čechy, ale i Němci, kteří se pak v polovině 19. století rozhodli přihlásit k německé identitě.

Dalším faktorem, který jitří politickou debatu dodnes, je přináležitost regionu k východní či západní Evropě. M. Hroch neklasifikuje tento region ani jako západní, ani jako východní. Svou roli hraje i náboženská příslušnost, přičemž je možné konstatovat, že kromě silně protestantského období v 15. a 16. století byla česká společnost (včetně německé menšiny) převážně římskokatolická. Na prahu národního hnutí v polovině 19. století je tedy možné definovat českou národní identitu sepletím s rakouskou dynastií, s historickým územím českého království, slovanstvím, jazykovou identitou českou a německou (Hroch, 2002 str. 244).

Po událostech revolučního roku 1848 přežívají pouze identita česká a německá, které již nejsou definovány na základě etnika, ale politicky. Následující roky se nesly ve jménu soupeření těchto dvou elementů, což mělo za důsledek to, že se čeští intelektuálové a politické elity obracely na ostatní evropské mocnosti zhruba v následujícím pořadí: Rusko, Francie a později i anglosaský svět. Tato emancipační úsilí se projevovala také ve snaze českých intelektuálů a umělců systematicky uspořádat a dál budovat původní literaturu. V rámci slovanské myšlenky, která byla obzvláště některými politickými uskupeními silně akcentována, se vyskytuje také dvojí identifikace jak se Západem, tak s Východem. Na přelomu století je již politická scéna diferencována a poměrně silně zaznívají hlasy požadující pro český národ plnou politickou nezávislost. Vzhledem k rozpolcenosti na české politické scéně a společenskému napětí mezi Čechy a Němci byla však požadavek na plnou politickou nezávislost formulován až v roce 1914.

Činností T. G. Masaryka za první světové války a jeho rozhodnutím lobovat za existenci samostatného Československa u mocností Trojdohody byla předurčena budoucí politická i kulturní orientace směrem na Západ. To přineslo poválečnou potřebu vyrovnat se vyspělým západoevropským zemím, zejména Francii. Pro mnoho Čechů se tak význam pojmu Evropa zúžil na západní Evropu. To však neznamená zánik „slovanské vzájemnosti“. Diplomatické vztahy tehdejšího již bolševického Ruska a ČSR byly na dobré úrovni a ačkoliv se podpoře ruského režimu dostávalo pouze u příslušníků a sympatizantů krajní levice, dohoda o vzájemné obraně podepsaná jak s Francií tak s Ruskem byla většinovou veřejností přijímána kladně.

Mnichovská dohoda z roku 1938 znamenala ohromný otřes v otázkách přináležitosti k západní Evropě a zároveň oživila myšlenku slavismu a Sovětského svazu coby spasitele, tentokrát nejen u příznivců levice, ale napříč celou společností. Kladný postoj většinové společnosti k sovětskému Rusku byl umocněn výsledky druhé světové války. Po konci druhé světové války byl nakrátko prezidentem Benešem oživen mýtus střední Evropy coby zprostředkovatele mezi Západem a Východem, který se však ukázal zcela nefunkčním²¹. Koncept „střední Evropy“ měl i nadále značný vliv na formování české národní identity v kontextu příslušnosti k „jedné“ z Evrop.

3.1.8.2. Český diskurs o Evropě

V českém diskursu pojem „Evropa fungoval spíše jako neutrální *terminus technicus* sloužící k označení geografické entity. Ve srovnání s potřebou definovat se ve vztahu s identitou německou a na druhé straně slovanskou se o identitě evropské příliš často nehovoří (s výjimkou výše zmíněného konceptu střední Evropy) až do roku 1990, kdy se stává módní součástí politické a kulturní rétoriky“ (Hroch, 2002 str. 247).

Na základě analýzy encyklopedického hesla „Evropa“ v reprezentativních slovnících a encyklopediích z druhé poloviny 19. století až po 20. léta 20. století lze stanovit tři základní významy „evropanství“: Evropa jako normativní kontext a morální závazek, Evropa jako hodnota, kterou je třeba ochraňovat a hrdost na přináležitost k Evropě (Hroch, 2002 str. 248). S těmito identifikačními komponentami bylo povětšinou nakládáno dle potřeb národního diskursu od boje za občanská práva po „evropeizaci“ českého kulturního života.

²¹ (Kundera, 1984 str. 12)

3.1.8.2.1. Evropa coby normativní kontext a morální závazek

Evropa coby normativní kontext a morální závazek vstupuje do českého diskursu skrze revoluční proces v roce 1848 a boj za občanská práva. Někteří účastníci revoluce v ulicích Prahy pokládali za normativní kontext Evropu vedenou Francouzskou revolucí jako kontrast k Evropě feudální. V duchu této rétoriky pak byla kladena do popředí česká revoluční, husitská, historie.

Součástí představy o Evropě jako normativním kontextu bylo i vzdělání a kultura a v neposlední řadě i národotvorný proces. Masaryk považoval české národní hnutí za přirozenou součást celoevropského hnutí započatého Francouzskou revolucí a v mnohém utvářeného Reformací. Takto přijímaná Evropa se pak stala ospravedlňujícím rámcem pro vše, co bylo učiněno ve jménu budování národa. Ve stati Nová Evropa pak Masaryk do centra těchto úsilí umístil demokratizaci: evropeizace rovnalo se demokratizace (Hroch, 2002 str. 261). V tomto kontextu být Evropanem znamenalo sdílet hodnoty racionalismu, humanity a křesťanské spirituality. Evropanství se pochopitelně vztahovalo i na oblast kultury, která se měla obohacovat o vzory společné celé Evropě, ale také sama k tomuto sdílenému bohatství přispívat. Česká kulturní hnutí se pak do různé míry obracela k národním a naopak evropským kulturním vzorům, často v souvislosti s děním na politické scéně.

3.1.8.2.2. Evropa jako hodnota

Evropa jako hodnota, která má být chráněna před nebezpečím zvnějška se objevuje u Františka Palackého, který ve svém dopise, v němž odmítá účast na volbách do sjednocujícího parlamentu ve Frankfurtu v roce 1848, uvádí, že Habsburská říše je „nejvýhodnější“ velmocí Evropy a jejím úkolem je bránit Evropu před nebezpečími plynoucími jak z Ruska, tak z Osmanské říše. Požadavky Čechů v parlamentu ve Vídni však nebyly brány příliš v potaz, a tak se obraz „nepřítele“ mění už za Palackého nástupce, F. L. Riegera, který hájil kladnou roli Ruska v obraně před Mongoly a Turky.

Pokud šlo o Čechy a jejich podíl na obraně Evropy, býval zmiňován především Jiří z Poděbrad, který ve svém dopisu francouzskému králi v roce 1464 propagoval koalici za účelem obrany před Osmany.

Poté, co skupina kolem T. G. Masaryka přijala myšlenku, že mocnosti Trojdohody válčí za demokracii, tato myšlenka byla modifikována na boj proti nedemokratickému pan-

germanismu, který byl zakotven i v existenci Rakouska-Uherska. Vznikem samostatného státu se tak ČSR měla postavit na stranu již plně rozvinutých demokracií západní Evropy.

Otázka nutnosti obrany Evropy se stala aktuální po Velké říjnové revoluci v Rusku, kdy se přeměnila na nutnost obrany evropských hodnot v podobě demokracie a kapitalismu. Český politický diskurs však Rusko z „Evropy“ nevyloučil. Bránil evropanství carského Ruska a revoluční odklon doplňoval o popisy tamní zaostalosti způsobené tím, že tato země nikdy neprošla fází kapitalismu a občanské společnosti.

3.1.8.2.3. Přináležitost k Evropě

V dobách národního hnutí se jeho vůdčí postavy neměly potřebu utvrzovat ve své přináležitosti k Evropě, přesto však Evropa v českém diskursu té doby vystupuje také jako výraz hrdého sebevědomí Čechů, kteří se měli za součást evropské revoluce. Čeští politici se snažili vymanit z provincialismu, intelektuálové vedeni F. X. Šaldou klasifikovali českou literaturu jako plnohodnotnou součást evropského kontextu²².

Proti výše nastíněnému převažujícímu diskursu v české společnosti se objevilo i několik alternativ, převážně negativně definovaných. Svou roli sehrály zejména mýty o české výjimečnosti z hlediska historického a dále se jednalo o „slovanský mýtus“. První ze zmiňovaných byl zakotven v kolektivním společenském vědomí a opíral se především o slavnou husitskou minulost. Události 15. století lze užít při vymezení se vůči germánskému elementu a katolictví, stěží však jako akcent evropské identity. Lze je však interpretovat jako boj za svobodu, a tak je propojit s obecně evropským trendem modernizace společnosti.

Druhý z mýtů je však čistě antievropský, neboť českou identitu nazývá předně slovanskou, ne evropskou. Taková rétorika byla především živena rusofily, ale také antigermanismem. Po konci druhé světové války se antievropským postojům dostalo politické podpory. Nicméně to neznamená, že by se státy východní Evropy necítily součástí Evropy. Naopak, avšak tato Evropa měla výhradně „sovětskou“ dimenzi a svůj obraz notně živila kritikou západní Evropy.

V závěru můžeme konstatovat, že koncept Evropy a jeho vnímání u nás proběhlo zhruba na třech úrovních: nejdříve pro nás Evropa byla kontinentem charakterizovaným skrze revoluci

²² „Manifest české moderny roku 1894, kterého se účastnil i Šalda, sebevědomě kritizovalo 'evropskou buržoazii' za to, že zapomněla na úspěchy revolucí a zanedbala lidi. Manifest explicitně odmítl národní omezení a vyjádřil svou loajálnost evropskému modernismu.“ (Hroch, 2002 str. 256)

prosazoval demokracii a liberalismus, dále společenstvím svobodných států a ochráncem svobod a v neposlední řadě nám v meziválečném období Evropa byla určitým kulturním, nadřazeným, vzorem.

Vnímání Evropy v Čechách bylo vždy komplikováno dichotomií germánské-slovanské, Západ-Východ, přičemž slovanský aspekt byl vždy poměrně silně reprezentován. Lze konstatovat, že aspekt evropanství nebyl vždy v centru pozornosti, avšak považujeme za velmi přínosné sledovat, kdy, jak a kým byl mobilizován.

V závěru své statě M. Hroch uvádí, že po obou nadvládách, německé i sovětské, se nakonec „Evropa verbalizovala jako pozitivní hodnota“, avšak „stále se nezdá, že by evropská integrace mobilizovala nejen novináře, ale i širší českou veřejnost jako konstituující faktor občanské angažovanosti (Hroch, 2002 str. 260).

3.1.9. Bulharský diskurs o Evropě

V této kapitole budeme sledovat formování obrazu Evropy v bulharském prostředí. Podobně jako v předchozí kapitole se i zde zaměříme především na období formování národní myšlenky, obrozeneckou dobu a následné politické osamostatnění, přičemž se pokusíme nastínit rozdíly mezi oběma prostředími danými geograficky, kulturně a politicky. Budeme vycházet z úvodní kapitoly *Образи на Европа сред българите* z knihy Rumena Daskalova *Между Изтока и Запада*²³. Tato kapitola chronologicky sleduje vývoj vnímání Evropy v Bulharsku od poloviny 19. století a dělí je do následujících fází: obrozenecká fáze, osvobození, státně-socialistickou a období rozpadu. Předkládané teze se opírají o názory představitelů kulturní a politické elity dané doby.

Materiál doplníme o vybrané statě ze sbírky *Балканския век. Други прочити*²⁴, z jejíž podtitulu vyplývá, že se autoři jednotlivých statí pokusili nabídnou jiný náhled, často méně glorifikující historii, přinejmenším ne vždy přijímaným bulharskou veřejností.

²³ (Даскалов, 1998)

²⁴ Мишкова, Д. 2006. *Балканския XIX век. Други прочити*. София : Издателство РИВА, 2006.

3.1.9.1. Stále ještě Evropa?

Utváření obrazu Evropy v bulharském prostředí má svá specifika, která jsou dána rozličnými faktory. Už geografická poloha a fakt, že Bulharsko je od západní Evropy, tehdy centra šířícího revoluční myšlenky, racionalismus a liberalismus, jednoduše dál, může být jedním z důvodů, proč mu nebylo ze strany evropských mocností věnováno dost pozornosti²⁵. Geografické určení navíc v tomto kontextu nemůže zůstat prosto politického významu. Jestliže se Evropa, ať už střední nebo západní, měla potřebu vymezit se proti „druhým“, dělo se tak většinou vůči Rusku a Osmanské říši. Uvážíme-li, že v této práci často operujeme s pojmy jako „Balkán“, „jihovýchodní Evropa“, „balkanizace“, bylo by v případě konstruování obrazu osvícenecké Evropy vhodné zvážit, jakým způsobem se tak dělo v případě „balkánských území, která spadala do Rakouska-Uherska, a jak tomu bylo na územích, která byla pod nadvládou Osmanů. Toto téma by jistě zasloužilo více pozornosti, i my se ho zde částečně dotkneme, ale nebudeme se jím zabývat dopodrobna.

Stejně tak se nebudeme pouštět do detailní analýzy národního hnutí v Čechách a v Bulharsku. Ačkoliv jsme se v předchozí kapitole zabývali převážně pozitivnímu odkazování se Čechů k Evropě lze s nadsázkou říci, že mnoha ohledech se Češi vůči Evropě stavěli do opozice, ať už se jedná o antigermanismus či slavofilství. U Bulharů to platí naopak, Evropa se vymezovala vůči nim. Ačkoliv se jedná o národ s bohatou historií a kulturou, který považuje křesťanství za jeden z pilířů své kultury, jeho cesta do rodiny evropských států byla mnohem komplikovanější a nejednoznačná.

Tento fakt logicky zanechal své stopy na formování obrazu Evropy v Bulharsku, zdroji prvních informací o Evropě počínaje a oscilací mezi západními vzory a Ruskem konče. Diana Miškova ve své stati *В търсене на балканския окцидентализъм* poukazuje na fakt, že vzhledem ke kulturní a politické situaci před osvobozením byl obraz Evropy v Bulharsku zprostředkováván následujícími kulturními prostředími v pořadí dle intenzity: řecké, ruské, austroslovanské, turecké v neposlední řadě prostřednictvím různých církevních hnutí. Z toho vyplývá, že myšlenky osvícenství a s nimi spojený obraz tehdejší vyspělé Evropy byly

²⁵ Vzdálenost Bulharska měla na druhou stranu vliv například na poměrně homogenní obraz o Evropě v době obrození (Даскалов, 1998 str. 18). Bulharsko, podobně jako i další země Balkánu, se těšily poměrně nemalému zájmu ze strany romantiků (zejména britských), přičemž jeho vzdálenost dávala vzniknout nejrůznějším exotizacím typickým pro romantickou literaturu, nehledě na fakt, že bylo ovládáno Osmany a stávalo se dějištěm střetů místního obyvatelstva s vládou administrativou. Zároveň však cestovatelům a různým dobrodruhům ze západní Evropy, popřípadě zemí Habsburské monarchie nebylo až tak vzdálené a přeci jen ještě „evropské“. Ne náhodou byly tyto oblasti nazývány „tureckou Evropou“. Více viz (Goldsworthy, 1998).

zprostředkovány v první řadě „kulturním nepřítelem“ a stigma nedostatečnosti se tak neprojeví ve vztahu „my“ a Evropa, ale „my“ a Řekové²⁶, nehledě na fakt, že balkánský region byl považován za „periferii“ Evropy²⁷. Pozastavme se tedy nejprve nad tím, jakým způsobem byla Evropa Bulharsku zprostředkovávána v době, kdy se Bulharsko mělo opět stát samostatným státem.

3.1.9.2. Řecký faktor

Řecký vliv uplatňovaný pomocí škol na území Bulharska je silně patrný až do 30. let 19. století a ruku v ruce s ním jde také zprostředkování evropské literatury skrze řečtinu nebo překlad z ní. Prostřednictvím literatury jsou stejným způsobem zprostředkovány i myšlenky osvícenství, revoluce a práva na sebeurčení národa. Soupeření bulharského a řeckého kulturního vlivu vyústilo v „obranu nápodobou“ ve smyslu převzetí vzorců řeckého národního obrození při vlastním obrodném procesu²⁸. Diskurs o (západní) Evropě jako o synonymu racionality, vědění a universalismu se v Bulharsku prosazuje také na základě předpokladu, že intelektuální obrození je přípravnou fází obrození politického, a pokud tento proces zajistil vyspělost evropským státům, stane se tak i v případě Bulharska. Tato utopie vycházela z tehdejšího obecně velmi optimistického a nekritického vnímání Evropy.

Období národních hnutí se na Balkáně, podobně jako ve státech Habsburské monarchie neslo v duchu hledání slavné minulosti, kulturních pilířů, křesťanství nevyjímaje, a vymezování se proti konkurenčním etnikům či kulturám. Podobně jako obliba „slovanské myšlenky“, zejména rusofilství, byla v Čechách částečně způsobena antigermanismem, i v průběhu bulharského obrození bylo třeba nalézt náhradu za řecký kulturní vliv. Antihelénismus byl řešen hledáním vzoru v Rusku a ruským kulturním vlivem od školství po literární produkci.

²⁶ Jistě bychom našli analogii v českém prostředí, kde vzdělanost a kultura často přicházely skrz německé prostředí, nicméně české země nikdy nepodlehly tak intenzivnímu územnímu i etnickému začlenění do nadřazeného celku, jako tomu bylo v případě Bulharska. Nehledě na již výše zmiňovaný faktor geografický a zněj plynoucí užší kontakty i s jinými kulturními prostředími.

²⁷ Opozice centrum-periferie je zde aplikována v duchu marxistického paradigmatu (Мишкова, 2006 str. 235)

²⁸ „Този процес на „обрана чрез миметизъм“ – „на миметично пораждане на български идеи чрез усвояването на аналогични гърци“, както го формулира Елена Налбантова ...” (Мишкова, 2006 str. 242). Vlastní překlad.

3.1.9.3. Ruský kulturní vliv a slavismus

Tím jsme se přesunuli k druhému nejsilnějšímu kulturnímu faktoru, který ovlivnil vnímání Evropy v Bulharsku a stejně tak i formování vlastní národní identity. Ruský vliv se projevil například i tím, že v Rusku byla vzdělána většina pozdějších bulharských obrozenců. Ruská politika vůči Bulharsku však byla poněkud ambivalentní v tom smyslu, že zatímco panslavisté usilovali o co nejužší kontakty se svými „menšími slovanskými bratry“, přičemž se zároveň snažili co nejvíce odpoutat tento region od kulturního vlivu Západu, ruští liberálové naopak k otázkám Bulharska a ostatních balkánských států zůstávali chladní. Slovanská vzájemnost stavěná na společném náboženství či slavné byzantské minulosti se tedy stává antitezí Evropy. Opět se tak Bulharům dostává obrazu Evropy z „druhé“, tentokrát ruské ruky.

Ve spojitosti s šířením idejí slovanství bychom zde měli zmínit vliv Srbska, které coby součást Habsburské monarchie (resp. Rakouska-Uherska) fungovalo jako zprostředkovatel myšlenek intelektuálů západní a střední Evropy. Díky slavistům z tohoto regionu a jejich zájmu o Jihoslovany, bylo těmto oblastem věnováno více prostoru, zejména co se týče jazyka, literatury a folklóru. Balkán tak vstupuje do evropského diskursu skrze „slovanské kulturní vizum“ (Мишкова, 2006 str. 250). Na druhou stranu byl přístup těchto slavistů k Bulharsku v mnohém poznamenaný pocitem vlastní „kulturní nadřazenosti“, čímž naopak obraz Bulharů, kteří se právě objevili na mapě Evropy, podkopávali.

3.1.9.4. Role tureckého prostředí ve vnímání Evropy

Ačkoliv turecký vliv nebyl v době obrození žádoucím aspektem, právě skrze něj je zprostředkováno největší množství prozápadních kontaktů zejména bulharské komunity žijící v Konstantinopoli. Turkofilové, kteří volají po západních kulturních vzorech nezavrhují myšlenku samostatného Bulharska, avšak pro ně to znamená odklon od ortodoxní církve a důraz na kvalitní vzdělání. Tyto tendence se tak nesou zcela v duchu evropského racionalismu, který je společný všem aktérům národního obrození.

Skrz Osmanskou říši a její rozpad se Bulharsko dostává do nového vztahu se Západem, který je po hospodářské stránce definován ideou kapitalismu a po stránce diplomatické tzv. Východní otázkou. Takto vznikající obraz západní Evropy je sice konkrétní, ale nekonzistentní neboť v něm jsou obsaženy rozporuplné postoje těžko srozumitelné pro právě se konstituující samostatný Bulharský stát. Oprávněné rozčarování nad výsledky jednání mocností na Berlínském kongresu pak logicky vyústí v inklinaci k Rusku.

3.1.9.5. Církevní mise

V neposlední řadě je patrný také vliv církví, se kterým se mladí Bulhaři mají možnost setkat na školách. Studium na těchto školách (*Robert College* a *Bebek College*) se stává otázkou společenské prestiže. Kromě anglo-amerického vlivu, tedy protestantů, se zde uplatňují například francouzské katolické mise, které však spíše než myšlenky Osvícenství šíří katolická dogmata.

3.1.9.6. Proměny obrazu Evropy v Bulharsku napříč časem

Předchozí kapitola nám posloužila jako uvedení do problematiky formování obrazu Evropy v bouřlivých dobách počátků národního hnutí, mocenských kongresů, „demontáže“ imperií a postupnému a mnohdy komplikovanému přechodu od kulturního obrození k administrativní samostatnosti. Nyní se v chronologickém náhledu pokusíme nastínit hlavní rysy obrazu Evropy v závislosti na dobové společensko-politické potřebě.

V předberlínské fázi obrodných procesů byla Evropa synonymem techniky, průmyslu a kvalitního vědeckého poznání, jinými slovy pokroku. Podobně jako v českých zemích i zde jsou akcentovány myšlenky osvícenství, díky nimž je Evropa na vyšším stupni kulturní i průmyslové vyspělosti. Obraz Evropy v této době je do značné míry idealizován a nese se v duchu prozápadní orientace patrně například u vůdčích intelektuálů této doby²⁹. Za povšimnutí stojí také způsob, jímž si bulharští intelektuálové vytvářeli typizované obrazy o jednotlivých evropských národech, zejména o Němcích, Francouzech, Britech či například Italech³⁰. Turci (v kontextu Osmanské říše) jsou ve zcela negativním duchu považováni za civilizačně méně vyspělé a bývají konotováni s Asií. Stává se protipólem rozvinuté, svobodné a racionalistické Evropy a je tedy charakterizováno zaostalostí, útlakem, despotizmem, náboženským fanatismem a mravním úpadkem. Jeho geografické rozšíření v 15. století je interpretováno jako narušení Evropské integrity a je tedy nutné navrátit ho zpět tam kam patří, tedy do Asie (Даскалов, 1998 str. 14).

²⁹ Například G. Rakovski se zasazoval za orientaci na západní Evropu než Rusko. Chápe ji jako rodinu států garantujících občanské svobody, ústavu a funkční právní systém. Objevují se však i kritické hlasy (L. Karavelov, CH. Botev) hodnotící evropskou sociální nespravedlnost (Даскалов, 1998 stránky 11-12).

³⁰ Náhled obrozeneckých intelektuálů na Evropu se odráží v jejich textech, kde jednotlivé národy povětšinou plní nějakou kulturní roli. Itálie se tak stává zemí poezie a umění obecně, Španělsko umožnilo světu objevit Nový svět, Anglie je zemí obchodu a průmyslu, Německo obohatilo svět o vědění. Není vynecháno ani Rusko, které podle L. Karavelova plní civilizační misi v Asii.

Kromě politické dimenze se vliv Evropy uplatňoval také formou společenských proměn, které Daskalov nazývá „evropeizací“. To se projevovalo například v módě značně ovlivněné francouzským kulturním aspektem (tzv. *alafraŋga*). Bezhlavé přejímání všeho evropského však bylo také kritizováno pro svou povrchnost, nepochopení a možnost, že by mohlo ohrozit národní identitu a tradice, které v obrozenecké rétorice hrály nemalou roli.

Proevropská rétorika směřující předně západoevropským zemím je pochopitelná v souvislosti s úsilím národa o jeho emancipaci, avšak když dojde na lámání chleba, je do značné míry otřesena³¹. Balkánské státy jsou v rámci Berlínského kongresu figurkami v rukou západoevropských mocností. Tento fakt nejen, že vhání Bulhary do náruče Ruska, ale také problematizuje jejich vnímání Evropy.

3.1.9.6.1. Od Osvobození do rozpadu Východního bloku

Rusofilie patrná v dobách vrcholícího národního obrození však stále není dokonalou protiváhou přitažlivosti industriální vyspělosti Západu. Proces odklonu od Ruska a pokus přiblížení se Evropě skrze industrializaci a modernizaci kulminuje za vlády S. Stambolova (1887-1894). Od této doby se bulharské politické elity neustále polarizovaly dle přichylnosti k jedné z velmocí, což pro zemi velikosti a vlivu Bulharska mělo často ničující následky (Даскалов, 1998 stránky 25-26). Přítomnost jednotlivých velmocí se opět projevuje formováním stereotypů, které mají původ jednak v narůstajících osobních kontaktech (díky lidem, kteří získali vzdělání ve Francii a Německu a Rusku), ale také formou autostereotypů³² šířených samotnými mocnostmi, které pak v bulharském prostředí získávají jistá specifika. Takto vznikající obrazy mají v některých případech platnost dodnes.

Obraz Evropy již není tak homogenní. S postupným rozvojem samostatného Bulharského státu do diskursu o Evropě vstupují obavy z hospodářské a výrobní konkurence, kterou tehdejší Evropa pro Bulharsko představovala. Vnímání Evropy se také čím dál více odehrává

³¹ Po rusko-tureckých konfliktech se politická scéna polarizuje na západní mocnosti (Velká Británie, Francie, Rakousko-Uhersko), které bojují na straně Vysoké porty a poráží carské Rusko. To pak aktivuje svou roli v Balkánském regionu (jeho nehabsburské části) a po dramatických událostech a let 1875 až 1878 se staví na stranu „slovanských bratří“ ve snaze upevnit v regionu do budoucna svou moc. Pod ruskou záštitou je Bulharům v rámci předběžného sanstefánského míru přislíbena samostatnost a rozsáhlé území od Černého moře po Jadran. Berlínský kongres, kterého se účastní i západní mocnosti, však přináší prudké vystřízlivění zejména pro Bulharsko, které je místo samostatnosti rozděleno do tří částí a některá území přislíbená v San Stefanu jsou dána jiným, nově vzniklým státům (Weithmann, 1996 stránky 216-226).

³² Stereotyp zde chápeme jako „opakující se, zjednodušeně formulovaný, vesměs verbální obraz přijímaný jistou částí společnosti jako jisté vyvolávací heslo, na něž spontánně reaguje, aniž by zúčastnění jedinci sami měli svoji vlastní zkušenost“ (Klusáková, 1997 str. 7).

na bázi sociálního statutu, kdy bohatí se poevropšťují a vesnické obyvatelstvo zajímá spíše materiální stránka, například zemědělské nástroje.

V období dvou válek se Evropa v očích Bulharů stále jeví jako silný konkurent a možný utlačitel národní kultury a stejně tak neustává fascinace moderností, technologickým pokrokem a industrializací. Vidění Evropy se silně polarizuje Velkou říjnovou revolucí v Rusku, která dělí Evropu na revoluční a pokrokovou (tedy buržoazní). V Bulharsku se bolševickému pojetí společnosti nedostává velké přízně, alespoň ne ze strany politických elit. Lze konstatovat, že v tomto období nabývá „evropeizace“ největších obrátek. Nadále jsou některé vzorce přebírány velmi kvapně a povrchně, což se stává předmětem zejména literární satiry³³.

Obraz Evropy v období od osvobození do konce 2. světové války vstupuje do společenského diskursu v podobě několika opozic: naše – cizí, bulharské – evropské, národní – universální, tradiční – moderní, vesnické – městské (Даскалов, 1998 str. 39). Tyto opozice se projevují v umění, kde intelektuálové kolem časopisu *Misal* prosazují evropeismus jako univerzální humanistický a kosmopolitní model. Tato proevropská avantgarda toužící se ztotožnit s duchem evropského umění je jedním z hlavních nositelů evropského vlivu. Zejména v průběhu 20. a 30. let dvacátého století sílí hlasy toužící po „rodném“ umění a zájem o lidové umění, folklór a etnografii.

Reakce na západní Evropu tak v určité fázi přechází až v úplné zavržení. V tomto duchu sílí nacionalistické tendence oživující mýty bulharského poslání v Evropě v rámci ideologie zvané „balkanizace“ (Даскалов, 1998 str. 40). Vlivem tohoto vývoje však na druhou stranu dochází ke střízlivějšímu přejímání evropské kultury, který nachází rovnováhu mezi nadšením a zavržením, nápodobou a odmítnutím, snahou o spoluúčast a dramatické ražení své vlastní cesty.

V období, které R. Daskalov nazývá „státně-socialistickým“, je budován zcela odlišný obraz Evropy poplatný poválečnému rozdělení Evropy na Západ a Východ. Podobně jako v ostatních sovětských satelitech, tedy i u nás, je západní (západní)Evropa demonizována sovětskou propagandou. Problémy komunistického režimu však postupně opět oživují

³³ V tomto ohledu se nasmazatelně zapsala tvorba Aleka Konstantina zachycující a parodující bouřlivé společenské změny a „nedokonalé“ poevropšťování Bulharů na konci 19. století.

přitažlivost Západu, která se odvíjí jak na intelektuální rovině, tak na bázi čistě materiální³⁴, kdy se západoevropské zboží opět stává symbolem sociálního postavení (politické kádry se neváhají vystavit na odiv davům s drahými a nedostupnými věcmi), revolty proti oficiálnímu uspořádání (hudba) či prostě symbolem západoevropské a americké životní úrovně (barevné televize, auta, cigarety apod.).

Takto idealizovaný obraz západní Evropy a USA jako ráje materiálního dostatku, prosperity bez práce, těžkostí a problémů se pak naplno projevil po pádu železné opony a komunistické Evropy³⁵.

3.1.9.6.2. Rozpad Východního bloku

Po pádu železné opony sice končí politické rozdělení Evropy na Východ a Západ, avšak v praxi tomu tak zdaleka není. Země bývalého Východního bloku se předhánějí, která je „blíže“ Evropě, vymezují se vůči těm „východnějším“, tedy horším, ke kterým patří i Bulharsko. Státy „východnějšího Východu“ se tak ocitají před „novou Berlínskou zdí“, která nedělí Západ od Východu, ale bohatší od chudších.

Pojem Evropa je čím dál víc zaměňován s Evropskou unií, do které všechny východoevropské státy usilovně směřují³⁶. V jednotlivých částech jsou pak aktivovány národní či regionální mýty utvrzující příslušnost dané země k civilizované Evropě (viz mýtus střední Evropy). V tomto ohledu s „cestou či návratem Bulharska do Evropy“ hojně manipulují členové politické elity, přičemž propagují stanovisko, že Bulharsko vždy bylo součástí Evropy a pouze dočasně bylo od svého kulturního místa odděleno. Nutno podotknout, že tato rétorika nikdy nedokázala tento obraz dostatečně zakotvit (Даскалов, 1998 str. 51). Vlivem ekonomického kolapsu a deziluze z jedinců vládnoucích elit, dochází k procitnutí ze snu o západní civilizaci a s ní spjatých idejích.

Evropa tedy byla v Bulharsku vnímána na základě různých obrazů Evropy, které si často protiřečily a většinou se v závislosti na společenských potřebách modifikovaly. Se uplatňováním těchto obrazů vyvstává možná manipulace, která postrádá přímou vazbu na západní Evropu, a která tak vstupuje do sféry ideologie schopné produkovat své vlastní normativní obrazy (Мишкова, 2006 str. 271). Nicméně obraz Evropy jako synonyma

³⁴Po této stránce byla oficiální ideologie „Západu“ ovlivněna snad ještě víc, než v rovině diskursu intelektuálního disentu (Даскалов, 1998 str. 49).

³⁵ Podobně jako v ostatních komunistických zemích si tehdy málokdo uvědomoval, že tímto „snem“ se ukrývá, tvrdá práce a funkční právní systém (Даскалов, 1998 str. 55).

³⁶ Směřování balkánských zemí se o to více komplikuje válečným konfliktem v bývalé Jugoslávii.

modernity je relativně stabilní a pojí se s Evropou jako symbolem prosperity, kulturní nadřazenosti a moci.

Spíše než snažit se stanovit, zda jsou tyto obrazy oprávněné či ne, je vhodnější pokusit se zachytit, způsob, jímž byly aktivovány a za jakým účelem. To je však nutné dále zasadit do dané místní situace a zaměřit se na reakce, které zde tyto obrazy vyvolávají a zda jsou tak produkovány obrazy další.

Na závěr této kapitoly si dovolíme parafrázovat stať M. Mamborga a B. Stratha *Introduction: The National Meanings of Europe*. Pasáž sice co do existence Evropy vyznívá poněkud pesimisticky, nicméně vystihuje neuchopitelnost a proměnlivost tohoto fenoménu. Dle autorů mají veškeré „významy“ Evropy, které byly v průběhu její existence aktivovány, původ v tom, že Evropa jako taková v podstatě nikdy neexistovala. Vždy se jednalo spíše o smyšlený konstrukt, který existoval a existuje jako konstrukt jednotlivých států³⁷.

3.2. Zrod a formování konceptu „Balkán“

Podobně jako jsme se pokusili přiblížit koncept „Evropa“, učiníme tak v případě Balkánu. Opět nejdříve zmapujeme etymologii názvu, dále se zaměříme na konstituování pojmenování Balkán oproti konkurenčnímu pojmu Jihovýchodní Evropa a v neposlední řadě na historické mezníky, které formovaly obraz utvářený o tomto regionu. Převážně zde budeme čerpat z knihy M. N. Todorové *Imagining the Balkans*, kapitoly *Balkan Nomen* (Todorova, 1997 stránky 21-37).

3.2.1. Historie vzniku názvu, první zmínky ve světových jazycích

Ve své teorii o vzniku samotného označení „balkánský“ zmiňuje Todorova jak etymologii pojmu „Balkán“, tak zásadní historické mezníky, jež dále formovaly percepci „balkánského“ v západním světě.

³⁷ „So many meanings of Europe have emerged precisely because there has never been such thing such as ‘Europe’, in an essentialist sense, but only as imaginations. Europe has only existed as an invention of states, before the French Revolution of groups of states, and after the Revolution and the Napoleonic Wars by nation states.“ (Malmborg, a další, 2002 str. 3) Vlastní překlad.

3.2.2. Etymologie názvu

Je pravděpodobné, že se název dostal na toto území s příchodem Turků. Jeho užití v době před příchodem Turků nebylo prokázáno, ačkoliv některé turkitské a turkitsko-iránské kmeny se na území objevují již od 7. století (zejména Uzové a Kumáni v době mezi 11. až 13. stoletím). Na východ od Kaspického moře se pak vyskytují pohoří pojmenovaná jako *Balkhan*, která byla od 11. století hustě osídlována turkménskými kmeny. Z toho vznikla méně rozšířená hypotéza, že by název mohl pocházet z období před Turky (odvozený od *Balā-Khāna*, což v perštině znamená velký, vysoký, pyšný dům) a že ho do oblasti v 11. století přinesli Kumáni a další turkitské kmeny, kterým tehdejší *Haemus* připomínal *Balkhan*, a tak ho podle něj pojmenovali.

Existuje také teorie, že název má persko-tureckou etymologii, kdy *balk* znamená bahno a *-an* je turecký deminutivní sufix. Objevuje se i hypotéza, že slovo je protobulharského původu.

3.2.3. „Balkán“ jako geografický název pohoří

Historie pojmenování „Balkán“ se datuje do 15. století, kdy je poprvé zaznamenáno v memorandu italského humanistického spisovatele Filippa Buonaccorsiho Callimaca (1437-1496), který ho použil k pojmenování pohoří. Nahradil tak doposud běžně používaný název *Haemus* (řecky *Αἴμος*, *Haîmos*).

Zhruba o století později se v záznamech dalmáckého biskupa pocházejícího z významné bosenské rodiny, Antona Vrančiče, objevuje bulharský slovanský název tohoto pohoří *Stara Planina*. Německý kněz, Salomon Schweiger, byl dalším, kdo po Callimacovi použil původně turecký název *Balkan*, což dokumentovalo rozšíření tohoto pojmenování v daném regionu.

Francouzi tohoto pojmenování poprvé užívali, ačkoliv chybně, v roce 1621, kdy se v deníku francouzského velvyslance Luoise Deshayese de Cormain objevuje zmínka o pohoří, které „odděluje Bulharsko od Rumunska, které Italové nazývají *Řetěz světa* a Turci *Dervent*, což je turecký název určený všem pohořím pokrytým lesy, zatímco *Balkan* se užívá pro holé skály, tedy to co staří Řekové znali pod názvem *Haemus*.“

3.2.4. Rozšířenost názvu v 18. a 19. století

Na konci 18. století se objevuje první zmínka v anglicky psané literatuře, kdy anglický cestovatel, John Morrit, pojmenoval horské pásmo souběžné s řekou Dunaj, dělicí Bulharsko napříč od východu k západu, *Balkan*. Do té doby se podobně jako v jiných literaturách, užívá řecký název *Haemus*, který platil bezmála dvě tisíciletí.

V průběhu 18. století byly oba názvy, *Haemus* a *Balkan*, užívány souběžně. Někteří autoři je užívali jako synonyma, někteří zdůrazňovali turecký původ pojmenování *Balkan*. Byli však i tací, kteří ho používali, neboť ho považovali za název vlastní místnímu lidu. Takto se o něm zmiňuje například Ruggier Boskovich, vědec původem z Dubrovníku, který byl na základě své jazykové kompetence schopen rozpoznat název v bulharských a slovanských dialektech. Již koncem 18. století však cestovatelé dobře znali geografii tohoto pohoří, jeho průsmyky a vrcholky.

I v 19. století názvy *Balkan* a *Haemus* koexistují. Rakouský kartograf Franc von Weiss označuje tuto oblast ve své mapě evropského Turecka z roku 1829 jako *Mons Haemus oder Veliki Balkan Gebirge*, zatímco část mezi řekou Iskar a Pirot označuje názvem *Stara Planina*. Ve 20. letech 18. století začíná pojmenování *Balkan* převažovat i v anglicky psané cestovatelské literatuře. Ruští cestovatelé, kteří nebyli tolik zatíženi klasickou toponymií, dávali přednost názvu *Balkan*. Z dob rusko-tureckých válek se zachovaly zápisky kapitána Alexandra Krasnokutského, který prošel pohoří dvakrát a psal o kráse a majestátnosti pohoří *Balkanskiya gory*.

3.2.5. Balkán jako geografický název poloostrova

Ve všech uvedených příkladech je však pojmenování *Balkan* užíváno pouze jako synonymum k řeckému *Haemus*, ne jako geografické označení celého poloostrova. První, kdo použil termín „Balkánský poloostrov“, byl německý zeměpisec August Zeune ve své práci z roku 1808. Právě August Zeune, který tak v roce 1808 dal poloostrovu jméno, měl za to že „na severu je tento Balkánský poloostrov oddělen od zbytku Evropy dlouhým horským pásmem jménem Balkán. Kromě toho, že Zeune chtěl pojmenovat poloostrov v analogii s ostatními poloostrovy (Apeninským, Pyrenejským, ...), to byla také právě tato chybná domněnka o

severní hranici, která Augusta Zeuneho vedla k nazvání poloostrova Balkánským.³⁸ Název *Balkan* postupně pronikal do slovníku cestovatelů čím dál častěji, avšak jen málokdo znal jeho pravý význam.

Ani v průběhu 19. století není užívání názvu jednotné. Paralelně se objevují názvy, které byly často odvozovány od přítomnosti Turků na poloostrově. „Evropské Turecko“, „Evropská Osmanská říše“, „Evropská Levanta“, „Orientální poloostrov“. Některé názvy mají etnický původ: „Řecký poloostrov“, „Slovansko-řecký poloostrov“, „Jihoslovanský poloostrov“ atd. Ani v samotné oblasti nebylo označení „Balkánský poloostrov“ příliš časté. Pro turecké vládcy to byla *Rum-eli*, doslova "země Římanů, *Rumeli-i şâhâne* (Imperiální Rumélie) či *Avrupa-i Osmâni* (Osmanská Evropa).

Název „Balkánský poloostrov“ se však postupně prosazoval a v druhé polovině 19. století bylo jeho užití poměrně časté.

3.2.6. Balkán versus Südoeuropa

Po dramatických událostech konce 19. století začal výraz „Balkán“ získávat politické konotace. Po roce 1918 byl název „Balkánský poloostrov“ kritizován zejména pro svou zeměpisnou neadekvátnost a začal postupně mizet. Zachoval se však, a to zejména v německy psané literatuře. Podle německých geografů se však neutrálním, apolitickým a neideologickým označením měla stát *Südoeuropa*. Toto původně neutrální označení však ve 30. a 40. letech 20. století bylo zcela zdiskreditováno, neboť *Südoeuropa* byl jeden z významných geopolitických konceptů nacistů. Pravděpodobně to byli právě nacisté, kteří celému regionu připsali v poválečném období záporné charakteristiky.

I ve Spojených státech amerických se objevily tendence zaměnit „Balkán“ za neutrální „Jihovýchodní Evropu“. Toto je patrné v knize Teodora Geschkova, bulharského autora, která pojednává o Balkánském svazu. Jak autor knihy, tak autor předmluvy (Američan) používají *Balkan* a *Southeastern Europe* jako synonyma, avšak je patrné, že označení „Balkán“ a jeho odvozenina „balkanizace“ sebou nesly jisté negativní konotace. Tento pokus o vyzdvihnutí neutrálního *Southeastern Europe* probíhá ve stejnou dobu, kdy je v Německu diskreditováno

³⁸ Územní vymezení Balkánu je velmi komplexní problematikou a dodnes se o ně vedou spory. Je to velmi široká otázka, jejíž zpracování by jistě bylo zajímavým tématem odborné práce, avšak my se mu vzhledem k jeho rozsáhlosti v této práci věnovat nebudeme.

Südosteuroopa, což poukazuje na fakt, že lingvisté tzv. Západního světa rozvíjeli své koncepty odděleně a nezávisle na sobě.

V ostatní Evropě se oba názvy zaměňovaly. V německé literatuře se objevuje interpretace „Balkánu“ jako subregionu Jihovýchodní Evropy. Tím se tedy objevuje pojetí „Balkánu“ jako užšího označení než Jihovýchodní Evropa. Zde je patrná snaha klasifikovat území, což se většinou týkalo jeho geografických vlastností, tedy zahrnování jednotlivých zemí mezi „balkánské“. Označení „Balkán“ však bylo definováno mnoha kritérii (geografickými, politickými, historickými, kulturními, etnickými, náboženskými a ekonomickými) nebo kombinací kritérií.

3.2.7. Kdo je vlastně Balkánek³⁹?

Geografové se shodují na tom, že poloostrov je z Východu, Západu a Jihu ohraničen moři. Spory však panují v otázkách severní a severovýchodní hranice. V tomto ohledu se střetává geografické kritérium s kritérii kulturním a historickým. Otázka stanovování hranice a zahrnování jednotlivých států do „Balkánského poloostrova“ získává na politickém aspektu.

Todorová ve své knize definuje Balkánce jako obyvatelé těchto zemí: Albánie, Bulharsko, Řecko, Rumunsko a většina zemí bývalé Jugoslávie. Nepatří tam Slovinsko, ale patří tam Chorvatsko, protože části území obydlené Chorvaty byly poměrně dlouho pod osmanskou nadvládou, která je zde považována za jednotící prvek států, jenž jsou zde myšleny pojmem „Balkán“. Z toho vyplývá, že je do této kategorie možné částečně zařadit i Turecko, coby dominantní prvek osmanského odkazu (Todorova, 1997 str. 31).

3.2.8. „Balkán“ ve světových jazycích

Spolu s debatami o geopolitické situaci Balkánského poloostrova docházelo v jazycích jako angličtina, němčina, francouzština, ruština a italština k utvrzování „balkánského“ diskursu. V rámci této práce se věnujeme pouze českému a bulharskému diskursu, nicméně pro ilustraci zde nahlédneme i do některých evropských jazyků. Ve většině z nich se objevuje pouze

³⁹ Výraz „Balkánek“ se nenachází v žádném z větších slovníků spisovné češtiny, tedy jedná se o výraz nespisovný. V publicistických textech se s ním však setkáváme, o čemž svědčí i výsledek vyhledávání v korpusu SYN2006PUB, který vygeneroval celkem 68 užití. Dle „novinářského pravopisu“ se píše s velkým písmenem. Později v textu zmiňujeme, že v bulharštině má „Балканец“ pejorativní nádech, s čímž ve výsledcích českého korpusu souhlasí fakt, že pojmenování „Balkánek“ se vždy vyskytuje ve spojení s kriminálním činem, nebo jako nadávka.

v jednom tvaru, singuláru nebo plurálu. Výjimkou je francouzština, kde se užívá obojí: *le Balkan, les Balkans*.

V němčině název *Balkan* označuje jak pohoří, tak poloostrov. Objevuje se zde také ve dvou adjektivních formách, ve složených slovech (např. *die Balkanländer, die Balkanhalbinsel, der Balkanpakt, Balkansprachen*, atd.) a také jako adjektivum *balkanisch*, které však může mít neutrální i pejorativní konotace.

V ruštině a angličtině se objevuje pouze plurál (*Balkans, Balkany*) jako název pro poloostrov nebo politické uskupení. V angličtině se název *Balkan* používá jako adjektivum v neutrálním, ale i pohrdavém významu. V ruštině se jak adjektivum *balkanskij*, tak podstatné jméno *Balkany* používá výlučně v neutrálním smyslu. Italština používá plurál *Balcania* k označení regionu, odvozené adjektivum *Bolcano* je většinou také neutrální, ale může mít i negativní konotaci. I ve Francouzštině se objevuje adjektivum *balkanique*, které je neutrální, ale může se objevit i v negativní konotaci.

V samotných balkánských jazycích se užití liší. Turečtina, ve které má název pravděpodobně původ, užívá název v několika formách, ale ani jedna z nich nemá pejorativní význam.

V řečtině, rumunštině i srbochorvatštině je název užíván jak v neutrálním, tak v pejorativním významu označujícím něco nekultivovaného, zpátečnického, neuspořádaného atd. Srbochorvatština používá i odvozeninu, označující v každodenní řeči, když mluvčí rezignuje na fakt balkánské sounáležitosti: *Balkanci smo*.

V bulharštině existují tři jmenné tvary. *Balkan* může být užíváno jako synonymum *pohoří* v některých venkovských dialektech. Společně s označením *Balkanat* (s určitým členem) pro pohoří se vyskytuje i název *Stara planina*. Plurál *Balkani* označuje celý balkánský region. Zatímco označení obyvatele *balkanec* může mít pejorativní význam, odvozenina *balkandžia* označuje člověka, který se vyznačuje zvláštními vlastnostmi: nezávislost, hrdost, odvahu a čest. Bulharským slovníkovým definicím zde budeme věnovat pozornost v jedné z následujících kapitol.

Je zjevné, že různé jazyky užívají tohoto výrazu ve smyslu neutrálním i pejorativním. To se ale netýká turečtiny, která neuvžívá výrazu ve smyslu pejorativním. Další výjimkou je bulharština, kde se výraz pohybuje od významu negativního přes význam neutrální až k pozitivnímu.

4. Evropeizace a balkanizace, protichůdné ideové koncepty?

V předchozích částech jsme se pokusili o vykreslení kontextu, do něhož bychom v této kapitole chtěli zasadit námi sledované pojmy: **evropeizaci** a **balkanizaci**. Obě označení mají společné to, že se vztahují ke geopolitické entitě, avšak od označení Evropa a Balkán, která se už v rámci předchozího výzkumu ukázala spíše jako neutrální označení regionu, jsou jen zřídka prosta expresivního významu a často jejich užití nemá přímou souvislost s regionem od něž odvozují svůj původ. To je ale nejspíš vše co do společné charakteristiky. Kromě toho, že vzhledem k výše uvedeným informacím lze předpokládat, že jejich „směrování“ a tedy i charakteristika budou protichůdné, je také nutné mít na paměti, že v rámci národních, akademických i neakademických diskursů zaujímají odlišnému postavení.

Více k tomuto tématu již v další kapitole, kterou jsme se rozhodli rozdělit na dvě hlavní části: **evropeizaci** a **balkanizaci**, které se dále dělí do podkapitol dle slovníkových definic českých i bulharských, uchopení akademickým diskursem a v neposlední řadě padne zmínka o charakteristických zvláštностech, popřípadě způsobu, jímž se tyto dva pojmy v obou jazycích zabydlují.

4.1. Slovníkové definice a uchopení vědeckým diskursem

Pro oba sledované pojmy budeme uvádět slovníkové definice. Pro tuto část jsme zvolili následující příručky (zde uvedeny pod názvem a rokem vydání, úplné údaje viz Bibliografie). V následujících kapitolách budeme definice v nich uvedené řadit chronologicky dle data vydání a k jednotlivým slovníkům se budeme odkazovat zkratkami.

České slovníky:

- Příruční slovník jazyka českého, 1935-1937 (dále jako PSJČ)
- Slovník spisovného jazyka českého, 1960 (SSJČ)
- Akademický slovník cizích slov, 1995 (dále jako ASCS)
- Slovník cizích slov, 1996 (dále jako SCS96)
- Slovník cizích slov, 1998 (dále jako SCS98)
- Nová slova v češtině. Slovník neologizmů, 2004 (SN)

Bulharské slovníky:

- Български тълковен речник, 1963 (Bulharský výkladový slovník, dále jako BVS)

- Речник на чуждите думи в българския език, 1964 (Slovník cizích slov bulharštině, dále jako SCSB64)
- Речник на чуждите думи в българския език, 1978 (Slovník cizích slov v bulharštině, dále jako SCSB78)
- Речник на българския език, 1977 (Slovník jazyka bulharského, dále jako SJB)
- Речник на чуждите думи в българския език, 1982 (Slovník cizích slov v bulharštině, dále jako SCSB82)
- Речник на новите думи в съвременния български език, 1999 (Slovník nových slov v současné bulharštině, SNSSB)

Ne všechny výše uvedené slovníky obsahují definice sledovaných pojmů. V tomto případě jsme se snažili vysledovat pojmy odvozené od stejného slovního základu. Jak je patrné již z názvů námi užitých slovníků, využili jsme především slovníků výkladových, dále slovníků cizích slov či neologismů.

4.1.1. Evropeizace

Námi sledované výrazy nyní budeme sledovat v pořadí shodujícím se s předchozími kapitolami a nejdříve se zaměříme na **evropeizaci**. Začneme definicemi v českých a bulharských slovnících, následovat bude popis **evropeizace** jako možné nově se formující oblasti výzkumu a na závěr uvedeme některá lokální specifika.

4.1.1.1. České slovníkové definice evropeizace

Použijeme zde celkem šest definic převážně pocházejících z českých slovníků cizích slov nebo neologismů. Jednotlivé definice řazené dle stáří slovníku budou doplněny o informaci o jaký typ slovníku se jedná.

Jak je patrné z výše uvedeného soupisu, zvolili jsme slovníky z různých období, z nichž většina však byla vydána po roce 1989. Kromě významů uvedených v definicích budeme také sledovat, zda v nich nejsou uvedena hodnotící tvrzení připisující výrazům kladnou či zápornou konotaci. V některých případech poukážeme pro ilustraci i na jiné výrazy stejného slovního základu.

Ačkoliv bývá výraz **evropeizace** často uváděn jako neologismus, který vstoupil do našeho politického diskursu až s integračním procesem, PSJČ vydaný již v meziválečných letech stejně tak jako SSJČ z 60. let dvacátého století ho oba uvádějí. V dříve zmiňovaném je

evropeisace definována jako synonymum „poevropšťování“ „snahy přizpůsobovat se západoevropským mravům“ či „zavádění evropského ducha“. Zatímco výraz evropanství je popisován v ryze kladném smyslu „zavádění evropských měřítek a odstraňování provincialismu na cestě k novému evropanství“, v definici **evropeisace** je patrná obava z útlaku „národního“⁴⁰. Evropeismus je zde definován po boku nacionalismu jako tok, který vznikl ve Francii ze staršího humanismu a internacionalismu.

V SSJČ se nejprve dozvídáme, že Evropa podléhá dělení „střední E.; východní (západní) E., přen. socialistického (kapitalistického) tábora v této části Evropy“ (SSJČ, 1960, str. 469)⁴¹. **Evropeisace** či **evropeizace** jak popsána jako poevropšťování, **evropeismus**, též jako **evropeismus**, jako vědomí evropské příslušnosti. Náznak negativního vyobrazení je patrný možná už v samotném „poevropšťování“, které jakoby implikovalo nižší stupeň vývoje těch, které tento proces teprve čeká. Dále pak celkem zřetelně v jednom z ilustrujících příkladů užití: „prostředí nedotčené e-í“.

Obě výše uvedené definice odpovídají svému dobovému kontextu. V období studené války **evropeisace/evropeizace** příliš často zmiňována nebyla, což jí znemožnilo zabydlet se v politickém diskursu. Po roce 1989 nacházíme tento pojem a jeho deriváty pouze ve slovnících cizích slov a neologismů, význam se však dramaticky neliší od předchozích dvou definic.

V ASCS z roku 1995 se tedy dočítáme, že **evropeizace** je synonymem poevropšťování/poevropštění (například „cizích“ kultur). V SCS96, kde je doplněn i **evropocentrismus**, nalézáme pouze **evropeismus** (včetně všech dalších hláskových variant) definovaný jako „evropanství, vědomí evropské příslušnosti“ (SCS96, 1996, str. 94). Tato kladná definice je v rozporu se zcela neutrální definicí společnou všem předchozím slovníkům, a to že **evropeismus** je slovo společné většině evropských jazyků⁴².

K již zmiňovaným definicím **evropeizace** jako poevropštění nebo poevropšťování“, a **evropeismu** jako sdíleného lexika se navrácí Klimešův Slovník cizích slov z roku 1998. Ve

⁴⁰ „Takové stopy [zkázu národní poesie] zůstávají za sebou **evropeisace** na svém postupu do Ruska. Hol.“ (PSJČ, 1935-1937 str. 676)

⁴¹ Tato definice potvrzuje poznámku M. Hrocha, že se české elity nevzdaly „mýtu o střední Evropě“ ani v dobách tuhé totality a svým způsobem se tak vymezovaly proti „východnější“ části SSSR, Rusko nevyjímaje.

Už ze samotného řazení a grafické úpravy můžeme vyčíst jistou hierarchizaci (*střední Evropa* jako první a *kapitalistický Západ* v závorkách).

⁴² „Projedeme-li seznamy „germanismů“, uváděných v brusích a skladbách, na valné většině poznáme **evropeismy** provenience skoro vesměs francouzské. Ath“ (PSJČ, 1935-1937 str. 676)

velice hojně míře se pak všem možným „evrismům“ a „eurismům“⁴³ věnuje *Slovník neologismů z roku 2004*, což je nutno chápat v kontextu vrcholící integrace České republiky do Evropské unie. **Evropeizace** je zde popsána jako zavádění společné měny euro nebo „nabývání evropských rozměrů, zařazení mezi evropské problémy“, například **evropeizace** otázky Temelína, či romské otázky.

Z našeho výčtu slovníkových definic je tedy zjevné, že **evropeizace** se patrně nejvíc (čtyři z celkových šesti) spojuje s „poevropšťováním“ nebo „poevropštěním“. V kontextu zahraniční politiky po roce 1989 lze očekávat, že se přítomnost tohoto pojmu v politickém diskursu zmnožuje. Do slovníků pak vstupuje jako slovo cizí, což je vzhledem ke tvaru pochopitelné, nebo jako neologismus. **Evropeizace** na sebe se silicím vlivem EU na českou společnost vzala nový kabát, přičemž její užití je více než kdy před tím vázáno na ryze politická témata.

Zejména z derivátů uváděných v SN je patrná pravopisná rozkolísanost tvarů, které se budeme dále věnovat v analýze korpusových dat.

4.1.1.2. Bulharské slovníkové definice evropeizace

V této části se pokusíme zmapovat užití pojmu **evropeizace** ve vybraných slovnících. S odkazem na výše uvedené příručky jsme zjistili, že z šesti zvolených slovníků se pojem **evropeizace** (evropeizovat apod.) vykytuje u čtyř: SCSB64, SCSB77, SCSB78 a SCSB82.

V BVS z roku 1963 jsme sledovali pouze deriváty **европеец**, **европейка** a **европейску**, přičemž jsme ale narazili na tendenci definovat tyto pojmy nejdříve obecně ve vztahu k zeměpisně definované oblasti a v zápětí již v zúženém smyslu, tedy **европеец** rovná se **западноевропейец** apod. (BKS, 1963 str. 170)

Slovníky cizích slov z let 1964 a 1978 definují **evropeizaci** shodně a poměrně neutrálně jako začleňování se do evropské kultury. Slovník bulharského jazyka z roku 1977 však již uvádí nejen evropeizaci, ale i její deriváty (**европеизация**, **европеизирам**, **европеизирам се**, **европеизиран**, **европеизиране**, **европеизъм**). Vzhledem k datu vydání slovníku je celkem s podivem, že co do definice, **evropeizace** vyznívá kladně: jako začleňování se do evropské kultury, osvojování si evropského způsobu života, přičemž jako synonymum je nejčastěji

⁴³ Výčet je skutečně poměrně rozsáhlý, čítá přes osmdesát výrazů začínající na euro- nebo evro- mezi něž patří například: *eurizace*, *euroatlantik*, *eurobyrokrat*, *eurocentrizace*, *euroeuforie*, *eurofanatik*, *eurofob*, *euroignorant*, *euronaivista*, *europesimismus* apod. (SN, 2004 stránky 111-117)

uváděna modernizace. V ilustracích jednotlivých hesel je patrné opovržení (západo)**evropeizací**, když je například dána do spojitosti s fašismem v Bulharsku, či s národní uměním jako jeho možný nepřítel. Velmi příznačným způsobem je pak v jednom z ilustrujících příkladů uvedeno, že turecký sultán by rád učinil něco, aby svou celkově zaostalou zemi **evropeizoval** (SJB, 1977, str. 612). V tomto slovníku nacházíme i definici evropeismu, který zde není popsán jako slovo společné evropským jazykům⁴⁴, ale jako **европеищина**, která je dále definována jako přijímání evropského způsobu života (SJB, 1977 str. 613).

Slovník cizích slov z roku 1982 se omezuje na stejnou definici jako slovníky podobného charakteru z let 1964 a 1978. Ve slovníku nových slov v současné bulharštině z roku 1999 pak tento výraz ani jeho deriváty není vůbec uveden.

4.1.1.3. Uchopení evropeizace vědeckým diskursem

Ačkoliv jsme ve slovníkové části stanovili, že nejčastější definicí je „poevropšťování“ a politické konotace vážící se k procesu evropské integrace jsou otázkou až posledního dvacetiletí, zaměříme se zde právě na toto období, neboť se shoduje i se vznikem textů, které použijeme v následné analýze korpusových užití.

Pro úvod bychom se rádi opřeli o pojetí definice, jak ho předkládá sbírka statí nesoucí název *Europeanization – New Research Agendas*⁴⁵. Nehodláme zde poskytnout vyčerpávající seznam možných projevů **evropeizace** v politice státu. Spíše se zaměříme na konstituování evropeizace jako fenoménu integrující se Evropy.

Takto chápanou **evropeizací** můžeme široce definovat jako „adaptační proces vyvolaný evropskou integrací na regionální úrovni“⁴⁶. Spíše než úzce vymezenou definici se zde autoři snaží představit evropeizaci jako fenomén, který přesahuje rámec Evropské unie. Zdůrazňují, že **evropeizace** nemusí nutně probíhat směrem od centra k menším jednotkám. Probíhá formou přímého přizpůsobování se politice EU, ale zahrnuje také množství nepřímých procesů vyvolaných „neformální“ interakcí jednotlivých členských i nečlenských zemí. Stejně tak její dopad se neodvívá pouze ve sféře politické, ale projevuje se například v proměnách vnímání vlastní identity, což se do značné míry váže na možné proměny v námi sledovaném

⁴⁴ Viz české slovníky.

⁴⁵ Graziano, P. a Vink, M. P. 2008. Introduction. Challenges of a New Research. *Europeanization. New Research Agenda*. New York : Palgrave Macmillan, 2008, stránky 3-23.

⁴⁶ „...Europeanization as an adaptive process triggered by European regional integration.“ (Graziano, a další, 2008 str. 8) Vlastní překlad.

diskursu. Za podstatné považujeme nejen široké uchopení tohoto fenoménu, ale také nutnost věnovat pozornost nejen jeho přímým dopadům, ale také dopadům nepřímým, které nejen že se odehrávají mimo institucionální rámec⁴⁷, ale můžeme je sledovat například právě v diskursu, kde často mohou vést k debatě o aspektech, které s Evropou, respektive Evropskou unií přímo nesouvisí. Jinými slovy, to co je nazýváno „evropským“ (v našem případě evropeizací) nemusí být nutně vyvoláno vlivem Bruselu.

Často citovaným zdrojem vymezení **evropeizace** bývá i stať Johna Bornemana a Nicka Fowlera s příznačným názvem *Europeanization*⁴⁸. Ani zde není evropeizace nutně spojena pouze s integračními procesy, ačkoliv jsou její vůdčí silou v reakci na hrůzy obou světových válek a kolaps dělení světa na Západ a Východ. Je zde chápána jako strategie sebeprezentace a způsob uplatňování moci, avšak rozhodně nemůže nahradit národní stát. Zejména v otázkách politické, ekonomické a vojenské suverenity však pro suverénní státy může představovat jistý ústupek.

4.1.1.4. Specifika českého „vědeckého“ diskursu

Zde můžeme plynule navázat na předchozí kapitolu a nastínit jak je **evropeizace** definována v českém akademickém diskursu. Budeme zde vycházet z publikace, která se odvíjí v podobném duchu jako ta předchozí a nese název *Evropeizace – Nové téma politického výzkumu*⁴⁹. Autoři zde upozorňují na terminologickou roztříštěnost⁵⁰, kterou by bylo třeba omezit, tím, že by termín byl řádně zmapován. Jeho primární význam autoři spatřují ve změně domácí politiky v procesu přizpůsobování se integraci. Jak budeme mít možnost vidět u analyzovaných užití, je často asociována s dalšími „-izacemi“ (globalizace, amerikanizace, westernizace aj.). Ačkoliv se tedy jedná o termín poněkud nevymezený, nejčastěji bývá spojován s integrací a to na dvou rovinách: zprv ve smyslu delegování politických pravomocí na supranacionální rovinu, zadruhé ve formě etablování nové politické struktury.

⁴⁷ Zde ho chápeme jako soubor formálních pravidel, procedur a organizaci vlády (Graziano, a další, 2008 str. 13).

⁴⁸ Fowler, N. a Borneman, J. 1997 vol. 26. *Europeanization. Annual Review of Anthropology*. 1997 vol. 26, stránky 487-514.

⁴⁹ Dančák, B. et kol. 2005. *Evropeizace - Nové téma politického výzkumu. Evropeizace: pojem a jeho konceptualizace*. Brno : Mezinárodní politologický ústav, 2005.

⁵⁰ Nejedná se jen o terminologickou, ale i morfologickou roztříštěnost. Pojem a jeho deriváty se totiž vyskytují ve variantách „v/u“ (evropeizace, europeizace, přičemž zde se nemusí jednat o vliv měny euro) a „s/z“ (evropeizace, evropeisace) aniž by byl stanoven jasný sémantický rozdíl. S jednotlivými tvary je pak nakládáno poměrně nahodile, často dle konvencí redakce.

Potřeba **evropeizace** pak vzniká v případě, kdy se objeví inkompatibilita na úrovni domácí politiky a požadovanou evropskou rovinou (Dančák, 2005 str. 20).

J. Jakš si ve svém příspěvku do tohoto sborníku⁵¹ klade otázku, zda bude fenomén evropeizace vnímán pozitivně či spíše negativně. Evropeizaci považuje předně za soubor integračních procesů nastolených západní Evropou v 50. letech a ve východní Evropě po roce 1989. Správně podotýká, že se tento proces týká především států usilujících o integraci či o hlubší integraci a je pak vnímán pozitivně jako šance na změnu k lepšímu (viz Bulharsko, ostatní státy Balkánu).

Z hlediska etnické otázky se evropeizací zabývá Ján Lid'ák⁵². Evropeizace v sobě nese jisté sjednocování, přijímání alespoň částečně nové identity apod. Ve vztahu k menšinám však „sjednocená“ Evropa bude muset svůj obraz spíše předefinovat⁵³. Narůstající počet migrantů má tendenci spíše se izolovat, ať už z náboženských či sociálních důvodů a postupně usilovat o prosazování vlastních práv (Lid'ák, 2005 stránky 210-211).

V rámci příspěvku uveřejněných v tomto sborníku si také M. Loužek klade otázku, zda je evropeizace užitečný nebo módní pojem⁵⁴. Odpovědí mu je „ano“. Jako nejbližší a vhodnější termín volí poevropštění (Loužek, 2005 str. 244). **Evropeizace** spolu s evropanstvím jsou podle autora umělé pojmy, jenž jsou šířeny a propagovány například Lisabonskou smlouvou. Nemohou v žádném případě nahradit pocit příslušnost k vlastnímu národu, neboť něco jako „evropský národ“ neexistuje (Loužek, 2005 str. 250)

Od tezí M. Loužka se můžeme plynule přesunout ke statím a článkům publikovaným na toto téma Václavem Klausem. Ten v kritice zachází ještě dál, označuje evropeismus dominantní ideologií Evropy, mnohadimenzionální doktrínou (Klaus, 2006 str. 4) či konglomerátem idejí, které jsou levicové, arogantní a celkově špatné. Evropeismus se však navenek rád projevuje jako vše moderní a pokrokové, nezpátečnické, netradiční atd. Mohli bychom pokračovat v jeho výčtu negativ, avšak naším cílem zde není prezentovat názory V. Klause, které navíc v

⁵¹ Jakš, J. 2005. Evropeizace: šance nebo hrozba? Členské státy a architektura EU. [autor knihy] B. Dančák. *Evropeizace. Nové téma politického výzkumu*. Brno : Masarykova univerzita v Brvě, 2005.

⁵² Lid'ák, J. 2005. Europeizácia a moslimská menšina v Európe. [autor knihy] B. et kol. Dančák. *Evropeizace - Nové téma politického výzkumu*. Brno : Mezinárodní politologický ústav, 2005.

⁵³ Vzhledem k přirozené natalitě se očekává, že by Evropská unie mohla v budoucnu být až z poloviny muslimská.

⁵⁴ (Loužek, 2005)

námi využitě publikaci ani nejsou podepřeny citacemi či bibliografií, takže je považujeme za subjektivní názory autora, ačkoliv mohou být v některých ohledech jistě podnětné⁵⁵.

V rámci námi vybraných bulharských publikací jsme na žádnou zmínku charakterizující **evropeizace** jako novou vědní disciplínu formující se na poli bulharské politologie a studia mezinárodních vztahů nenarazili. Zmiňuje ji však R. Daskalov a to ve smyslu přijímání evropského stylu života (Даскалов, 1998 str. 15).

4.1.2. Balkanizace

Podobně jako jsme v předchozí kapitole nejdříve sledovali výraz evropeizace a jeho deriváty, popřípadě slova odvozená od stejného slovotvorného základu, i zde budeme postupovat shodně.

4.1.2.1. České slovníkové definice balkanizace

V PSJČ se dočteme, že **Balkán** je buď „jméno jednoho z jihoevropských poloostrovů“, nebo „jméno hlavního hřebene horského na tomto poloostrově“. Jedná se tedy o popis ryze geografický, avšak dojdeme-li k **balkanizaci**, dočteme se, že se jedná o „rozněcování politických sporů jako na Balkáně. Jako příklad je uvedena citace Masaryka varující před „**balkanizací**“ Evropy (PSJČ, 1935-1937 str. 71).

O necelých 30 let mladší SSJČ uvádí, že **Balkán** je nejen „horstvo a poloostrov v jižní Evropě“, ale přeneseně také „ohnisko sporů, neklidu“ či v dopravním slangu „přímý rychlík z Berlína do Istanbulu a zpět“. **Balkánské poměry** jsou pak v přeneseném smyslu „poměry neurovnané“. **Balkanizací** se pak rozumí „zavádění balkánských poměrů v něčem, politické zneklidňování, **balkanizování**“ (SSJČ, 1960 str. 76).

V nejmladším NASCS zjistíme, že ani jedna z vysvětlených odvození: **balkanista**, **balkanistický**, **balkanistka**, **balkanismus**, **balkanolog**, **balkanologický**, **balkanologie** ani **balkánský** nemají ve svých definicích obsaženy žádné negativní konotace, nebo přenesené významy. Omezují se na faktický popis jednotlivých hesel a o **balkanizaci** není zmínka.

Pro ilustraci jsme se pro českou část obrátili i do encyklopedických slovníků, a to do Ottova slovníku naučného (1888-1909), Masarykova slovníku naučného (1925) a Malé československé encyklopedie (1984). Kromě geografického popisu **Balkánu** a **Balkánského**

⁵⁵ Rozhodli jsem se zařadit tuto krátkou stať také z toho důvodu, abychom uvedli Materiálovou část, kde se budeme s výroky V. Klause setkávat poměrně hojně.

poloostrova a popisu historických mezníků, jako jsou například **balkánské války** nebo **balkánský pakt**. Na žádná příznaková užití nenarazili, a proto popisu těchto slovníkových definic nebyla věnována další pozornost.

4.1.2.2. Bulharské slovníkové definice balkanizace

V BVS je výraz **Балкан** uveden jako slovo tureckého původu a nese tyto významy: 1. pohoří, 2. druhý název pro pohoří **Стара планина**, 3. přeneseně **Балканиският полуостров**. Názvy **балканджия** a **балканджийка** jsou popsány jako slova tureckého původu označující obyvatele nebo obyvatelku hor.

V SBJ z roku 1977 nalezneme definice největšího počtu odvozených hesel, která jsou opatřena četnými příklady užití v krásné literatuře. Název **Балкан** v první řadě označuje hory⁵⁶.

I ostatní příklady se nesou v duchu oslavy krás hor. Dalším významem je označení samotného pohoří Balkán (**Стара планина**). Dále pak s určitým členem jako označení poloostrova⁵⁷.

Výraz „хващам/хвана (улавям/уловя) балкана“ znamená v tehdejší hovorové bulharštině utéct do hor a stát se hajdukem (SJB, 1977 str. 396). **Балканджийка** a její odvozeniny se opět vážou k lidem narozeným v horách nebo žijícím v horské vesnici. Zde definice není úplně shodná s popisem označení **балканджия** u Marie Todorové, která ho řadí ke slovům s kladným, označujícím člověka vybraných kvalit. Zatímco slovníková definice je neutrální, příklady užití výrazu **балканджия** a jeho odvozenin však poukazují na jeho kladný charakter⁵⁸.

Балканец je pak obyvatel poloostrova, **балканияда** sportovním setkáním, **балканизъм** jazykovým prvkem společným všem balkánským jazykům atd. U definice hesla **балкански** je zmíněno ohraničení území, které je považováno za balkánské. Je to „na jihovýchodním konci Evropy, mezi Černým, Mramorovým, Egejským, Středozezemním, Jónským a Adriatickým mořem a řekami Dunajem a Sávou ...“. **Балкански** je také synonymem pro něco rušného, vzrušeného (například rozhovor) (SJB, 1977 str.397).

⁵⁶ „Сълнцето падаше към ниското и слаъ ветреъ слизаше от балкана.“ Elin Pelin. (SJB, 1977 str. 395)

⁵⁷ „На Балкана са гостеприемни и добри хора.“ P. Chitov. (SJB, 1977 str. 395)

⁵⁸ „Повечето работници бяха млади момци, снажни балканджии, накупели от сила и здраве.“ G. Drndarov. (SJB, 1977 str. 396)

V slovnících cizích slov tomuto balkanizaci jako takovou též nenalzáme. SCSB64 zmiňuje pouze geografický denotát pojmu **Балкан**. Slovníky cizích slov z let 1978 a 1982 neuvádějí pro nás nijak odlišný či zajímavý popis téhož slova a SNSSB uvádí pouze odvozeninu **балканче** coby hovorový výraz označující typ skládacího jízdniho kola (SNSSB, 1999 str. 26).

4.1.2.3. Balkanizace ve vědeckém diskursu

Jak jsme již naznačili v předchozích kapitolách, **evropeizace** a **balkanizace**, ač se stejnou koncovkou a vztahují se k danému regionu, mají zejména ve vědecké diskursu odlišné postavení. Zatímco **evropeizace** či **evropeismus** se v některých vědeckých publikacích konstituuje jako nové odvětví politického výzkumu, o **balkanizaci** toto neplatí. Jak jsme již měli možnost zjistit, nachází uplatnění převážně v publicistickém diskursu a ani co do slovníkových definic její výskyt není tak častý jako u **evropeizace**.

Tento „nepoměr“ mezi **balkanizací** a **evropeizací** možná nasvědčuje také tomu, že Balkánu a problematice s ním spjaté není ve vědeckých kruzích věnováno dostatek pozornosti, zejména pokud se jedná o jiná uchopení než čistě historicko-politologická. Fakt, že Balkánu není věnován dostatečný prostor ve vědě podobně a jako je tomu u jiných disciplín jako například orientalismu či postkolonialismu⁵⁹, nejmórazněji zaznívá ve vědeckých statích M. N. Todorové, která dokonce tvrdí, že existuje „diskurs jménem balkanizace“⁶⁰, který není součástí orientalismu, jak jej popsal E. Said⁶¹. S M. N. Todorovou pak dále polemizují další autoři, mezi nimi i Milica Bakic-Hayden⁶², která naopak řadí problematiku Balkánu do orientalistických studií. Mohli bychom zde uvést další autory, zabývající se nejen regionem jako takovým, ale zejména způsobem jímž se konstituuje „balkanistika“ a její regionální odnože ve vědeckých kruzích. My se však budeme čerpat především z poznatků M. N. Todorové, popřípadě s ní polemizujícími názory. Věříme, že je s touto problematikou nejužěji spjata a daří se poutat k problematice Balkánu poutat pozornost odborné veřejnosti. K jejím stanoviskům se přikláníme také proto, že byla tezemi práce předchozí a jsou také v mnohém výchozími tezemi této práce.

⁵⁹ Těto problematice se ve svých pracích věnují například již zmiňovaná M. N. Todorová, M. Bakic-Hayden, V. Goldsworthy a v neposlední řadě i E. Said (Said, 1985).

⁶⁰ Todorova, M. N. 1997. *Imagining the Balkans*. New York : Peng, 1997.

⁶¹ Said, E. 1985. *Orientalism Reconsidered*. *Slavic Review*. 1985, Sv. I.; Said, E. W. 1995. *Orientalism: western conceptions of the Orient*. London : Penguin, 1995

⁶² Bakic-Hayden, M. 1995. *Nesting Orientalisms: The Case of Former Yugoslavia*. *Slavic Review*. 1995, Sv. IV, 54.

Nejprve nahlédneme do historie vzniku pojmu **balkanizace**, přičemž budeme převážně čerpat z údajů obsažených v již zmiňované knize M. N. Todorové *Imagining the Balkans*. Tento pojem vzniká na konci 19. století a označuje skupinu států vzniklých rozpadem Osmanské říše (Řecko, Srbsko, Černá Hora, Rumunsko a Bulharsko). Je zajímavé, že je většinou zmiňován ve spojitosti s procesem fragmentace velkého státního celku na menší státy, který se objevuje až po první světové válce vlivem rozpadu Rakousko-Uherska⁶³. Pojem **balkanizace** je totiž primárně spjat s rozpadem Osmanské říše, avšak když došlo k rozpadům dalších impérií, Rakousko-Uherska a carského Ruska, termín byl použit jako metafora. Tím nabývá na negativním rázu. Tak například v německé literatuře se objevuje výraz *Kleinstaaterei*, který sice je ekvivalentem **balkanizace**, ale svou definicí „desintegrace Osmanské říše“ zcela jasně získává negativní konotaci.

Mnoho současných slovníků a encyklopedií připisuje termínu chybnou etymologii. *Se balkaniser* znamená proces „národní fragmentace“ bývalých geopolitických celků na menší jednotky, jako tomu bylo u balkánských národů po 1. světové válce. Taková definice nebere v úvahu již zmíněný fakt, že naprostá většina balkánských států (kromě Albánie) se konstitovala v 19. století, tedy ještě před 1. světovou válkou. Německé *balkanisieren* znamená proces neoprávněné fragmentace za narušených politických vztahů. Navíc ho doprovází politická nestabilita (jako například v době balkánských válek 1912-1913). V angličtině se termínem *balkanize* označuje proces fragmentace na vzájemně zneprátené politické jednotky. Jako příklad takového rozpadu je podobně jako ve francouzské literatuře uveden proces po 1. světové válce. V italském slovníku byl dokonce vynechán proces fragmentace a termín byl rovnou označen za synonymum despotismu, revolucí, protirevolucí, válek atd., které se často objevují v balkánských státech.

Termín vstoupil i do jazyka poválečné publicistiky. Použil ho například Walther Rathenau (tehdejší šéf společnosti AEG) v deníku *New York Times* v eseji s názvem: „*Rathenau, Head of Great Industry, Predicts the 'Balkanization of Europe'*“. Označuje jím vize téměř apokalyptické devastace Evropy a sílící moci Východu na Západě. Evropský korespondent deníku *Chicago Daily News* (1921), Paul Scott Mower, publikoval knihu, kde **balkanizaci** přirovnává k „vytváření směsice malých států na území s beznadějně smíšenými rasami, jejichž obyvatelé jsou v různé míře zaostalí, ekonomicky a finančně slabí, dychtiví, zákeří,

⁶³ Proces „balkanizace“ se odehrál v průběhu 19. století, kdy se nově vzniklým státům podařilo osvobodit se z nadvlády Turecka. Po 1. světové válce na mapě Balkánského poloostrova přibyla pouze Albánie.

vyděšení, neustále se modlí k zázračným silám a vášnivě pobízející své vlastní vášně.“ (Todorova, 1997 str. 32)

Druhou vlnu užití zažívá termín v době dekolonizace po druhé světové válce. I nyní má **balkanizace** negativní význam. Ve francouzském politickém slovníku se objevoval poměrně často a označoval problémy, kterým čelilo osm nově vzniklých afrických států. Stejně tak britský tisk varoval africké vůdce před **balkanizací**.

V této době se termín svému původnímu užití vzdaluje a je čím dál odtrženější od kontextu mezinárodních vztahů. Například Rakousko 60. let zažívá podle Alexandra Vodopivce **balkanizaci**, která se zde rovná nespolehlivosti, nestabilitě, letargii, korupci atd. (autor zde vyjadřuje nespokojenost s rakouskou ústavou). Jistý německý žurnalista se dokonce táže, zda se „Evropa nestává Balkánem bez jeho půvabu, Bulharskem bez česneku, Rumunskem bez Bukurešti ...“ (Todorova, 1997 str. 35)

I ve Spojených státech je termínu užíváno nezávisle na Balkánu, přičemž se většinou vztahuje k různým problémům. Většina Američanů by nebyla schopna definovat Balkán geograficky, ale aluzi na **balkanizaci** jako protipól americkému ideálu různorodé mísící se společnosti (*melting pot*) by pochopil každý. Jistý žurnalista píšící pro deník *New York Times* považuje za hlavní události naší doby krveprolití na Balkáně, sílící islámský fundamentalismus a narušení Evropské jednoty. Patric Glynn z *American Enterprise Institute* dokonce říká, že žijeme v „době balkanizace“ (Todorova, 1997).

Od teoretických předpokladů nyní přejdeme k Materiálové části, ve které se budeme snažit zjistit, v jakém smyslu jsou námi sledované výrazy užívány, možná i zneužívány. Pokusíme se zjistit, zda jsou v jednotlivých prostředích vnímány spíše negativně nebo pozitivně a zaměříme se na oblasti a témata, v nichž se tato dvě označení nejvíce uplatnila. V neposlední řadě budeme také sledovat, zda skutečně tvoří protipóly, popřípadě zda je možné stanovit mezi nimi jakýkoliv jiný vztah.

B) Materiálová část

Jak jsme již výše zmínili, budeme v této kapitole čerpat z výsledků analýzy korpusového materiálu. Shromážděná data čerpají z publicistických textů, což má své opodstatnění v charakteru námi sledovaných výrazů a jejich korespondenci s publicistickými texty jako stylovým žánrem.

V této práci se zaměříme na zmapování významů a konotací, které výrazy **balkanizace** a **evropeizace** nabývají v české a bulharské publicistice. Vzhledem k předběžnému mapování zdrojů můžeme konstatovat, že se jedná o výrazy expresivní, jež kromě objektivního obsahu mohou nabývat negativních či pozitivních konotací, zaměříme se především na to, jak je na ně nahlíženo v jejich primárním významu, který jsme si zhruba načrtli, jakých sekundárních významů nabývají a v jakých kontextech se vyskytují.

Z hlediska **sémiotického** se opíráme o poznatky T. Bojadžieva a M. Dokulila. Slovo považujeme za jazykovou jednotku, která v sobě spojuje výrazovou stránku (forma) a významovou stránku (obsah). Tyto dvě složky se mohou diferencovat, to však neovlivňuje jednotu slova jako znaku. V rovině fungování jazyka totiž při konkrétním užití vždy dochází k „sepětí zcela určité varianty výrazu se zcela určitou variantou významu.“ (Dokulil, 1997 str. 31).

Slovo v sobě také spojuje jednotu významu lexikálního (slovníkového) a gramatického. V lexikálním významu slova se dále skrývají expresivně-emocionální a stylistické zabarvení. Slovem zobrazovaný předmět nebo skupina předmětů se označují jako **denotát (referent)** významu. Stylistické a emocionální zabarvení, která jsou pro některá slova zásadní a u pro některá pouze doplňková pak konstituují **konotaci**. (Бояджиев, 1986 stránky 40-43)

Dle J. Zimy chápeme **expresivitu** jako schopnost výrazu vyjádřit „vedle prvků nociónálních i osobitý citový vztah, třebaž již kolektivně zobecněný, k vyjadřované skutečnosti.“ (Zima, 1961 str. 5)

Dle Zimova třídění expresivity do tří základních typů: **inherentní**, **adherentní** (zkoumané v oblasti lexikologie) a **kontextové** (oblast stylistická) soudíme, že v našem případě se bude jednat o expresivitu kontextovou, neboť výrazy **balkanizace** a **evropeizace** napříč jednotlivými užitími v zásadě nemění svůj základní význam, ale dle kontextu užití může být stupňováno jejich expresivní, ať už kladné nebo záporné, zabarvení. Ve srovnání s lexikálně

ustálenou expresivitou se pak užití v jiných kontextech mohou projevat expresivní aktualizací (Zima, 1961 str. 85).

Publicistický styl zde chápeme jako žánr, který v sobě zahrnuje všechny typy žurnalistických textů (v našem případě pouze psaných) a který se vedle své informativní funkce vyznačuje ještě funkcí „persvazivní, působící a ovlivňovací“ (Čechová, 2008 str. 245).

Z jazykového hlediska se publicistické texty vyznačují jistou modelovostí, vycházející z opakovanosti situace o níž publicista informuje, zároveň pak záměrným narušením této modelovosti, velmi zřetelnému sepjetí s dobou, specifickými prostředky zvanými publicismy a celkovou vysokou mírou dynamiky, která působí jak formou automatizace tak naopak aktualizace (Čechová, 2008 stránky 249-251).

Z našeho hlediska bychom pak měli zdůraznit sklon publicistického stylu užívat výrazy odrážející dobu, popřípadě módní slova a následnou terminologizaci těchto výrazů pro danou oblast. V tomto ohledu je soudobý publicistický styl značně ovlivněn politikou a v jistém slova smyslu tak odráží „jazykový boj o moc“.

Ve slovníku publicistiky také poměrně snadno nacházejí místo přejatá slova, jejichž užívání je vlivem rozvoje multimediální komunikace nedílnou součástí a jedním z nejvýraznějších rysů dnešní publicistiky (Čechová, 2008 str. 262).

5. Korpusová data

Rysy jednotlivých korpusů popíšeme v následujících kapitolách, zde bychom však chtěli věnovat pozornost povaze korpusových dat jako takových. Jsou charakterizována už tím, že jsou do korpusu počítačově vkládána a následně jsou počítačem zpracovávána. Je také nutné zdůraznit, že se jedná o data **parolová**, což znamená, že se v korpusu mohou vyskytovat i výrazy v **langue** nepřípustné či hodnocené jako stylisticky nevhodné v psané komunikaci. Takto vytvářený rozsáhlý soubor textů různého druhu pak poskytuje data, která lze charakterizovat v následujících sedmi bodech v opozici ke „klasicky“ získaným zdrojům materiálu (Čermák, str. 4).

(1) Korpusová data můžeme označit za **typická**, tj. frekvenčně zpracovaný korpus dobře ukazuje, co je centrální a co je okrajové (vs. malá typičnost, vliv náhody a deformace různého druhu).

(2) Korpusová data jsou zároveň vysoce **aktuální, synchronní a věrná**, tj. odrážejí v rychlých proměnách jazyka jeho skutečně současný stav v nepokřivené podobě (vs. omezená aktuálnost a někdy problematická věrnost).

(3) Tato data však jsou i povahy **neselektivní**, tj. neprocházejí předběžným filtrem, který apriorně vyřídí a odhazuje nepotřebné či nežádoucí, např. z pomýleného přesvědčení o vlastní schopnosti rozpoznat špatné od dobrého a zbavovat se toho (vs. elitářství, selektivnost daná výběrem excerptora, často ale i jeho přehlédnutím, chybou).

(4) Data jsou však zásadně i **objektivní a realistická**, tj. odrážejí svou formou a rozsahem texty skutečně zapsané (vs. subjektivní a omezeně realistická, někdy i vymyšlená).

(5) Jsou to poprvé vlastně také data **dostatečná**, tj. dostatečně rozsáhlá pro poznání a popis studovaného jevu (vs. z dnešního pohledu téměř vždy nedostatečná).

(6) Jsou to data navíc **nenáhodně získaná**, kde hledání ve velkém množství začleněných zdrojů náhodnost prakticky vylučuje.

(7) Konečně to jsou i data **získatelná a získávaná snadno a rychle** (vs. pracnost a dlouhodobost manuálního sběru) a v množstvím mnohem větším, než by bylo možné shromáždit formou vyhledávání vlastních excerptů.

6. Český korpus

Zdrojem českého materiálu jsou údaje Českého národního korpusu (dále jako ČNK). Český korpus je soubor počítačově uložených textů (v případě mluveného jazyka - prepisů záznamu mluvy), který slouží k jazykovému výzkumu. K práci s tímto korpusem slouží speciální vyhledávací program. S jeho pomocí je možné vyhledávat slova a slovní spojení v kontextu a zjistit jejich frekvenci v korpusu včetně původního textového zdroje. Umožňuje i další zpracování nalezeného (např. abecední třídění apod.). U některých korpusů lze vyhledávat i podle slovních druhů (ČNK, 2010).

Jedná se o akademický projekt zaměřený na budování rozsáhlého počítačového korpusu především psané češtiny. Pracuje na něm Ústav Českého národního korpusu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (ÚČNK). Od svého založení roku 1994 má ÚČNK na starosti budování ČNK, jeho rozvoj a rovněž činnosti související, zvláště v oblasti výuky a pěstování oboru korpusová lingvistika.

V naší analýze budeme pracovat s dvěma korpusy shromažďujícími publicistické texty: SYN2006PUB a SYN2009PUB. Oba korpusy jsou tzv. disjunktivní, což znamená, že nashromážděné texty se mohou objevit pouze v jednom z nich. Ani jeden z těchto korpusů si nečiní nárok na „reprezentativnost“. Korpus jako soubor textů, které vypovídají o jazyce užívaném určitou komunitou v určité době, je sice namixován tak, aby odrážel skladbu textů recipovaných průměrným uživatelem jazyka, avšak to nevylučuje výskyt do korpusu nepatřících či nevhodných jednotek (Oliva, a další, 2004 str. 9). V našem případě je pracemi s těmito korpusy vhodná zejména kvůli tomu, že umožňuje práci s větším množstvím systematicky uspořádaných dat, v nichž je možno hledat a dále je třídit dle své potřeby.

Korpus SYN2006PUB je synchronní korpus psané publicistiky o rozsahu 300 milionů textových slov. Obsahuje výhradně publicistiku od listopadu 1989 do konce roku 2004. Všechny korpusy jsou však co se zařazených textů týče disjunktivní, tj. každý text může být zařazen pouze do jednoho z nich. Lemmatizace a morfologické značkování korpusu SYN2006PUB jsou oproti korpusům nepublicistické povahy, které pokrývají podobné období, opět vylepšený.

Korpus SYN2009PUB je podobně jako korpus SYN2006PUB synchronní korpus psané publicistiky. Obsahuje výhradně publicistiku od roku 1995 do roku 2007, celková velikost korpusu je 700 milionů textových slov. I nadále platí, že všechny korpusy řady SYN jsou disjunktivní, tj. každý text může být zařazen pouze do jednoho z nich. Celkem tedy korpusy SYN2000, SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB obsahují 1 200 milionů textových slov (tokens) (2010).

6.1. Evropeizace a její varianty v českém korpusu

Nejdříve se zaměříme na výraz **evropeizace**, který jsme analyzovali ve všech jeho podobách hláskových i tvaroslovných. V této kapitole zahrneme jak výsledky korpusu SYN2006PUB, tak SYN2009PUB, které se vztahují k derivátů se slovním základem „evropeis/z“. Výsledky pro tvary „evropeis/z“ popíšeme odděleně v další kapitole, abychom tak poukázali na zcela protichůdné výsledky jednotlivých tvarů. Jisté konotační tendence spatřujeme i u variant, jejichž slovní základ končí na „-s“ nebo „-z“, ty jsme se však rozhodli popsat v rámci skupin „evro-“ a „euro-“, neboť nepoukazují na tak výrazné rozdíly.

V případě obou skupin jsme postupovali podobně. Nejdříve jsme se pokusili rozdělit užití na neutrální, expresivní a několik málo těch, která se nám z nedostatku kontextu nepodařilo jasně

zařadit. Užití, u kterých jsme stanovili expresivitu, jsme nadále dělili na spíše kladná, spíše záporná a ta, u nichž jsme stanovili expresivitu. ale vzhledem k jejich ambivalentnosti jsme je nezařadili ani mezi kladná, ani mezi záporná. Ta jsme se následně pokusili seskupit dle převládajícího tématu, přičemž i zde musíme podotknout, že vzhledem ke komplexnosti fenoménu **evropeizace** nejsou hranice mezi některými skupinami zcela jednoznačné, takže některá užití by mohla být kvůli překrývajícím se tématům zařazena do více podskupin⁶⁴. V takových případech jsme usilovali o stanovení bližšího kontextu a tím i dominantního prvku.

Při analýze jsme také zjistili, že určité tvary mají tendenci vyskytovat se ve spojení s určitými významy, které konstituují samostatné diskursy. Takto jsme například pro dotaz „[eE]vropeis.*“ v korpusu SYN2009PUB zjistili, že se téměř všechna užití pojí s postavou Václava Klause, jeho články a celkově proti-evropským diskursem.

6.1.1. E-v-ropeizace/E-v-ropeisace

Výsledky pro tuto část jsme získali dotazem ve tvaru obou [eE]vropeis.* a [eE]vropeiz.* v obou korpusech, což nám umožnilo pracovat se všemi deriváty, oběma ortografickými variantami, s velkým i malým písmenem na začátku. Celkem jsme zde nashromáždili 117 užití, 38 v korpusu SYN2006PUB a 79 v korpusu SYN2009PUB. Co do pravopisu se ukázala četnější varianta, jejíž slovní základ končí na –s (evropeis-) s počtem 23 v SYN2006PUB a 53 v SYN2009PUB.

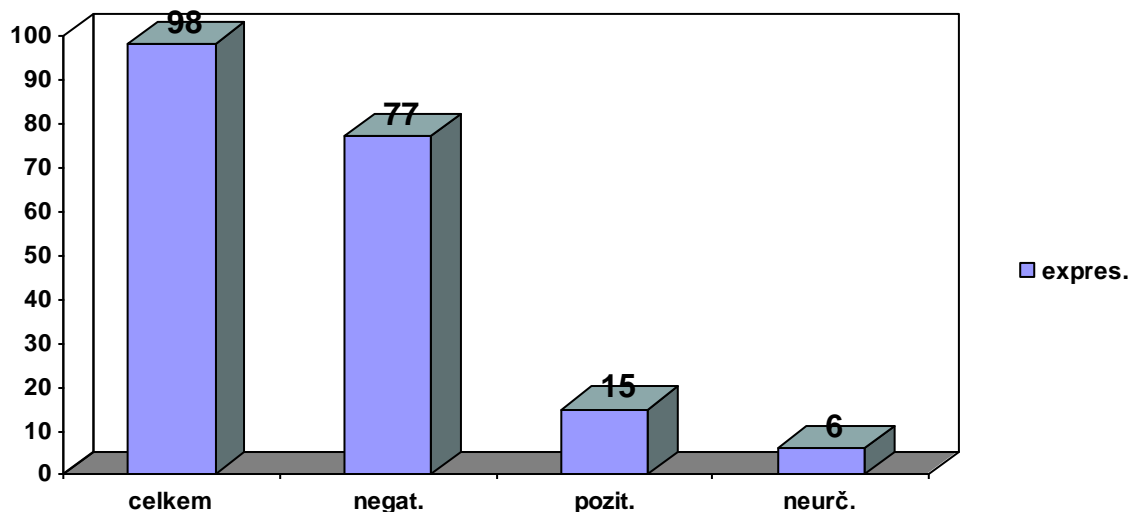
Převážnou většinu z celkového počtu 117 užití jsme zařadili do skupiny s expresivním významem, jednalo se celkem o 98 užití, tedy „pouhých“ 19 užití jsme klasifikovali jako neutrálních. Pakliže jsme zvolili výraz **evropeizace**⁶⁵ jako možný protiklad **balkanizaci**, tedy jako výraz označující sjednocení či transformaci směrem k „lepšímu“, tato část nám ukazuje, že opak je pravdou. **Evropeizace** konotující negativně se objevuje mnohem častěji než **evropeizace** konotující primárně kladně. Dle analýzy jsme stanovili, že z celkového počtu 98 expresivních užití 77 konotuje negativně, 15 pozitivně a u zbývajících 6 se nám většinou

⁶⁴ V některých případech bylo například složité rozlišit, zda je výrazu užito ve smyslu „poevropštění“ ve smyslu kladně vnímaného přijímání evropského politického i obecně společenského vlivu, nebo zda se jedná o vliv evropské integrační politiky, který má vyústit v lepší stav věcí.

⁶⁵ Pokud není uvedeno jinak, zahrnujeme tímto morfologickým tvarem další možné varianty včetně derivátů, jejichž kořen obsahuje „v“ (evro-, ne euro).

z nedostatku širšího kontextu⁶⁶ či celkové nejasnosti vyjádření nepodařilo stanovit, zda jsou kladná či záporná.

Čeština – evropeizace expresivní

Tyto nadskupiny jsme dále dělili dle vyskytujících se distinktivních prvků, přičemž v „negativní“ skupině valnou většinou převažují (67) užití spjatá s euroskeptickými postoji a výroky Václava Klause klasifikujícími **evropeizaci** jako ideologii, ale také náboženství, zbytečné a nevhodné přenášení rozhodovací pravomoci na orgány EU apod. Další skupina (2) se obsahově kryje s předchozí, ale není spjata s V. Klausem a nakonec jsme stanovili užití, která v sobě nesou význam ztráty identity či tradic (8), které jsme dále specifikovali na negativní poevropšťování⁶⁷ a globalizaci.

Kladná užití jsme rozdělili na čtyři skupiny, z nichž ta první charakterizuje **evropeizaci** jako proces sjednocení, spolupráce (2). Velmi blízko předchozí skupině jsou užití charakterizující **evropeizaci** jako transformaci vedoucí ke stabilitě (3), přičemž lze konstatovat, že spolu s předchozí skupinou se blíží k významu **evropeizace**, jak bychom ho mohli očekávat na základě poznatků Teoretické části. V duchu slovníkových definic jsem narazili na

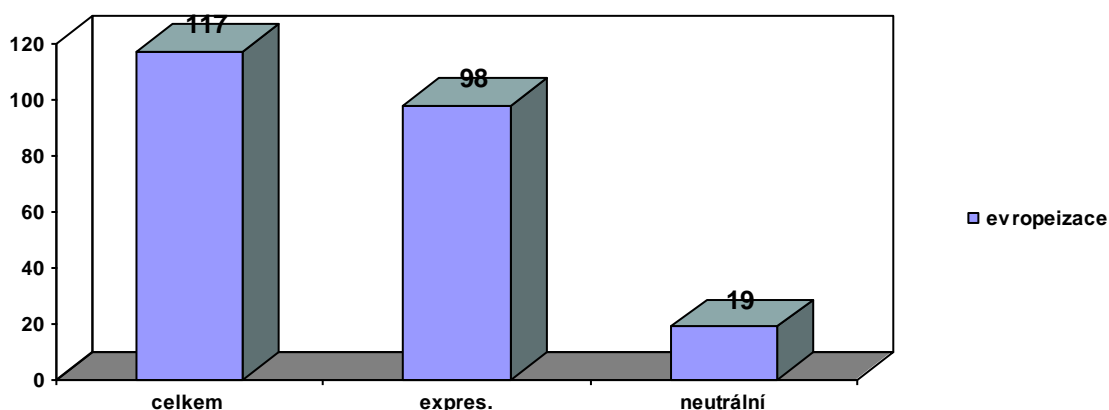
⁶⁶ Při zadávání dotazu a následnému ukládání vytvořených seznamů jsme použili maximální možný kontext, tj. 500 pozic před a za výrazem. Ve většině případů je tento počet dostačující, avšak u několika užití by přeci jen bylo za potřebí širšího kontextu, abychom mohli zjistit jak se producent textu k tomuto fenoménu staví.

⁶⁷ Užitím jednoho z vidových tvarů vždy implikujeme oba odkazující tím jak na proces poevropšťování, tak na dosažený, žádoucí či nežádoucí stav poevropštění.

poevropštění (8) v kladném slova smyslu a také přenesení problémů na orgány EU (2), jak bylo definováno ve Slovníku neologismů z roku 2004.

Zbyla skupinka 6 užití, která se nám nejevila ani primárně kladná, ani záporná. Týkala se většinou již výše zmíněných významů jako například transformace (reforem), přenášení rozhodovací pravomoci na orgány EU, unifikaci či poevropštění.

Čeština - evropeizace

6.1.2. Analýza užití rozdělených do skupin

V následující části popíšeme jednotlivá užití již roztržena do jednotlivých skupin dle expresivity a jednotlivých jednotlicích prvků. Při citování korpusů budeme odkazovat dle původních zdrojů (název tiskoviny, číslo/den/měsíc, rok) tak, jak je uvedeno v korpusech. Na závěr se pokusíme stanovit, do jaké míry odpovídají výsledky z českých korpusů našim předpokladům, poznatkům uvedeným v teoretické části a neposlední řadě slovníkovým definicím.

6.1.2.1. Záporná užití evropeis/zace

Jak jsme již uvedli, nejpočetnější skupinou se zde ukázala užití spojená s osobou Václava Klause. Není naším záměrem představit zde postoje V. Klause, nicméně výskyt užití spjatých s jeho osobou je natolik častý, že jsme se těmito užitím rozhodli věnovat samostatnou kapitolu vztahující se k definici **evropeizace** (evropeismu) ve vědeckém diskursu i mimo něj, na kterou si V. Klaus činí nárok. Vzhledem k tomu, že se jedná o člověka populárního, veřejně činného a vysoce kritického k Evropské unii, není nijak zvláštní, že se mu v médiích dostává

značného prostoru. Ačkoliv vzorek z korpusu jistě není dostatečným důkazem o tom, že V. Klaus je jedním z nejvlivnějších současných tvůrců diskursu o Unii, ale v našich excerptech tomu tak jednoznačně je. Z celkového počtu 117 užití v obou korpusech se 67 týká výroků V. Klause⁶⁸.

Jedná se buď o citace výroků, fakta z publikovaných v článků nebo polemiku s názory V. Klause. Často je zde odkazováno ke článku „Proč nejsem evropeistou“ a stati „Co je to evropeismus“.⁶⁹

6.1.2.1.1. V. Klaus

V převážné většině případů Klaus označuje **evropeismus** jako ideologii, která je levicová, neliberální a tedy celkově škodlivá. **Evropeizace** se jeví také jako unifikující, „plíživý“ proces.

„Ten je produktem této nové ideologie ,ideologie **evropeismu**, která je konglomerátem (či amalgámem) řady dřívějších dílčích neliberálních postojů. Maastricht znamenal kvalitativní přechod od společenství suverénních evropských států k unii, která je státům nadřazena , a která se proto snaží získávat svůj mandát a svou autoritu od regionů či přímo od jednotlivých obyvatel Evropy ...“ (Mladá fronta DNES, 7. 12. 2001)

„Je čas zastavit zneužívání tragických událostí z 11. září pro plíživou **evropeizaci** těchto politik,“ tvrdil ...“ (Mladá fronta DNES, 6. 12. 2001)

Kritizují-li v Bruselu i kdekoli jinde „plíživou unifikaci“ kontinentu a levicovou ideologii **evropeismu**, založenou na paternalistickém státu, byrokracií, regulaci, sociální chartě ...“ (Lidové noviny, 2. 5. 2002)

Někdy však hovoří dokonce i o novém „náboženství“.

„Předseda Poslanecké sněmovny a ODS Václav Klaus zase drahnou dobu kritizuje všechny, kteří učinili z procesu evropské integrace takzvané náboženství **evropeismu**.“ (Interview BBC 2002, zvukový záznam)

⁶⁸ Zde připouštíme, že kdybychom měli ještě širší kontext, možná bychom došli k ještě většímu počtu užití spjatých s osobou V. Klause.

⁶⁹ (Klaus, 2006)

Vzhledem ke své neliberálnosti působí **evropeizace** nárůst demokratického deficitu, často na úkor národní svrchovanosti.

„... narůstání demokratického deficitu dnešním **evropeismem** a internacionalismem ...“ (Mladá fronta DNES, 21. 5. 2004)

„Některým z nás by stačilo „dobré sousedství“ (jako výchozí systémový princip), jiní chtějí fenomén sousedství zrušit, protože chtějí bydlet přímo spolu. **Evropeismus** jako zástupná ideologie ...“ (Lidové noviny, 14. 2. 2004)

„Ani v nejmenším proto nepochybuji o tom , že udržení národního státu znamená klíčový předpoklad přetrvání liberálně demokratické společnosti . Maastrichtský **evropeismus** je produktem neliberálního myšlení ...“ (Mladá fronta DNES, 7. 12. 2001)

V mnoha ohledech je **evropeizace** (ve formě supranacionálního tlaku) hrozícím nebezpečím pro národní stát. Vzpomeneme-li kapitolu o formování obrazu Evropy v českém prostředí, tak jestliže v dřívějších obdobích pro nás západní Evropa vzorem, k němuž jsme se upínali, pak nemalým vlivem V. Klause na české vnímání ekonomicky prosperující Evropy (EU), musíme konstatovat, že se aktivuje spíše negativní vymezení se proti ní. Neprezentujeme zde tento názor jako objektivně platný, ale spíše jako jeden z odrazů vlivu elit na společenský diskurs, který je zprostředkováván a živen médii.

Z následující ukázky je pak patrné, že „škodlivý evropeismus“ je dáván do souvislosti se zpomaleným ekonomickým růstem.

„Mám tedy dva kandidáty na výklad ekonomického zpomalení v Evropě - **evropeizaci** a typ makropolitiky.“ (Právo, 31. 1. 2004)

Dále se pak v souvislosti s přenášením rozhodovací moci na EU hovoří o Klausově kritice **evropeizace** sporu ČR a Rakouska v otázkách jaderné elektrárny v Temelíně.

„Klaus připustil, že mezi Rakouskem a ČR chyběla v otázce Temelína vzájemná komunikace. Současně kritizoval českou vládu za to, že se s problematikou blokování hranic obrátila na orgány Evropské unie. „Nejsem stoprocentně spokojen s iniciativou české vlády, aby se tato otázka **evropeizovala**. Je to bilaterální otázka mezi našimi zeměmi,“ zdůraznil Klaus s tím, že si není jistý, zda EU může pomoci při řešení tohoto problému ...“ (Blesk, 17. 10. 2000)

„My bychom problémy neměli **evropeizovat**, ale měli bychom bojovat za uchování základních občanských, politických a ekonomických svobod. K tomu potřebujeme institucionální rámec, který by tyto svobody umožnil.“ (Mladá fronta DNES, 11. 12. 2004)

Otázku řešení problémů na lokální nebo evropské úrovni můžeme dát do souvislosti s „občanskými svobodami“, které jsou podle Klause rovněž ohroženy **evropeizací**, a to do té míry že ideologie **evropeisace** je údajně stejně nebezpečná jako totalitní komunismus.

„Když jsem si přečetl projev prezidenta a čestného předsedy ODS na Žofíně k politickým vězňům proti přeceňování komunistického nebezpečí a o aktuálním nebezpečí **evropeismu**, začínám chápat souvislosti ...“ (Deníky Bohemia, 29. 5. 2004)

Z jazykového hlediska se pak stává terčem kritiky autorova pojmová nesrozumitelnost, lépe řečeno zastřenost a samoučelné používání tzv. „-izmů“.

„Ne, že by nějak vybočovala z mantinelů autorova myšlení. V. Klaus přichází s několika novými ismy (**evropeismus**, humanrightismus). Tyto -ismy mají podle V. Klause postihnout ideovou atmosféru nastolenou tzv. vyvolenými intelektuály, kteří zneužívají evropského integračního procesu a pod heslem mezinárodních lidských práv se snaží Evropu federalizovat a zbavit se tak národních států ve prospěch svých utopických představ o budoucí podobě kontinentu ...“ (Britské listy, 1. 6. 2004)

Z výše uvedených užití se zdá, že **evropeizace** a vše, co s ní souvisí je veskrze zlé, škodlivé a nedemokratické. Netroufáme si zde na základě tohoto zjištění zobecnit český postoj k EU a integrační politice, avšak je zřejmé, že **evropeizaci** se vlivem V. Klause příliš kladného přijetí nedostává a spíš než slovem s opačnými konotacemi než **balkanizace** (viz předchozí výzkum) je na tom více méně podobně. Zatímco **balkanizace** je užíváno ve smyslu rozpadu územního celku a následného chaosu, **evropeizace** je negativně prezentována jako útlak či svazující byrokracie.

6.1.2.1.2. Ostatní záporné konotace: náboženství, ztráta identity (globalizace ...)

Zbývá nám popsat ještě 10 výrazů které jsme také zařadili do skupiny s primárně zápornou konotací. V „klausovském duchu“ se zde vyskytuje například užití, kde je **evropeizace** kvazináboženstvím. Nevybočuje ani užití ve smyslu ztráty identity a tradic. Zde se setkáváme přenesením do jiného než politického kontextu (náboženství, národní tradice, kultura). Z „-izací“ zde zaznívá například „amerikanizace“.

„Jedním dechem však musím dodat, že „**evropeizace**“ titulu nepovede v žádném případě ke ztrátě pečeti, již Reflex nese a kterou například filozof Václav Bělohradský cítí jako pražskou ironii.“ (Reflex, č. 39, 1997)

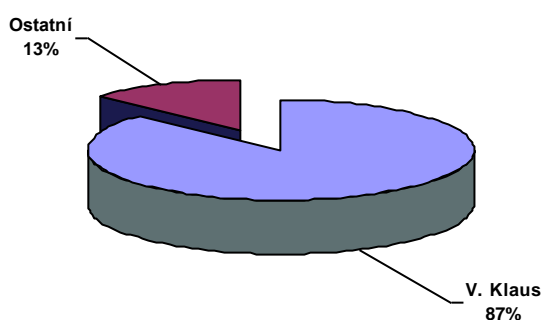
„V posledních letech získaly tyto dny statut oficiálních svátků a pod vlivem Evropy a Spojených států pronikly do Ruska navíc katolické Vánoce. Bizarní ruská dvojka „Jde o produkt postupné **evropeizace**, resp. amerikanizace, snahy Rusů vyrovnat se světovému trendu“ tvrdí sociolog Sergej Botiškin.“ (Lidové noviny, 3. 1. 2001)

V neposlední řadě je **evropeizace** kritizována jako negativní poevropštění a ve 3 případech je dána do přímé souvislosti s globalizací.

„Co začalo jako neomezená **evropeizace**, muselo dříve či později skončit jako globalizace ...“ (Hospodářské noviny, 17. 1. 2000).

Dle výše popsaného materiálu je zřejmé, že **evropeizace** ve svém negativním smyslu je užívána primárně v politickém kontextu, zejména pak co se týče ohrožené národní svrchovanosti, ale může se objevit i kontextech jiných, které se většinou dotýkají ostatní unifikujících trendů jako například amerikanizace či globalizace a souvisí se ztrátou identity.

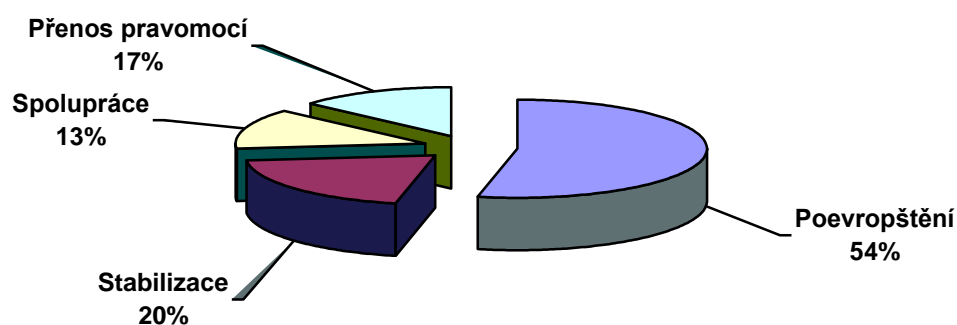
Čeština – evropeizace-záporná expresivita

6.1.2.2. Kladná užití evropeis/zace

Kladných užití jsme v obou korpusech získali pouze 15, nejvíce ve smyslu poevropštění (8) a transformace za účelem stabilizace či zlepšení stávající situace (3), dále jako pojmenování trendu spojování či spolupráce (2), a také kladně vnímaného přenosu rozhodovacích pravomocí v některých otázkách na Brusel (2).

Čeština – evropeizace-kladná expresivita

6.1.2.2.1. Poevropštění

V první zmiňované skupině se o **evropeizaci** hovoří ve spojitosti s Ruskem a Blízkým Východem, které by západní Evropa měla „evropeizovat“.

„Přes liberalizaci hospodářství a kosmetické úpravy režimu (například propouštění politických vězňů) zůstává Sýrie totalitním státem, kde není možná žádná politická diskuse. Nepřekvapí proto, že se Syřany se téměř nedá mluvit o politice. Prolomíme-li bariéru nedůvěry, dozvíme se i od příslušníků **evropeizované** intelektuální elity, že „mír s Izraelem je podvod.“ (Respekt, č. 17/1995)

„Logická nechuť starého kontinentu přijmout ohromné, spíš asijské než euroasijské Rusko do rodiny, vede i k tomu, že Moskva v Evropě bere za spojence kohokoli - třeba Miloševičovo Srbsko. Strach a lenost západní Evropy **evropeizovat** Rusko nepřekvapí při srovnání s liknavým přístupem k prozápadně orientované střední Evropě.“ (Mladá fronta DNES, 16. 12. 1992)

Tanec Praha se pak pod vlivem **evropeizace** dokonce „nobilizuje“.

„Zahájil ji úvodem k sérii videoprojekcí J . Robin, dlouholetý ředitel Festival de Paris, který otevřel svého času cestu k uznání a do světa řadě dnes již notoricky proslulých choreografů a skupin evropské i americké provenience. Tímto počinem se Tanec Praha zajisté **evropeizuje** a nobilizuje.“ (Lidové noviny - kultura, č. 150/1996)

6.1.2.2.2. Transformace za účelem vylepšení situace

Ve smyslu transformace k lepšímu se nečastěji hovoří o „evropeizaci politických poměrů“ a provádění nezbytných reforem na cestě do EU. Poměrně často bývá v této souvislosti komentována situace na Slovensku.

„Mečiar tvrdí, že kdyby byl zvolen prezidentem, chtěl by prý přijmout program **evropeizace** a dosáhnout vnitřní stability.“ (Hospodářské noviny, 2. 4. 2004)

„Klíč příprav na EU ovšem není ve vyjednávání, ale i v **evropeizaci** a modernizaci domácích poměrů. Těžiště procesu musí být ve vnitřní politice .Představa, že zanedbané reformy lze obejít jednáním o úlevách, je nesprávná ...“ (Hospodářské noviny, 28. 9. 1999)

6.1.2.2.3. Sjednocení, spolupráce, integrace

Význam sjednocení, spolupráce a rovnoprávnosti je zmiňována nejen politika, ale také například věda.

„Potočník zdůraznil význam evropské vědecké spolupráce pro ekonomiku. Cena má přispět k **evropeizaci** vědy, řekl.“ (Právo, 3. 12. 2004).

6.1.2.2.4. Přenos pravomocí do širšího evropského rámce

V oblasti přenosu rozhodování do širšího rámce institucí EU se objevuje například romská otázka a možnost jejího pozitivního vývoje v rámci celé EU.

„Uhlovým hlavním cílem je emancipace Romů, jakési jejich národní obrození, které překračuje hranice České republiky a které nazývá **evropeizací** romského národa.“ (Hospodářské noviny, 4. 2. 2000)

Jasně zde zaznívá také otázka jaderné elektrárny v Temelíně, se kterou se více setkáme v následující části mapující **evropeizaci**.

„Nicméně i podle ní se svět musí spojit v boji proti terorismu. Rakouští Zelení připravují nové výzvy k „**evropeizaci**“ Temelína LINEC - Rakouští Zelení hodlají v nejbližší době v souvislosti s českou jadernou elektrárnou Temelín adresovat nové výzvy Evropské komisi a Radě EU.“ (Právo, 15. 9. 2001)

Užití, která sice považujeme za motivovaná, ale neřadíme je primárně ani do jedné z výše zmíněných skupin jsme našli 6. **Evropeizace** je zde použito ve smyslu ekonomickém, tj. že firma může být vnímána skrz přináležitost k evropskému spíše než národnímu trhu. Dále jako možná náhrada za nacionalismus v Německu a také jako trend většího počtu oceňovaných filmařů při udílení Oskarů.

6.1.2.3. Neutrální užití – evropis/zace

V tomto smyslu jsme označili celkem 19 užití jako nemajících sklon k nabývání expresivity. Do této skupiny spadají **evropeizmy** coby slova společná většině evropských jazyků. Povšimnutí hodné je, že zde narážíme na mírně „obrozeneckou“ argumentaci, že mnohá slova považovaná za germanismy jsou ve skutečnosti evropeismy z francouzštiny nebo z latiny. Jsou patrné také jisté puristické tendence ohrazující se proti vlivu angličtiny či opíčení se po Evropě. Pro ilustraci uvádíme následující příklady:

„A přece naše dvojice upomíná na německou: auf der einen Seite - auf der anderen Seite (němčina však častěji sahá po výrazech příslovečných: einerseits - andererseits). Pokud má tento skladebný prostředek cizí původ, nejde o germanismus, nýbrž o **evropeismus**, který můžeme sledovat od klasické latiny. Nacházíme ho v poměrně četném zastoupení už v humanistické češtině (v 16. století), a to především v textech s odbornou tematikou.“ (Lidové noviny - Nedělní příloha, č. 19/1993)

„Jak si čtenáři Lidových novin zajisté všimli, probírám tyto „germanismy“, které jsou z větší části **evropeismy**, v jednotlivých „zákampích“ a hájím jejich domovské právo ve spisovném jazyce ...“ (Nedělní příloha, č. 51/1991)

Shrneme-li výsledky analýzy užití obsahujících **evropeis/zaci**, je zjevné, že coby jasná dominantu se ukázala být negativní rétorika spojená s Václavem Klausem a jeho euroskeptickými názory, která převažovala nad skupinou 19 neutrálních užití, 15 kladných ve smyslu poevropštění a přenesení rozhodovací pravomoci na EU coby arbitra či garanta nezaujatého a korektního řešení.

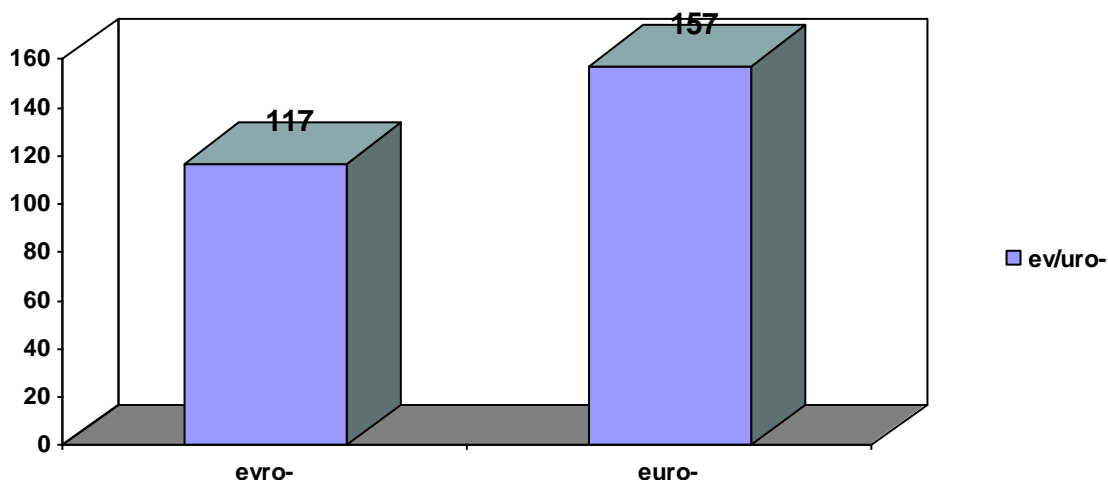
6.1.3. E-u-ropeizace/E-u-ropeisace

Jak jsme avizovali již v úvodu kapitoly, podařilo se nám vysledovat jisté opačné tendence v závislosti na morfologickém tvaru. Měli jsme již možnost zjistit, že v češtině se jedná o označení značně pravopisně rozkolísané. Ve slovnících jsme ho nacházeli většinou s „v“, ale jak nám ukázaly výsledky dotazů [eE]uropeiz.* a [eE]uropeis.* v obou korpusech, varianta s „u“ převažuje počtem 157 užití oproti výše analyzovaným 117 užitím oproti variantě s „v“.

Při analýze jsme uplatňovali stejná kritéria jako v předchozí části, tj. opět jsme se snažili rozdělit užití na expresivní a neutrální a ta jsme dále dělili do stejných podskupin. Došli jsme k závěru, že zatímco **evropeizace** byla převážně záporná a spjatá s V. Klausem, **europeizace** konotuje převážně kladně. Z celkového počtu 157 jsme určili 74 užití kladných, 46 záporných, 20 expresivních, ale nezařazených, 13 neutrálních a 4 užití jsme z nedostatku kontextu nezařadili nikam.

Důvod, proč zde převažují negativní užití může být zcela prozaický, a to že V. Klaus používá ve své rozsáhlé kritice variantu s „v“ (ačkoliv v periodických a denním tisku bývá citován i s „u“). Tuto domněnku nemůžeme s určitostí dokázat, ani vyvrátit, zrovna tak nám v určení rozdílu mezi **evropeizací** a **europeizací** nepomohou slovníky. Poskytneme tedy alespoň popis a analýzu námi získaných užití, v níž se, podobně jako tomu bylo v předchozí části, budeme snažit popsat způsob užívání této morfologické varianty.

Čeština – evropeizace-europeizace

6.1.3.1. Záporné konotace europeis/zace

V této podkapitole nejsou záporná užití dominantní, avšak i zde budou popsány a kategorizovány do skupin podobně, jako tomu bylo v předchozím případě.

6.1.3.1.1. V. Klaus

Záporných konotací jsme stanovili 46, z nichž převážná většina (33) má co do činění s rétorikou V. Klause. Je tedy opět patrné, že výroky českého prezidenta hrají co do negativního vyobrazení **europeizace** dominantní roli. Užití nijak nevybočují z témat, která jsme popsali v předchozí kapitole, tudíž se jim zde již nemusíme věnovat. Pouze jeden příklad zde o **europeizaci** hovoří jako o škodlivé ideologii, aniž by se jednalo o výrok V. Klause.

6.1.3.1.2. Ztráta identity, globalizace

Druhou nejpočetnější záporně hodnotící skupinou je **europeizace** ve smyslu ztráty identity, opět v souvislosti s globalizací či dokonce finlandizací. Uplatňuje se zde také pro-moravská rétorika, kdy evropeizace vystupuje spolu s globalizací, ne však nutně v záporném smyslu.

„Je možné, že tyto nostalgické stesky českého Moravana jsou v době globalizace, **europeizace** a zpochybňování národních identit zastaralé historické haraburdí. Nicméně v dějinách je vždy všechno otevřeno a nic nekončí. Ani historie Moravy. Globalizací a **europeizací** dostává dokonce nové podněty.“ (Lidové noviny, 13. 9. 2004)

6.1.3.1.3. Škodlivá ideologie, náboženství

V rámci evropeizaci jako ideologie jsme také identifikovali záporná užití ve smyslu umělého konstruktů, ba dokonce náboženství (3).

„**Europeismus** jako víra v možnost technokratického dosažení trvalého míru v Evropě jim brání vidět něco jiného, než sami chtějí. A my, co „nevěříme“, jsme pro ně kazisvěty, které sice nemusí věznit či popravovat, ale stačí, když jim nepřidělí dotace. **Europeismus** se totiž vyznačuje stejným prvkem jako každá jiná gnostická ideologie: jeho vyznavači jsou držitelé pravdy a podle toho se chovají ke svému okolí.“ (Hospodářské noviny, 30. 12. 2004)

6.1.3.2. Kladná užití – europeis/zace

Jak jsme již naznačili, **europeis/zace** konotuje převážně kladně. Jako kladná jsme určili užití v celkovém počtu 74.

6.1.3.2.1. Kladné poevropštění

V největším počtu (29) se zde uplatňuje to co bychom nazvali „poevropštěním“ vázaným se spíše na kulturu, životní styl a vliv na vzdělání. Nacházíme zde poměrně zajímavé konotace naznačující **evropeizaci** v tradičním slova smyslu tedy vně Evropy například vůči Asii nebo Blízkému Východu, nejčastěji však Turecku, ale také směrem dovnitř, do Evropy v procesu, který bychom mohli nazvat „sebepoevropšťování“.

„I proto může být 21. stolní období nové naděje pro Evropu a svět okolo ní na rozdíl od 20. století, které bylo dobou válek, totality, rozdělení. Rozšíření EU je příležitostí pro skutečné utváření společné Evropy. Ve své kulturní podstatě přinese **evropeizaci** dnešní unie. Není pro Evropu v této době problémem navíc, ale je součástí řešení problémů - ekonomických, environmentálních, bezpečnostních.“ (Lidové noviny, 4. 5. 2004)

6.1.3.2.2. Přenesení rozhodování na EU orgány, arbitr

V počtu 26 jsme stanovili užití označující přenesení určitých otázek a následných rozhodovacích pravomocí na instituce EU či v širším pojetí na její členy, což můžeme chápat jako jistou protiváhu „klausovského“ odmítání **evropeizace** problémů a upřednostňování řešení na lokální úrovni. I zde se setkáváme s problematikou Temelína, tentokrát je však patrné, že se od EU očekává, že by se mohla stát spíše arbitrem tohoto sporu.

„Na rozdíl od Klause však vyjádřil Havel loni podporu sankcím členů EU vůči Rakousku za vstup Svobodných do vlády,“ uvedla APA. Rakouský kancléř Wolfgang Schüssel chce spor o Temelín řešit „společně s Evropskou komisí“ (EK), přičemž cílem je pomocí „**evropeizace**“ této otázky prosadit v rámci EU jednotné standardy pro atomové energetické zdroje.“ (Právo, 4. 9. 2001)

V podobném duchu se odvíjí pojetí **evropeizace** coby možného arbitra v sudeto-německých otázkách. K přenosu pravomocí pak může docházet i jiným směrem, zvláště v případech, kdy se hovoří o pokusu Francie **evropeizovat** NATO, navýšit své pravomoci na úkor nejsilnějšího partnera, USA, a vystupovat přitom pod rouškou Evropy.

„USA se tím vracejí k obvyklé politice vydávání čistých šeků, " namítl ale předseda výboru pro ozbrojené síly senátor John Warner, který návrh dodatku předložil s demokratem Robertem Byrdem a hodlá tak podle svých slov učinit i napřesrok. Trvá volání po **europaizaci** mise.“ (Právo, 20. 5. 2000)

6.1.3.2.3. Transformace k lepšímu

V počtu 14 se vyskytují užití konotující, transformaci, restrukturalizaci, která má vést k lepšímu stavu věci. V konkrétních případech se hovoří o transformaci zaměstnanecké politiky nebo vysokých škol, obecněji pak o **europaizaci** politické scény nebo myšlení, přičemž kladné působení europaizace je pak spatřováno v potlačení jistých politických nešvarů.

„Vždyť koneckonců jedině díky tlaku z Bruselu se snad dostaví demonopolizace, zefektivnění soudnictví či řád ve státních zakázkách a dotacích. Nemalá část podnikatelů, intelektuálů, mládeže studující v cizině i jiných inteligentních, na budoucnost orientovaných lidí vítá, že „europaizace vytláčuje politizaci.“ (Lidové noviny, 22. 5. 2002)

Co do kladných užití zbývá nám ještě zmínit 2 která se pojí k integračnímu procesu sjednocování a spolupráce, zejména v oblasti bezpečnostní politiky, a tři užití hovořící o **europaizaci** jako o kladně vnímaném ideologickém směru.

6.1.3.3. Nezařazená a neutrální

Do kategorie nezařazených užití, která považujeme za ambivalentní v jejich expresivitě jsme volili užití nacházející se ve výše zmíněných kontextech s nejasnou, kladnou či zápornou konotací. Patří sem i 16 příkladů, kdy je **europaizace** synonymem „poevropšřování“ coby „povolená“ forma posilování politického vlivu. Zde je zmiňováno především Německo⁷⁰.

„Na druhou stranu nelze nevidět, že politické elity bývalého západního Německa se nakonec s myšlenkou integrace Evropy natolik ztotožnily, že se **europaismus** stal bezmála jejich povoleným nacionalismem a politici od Adenauera až po Kohla stáli v čele evropského sjednocování.“ (Reflex, č. 28/1999)

⁷⁰ **Evropaizací** zde chápeme jako převážně kladnou, neboť je zde náhražkou nacionalismu, posílením moci „Evropy“ vůči USA apod., nicméně tím nevylučujeme možnou ironii na účet způsobu budování novodobé německé identity.

Jako čistě neutrální jsme popsali 3 výrazy označující **europaismus** jako slovo společné více evropským jazykům a 10 užití pocházejících z článku, který se zabývá **europaizací** z vědeckého hlediska. Pro ilustraci uvádíme následující ukázkou.

„V nejbližších letech můžeme očekávat v oblasti hodnot zesílení vlivu evropského sociokulturního prostoru na českou společnost, která je diferencována podle míry **europaizace**. Tuto **europaizaci** chápeme jako míru reálného zapojení do komunikace a interakce v rámci Evropy a jako míru osvojení kompetencí potřebných pro komunikaci a interakci v rámci Evropy. Jedná se vlastně o rozšíření sociálního pole o evropský rozměr. **Europaizace** byla pro empirický výzkum operacionalizována a měřena indexem **europaizace** ...“ (Britské listy, 21. 5. 2004).

I zde bychom měli zmínit zbývající 4 užití, která jsme z nejasnosti vyjádření či nedostatku kontextu nezařadili ani do jedné z kategorií.

6.1.3.4. Shrnutí europaizace

Shrňme-li tedy **europaizaci** ve všech variantách a v obou kontextech dojdeme k závěru, že v českém diskursu je to pojem převážně negativně expresivní⁷¹, i když rozdíl v počtech záporných a kladných užití není tak markantní (123 ku 89). Původcem negativních konstatování je většinou V. Klaus a k němu se vztahující komentáře, ať už souhlasné nebo ne⁷². Užití kladná pak v zásadě odpovídala slovníkovým definicím, avšak byla dále modifikována jednotlivými kontexty.

Z naší analýzy je patrné, se **europaizace** i **europaizaci** ve většině významů překrývají a sdílejí podobné kontexty. Nelze stanovit, která morfologická varianta tíhne ke kterým tématům, stanovili jsme proto pouze inklinaci **europaizace** k zápornému a **europaizaci** ke kladnému. Dále jsme se zde snažili popsat často se vyskytující témata s nimiž je tento výraz dáván do souvislosti, která odpovídají českému dobově-spoločenskému kontextu.

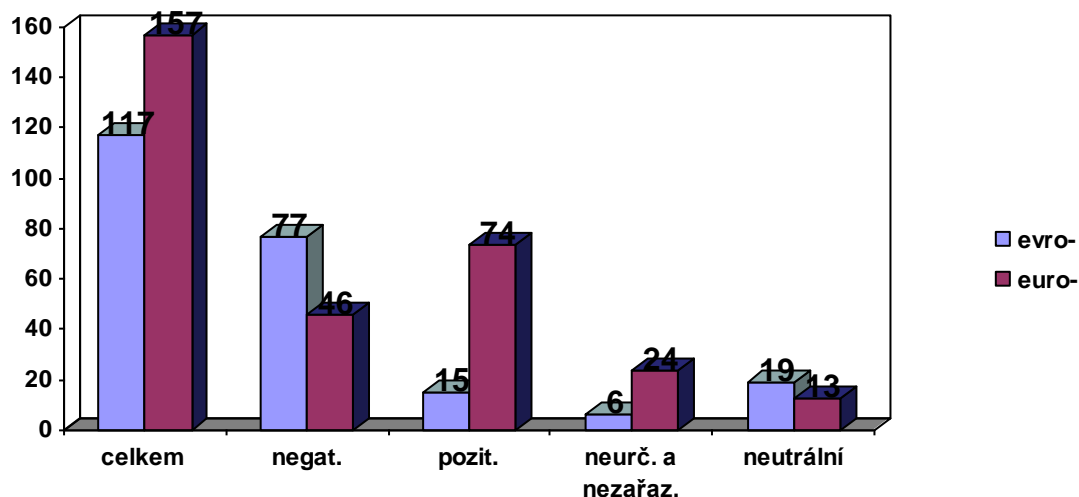
Co do tematických tendencí je patrné, že se většinou jedná EU a vše s ní spojené, tedy i lokální problematiku v rámci EU. V otázkách „poevropšťování“ coby změny kultury české

⁷¹ Toto konstatování je velmi zobecněné a předpokládá, že sondu do obou českých korpusů považujeme za přinejmenším povšimnutí hodný fakt. V žádném případě si zde však považovat toto tvrzení za obecně platné a stoprocentní.

⁷² Za negativně komunikující jsme zde volili i užití vyskytující se coby polemiky s V.Klausem, neboť jsme přesvědčeni, že už samotné opakování, parafráze, či polemiky vedou k utvrzování v tomto případě negativního diskursu.

společnosti a životního stylu dominuje jako vzor západní Evropa, což odpovídá námi popsanému formování obrazu Evropy v českém prostředí.

Čeština – shrnutí Europeis/zace/Europeis/zace

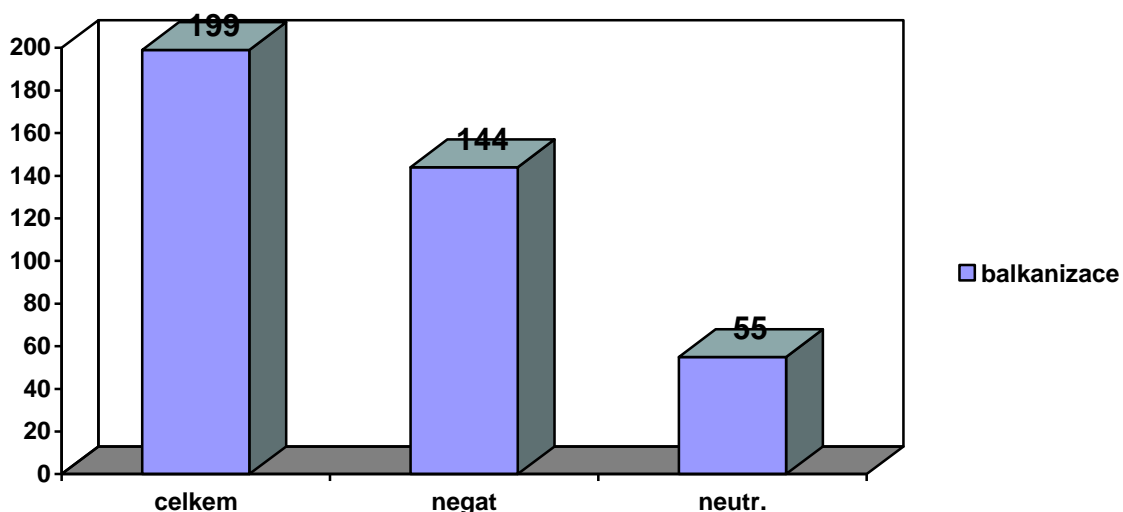

6.2. Balkanizace a její varianty v rámci ČNK

Vycházíme zde částečně z předešlého výzkumu, v rámci něhož jsme došli k závěru, že poměrně hojným užitím tohoto výrazu v české publicistice nasvědčuje tomu, že tímto způsobem může docházet k utvrzování určitých stereotypů o Balkáně. Výrazu bylo užíváno v kontextu balkánského regionu, tedy řekněme v jakémsi primárním významu, budeme-li vycházet z českých slovníkových definic, ale zrovna tak ve „značně“ přenesených významech.

Budeme zde čerpat z již dříve analyzovaných užití získaných z korpusu SYN2006PUB, která dále rozšíříme o nedávno zpřístupněná užití z korpusu SYN2009PUB. Celkem jsme stanovili 144 negativních užití (patří sem i derivát **debalkanizovat**) a 55 neutrálních.

Čeština – balkanizace

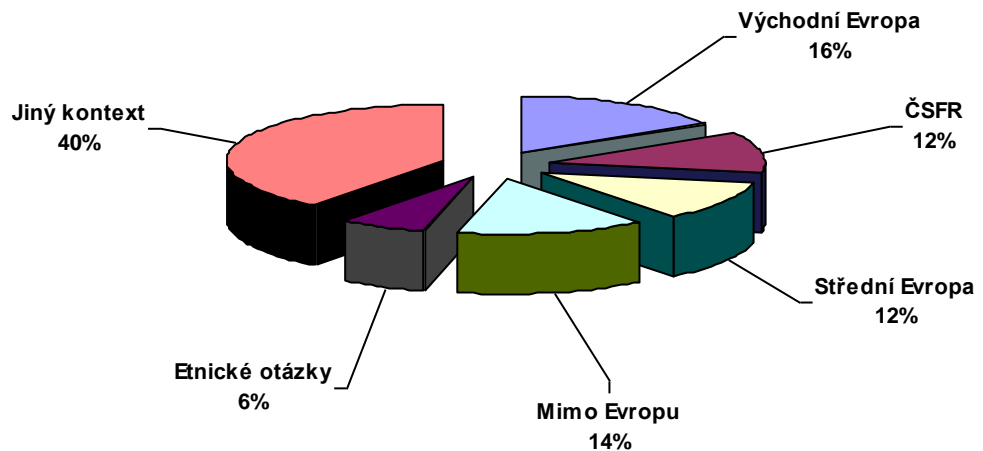

Na rozdíl od **evropeizace**, jejíž tvaroslovné varianty jsme neurčili jako primárně se pojící s jedním významem, expresivní či neexpresivní, **balkanizace** jisté tendence co do morfologie vykazuje. Zatímco varianta se „z“ nabývá až na jednu výjimku (název filmu „Balkanizátor“) vždy negativní konotace, varianta s „s“ je ve svých významech neexpresivní a omezuje se pouze na pojmenování vědního oboru, jemu příslušnému specialisty a v našem případě navíc filmu. Zaměříme se především na expresivní užití, na základě nichž lze obecně konstatovat, že **balkanizace** je vždy buďto rozpadem, nebo nastolením chaosu. Z toho vyplývá, že na rozdíl od analýzy **evropeizace** zde odpadá kategorie kladně konotujících užití a vyloučili jsme zde i skupinu, která není zařaditelná ani mezi kladná, ani mezi záporná užití.

6.2.1. Negativně konotující balkanizace

Skupinu záporně konotujících příkladů jsme dále dle kontextu a převládajícího tématu dělili na ta, která se nějakým způsobem vztahují k balkánskému regionu a širším měřítku sem řadíme i ta, která „**balkanizují**“ východní Evropu, většinou jako bývalý Sovětský svaz (24). Další skupinu tvoří užití, která se vztahují k rozdělení ČSFR v roce 1993 (17), což byl historický akt, který již z předešlého výzkumu považujeme za jeden z nejpłodnějších co do udržování „diskursu balkanizace“. Samostatnou skupinu jsme vzhledem k předchozímu teoretickému úvodu věnovali konstruování střední Evropy (17). Další skupinu tvoří případy, kdy se „**balkanizuje**“ mimo Evropu (21). Vyčlenili jsme také **balkanizaci** jako negativní jev ve spojitosti s etnickými otázkami (9) a v neposlední řadě analýzou vůbec nejpočetnější skupiny (59) zjistíme, co všechno, kromě území a etnika, lze ještě **balkanizovat**.

Čeština – balkanizace záporně konotovaná

6.2.1.1. Jiný význam než územní rozpad

Jelikož jsme v předchozích částech dávali přednost početnějším podskupinám, začněme i zde výše zmíněnou skupinou, která se vyznačuje užitím **balkanizace** v jiném než územně politickém významu. Došli jsme zde k 59 užitím, což je v poměru k celkovému počtu varianty se „z“ (144) více než třetina.

Nejčastěji se „balkanizují“ politické poměry, ekonomika, hospodářství, ale i kultura společnosti obecně. **Balkanizace** uváděna do spojitosti s dalšími „izacemi“, vzniklými žurnalistickou invencí a tendencí k terminologizaci jako například „mečiarizace“, „afrikanizace“ či „madagaskarizace“. V kontextu událostí na politické scéně té doby se do spojitosti s tímto pojmem opět dostává postava Václava Klause a to hned v několika variantách. V. Klaus sám pojmu užívá, aby vyjádřil rozhořčení nad stavem české polistopadové politiky či vývoje v sektoru bankovníctví, konkrétně když kritizuje tehdejší zásah URNA v Investičně poštovní bance.

„Nasazení příslušníků policejního Útvaru rychlého nasazení (URNA) Klaus označil za „přepadení“ a považuje jej za „**balkanizaci**“.“ (Právo, 20. 6. 2000)

Sám však bývá za **balkanizaci** české politické scény kritizován a v tomto ohledu srovnáván se svým slovenským protějškem V. Mečiarom v procesu tzv. mečiarizace. Samotné Slovensko

se pak také stává terčem tohoto označení, kdy se hovoří o **balkanizaci**, ba dokonce sovětizaci tamních poměrů a kultury.

„Činnost herců a některých opozičních poslanců směřuje k **balkanizaci** poměrů na Slovensku, řekl dále šéf vládní SNS na besedě s novináři.“ (Hospodářské noviny, 17. 3. 1997)

Balkanizují se také například OSN, zdravotnický systém, telekomunikace, informační systém Windows, vždy ve smyslu negativní desintegrace či fragmentace.

„Microsoft se proti nálezu soudu o provozování monopolních praktik již několikrát ohradil s tím, že vedl jen tvrdý konkurenční boj. Rozdělení označil za škodlivý krok pro zákazníka a pro vývoj informačních technologií, protože dojde k „**balkanizaci**“, neboli rozdrobení operačního systému Windows.“ (Právo, 12. 5. 2000)

Tuto podkapitolu bychom si dovolili zakončit užitím, které co do způsobu užití balkanizace a její přenositelnosti do více kontextů hovoří za vše.

„... Již několik let se prý zastírá, že nadále existují bezpečnostní rizika - od globální konfrontace přes organizovaný zločin, migraci a drogy až po dopady destrukce státních struktur. Navíc dochází k „**balkanizaci**“ Evropy a na samotný poloostrov (Balkánský) se přesouvají politické poměry známé z Afriky. Ze všech těchto důvodů je nezbytné bojovat proti rozšířenému tvrzení, že ČR armádu nepotřebuje, zdůraznil poslanec.“ (Hospodářské noviny, 25. 4. 1997)

Dále se budeme věnovat **balkanizaci** coby územnímu rozpadu. V podstatě je toto převažující význam balkanizace k korpusovým užitím, my jsme se jej ale rozhodli rozčlenit do čtyř podskupin: týkající se balkánského regionu či v širším pojetí i Východního bloku (24), vztahující se k územím mimo Evropu (21), rozpadu ČSFR (17) a samostatně i k regionu střední Evropy (14), abychom tím ukázali, že **balkanizace** se do značné míry uplatňuje i mimo kontext Balkánu.

6.1.2.2. Balkanizace Balkánu

První podkapitolu jsme definovali zejména proto, abychom mohli sledovat do jaké míry se „český diskurs o balkanizaci“ ve skutečnosti vztahuje k zeměpisné entitě od níž byl odvozen. V širším měřítku jsme sem zahrnuli i bývalý Sovětský svaz, neboť právě tyto dvě oblasti mohou dnes konstituovat tzv. „druhého“ oproti němuž se integrovaná (převážně západní)

Evropa vymezuje. V rámci odkazu k východní Evropě pak zohledňujeme fakt, že tím mohou být zahrnuty právě i země Balkánu, či země střední Evropy.

„V prvním případě hrozí nebezpečí, že budou obětovány zásady svobody a sebeurčení, ve druhém, že dojde k **balkanizaci** celého východoevropského regionu. V největším měřítku se tento problém projevuje v Sovětském svazu a rovněž v Jugoslávii. Z dalších případů to jsou spory mezi Čechy a Slováky v Československu a posléze otázky národnostních menšin v dalších zemích, od Polska až po Rumunsko.“ (Lidové noviny, č. 123/1991)

V naprosté většině se zde pojem **balkanizace** aktualizuje ve svém historické pojetí jako rozpad většího geopolitického celku, který je doprovázen násilím a chaosem, jinými slovy, řeč je o vojenském konfliktu v bývalé Jugoslávii v 90. letech, který je navíc doplněn o kosovskou otázku. V několika případech zde zaznamenáváme „evropské řešení“ jako možné kladné vyústění tohoto neblahého stavu.

„Úspěch ovšem je, že všechny evropské státy ke konfliktu zaujaly stejný postoj. Nebylo by nic nebezpečnějšího než návrat ke starým spojeneckým svazkům, jež by v sobě nesly zárodek **balkanizace**. Jakožto Evropané máme všichni zájem na evropském řešení ...“ (Respekt, č. 42/1991)

V duchu této rétoriky se také setkáváme s užitím, kdy jsou **balkanizace** a **europizace** svými protipóly.

„To se týká i vnitřní hranice Kosova se srbsko-černohorskou unií. A za třetí musí Kosovo existovat jako podkapitola Srbska a Černé Hory v rámci cesty do euroatlantických struktur a EU. Budoucností Kosova je role mostu, nikoli bomby v srdci Balkánu. Je lepší **europizovat** Balkán než **balkanizovat** Evropu.“ (Právo, 18. 11. 2004)

6.2.1.3. Rozpad ČSFR

V 17 užitích je zejména porevoluční⁷³ diskurs rozpadu ovlivněn zánikem ČSFR jako celku. **Balkanizace** zde slouží jako ryze negativní stanovisko kritiků osamostatnění obou států. Někdy slouží ke konstatování, že na rozdíl od JV Evropy se u nás poměry nebalkanizovaly.

„Nepodléháme nepodloženému optimismu, když říkáme, že u nás „**balkanizace**“ nehrozí? Samozřejmě si lze představit i konfliktní situaci, o které mluvíte. Faktem je ovšem to, že Češi

⁷³ Míjíme zde roky, které bezprostředně následovaly, zhruba do 1993.

a Slováci spolu nikdy nevedli národnostní válku, jako například Chorvati se Srby. Nikdy neexistovalo reálné nepřátelství mezi našimi národy.“ (Respekt, č. 29/1992)

Lze soudit, že **balkanizace** se v této době uplatňovala ve slovníku žurnalistů a veřejně činných osob pod vlivem událostí v bývalé Jugoslávii. My se zde nebudeme snažit zaujmout hodnotící stanovisko, zda je vhodné či ne hovořit o rozpadu ČSFR jako o **balkanizaci**, ale věříme, že se v tomto bodě „upevnil“ onen zmiňovaný „diskurs balkanizmu“ a pomohl zakotvit tento pojem v českém prostředí, čímž mu umožnil šíření do dalších oblastí, což dokládají užití analyzovaná v první podkapitole.

V otázce „cesty střední Evropy do (západní) Evropy“ figuruje **balkanizace** jako opak spásné evropské integrace.

„Čím více se Středoevropané a Východoevropané budou cítit Společenstvím opuštěni nebo zklamáni, tím víc bude klesat práh jejich imunity vůči viru nacionalismu. Střední Evropa stojí na křižovatce mezi **balkanizací** a evropskou integrací. A Evropské společenství by mělo zrevidovat svůj tradiční způsob myšlení. (Lidové noviny, č. 169/1992)

V kontextu konstruktů střední Evropy, jehož pilířem byla Habsburské monarchie, je zmiňováno nešťastné rozbití, **balkanizace**, tohoto celku, který měl být povětšinou protiváhou ruskému vlivu v Evropě.

„Autor se zamýšlí nad zánikem, respektive nad úmyslným „rozbitím“ rakousko-uherské monarchie a následným vznikem mocenského vakua v této přirozené oblasti střetů mezi expanzionistickými velmocemi Německem a Ruskem. Smetení staleté monarchie a nerozumnou **balkanizaci** střední Evropy chápe jako osudovou chybu velmocí, která nás provází po celé 20. století a je příčinou všech středoevropských běd bez ohledu na to, zda šlo o Hitlera či Stalina.“ (Mladá fronta DNES, 17. 9. 1998)

Podobně jako **evropeizace** vstupuje i **balkanizace** do debaty o česko-německých vztazích. Jako protipól negativní **balkanizace** se nabízí soužití po evropsku jako tomu je mezi Francií a Německem. Do této podskupiny jsme zařadili také separatistickou rétoriku některých krajně pro-moravistických uskupení.

„Leč klikaté bývají moravské chodníčky - předseda hnutí Kryčer oznámil poněkud překvapující zvěst: Koalice s MNS možná není, neboť ultramoravistická politika by mohla vést k **balkanizaci** naší části střední Evropy.“ (Lidové noviny, č. 25/1992)

6.2.1.4. Mimo hranice Evropy

Balkanizace nezná pouze hranic Evropy. V jejím kontextu je zmiňována například oblast Blízkého východu, Afriky či Indonésie, přičemž ani v jednom z užití nedochází k žádnému vybočení ani ozvláštnění významu oproti již zmíněným užitím. Zbývá tedy popsat podskupinu čítající 9 užití, kterou jsme charakterizovali jako spojenou primárně s etnickými otázkami. Celkem nepřekvapí, že zde nacházíme příklady hovořící o afrických zemích, objevuje se zde ale i slovensko-maďarské napětí či chátrající americký *melting pot*.

„... Rozbíjení americké jednoty: Sdružování Američanů do rasových, etnických nebo náboženských skupin odporuje základnímu názoru, že být Američanem především znamená být individualistou. „**Balkanizace**“ Ameriky je opakem proslulého *melting potu*, tavicího kotle. Amerika stojí na evropském filozofickém a kulturním.“ (Respekt, č. 28/1995)

6.2.2. Neutrální užití

Vzhledem k tvaru zadávaného dotazu ([bB]alkaniz.*) jsme v rámci varianty se „z“ jako neexpresivní výrazy označili 9 užití ve smyslu názvu filmu „Balkanizátor“ a 7 užití usilující o definici pojmu. Dále sem spadají všechny výsledky na dotaz [bB]alkaniz.*, které označují buďto vědní obor nebo specialistu (39). Celkem jsme tedy do této skupiny zařadili 55 užití.

6.2.3. Shrnutí balkanizace

Potvrdili jsme, co bylo ostatně patrné už ze slovníkových definic a zakotvení ve vědeckém diskursu, a to, že **balkanizace** je jev veskrze záporný. Převážně je ho dle našich výsledků užíváno v přeneseném významu, tj. **balkanizuje** se častěji mimo Balkán než v rámci něj. To však neznamena, že by výrazu nebylo užíváno v jeho původním významu, tedy coby desintegrace geopolitické doprovázené negativními jevy, ve spojitosti s regionem. V tomto smyslu se pak jeho užití aplikuje na východní Evropu, střední Evropu, Československo, ale i na území ležící daleko za hranicemi Evropy, jako například na jihovýchodní Asii či Afriku. Jak je tedy vidno, **balkanizace** se uplatňuje všemožně, vždy jako negativní jev. Kromě negativních užití jsme ale zejména pro deriváty balkanista, balkanistika apod. určili i 55 neutrálních.

7. Bulharský korpus

Díky umožnění přístupu k databázi Bulharského národního korpusu (dále jen BNK), budeme tentokrát užívat korpusu na obou stranách. Bulharský korpus sice není primárně publicistický, avšak selekcí patřičných dat dle uvedených zdrojů se zde omezíme na texty přibližně stejného charakteru jako v části české. BNK se skládá ze tří základních korpusů, které jsou určeny k různým výzkumným potřebám, u textů jsou uvedeny zdroje a jsou klasifikovány dle tematických i obecnějších charakteristik.

Jednotlivé korpusy tvořící dohromady Bulharský národní korpus jsou následující: Bulharský Brownův korpus, Strukturovaný korpus bulharských psaných textů a Strukturovaný korpus bulharských tištěných vydání v období od 1945 do 2009. Vzhledem k tomu, že naše užití pocházejí téměř výhradně z posledního zmiňovaného korpusu, zaměříme se především na něj.

Tento korpus vznikl na Oddělení bulharské lexikologie a lexikografie (Секцията за българска лексикология и лексикография) a zahrnuje elektronické verze knih a periodik. Obsahuje 6662 elektronických dokumentů v rozsahu více než 285 milionů slov. Oblast publicistiky čítá celkem 121 milionů slov.

Minimum užití pak čerpá z bulharské odnože tzv. Brownova korpusu⁷⁴, kde jsme použili pouze příklady klasifikované zdrojem *Mass Media*.

Jelikož se nám nepodařilo nastavit vyhledávání v korpusu na patřičná kritéria ještě před zadáním dotazu, postupovali jsme v následné selekci manuálně dle následujících požadavků: omezili jsme se pouze na publicistické zdroje a časové rozpětí textů jsme stanovili od roku 1989 až do roku 2009. Toto období se sice neshoduje s českým korpusem, který končí roku 2007, přesto jsme se ho ale v tomto případě rozhodli zahrnout, čímž jsme námi analyzovaná data obohatili o užití z období bohatého na reakce na vstup Bulharska do EU a změny s tím spojené.

Měli bychom zde také zmínit, že na rozdíl od českých korpusů, které po zveřejnění již nejsou doplňovány, tento korpus je neustále obohacován. Námi vybraná užití byla z korpusu získána k datu 16.6. 2010. Některá užití se nám nepodařilo zobrazit, a nemohli jsme je tedy zahrnout do analýzy. Z technického hlediska se nám dále z důvodu formátování textů na internetovém

⁷⁴ Jedná se o typ korpusu, který byl použit při sestavování vůbec prvního počítačového korpusu. Ten byl sestaven v USA na univerzitě v Providence a čítal zhruba jeden milion slov pocházejících z textů vytištěných v roce 1961. Z dnešního hlediska je již zastaralý malý, ale způsob, jímž byl vytvořen se užívá dodnes (1971).

vyhledávači BNK nepodařilo zobrazit kopírovaná užití tak, aby mezi všemi slovy byly mezery. Nejedná se tak o nedostatky pravopisu, ale neslučitelné formátování, které sice znesnadňuje čtení textu, avšak nebrání v pochopení sdělovaného významu. V informačních zdrojích o povaze korpusu se nám nepodařilo zjistit, zda je tento korpus stejně jako český disjunktní, avšak vzhledem k tomu, že čerpáme na rozdíl o ČNK pouze z jednoho korpusu, nepovažujeme tento nedostatek za rozhodující.

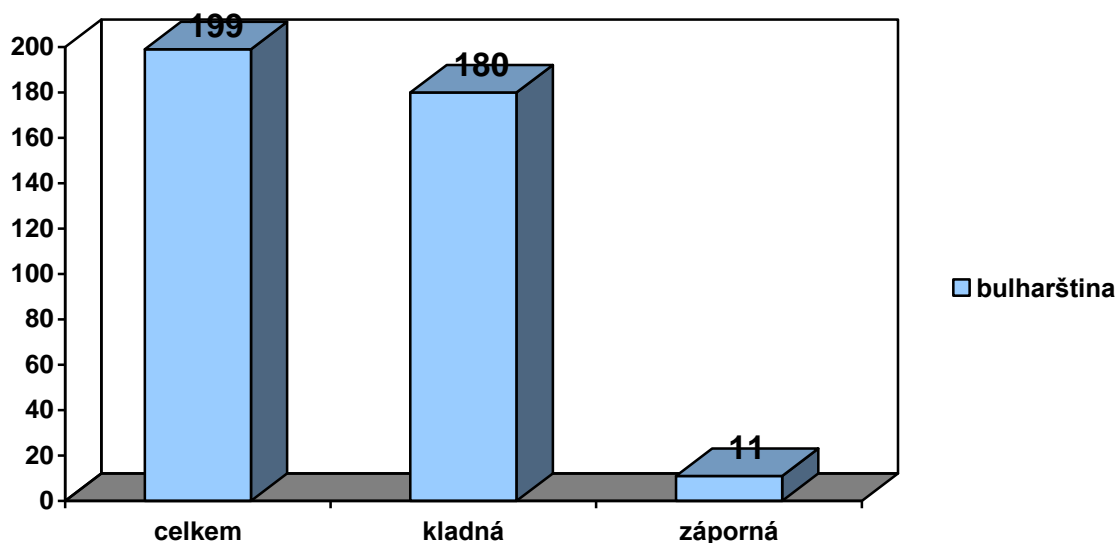
Z výše uvedené charakteristiky je patrné, že oba korpusy mají vedle obecných podobných rysů i svá specifika, čímž připouštíme, že výsledky našich srovnání mohou být vzhledem k rozdílnosti obou korpusů zpochybnitelné. Přesto však volíme tento způsob analýzy jako nejvhodnější k popsání většího počtu užití ze současné češtiny i bulharštiny, neboť jsou na rozdíl od internetu členěna dle textového typu, jsou opatřena zdrojem a umožňují práci s větším množstvím dat.

7.1. Evropeizace v BHK

Nyní už přejdeme k analýze našich výrazů, přičemž nejdříve se ve shodě s předchozím postupem budeme věnovat **evropeizaci**. Na rozdíl od českého prostředí, jsme zde nečelili žádné pravopisné rozkolísanosti, ale podobně jako u **balkanizace** jsem i zde museli postupně zadat dotazy na oddělené deriváty, ve snaze pokrýt co nejširší spektrum. Tvary, které po svém zadání vygenerovaly nějaké výsledky, byly následující: **европеизация, европеизацията, европеизира, европеизирал a европеизиран**.

Výsledky jsme po vzoru české evropeizace členili na spíše kladně konotující, spíše záporná. Na rozdíl od českého prostředí jsme zde nestanovili kategorii užití, která jsou ve své expresivitě ambivalentní, ačkoliv v rámci skupiny kladných bychom jistě našli užití, která ve své expresivitě nejsou příliš silná. Jsme však přesvědčeni, tato potenciálně ambivalentní užití inklinují v bulharském diskursu spíše ke kladným konotacím, což můžeme podpořit i faktem, že zde kladná užití počtem výrazně převyšují užití záporná.

Bulharština - evropeizace

7.1.1. Kladná užití evropeizace v BNK

Z celkového počtu 199 užití považujeme celých 180 za kladná. Dle převažujících témat je dělíme do následujících skupin řazených dle počtu užití od nejpočetnější k nejméně početným. Nejvýraznější skupinou jsou užití hovořící o **evropeizaci** jako o žádoucí transformaci vedoucí k modernizaci či stabilizaci (75), velmi blízká této skupině, avšak odvíjející se více na úrovni kultury a životního stylu, jsou užití, která označujeme jako kladně vnímané, přínosné či nutné poevropštění (61), dále jsou užití vztahující se k sblížování, většinou na jazykové nebo obecně kulturní úrovni (19), hned za nimi se umístila užití pojednávající o **evropeizaci** jako spjatém s integrací na institucionální úrovni (EU, NATO) (17), a jako poslední sem patří **evropeizace** jako kladná „ideologie“ včetně jejich příznivců (8).

7.1.1.1. Transformace k lepšímu

Užití z nejpočetnější skupiny se většinou pojí s vývojem po roce 1990 ve smyslu transformace, modernizace a stabilizace. V reakci na oprostění se od komunismu uvádějí **evropeizaci** jako cestu ke svobodě a individualismu.

„Новата система не може да заработи, докато не се изпълни с всекидневни действия. А такива действия, които са основани наобществен модел, който залага на свободата, демокрацията и пазарната икономика, може да произлиза единствено от действията насвоб

одни и инициативни хора. И при найдобрите макрорамки преходът към модернизация и **европеизация** не е възможен, ако хората продължават да мислят в категориите на тоталитарната система.“ (ДП, 2001-46)

Touto transformací zprostředkované změny mají přinést změny v hospodářství, ekonomice a vnitřní politice státu.

„Във връзка с това в европейските социалистически и социалдемократически партии доминира прогресивното данъчно облагане. В българските реалности за целите на пълноценната **европеизация** на икономиката, за повишаване на събираемостта на данъците беше приложен моделът на пропорционалния данък, който има нужда от анализ и оценка от гледна точка на развитието на социалната.“ (СПок, 2008-19)

Zajímavá jsou užití, v nichž si Bulhaři „přiznávají svou nedostatečnou **evropeizovanost**“, avšak proto nehodlají v cestě do Evropy polevit, naopak je třeba využít veškerého vlastního potenciálu.

„В този смисъл огромната корупция, за която ни се гневи Европа, е закономерно следствие от идентификацията на спазването на правилата и законите, характерно преди всичко за немците, с балъщината и дори глупостта. В този смисъл д-р Димитър Денков е абсолютно прав, че "България никога няма да стане пълноправен член на един съюз, докато се занимава само с нужни или натрапени реформи, но пренебрегва дълбоката ценностна природа на политическото съюзяване. ." Накрая може би трябва да си зададем въпроса за перспективите за **европеизация** на България. Тук следва да бъдем реалисти и да признаем, че ние никога не бихме могли напълно да се впишем в доминираната от Германия представа за европейски манталитет. Това обаче не означава, че трябва да се сринем до африканските стандарти, а поскоро, че трябва да открием необходимия ресурс, политическа воля, чрез който да се доближим понемалко до ценностите и нормите, доминиращи в Европа.“ (Дума/Duma-2008-209.)

V otázce kdo je a kdo není dostatečně **evropeizován** se dostáváme také k zajímavé tendenci poukazovat na své „sousedy“, blízké či vzdálenější, v rámci východní Evropy, konstatující, že je **evropeizace** i pro ně nezbytná a cesta do Evropy velmi dlouhá.

„Политиката, която отсега нататък ще води Сърбия, ще бъде насочена към анулиране на решението за независимо Косово. Обобщена в две думи, огласената от Кошунница сръбска позиция може да бъде определена като конфронтация и реванш. В подобни условия

е практически невъзможно изобщо да се мисли за **европеизация** на тази част от Балканите. Причината за бъдещо замразяване ...“ (ПравенСв, 2008-3)

Podle některých užití je také intenzivnější **evropeizace** možným pozitivním dopadem ekonomické krize. Z výše uvedených komentářů a příkladů je patrné, že bulharským diskursem prostupuje **evropeizace** jako naděje na změnu k lepšímu.

7.1.1.2. Pоевропštění

V podobném duchu jako předchozí podskupina se nese i následující – a v ledasčem se s první skupinou překrývá. Zde se však ona transformace odvíjí více na kulturní úrovni a není primárně spjatá s děním po roce 1990. Velmi často se zde odkazuje například k době národního osvobození nebo rozpadu, transformace Osmanské říše, carského Ruska.

„Санкт Петербург руски поатмосфера и начин на живот, е в същото време и италиански рефлекс на опита за **европеизация**, желан от Петър и изцяло реализиранот Екатерина Втора, които трансформират не само лицето, а и духа на своя град, не изолиран на север, а истински прозорец към Европа.“ (ЛИК, 2003-07)

Evropeizuje, tedy poevropšťuje či zrovnoprávnjuje se i literatura v době obrození, zrovna tak i bulharské umění či vztahy mezi občany. V rovině **evropeizace** ohrožující národní kulturu se autoři námi užitých textů kloní spíše ke stanovisku, že evropeizace sice vyvíjí tlak na národní kulturu, není však třeba se tohoto vlivu nijak zvlášť obávat. I tato skupina tedy utvrzuje evropeizaci jako kladný společenský fenomén, mající své kořeny již v dobách zrodu samostatného státu.

Třetím, nejsilnějším hlasem zaznívá **evropeizace** jako proces sblížování. Nejvíce se v tomto smyslu setkáváme se sblížováním lingvistickým.

„Понякога доказателствата за езиковата ни принадлежност към Европа се търсят с такива „убедителни“ аргументи като „Накрая първоначално флективният и синтетичен славянски език [българският език А. П. .] се превръща в език предимно отаналитичен тип, който много прилича на езици като френския, италианския, испанския, английския и др. Затова балканизацията на българския език означава и **европеизация**...“ (Български език, 1997-16).

7.1.1.3. Politické sjednocení

Sjednocování a společnému v oblasti politické je pak věnována skupina čítající 17 užití. Asi nejnvýrazněji je zde přítomná nutnost integrovat balkánské státy z důvodu strategických a bezpečnostních, tato potřeba se však dále rozšiřuje i na Ukrajinu, kde zároveň zaznívá potřeba vyvažovat mocenský vliv Ruska.

V této skupině, a nejen zde, se objevují výroky bulharského prezidenta, G. Parvanova, který podporuje prohlubování integrace Bulharska jak v rámci EU, tak NATO a **evropeizaci** tedy používá v kladné slova smyslu, často právě jako synonymum pro proces evropské integrace.

„Призивите на Първанов за „радикална промяна на политическата система“ и за въвеждане на мажоритарен елемент в избирателния закон са мотивирани да освежат цялостния обществен живот в страната и да очертаят онази територия на **европеизация**, която да удовлетвори поуспешно критериите на Европейски съюз за прозрачност, легитимност и отговорност.“ (ПравенСв, 2008-7)

V širším kontextu se pak **evropeizace** má stát procesem umožňujícím překonání propasti mezi Východem a Západem.

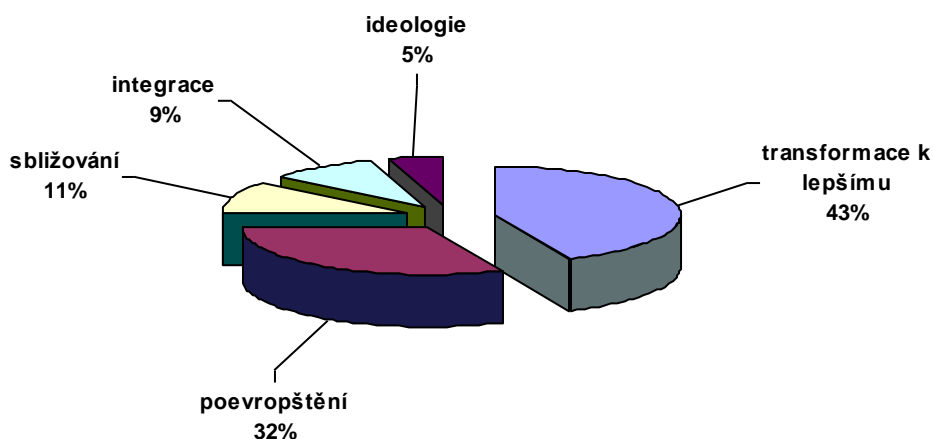
„Смисълът на този нов период е понататъшната **европеизация** на Европа“, превръщане то е в противоречиво, но достатъчно хармонично цяло, което да обединява изтока и запада на Европа. Само по такъв път евъзможно бъдещето на човечеството, обременено от такива количества смъртоносни оръжия, способни да унищожат многократно целия жив от на планетата.“ (Факел, 2004-3)

Jako poslední zde figuruje skupina užívající **evropeizace** a **evropeistů** v kladném smyslu (8). **Evropeizace** zde například figuruje jako možná protiváha nacionalismu nejen v Bulharsku, ale i jinde na Balkáně.

„В него вече е узряла идеята, която може да бъде алтернатива на войната и насилието. Вместо куршуми и смърт, нека хората сиизпращат книги. Днес съвсем актуално звучи с татията му, „Европа трябва да се европеизира“... „**Европеизация**“ при Шивачев добива нравствен смисъл, т. е. народите да се цивилизоват. Той пише: Понятието европеец е също по-висша категория, отколкото понятието българин, французин или немец.“ (Дума, 2007-28).

Tímto jsme zakončili nejpočetnější skupinu užití s kladnou expresivitou. Zdůrazňujeme zde, že kategorizace v některých případech není zcela jednoznačná, přičemž jsme se vždy snažili volit podle dominantního prvku toho či onoho užití. Celkově však můžeme konstatovat, že pokud bychom měli na základě této dílčí analýzy vyvodit nějaký závěr, je zřejmé, že bulharská společnost si od **evropeizace** slibuje spíše to dobré, než zlé.

Bulharština – evropeizace konotovaná kladně

7.1.2. Negativní konotace

I zde však nacházíme určitý počet, ačkoliv malý (11), negativních konotací, které se nesou v duchu zavržení konceptu jako nesmyslného a nepotřebného, přičemž je lepší srovnávat se nejdříve se sebou samými. Dokonce se zde objevuje zmínka o **balkanizaci**.

„Проблемът е не дали ние ще ги стигнем, а да не стане така, че те да ни стигнат. Боя се от **балканизацията** на европейците. Колкото до нашата **европеизация**, ще ви припомня една мисъл на Николай Райнов - че не трябва да се мерим с другите, а със себе си.“

(тема/Тема, 2006-34)

Zaznívá také varování před možnou ztrátou identity.

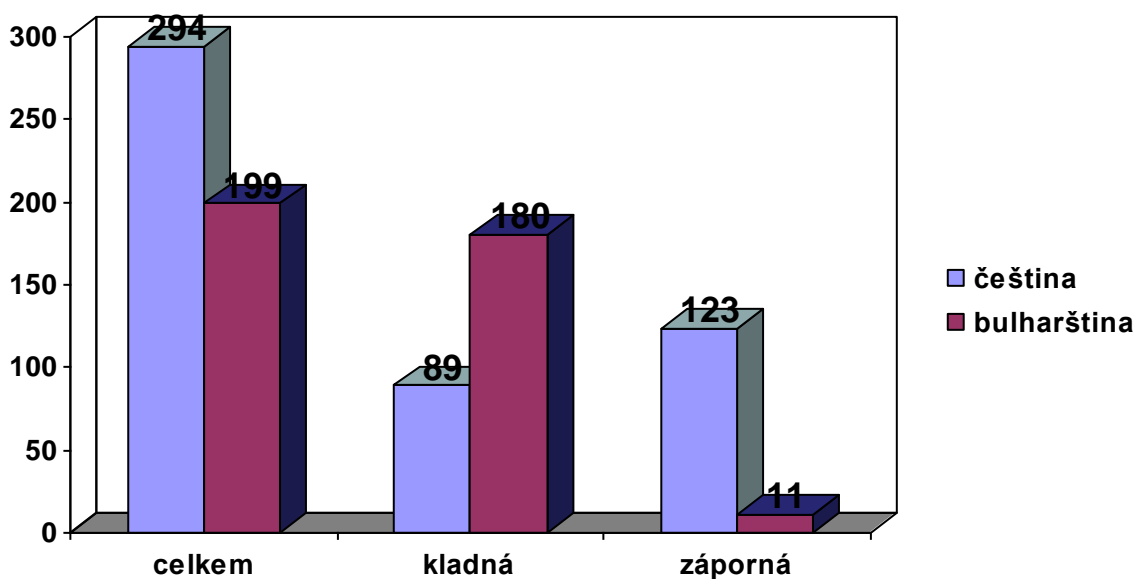
„Специално в столицата Софийски ще подари на чуждестранни фирми слънцето и въздух на всяко живо същество, а съотношението 1 към 10 между бездомните кучета и хората ще се обърне на 10 към 1. Във връзка с понятието **европеизация** на тъмните балкански субекти в традиционния календар ще се извършат фундаментални промени: като лишкият Св. Валентин ще измести окончателно чукундурския Трифон Зарезан, Солунск

ите братя Кирил и Методий ще бъдат пререгистрирани като Cyril & Methodius ...“
(НоваЗора, 2004-01)

7.1.3. Shrnutí evropeizace v BNK

Pokud bychom z této analýzy měli něco vyvozovat pak je to jednoznačně fakt, že **evropeizace** je většinou vnímána kladně. Nezdá se, že by se Bulharsko obávalo diktátu Bruselu, ani levicové ideologie unifikace čili evropeizace. Naopak má zájem na tom, aby procesy transformace, poevropšňování či integrace a pokračovaly a byly prohlubovány. V tomto ohledu je tedy bulharský diskurs velmi odlišný od českého, což bychom si mohli vysvětlit jako celkově odlišné „společenské naladění“ vůči Evropě dané historicky, z čehož vyplývá i další možnost a to, že Bulharsku chybí silní euroskeptici.

Evropeizace – srovnání ČNK a BNK

7.2. Balkanizace v BNK

Jelikož jsme zde nedosáhli automatického vyhledávání tvaroslovných variant, zadávali jsme i tentokrát několik tvarů, abychom tak pokryli maximální možné pole užití tohoto pojmu. Vzhledem k morfologickým specifikům bulharštiny jsme použili následující zadání: **балканизация, балканизацията, балканизирам, балканизира, балканизираме, балканизират, балканизирала, балканизирали, балканизираща, балканизиращо, балканизиращи, балканизиран, балканизирана, дебалканизация,**

дебалканизацията, ребалканизация (ostatní lexikální či morfologické tvary jsme do tohoto výčtu nezařadili neboť jsme k nim nenalezli žádná užití).

Celkový počet nalezených užití dosáhl 113, přičemž kromě jednoho byla všechna užití zařazena do příslušné podskupiny dle vyskytujícího se dominantního tématu či prvku. Srovnáme-li s českými výsledky v počtu 155, nedochází k příliš výrazné asymetrii co do počtu.

7.2.1. Kladná užití

Zkoumaný výraz jsme vzhledem k jeho povaze a zakotvení v bulharském diskursu nacházeli, podobně jako v českém korpusu, ve většině případů jako negativně expresivní. Na rozdíl od českého diskursu je zde však s touto negativní konotací a její podstatou místy polemizováno. Přes převažující počet negativních užití, jsme zde našli i užití konotující kladně ve smyslu šířícího se vlivu prvků balkánské národní hudby za hranice Balkánu a kulturního vlivu jako takového (celkem 13).

„Сега си представете Ню Йорк, сборно място на имигранти от целия свят, които търсят своите корени. И се сетете за думите на Ори Каплан от малко погоре. Забележителното е, че в основата на **балканизацията** в музиката е една българска кръчма в Ню Йорк мястото, което много хора наричат найголямата дупка на света, но пък за други е нещо като дупка, през която да се проврат към целия свят.“ (капитал, 2008, 4.)

7.2.2. Neutrální užití

Na hraně záporné expresivity a neutralnosti balancuje skupina (15), která definuje **balkanizaci** jako historický fakt popřípadě čistě pojmově jako proces. V některých příkladech je jednoduše konstatováno, že se jedná o označení, které se váže zejména na rozpad Rakouska-Uherska a Osmanské říše, jindy bývá akcentována primárně negativní konotace, ačkoliv je řeč o **balkanizaci** jako o pojmu ne o procesu či fenoménu.

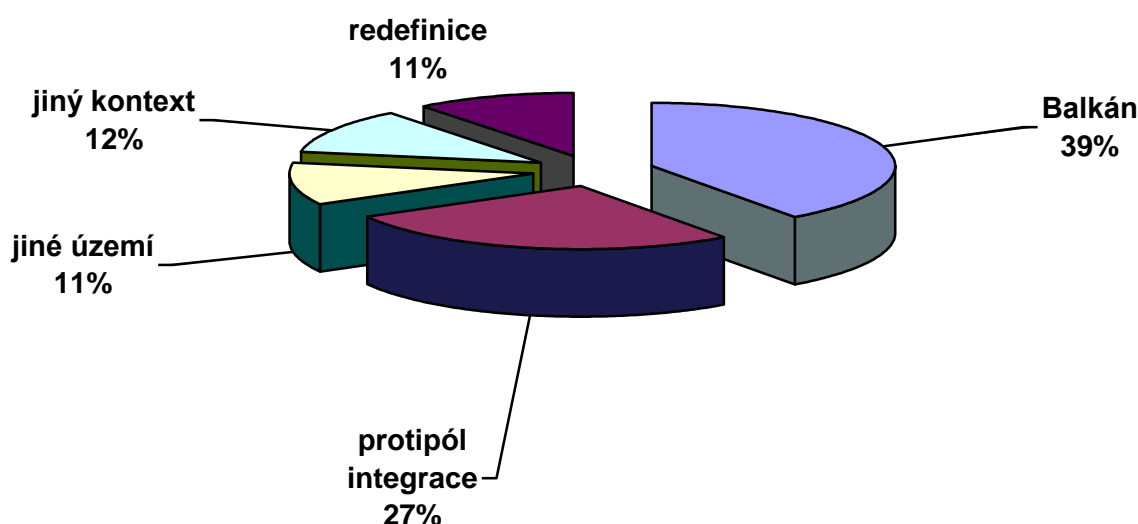
„Глаголът **балканизирам** е отрицателно натоварен, имиджът му е долугоре като на майор Петкоф. Великобритания, страната, в която се роди лошият глагол, означаващ разделяне на територия на по-малки, често враждебни части, беше сред първите, които признаха независимостта на Косово. Президентът на САЩ Джорд Буш също не харесва глагола **балканизирам**.“ (тема, 2008, 10)

Bez expresivity je pak užíváno **balkanismu** v několika případech jako procesu nebo produktu sblížení balkánských jazyků (podobně viz evropeismus).

7.2.3. Negativní užití

Jako negativní jsme klasifikovali celkem 85 užití, která opět dělíme dle převládajících témat do skupin týkajících se územního rozpadu spjatého s Balkánem, **balkanizací** coby protipólu evropské integrace, **balkanizace** mimo území Balkánu a užití pojmu v přenesených významech.

Bulharština – balkanizace negativně konotující

7.2.3.1. Územní rozpad spjatý s Balkánem

Tím jsme to vzali poněkud z opačného konce, tedy od užití, která nejsou nejpočetnější, na druhou stranu v českém korpusu bychom je jen těžko hledali. Navrátíme se nyní k naší původní linii popíšeme podskupinu, kterou jsme klasifikovali jako nejpočetnější (34). Jedná se o užití, která **balkanizaci** pojímají v „tradičním“ slova smyslu, tedy jako neblahou desintegraci a jejich společným rysem je fakt, že se vztahují k Balkánu. Nejčastějším tématem je opět válečný konflikt v Jugoslávii, kosovská otázka, ale zmíněny jsou i některé územní spory mající své kořeny v minulosti. V tomto ohledu je zajímavé upozornit na způsob, jímž se

Bulharsko pomyslně vyděluje z **balkanizujícího** se Balkánu, když neuplatňuje některé své možné územní nároky.

„Ще отидем твърде далече, ако посочваме и други исторически минни полета, като старите огнища на **балканизация** във връзка с Добруджа между България и Румъния или пък между България и Сърбия (Югославия) във връзка с това, което българите наричат Западни покрайнини, отнети и включени в границите на Сърбия и т. н. Още в самото начало на посттоталитарното си развитие България осъди издевателствата на предишния режим върху българските етнически турци, те възстановиха имената си, партията "Движение за права и свободи", чиито лидери, активисти и членове са фактически етнически турци, се превърна скоро в ключов политически агент в многопартийната система. България първа в света призна отделилата се от бившата югославска федерация Република Македония като суверенна държава и с този акт се раздели завинаги със старите си претенции за Македония, които са възпламенявали в миналото **балканизация**. България се отказа от каквито и да било териториални претенции към своите съседи.“

(ДП/DemokrPregled2002-49)

Podobným příkladem by mohlo být poměrně často se objevující téma Kypru, které je také charakterizováno **balkanizací**, která je tentokrát připisána na účet Řecku a Turecku.

„Известно е, че Турция като член на НАТО и желаеща да стане член на Европейския съюз, а Гърция като член на НАТО и член на Европейския съюз са ангажирани в комплициран случай на Кипър, случай, който има белезите на балканизация. Проблемът "Кипър" би могъл да се превъзмогне окончателно единствено на основата на фундаменталните ценности на Европейския проект. Повечето от бившите социалистически страни от региона на Балканите още в самото начало на посттоталитарното си развитие дадоха знак и на решително отскубване от **балканизацията**. Словения и Хърватска не желаят дори да бъдат наричани балкански страни, да бъдат причислявани към региона, тъй като географското наименование е натоварено с негативния смисъл на **балканизацията**. Подобно дистанциране еазбираемо, макар че има тъкмо от географска гледна точка и комичен момент.“ (ДП, 2002, 49)

Celkově se tato podskupina vyznačuje velmi negativním postojem k **balkanizaci**. Popisuje ji jako zavrženíhodný fenomén, který brání zemím Balkánu v začlenění do civilizovaného, prosperujícího a bezpečného světa. Je třeba s ním „skoncovat“, odvrátit se od něj nejen politicky, ale i kulturně a potlačit „nezkrotný nacionalismus“, který s sebou přináší.

„Каквито и да са измеренията на **балканизацията**, доминанта е политическото, което в разгара на същата тази балканизация инструментализира всичко останало, произвеждайки по такъв начин все по-неукротим ирационализъм.“ (ДП, 2002, 49)

7.2.3.2. Balkanizace a integrace

Následuje druhá nejpočetnější skupina užití, která balkanizaci zasazují do rámce integračních procesů, popřípadě mají co do činění s NATO. Z této skupinu jsme z důvodu námi sledovaného výrazu evropeizace vyčlenili užití, která obsahují jak **balkanizaci**, tak **evropeizaci**. Z celkového počtu 23 je takových pouze 7. Zaměřili jsme se na to, zda se **evropeizace** vyskytuje jako protipól **balkanizaci**, či zda se jí nedostává až tak kladného přijetí, jak se ukázalo u poměrně vysokého počtu českých užití.

Skutečně se tyto dva pojmy doplňují jako protipóly a to zejména v kontextu „evropeizace Balkánu“ jako lepšího řešení než „balkanizace Evropy“, přičemž Evropa se **balkanizace** zjevně „bojí“⁷⁵.

„Та ние нямаме истински, сериозни проблеми помежду си. Има само издигани в ранг на проблеми ирационални исторически реминисценции и нереалистични претенции. България може да поеме инициативата вместо да **балканизираме** Европа да европеизираме Балканите. Нека да напругнем силите си за това на този етап. Защо да е невъзможно Балканите да станат една общност като Скандинавия ...“ (24chasa, 2001)

V rámci třetí skupiny pak zbývá dalších 23 užití, která **balkanizaci** staví do opozice evropské integraci a celkovému přizpůsobování se strukturám EU, na cestě do ní i v rámci ní. Do této kategorie zahrnujeme také případy, které neoperují jen s EU, ale i s NATO, většinou však s oběma institucemi, jež mají případné **balkanizaci** zabránit.

⁷⁵ Zde stojí za povšimnutí příklad argumentující tím, že Evropa se balkanizace bojí z neznalosti, což bychom mohli uvést do souvislosti s potřebou věnovat tomuto regionu pozornost a postupným osvětlování alespoň částečně měnit jeho obraz v očích sjednocené Evropy:

„Липсата на дискусия за разнообразните традиции в исляма (тази религия не се познава и от европейците и от самите протестиращи мюсюлмани), както и непознаването на Балканите доведоха до зараждане на един нов страх у европейците – страха от **балканизация** (разпадане на групи).“ (PON2006_09-10)

7.2.3.3. Desintegrace, ale ne Balkán

V další skupině jsme se pokusili analogicky s českým korpusem zachytit **balkanizaci**, která však není primárně spjata s Balkánem. Nejčastěji je v této souvislosti zmiňován a velmi sugestivně vyličen například Kavkaz.

„Разрушенията от грузинския обстрел на Цхинвали са ужасяващи. Мъката на хората е непреодолима. В Кавказ мирише на **балканизация**. Видях найгрозното лице на войната на осетинска земя. В Северна Осетия ме попари кошмарната гледка с безкрайната редица детски гробове на гробището в Беслан ...“ (тема, 2008, 38)

Balkanizuje se také v rámci EU, například v Itálii nebo ve Španělsku.

„Те вече обмислят промени, с които Мадрид да ги признае за „националности“ или „национални реалности“, както писа сп. „Икономист“. „Испания е найстрана в Европа“, твърдят каталунски икономисти пред в. „Файненшъл таймс“ вероятно за радост на Брюксел, където винаги са обичали слогана „Европа на регионите“. Народната партия има друга дума за процеса **балканизация**. Каталуня, Баския и последователите им искат независимост като един вид „национална идея“, но не и като икономическа реалност. Парит е от ЕС и инвеститорите ще продължават да идват през Мадрид.“ (капитал, 2006, 25)

V širším pojetí pak dochází k **balkanizaci** „starého kontinentu“, či dokonce celé planety, což v podstatě naznačuje, že nešvary jako nacionalismus, etnické a náboženské spory nejsou výhradou Balkánů, nýbrž celého světa.

7.2.3.4. Balkanizace v jiných kontextech

Celkem 10 užití přenáší **balkanizaci** do jiných kontextů, než těch, co jsou primárně spjaty s územní fragmentací. Podobně jako v českém diskursu se zde uplatňuje „balkanizace politické situace“ či obecněji poměrů. Řadíme sem i **balkanizaci** skrz literaturu, přesněji řečeno **balkanizaci** Baj Ganěm.

„По този именно начин популярният ни печат поставя под въпрос, обезценява и пародира водещата политическа митологема (или клише) на прехода за "пътя към Европа" (друг е въпросът, доколко тя е уместно избрана). Сякаш с този целенасочен стилистичен избор популярният ни печат постоянно напомня на обществото думите, с които Алеко Константинов завършва разсъжденията си за своя герой тъкмо в главата "Бай Ганьо" на журна

лист" ": " Европейци сме ний, ама все не смедотам! !" (Константинов, А. 1967, с. 151),“
(БЕЛ/BEL1999-1)

7.2.3.5. Redefinice

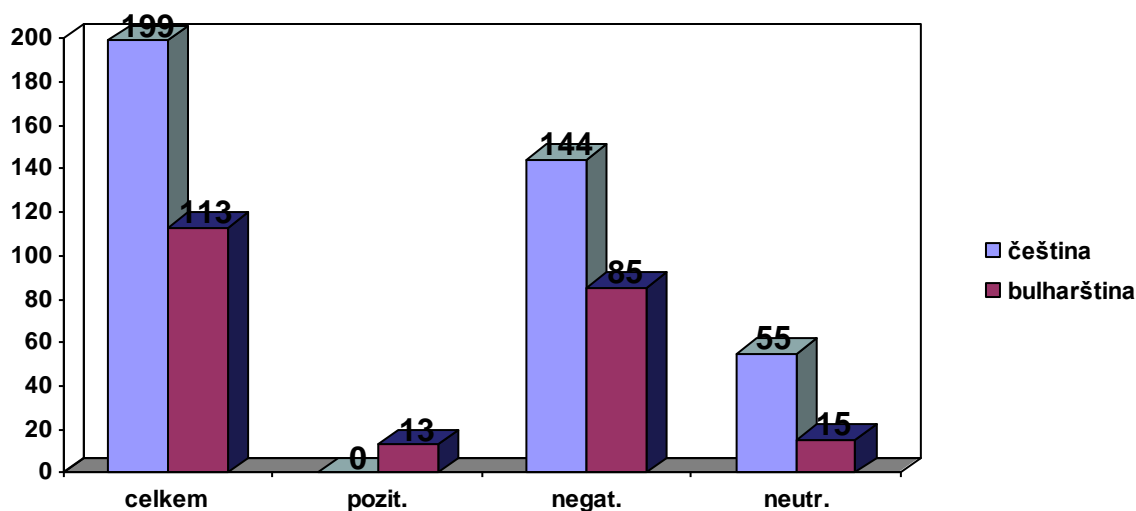
Stejně jako v předchozím výzkumu i zde nacházíme užití (9), jenž volají po redefinici **balkanizace**, upozorňují na fakt, že se jedná o pojem zkonstruovaný Západem a také na to, tento pojem nachází čím dál širšího upotřebení v negativním smyslu a poškozuje tak ty, ke kterým se vztahuje, tedy obyvatele Balkánu.

„Актуализирането през последното десетилетие на термина " **балканизация** " ", все по-често и поохотно употребяван от политици и политолози, журналисти и културфилософи, доведе до още поголямо напрежение в теоретичното самосъзнание и генерира недовлетвореност в ежедневието на онези, които не искат да бъдат възприемани повече като неравностойни партньори в процеса на общоевропейските интеграционни процеси по силата на узаконени културни предразсъдъци.“ (европа, 2000-4)

7.2.4. Shrnutí balkanizace v BNK

Na rozdíl od ČNK jsme zde narazili na **balkanizaci** v kladném slova smyslu jako šíření kulturního vlivu, ve většině případu se však setkáváme s **balkanizací** spíše v „tradičním pojetí“ označující územní rozpad a negativa s ním spojená. **Nebalkanizuje** se pouze Balkán, ale jiná územní směrem na Východ, ale i na Západ. Stejně jako v českém diskursu i zde nachází **balkanizace** uplatnění mimo rámec svého primárního významu, ne však v tak hojně míře. Zajímavé však je, že se zde **balkanizace** dostává do protipólu **evropeizace** a evropské integrace jako takové výrazněji než tomu bylo v českých užitích. Opět se zde setkáváme s náznaky nutné redefinice pojmu, tj. zaměření se na to dobré, co může Balkán světu zprostředkovat spíše než na to zlé.

Srovnání balkanizace v ČNK a BNK

8. Závěr

Cílem této práce bylo zmapovat užití pojmů **evropeizace** a **balkanizace** v českém a bulharském publicistickém stylu a poukázat tak na způsob, jímž se tato dvě pojmenování konstituují v českém a bulharském diskursu. Vycházeli jsme zde z předpokladu, že tzv. „diskurs balkanismu“, jehož symbolem se zde stal pojem **balkanizace** na sebe váže negativní konotace a často bývá protipólem proevropské rétoriky, kterou jsme zde reprezentovali pojmem **evropeizace**.

Jádrem této práce měla být analýza korpusových dat pocházejících z publicistických textů vzniklých v omezeném období, která nám měla posloužit jako relativně reprezentativní sonda do dnešního jazyka. Tuto praktickou část jsme podepřeli teoretickým úvodem, v němž jsme nabídli stručný náhled do historie regionů, ke kterým se oba námi sledované výrazy pojmově vztahují. V případě Evropy jako geograficky „nadřazenému“ celku jsme se navíc zmínili o způsobu, jímž utvářela svůj obraz v českém a bulharském prostředí.

V závěru bychom chtěli jednak shrnout výsledky analýzy korpusových dat a srovnat je s našimi teoretickými a hypotetickými východisky.

Zcela jasně se potvrdil předpoklad, že oba sledované výrazy jsou v převážné většině expresivní. Otázkou však bylo, zda konotují primárně kladně či záporně a k jakým tématům se převážně vážou. V případě **balkanizace** se potvrzují závěry naší předchozí analýzy. Až na pár neutrálních užití označujících vědu či vědce je **balkanizace** v českém prostředí užívána

výhradně v negativním smyslu. **Balkanizace** opět nachází uplatnění v kontextech, které nesouvisí s regionem a dokonce se vymykají původnímu významu desintegrace území doprovázeného negativními jevy. V převážné většině užití je balkanizace užívána v jiných kontextech, někdy velmi vágním způsobem. Vzhledem k celkem hojnému počtu užití obsahujících **balkanizaci** a závěrům naší analýzy lze tedy soudit, že v českém publicistickém diskursu skutečně dochází k upevnování diskursu, který napomáhá utváření negativních obrazů o balkánském regionu.

I bulharský publicistický diskurs užívá **balkanizace** v negativním slova smyslu, avšak zde už narážíme na několik užití charakterizujících ji kladně jako šíření balkánské kultury. Jedná se sice jen o pár užití, avšak z našeho pohledu ilustrují patrnou touhu „přepsat“ definici **balkanizace** na kladný aspekt šíření vlivu Balkánu ve zbytku Evropy. Ve srovnání s českými příklady zde méně narážíme na **balkanizaci** „vytrženou“ ze svého původního kontextu.

Bulharská užití také o něco více než česká staví **balkanizaci** do opozice **evropeizaci** a ještě častěji evropské integraci a jejím dopadům, čímž se již dostáváme ke shrnutí užití **evropeizace**. Pakliže jsme na začátku uchopovali **evropeizaci** jako možný protipól **balkanizace**, výsledky analýzy českých korpusových dat tento předpoklad vyvrací. **Evropeizace** v námi zvoleném vzorku konotuje převážně negativně a ačkoliv není převaha negativně expresivních užití nad kladnými nijak markantní, stačí k tomu, aby byl vyvrácen předpoklad, že zatímco **balkanizace** rozděluje a ničí, **evropeizace** spojuje a přetváří k lepšímu. Velice silně zaznívají hlasy českých euroskeptiků, zejména pak českého prezidenta, Václava Klause, který termínu jeho derivátů užívá k označení veškerého, podle něj škodlivého, vlivu Bruselu.

Podobný fenomén v bulharském diskursu nenacházíme. I zde se **evropeizace** objevuje v negativním smyslu, avšak pouze minimálně. Naopak je zde vnímána veskrze pozitivně jako naděje na lepší budoucnost. V tomto ohledu se tedy bulharská užití dramaticky liší od českých a i když připustíme omezenost našeho vzorku, toto zjištění nelze považovat za nahodilé. Ačkoliv se tedy nesetkáváme tak často s opozicí **balkanizace** – **evropeizace**, lze konstatovat, že v rámci bulharských užití se námi vyslovený předpoklad potvrzuje.

Vraťme se nyní k teoretické části a porovnejme korpusová data se slovníkovými definicemi a vědeckým diskursem. České slovníky poukazují na fakt, že **evropeizace** ve formě poevropšťování není nutně českým neologismem, neboť je definována již ve velkých slovnících počátku minulého století. Jako neologismus je pak označována ve spojitosti a

integračním procesem a náležitosti s ním spjatými. I v bulharských slovnících definice odpovídají převážně přijímání evropského či modernizaci, přičemž se Evropa místy stává symbolem západní Evropy. Oba tyto významy byly značně zastoupeny v analyzovaných datech.

Balkanizace je v rámci českých slovníků uchopena vesměs jako neblahé zavádění Balkánských poměrů. V bulharských slovnících nenacházíme vlastní pojem **balkanizace** vůbec.

Ke slovníkům jsme přistupovali jako k normativním příručkám, které nám mají poskytnout objektivní definici. Nejednou však zejména skrz uvedené příklady zaznívá politický obsah a to nejen u **balkanizace** a **evropeizace**, ale například i u výrazů jako Evropa, evropský, balkánský apod.

Snažili jsme se také zjistit, jaké pozici se dostává **evropeizaci** a **balkanizaci** v rámci vědeckého diskursu. Kromě toho, že je **evropeizace** užívána ve smyslu přijímání evropského, v některých statích se také konstruuje jako nová oblast výzkumu, která se nemusí nutně pojit pouze k politologií či mezinárodním vztahům, naopak je ve svém záběru velmi široká. Specifikem českého diskursu pak v tomto ohledu jsou publikované statě V. Klause sympatizantů s jeho názory, což se značně projevilo i v námi analyzovaných užitích.

Nakonec se dostáváme až k **diskursu**, pro nás klíčovému pojmu. Kromě toho, že jsme se pokusili specifikovat tento široce a volně užívaný pojem, chtěli jsme analýzou nashromážděných užití poukázat na vztah **diskursu** a moci, způsobu jímž se jednotlivé dominantní prvky konstruují a udržují a kdo za tím vším stojí. Vzhledem k tomu, že jsme pracovali pouze s publicistickými texty se manipulace a prosazování určité ideologie přímo nabízí. Způsob, jímž český i bulharský diskurs s námi sledovanými výrazy nakládá je sice v obou případech jiný, nicméně opakování určitých témat zejména v českém diskursu potvrzuje, že zde pravděpodobně dochází k udržování určitých negativních obrazů skrz jazyk. Bylo by naivní a nadsazené snažit se poukázat na „viníky“, kteří beztak nejsou podstatní, protože my se zde nesnažíme hodnotit oprávněnost existence jistých jevů, ale spíše popsat popřípadě zdůvodnit jejich výskyt.

Zbývá už jen podotknout, že tento typ výzkumu by bylo možné rozšířit například co do kvantity analyzovaných dat tak, že bychom zahrnuli více derivátů, například adjektiv **evropský** a **balkánský**, popřípadě příznačných spojení typu **evropská integrace**. Jistě by

také bylo přínosné zasadit tuto analýzu do širšího, popřípadě specificky vymezeného historicko-kulturního rámce.

Tato práce je pouhým článkem celé problematiky „diskursu balkanizace a evropeizace“. Věříme, že však může být užitečným podnětem pro další výzkum v oblasti reprezentace Balkánu na pozadí dnešní Evropy skrz utvrzování určitého typu diskursu či diskursů. Není totiž mocnější zbraně v rukou člověka, než je jazyk.

9. Seznam použité literatury

Slovníky a encyklopedie:

1888-1909. *Ottův slovník naučný*. Praha : J. Otto, 1888-1909.

1925. *Masarykův slovník naučný, Díl I*. Praha : "Československý kompas", tiskařská a vydavatelská společnost, 1925.

1935-1937. *Příruční slovník jazyka českého*. Praha : Státní nakladatelství, 1935-1937.

1960. *Slovník spisovného jazyka českého*. Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1960.

1963. *Български тълковен речник*. София : Издателство "Наука и изкуство", 1963.

1964. *Речник на чуждите думи в българския език*. София : Издателство "Наука и изкуство", 1964.

1977. *Речник на българския език. Том 1 А-Б; Том 4 деятелен - Е*. София : Издателство на БАН, 1977.

1978. *Речник на чужди думи в българския език*. София : Издателство "Наука и Изкуство", 1978.

1982. *Речник на чуждите думи в българския език*. София : Издателство на БАН, 1982.

1984. *Malá československá encyklopedie*. Praha : Academia, 1984.

1995. *Akademický slovník cizích slov I. díl A - K*. Praha : Academia, 1995.

1998. *Slovník cizích slov*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1998.

1996. *Slovník cizích slov*. Praha : Encyklopedický dům, 1996.

1999. *Речник на новите думи в цъвремения български език*. Велико тарново : Слово, 1999.

2004. *Nová slova v češtině. Slovník neologismů*. Praha : Academia, 2004.

Primární literatura:

Bakajsová, P. 2009, 34. stran. "Balkanizace" v současné české a bulharské publicistice. *Postupová práce*. Praha : Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2009, 34. stran. Vedoucí postupové práce Prof. PhD Hana Gladkova, CsC.

- Bakic-Hayden, M. a Hayden, R. M. 1992.** Orientalist Variations on the Theme "Balkans": Symbolic Geography in Recent Yugoslav cultural Politics. *Slavic Review*. 1992, Sv. 51, 1.
- Bakic-Hayden, M. 1995.** Nesting Orientalisms: The Case of Former Yugoslavia. *Slavic Review*. 1995, Sv. IV, 54.
- Bolinger, D. 2008.** Jazyk jako nabitá zbraň. Praha: Petra Zima, 2008.
- Brubaker, R. 1996.** *Nationalism Reframed*. Great Britain : Cambridge University Press, 1996.
- Čechová, M. 2000.** *Čeština - řeč a jazyk*. Praha : ISV nakladatelství, 2000.
- Čechová, M. a ostatní 2008.** *Současná stylistika*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2008.
- Čermák, F.** Korpus, informace a lingvistika. *Český národní korpus*. [Online] [Citace: 24. červen 2010.] <http://ucnk.ff.cuni.cz/stahni.php>.
- Černý, J. 1996.** *Dějiny lingvistiky*. Praha : Votobia, 1996.
- Dančák, B. et kol. 2005.** Evropeizace - Nové téma politického výzkumu. *Evropeizace: pojem a jeho konceptualizace*. Brno : Mezinárodní politologický ústav, 2005.
- Davies, N. 2000.** *Evropa. Dějiny jednoho kontinentu*. Praha : Prostor-Knižní klub, 2000.
- Dijk, T. van. 1977.** *Text and Context, Explorations in the semantics and pragmatics of discourse*. London-New York : Longman, 1977.
- Dokulil, M. 1997.** *Obsah, výraz a význam. Výbor z lingvistického díla Miloše Dokulila*. Praha : Filozofická univerzita Univerzity Karlovy, 1997.
- Fairclough, N. 2003.** *Analysing Discourse, Textual Analysis for Social Research*. London : Routledge, 2003.
- . **1995.** *Critical Discourse Analysis*. London-New York : Longman, 1995.
- . **2006.** *Language and Globalisation*. London : Routledge, 2006.
- . **1989.** *Language and Power*. London-New York : Longman, 1989.
- Fowler, N. a Borneman, J. 1997 vol. 26.** Europeanization. *Annual Review of Anthropology*. 1997 vol. 26, stránky 487-514.
- Goldsworthy, V. 1998.** *Inventing Rhuritania*. London : Yale University Press, 1998.
- Graziano, P. a Vink, M. P. 2008.** Introduction. Challenges of a New Research. *Europeanization. New Research Agenda*. New York : Palgrave Macmillan, 2008, stránky 3-23.
- Hodge, R. a Kress, G. 1979.** *Language and Ideology*. London-New York : Routledge, 1979.

Hroch, M. 2002. The Czech Discourse on Europe, 1848-1948. [autor knihy] Michael Malmborg a Bo Strath. *The Meaning of Europe*. Oxford-New York : Berg, 2002, stránky 243-263.

Jakš, J. 2005. Evropeizace: šance nebo hrozba? Členské státy a architektura EU. [autor knihy] B. Dančák. *Evropeizace. Nové téma politického výzkumu*. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2005.

Klaus, V. 2006. *Co je to evropeismus*. Praha : CEP, 2006.

—. 2004. Proč nejsem evropeistou. *Lidové noviny*. 2004, Sv. 2, 14.

Klusáková, L. 1997. *Obráz druhého v historické perspektivě*. Praha : Vydavatelství Karolinum, 1997.

Kohn, H. 1937. The Europeanization of the Orient. *Political Science Quarterly*. 1937, Sv. 52, 2.

Kubiš, K. 2003. *Obráz druhého v historické perspektivě II*. Praha : Nakladatelství Karolinum, 2003.

Kundera, M. 1984. The Tragedy of Central Europe. *Euroculture*. [Online] 26. Duben 1984. [Citace: 13. 6 2010.] [http://www.euroculture.upol.cz/dokumenty/sylaby/Kundera_Tragedy_\(18\).pdf](http://www.euroculture.upol.cz/dokumenty/sylaby/Kundera_Tragedy_(18).pdf).

Lid'ák, J. 2005. Evropeizace a moslimská menšina v Evropě. [autor knihy] B. et kol. Dančák. *Evropeizace - Nové téma politického výzkumu*. Brno : Mezinárodní politologický ústav, 2005.

Loužek, M. 2005. Evropeizace - užitečný nebo módní pojem. [autor knihy] B. et kol. Dančák. *Evropeizace - Nové téma politického výzkumu*. Brno : Mezinárodní politologický ústav, 2005.

Malmborg, M.I a Strath, B. 2002. Introduction: The National Meanings of Europe. [autor knihy] M. Malmborg a B. Strath. *The Meaning of Europe. The Variety and Contention within and among Nations*. Oxford-New York : Berg, 2002, stránky 1-25.

Oliva, K. a Doležalová, D. 2004. O korpusu jako o zdroji jazykových dat . [autor knihy] P. Karlík. *Korpus jako zdroj dat o češtině*. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2004, stránky 7-10.

Rychlík, J. 2000. *Dějiny Bulharska*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2000.

Said, E. 1985. Orientalism Reconsidered. *Slavic Review*. 1985, Sv. I.

Said, E. W. 1995. *Orientalism: western conceptions of the Orient*. London : Penguin, 1995.

Šesták, M. a ostatní. 1998. *Dějiny jihoslovanských zemí*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 1998.

Todorova, M. N. 1994. The Balkans. From Discovery to Invention. *Slavic Review*. 1994, Sv. 53, 2.

— **1997.** *Imagining the Balkans*. New York : Peng, 1997.

— **2004.** *Balkan Identities*. London : Hurst & Company, 2004.

— **2005.** The Trap of Backwardness: Modernity, Temporality, and the Study of Eastern European Nationalism. *Slavic Review*. 2005, Sv. 1, 64.

Veber, V. 2004. *Dějiny Sjednocené Evropy-Od antických počátků do současnosti*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2004.

Weithmann, M. 1996. *Balkán: 2000 let mezi Východem a Západem*. Praha : Vyšehrad, 1996.

Zima, J. 1961. *Expresivita slova v současné češtině*. Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1961.

Бояджиев, Т. 1986. *Българска лексикография*. София : Наука и изкуство, 1986.

Даскалов, Румен. 1998. *Между изтока и запада, български културни дилеми*. София : Издателство "лик", 1998, stránky 7-65.

Загоров, О. а Йорданов, Н. 1994. *За да оцелеем*. София : Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 1994.

Загоров, О. 1994. *Българска национална идея. Актуални проблеми*. София : Знание, 1994.

Мишкова, Д. 2006. *Балканския XIX век. Други прочити*. София : Издателство РИВА, 2006.

Лилова, Д. 2006. Варварите, цивилизованите и Българите: дефиниции на идентичността. [autor knihy] Д. Мишкова. *Балканския XIX век. Други прочити*. София : Рива, 2006.

Тодорова, М. Н. 2004. Към българския читател; Предговор. *Балкани - Балкнизъм*. София : Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 2004.

Sekundární literatura:

Czeslaw, M. 1983. *The Witness of Poetry*. Massachusetts : Harvard University Press, 1983.

Schöpflin, G. a Wood, N. 1989. *In Search of Central Europe*. Cambridge : Polity, 1989.

Szücs, J. 1983. The Three Historic Regions of Europe, An Outline. *Acta Historica Scientiarum Hungaricae*. č. 29 (2-4) 1983.

Longworth, R. C. 1994. Bulgaria, Romania, Resist Pull of the West. *The Chicago Tribune*. 10. Říjen 1994, stránky 1, 6.

Elektronické zdroje:

1971. Brown Corpus Manual. *Brown Corpus Manual*. [Online] 1971. [Citace: 24. červen 2010.] <http://icame.uib.no/brown/bcm.html>.

2010. Ústav českého národního korpusu. Český národní korpus. [Online] Ústav českého národního korpusu. [Citace: 12. květen 2010.] <http://ucnk.ff.cuni.cz/>.

2010. Институт за български език. *Българския национален корпус*. [Online] Институт за български език. [Citace: 29. červenec 2010.] http://www.ibl.bas.bg/BGNC_bg.htm.

Přílohy:

Struktura Přílohy:

A) ČNK

Evropies/zace-konotující kladně (15)

EVROPEIS/zace-konotující záporně (77)

EVROPEIS/zace s ambivalentní konotací (6)

EVROPEIS/zace-bez konotace (19)

EUROPEIS/zace – kladně konotující (74)

EUROPEIS/zace-konotující záporně (46)

EUROPEIS/zace – ambivalentní konotace (20)

EUROPEIS/zace – neutrální (13), nezařazené (4)

BALKANIZace konotující záporně (144)

BALKANIZace neutrálně (55)

B) BNK

EVROPEIZace v BNK- spíše kladné konotace (180)

EVROPEIZace v BNK-negativní konotace (11)

BALKANIZacija spíše kladně a neutrálně (13+15)

BALKANIZacija negativně (85)

A) ČNK

Evropies/zace-konotující kladně (15)

a) poevropštění

1. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 16. 12. 1992,opus.rokvyd=1992 moci . Spolupráce Ruska s Čínou by Moskvu Evropě definitivně vzdála . Logická nechuť starého kontinentu přijmout ohromné , spíš asijské než euroasijské Rusko do rodiny , vede i k tomu , že Moskva v Evropě bere za spojence kohokoli - třeba Miloševičovo Srbsko . Strach a lenost západní Evropy < EVROPEIZovat/EVROPEIZovat> Rusko nepřekvapí při srovnání s liknavým přístupem k prozápadně orientované střední Evropě . I naprostý obrat v ruské zahraniční politice by s největší pravděpodobností vedl jen k udržení současných pozic , to znamená plného obnovení vlivové sféry ve střední Asii , udržení současných hranic na Kavkazu a vojenské přítomnosti v
2. opus.nazev=Lidové noviny - kultura, č. 150/1996,opus.rokvyd=1996 kulaté stoly a semináře . Zahájil ji úvodem k sérii videoprojekcí J . Robin , dlouholetý ředitel Festival de Paris , který otevřel svého času cestu k uznání a do světa řadě dnes již notoricky proslulých choreografií a skupin evropské i americké provenience . Tímto počínem se Tanec Praha zajistí < EVROPEIZuje/EVROPEIZovat> a nobilizuje . Představení Nai začíná výbuchem ze tmy . Světlo vzplane a pak se zase rozhostí tma . To je velký třesk , kterým vzniká utopický ostrov Hervé Diasnase . V úzkém kuželu světla a zvřeném prachu stojí neokázalý polonahý muž . V rukou mu září světlem reflektoru pozlacená
3. opus.nazev=Respekt, č. 17/1995,opus.rokvyd=1995 . Přes liberalizaci hospodářství a kosmetické úpravy režimu (například propouštění politických vězňů) zůstává Sýrie totalitním státem , kde není možná žádná politická diskuse . Nepřekvapí proto , že se Sýřany se téměř nedá mluvit o politice . Prolomíme - li bariéru nedůvěry , dozvíme se i od příslušníků < EVROPEIZované/EVROPEIZované> intelektuální elity , že " mír s Izraelem je podvod " či že " Židi pořád jen lžou , ale jednou stejně odejdou jako Francouzi a Britové " . Kdo jsou alavité Alavité neboli nusajřija je šiitská sekta s prvky synkretismu (slaví křesťanské svátky a uctívají předislámské kultury)
4. opus.nazev=Hospodářské noviny, 4. 2. 2000,opus.rokvyd=2000 . Bratinka však zůstal u jednotlivých akcí , které měly postavení Romů zlepšit . Navíc byly spíše experimentální povahy a mnohé prováděly převážně zahraniční nestátní organizace a občanské iniciativy . Uhlovým hlavním cílem je emancipace Romů , jakési jejich národní obrození , které překračuje hranice České republiky a které nazývá < EVROPEIZaci> romského národa . Uhl přitom vychází z toho , že Evropská unie by měla začít poskytovat státům střední a východní Evropy péči zaměřenou na sociální postavení Romů . Peníze z Evropské unie by měla spravovat romská národní samospráva . Český stát by měl proto podněcovat vytvoření romské , demokraticky zvolené
5. opus.nazev=Hospodářské noviny, 3. 8. 2000,opus.rokvyd=2000 krajní levici . Tradičně nejvíce pravicoví jsou voliči ODS a tři strany čtyřkoalice - Unie svobody , ODA a DEU . Sympatizanti lidové strany se více přibližují pravému středu . Přivrženci ČSSD se stále řadí nalevo od politického středu , mnohem výrazněji se však levicově orientují stoupenci KSČM . " < EVROPEIZace> " Romů má své slabiny Pomáhat Romům by od konce letošního června měly - alespoň teoreticky - především světové nebo alespoň evropské instituce . Mezinárodní romský kongres , který se minulý týden konal v Praze , totiž prohlásil romské komunity v kterékoli zemi za jeden národ . " Jsou -
6. opus.nazev=Hospodářské noviny, 3. 8. 2000,opus.rokvyd=2000 váhu usnesení pražského romského kongresu skutečně má , neboť se jej téměř neúčastnili delegáti z Polska , Slovenska , Maďarska a balkánských zemí , kde jsou romská společenství nejpočetnější . " Některé komunity se už od kongresu také distancovaly , " řekl Sekyt . Uvedl také , že ideu " < EVROPEIZace> " romského problému prosazoval jako první někdejší vedoucí české stálé mise při Radě Evropy Jiří Malenovský . Cílem bylo dosáhnout toho , aby EU začala poskytovat přidruženým a kandidátským zemím koordinovanou péči , zaměřenou na sociální postavení Romů . Malenovského myšlenku převzal do své koncepce romské integrace vládní zmocněnec pro
7. opus.nazev=Deniky Moravia, 24. 5. 2005,opus.rokvyd=2005 Se zreformovanou KSČM by pak podle nich mohla Strana zelených spolupracovat . Trošku krkolomně ? Jistě , ale zájem médií i některých voličů to k autorům zeleného žertování přitáhne , a o to tu hlavně jde . Jen žádné zdržování se zapletitými otázkami . Například : Vladimír Handl ve studii < EVROPEIZace> KSČM uvádí , že konzervativní , protiněmecká a slavjanořílská většina KSČM si bere vzor z ruských komunistů a obdivuje i Čínu , Koreu a Kubu . Naproti tomu demokratičtější , intelektuální proevropská menšina (Ransdorf , Dolejš , Prokeš) hledí k západoevropským komunistům . Jak Štětínovy zákazy pomáhají oně
8. opus.nazev=Deniky Bohemia, 24. 3. 2007,opus.rokvyd=2007 sbírkou bohemik se doposud nikdo nezabýval . Je třeba uvést , že takové téma se nedá uchopit z jednoho archivu . Dát tuto obrovskou mozaiku dohromady trvalo deset let . Nakořik přináší z mniňovaná vědecká publikace také nový pohled na českou šlechtu ? To souvisí s úhlem pohledu na moment takzvané < EVROPEIZace> české šlechty . Kolem roku 1550 jakoby česká šlechta " vylezla ze zákulisí studených pozdněgotických sídel " , začala cestovat a otevíral se jí tak nový obraz střední Evropy . Nejvyšší zemští úředníci , jejich páni a přátelé doprovázeli také arciknížete Ferdinanda na cestách a při návratu pak konstruovali viděné

b) transformace k lepšímu

1. opus.nazev=Hospodářské noviny, 2. 4. 2004,opus.rokvyd=2004 vánoční výzdobu prezidentského paláce a dodnes se soudí se dvěma nemocnicemi po léčbě střeva . " Jeho nástupce by měl ve vztahu k občanům vystupovat více jako stratég a vizionář , " řekl Tóth časopisu . Mečiar tvrdí , že kdyby byl zvolen prezidentem , chtěl by prý přijmout program < EVROPEIZace/EVROPEIZace> a dosáhnout vnitřní stability . Kukan by prý po případném úspěchu ve volbách nejraději spolupracoval s centristicko-pravicovou vládou a udržoval nadstandardní vztahy s Českou republikou . Opozice vyzývá Slováky , aby přišli k referendu o předčasných volbách O budoucnosti odvážné daňové , důchodové a sociální reformy , kterou prosazuje vláda
2. opus.nazev=Britské listy, 14. 6. 2004,opus.rokvyd=2004 . K tomu patří také dobře fungující struktura evropských podnikových rad . Jejich práva a podmínky pro jejich práci je třeba budovat a dále rozvíjet . Směrnice o evropských podnikových radách z 22.9.1994 poprvé vytvořila instituci kolektivního pracovního práva na evropské úrovni a v mnohém ohledu je to podstatný instrument < EVROPEIZace> pracovních vztahů v Evropské unii . Časem se však ukázaly některé mezery . Proto je naléhavě zapotřebí ji revidovat podle návrhů Evropské odborové konfederace . Evropská komise stojí před výzvou , aby po letech zdržení předložila v co nejkratší době návrh na revizi směrnice o evropských podnikových radách . Práva
3. opus.nazev=Lidové noviny, 13. 11. 2004,opus.rokvyd=2004 Evropy a státu Izrael . Je členkou výboru pro rozvojovou pomoc , věnuje se rozvoji Blízkého východu . " Vlastně dělám totéž , nikoli na české akademické , ale na výkonné evropské úrovni . Starám se o to , aby největší nebezpečí Evropy - Blízký východ - prošlo demokratizací , < EVROPEIZaci> . Vždy jsem si přála věnovat se této činnosti . Dnes opravdu mohu , " říká . Rok 2004 jí přinesl štěstí v neštěstí : " Ministerstvo (zahraničí) se ke mně obrátilo zády . Vše , co jsem dělala čtrnáct let , bylo pryč , nic nezbylo .

c) spolupráce, sjednocení

1. opus.nazev=Právo, 3. 12. 2004,opus.rokvyd=2004 Potočník . Prezident připomněl symboliku místa předávání cen . Galerie se jmenuje po císaři Rudolfovi II . , který byl mecenášem vědy a do Prahy přivedl významné vědce , jakými byli Tycho Brahe a Johannes Kepler . Potočník zdůraznil význam evropské vědecké spolupráce pro ekonomiku . Cena má přispět k < EVROPEIZaci/EVROPEIZace> vědy , řekl . Do finále postoupil také projekt Lepší ukládání dat : Kouzelné magnetické materiály , na kterém spolupracuje také česká skupina fyziků . Jejich mluvčím je Václav Drchal z Fyzikálního ústavu . V Praze projekt představil a mezinárodní vědecký tým řešitelů reprezentoval vídeňský profesor Peter Weinberger , který
2. opus.nazev=Právo, 18. 9. 1998,opus.rokvyd=1998 mu ujištění , že část velmi nespravedlivých celních překážek bude odstraněna . O nějaké blízkosti vztahů politického charakteru se však nedá mluvit . Naše vztahy nestojí na heslech z doby RVHP o vzájemné spolupráci a bratrské pomoci , ale na základě vzájemné výhodnosti , rovnoprávnosti , prostě jsme naše vztahy < EVROPEIZovali> . Za priority vládního programu jste loni po svém jmenování označil mj. boj proti organizovanému zločinu a korupci . Jak se daří tyto záměry plnit ? Organizovaný zločin jsme zlikvidovali , doslova vygumovali . Už se neseťkáváme s vydíráním a zastrahováním lidí , úroveň zločinnosti prudce klesla . Momentálně máme

d) přenos pravomocí na EU

1. opus.nazev=Právo, 26. 7. 2004,opus.rokvyd=2004 vládu jednotlivých , i velkých západních států vedlo ke zjištění , že zkrácení kapitalismu sociálním státem v národním měřítku se již nedaří . Dnes je třeba zopakovat proces zavedení sociálního státu na kontinentální rovině , tj . na rovině , na níž je tlakům ekonomické globalizace možné čelit . Proces < EVROPEIZace/EVROPEIZace> je rovněž procesem kontinentalizace sociálního státu . Pokud jde vztah Evropy ke zbytku světa , Grossova politická vize se zasazuje o to , aby " Evropa hrála pevnější úlohu . . . jak v oblasti bezpečnostní politiky , tak i jednotné zahraniční politiky " . Gross chce , aby ČR
2. opus.nazev=Právo, 26. 7. 2004,opus.rokvyd=2004 vládu jednotlivých , i velkých západních států vedlo ke zjištění , že zkrácení kapitalismu sociálním státem v národním měřítku se již nedaří . Dnes je třeba zopakovat proces zavedení sociálního státu na kontinentální rovině , tj . na rovině , na níž je tlakům ekonomické globalizace možné čelit . Proces < EVROPEIZace/EVROPEIZace> je rovněž procesem kontinentalizace sociálního státu . Pokud jde vztah Evropy ke zbytku světa , Grossova politická vize se zasazuje o to , aby " Evropa hrála pevnější úlohu . . . jak v oblasti bezpečnostní politiky , tak i jednotné zahraniční politiky " . Gross chce , aby ČR

EVROPEIS/zace-konotující záporně (77)

a) V. Klaus

1. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 6. 12. 2001,opus.rokvyd=2001 , aby byl ve společném prohlášení z jednání skrtnut odstavec , v němž je za jedinou vhodnou reakci na atentáty z 11 . září označeno rozšíření EU a posílení její vnitřní , obranné a bezpečnostní politiky . " Je čas zastavit zneužívání tragických událostí z 11 . září pro plíživou < EVROPEIZaci/EVROPEIZace> těchto politik , " tvrdil . Opatření k posílení těchto politik unie však na dvou summitech od 11 . září podpořila celá unie . Klaus odmítl podpořit i rozšíření většinového hlasování , zdůvodněné " posílením legitimacy unie " . " Mezi většinovým hlasováním a legitimitou unie není žádná spojitost .
2. opus.nazev=Lidové noviny, č. 204/1998,opus.rokvyd=1998 , rozumíme - li evangelikalismem sběrný pojem zahrnující typy spirituality pietistické , charismatické , letniční i další . Kvantitativně neúspěšnější misii je nepochybně misie pentekostální . Ovšem tady je třeba zaznamenat , že patně i evangelikální křesťanství stejně jako každé jiné v těchto oblastech se emancipuje od svých evropských a < EVROPEIZujících> modelů a prezentuje se s plným vědomím své vlastní lokální identity . Tzv. inkulturace znamená zasazení evangelia do místního kulturního a mnohdy i nábožensko-kulturního kontextu . Tento kontext obnáší i úkazy , které jsou pro tradiční evropské křesťanství už dnes těžko přijatelné : šamanismus (při uzdravování nemocných)
3. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 6. 12. 2001,opus.rokvyd=2001 lety dohodou EU v Maastrichtu , nebo udelet stop ve vývoji integrace . Má odpověď je jasná : Musíme zastavit postup od mezivládního k nadnárodnímu a zahájit obrát od některých trendů a tendencí z posledního desetiletí , " prohlásil a dodal , že je nezbytné zastavit " plíživou , mlčenlivou < EVROPEIZaci/EVROPEIZace> kontinentu " . ODS zejména v poslední době deklaruje svou podporu pro vstup do EU . Její šéf však využívá každé návštěvy v Bruselu k útokům proti integraci . V projevu rovněž hovořil o tom , v čem vidí kořeny terorismu . " Zdá se mi , že je nezbytné
4. opus.nazev=Lidové noviny, 2. 5. 2002,opus.rokvyd=2002 směřování , nelíbí . Opět je to náš dávný názor , opět to není žádný výkyv houpačky . Říkám důrazně , že to s naším zájmem o vstup do EU nemá žádnou souvislost . Kritizují - li v Bruselu i kdekoli jinde " plíživou unifikaci " kontinentu a levicovou ideologii < EVROPEISmu> , založenou na paternalistickém státu , byrokracií , regulací , sociální chartě atd . , nikdy , ani v nejmenším to neskrývám a říkám to vždy a všude . Považuji za svou povinnost proti této ideologii evropských sociálních a křesťanských demokratů bojovat vně i uvnitř EU - do té doby
5. opus.nazev=Blesk, 28. 8. 2004,opus.rokvyd=2004 naskrz " klausovské " . Bohužel , občas také nesrozumitelné . Proto jsme pro vás připravili menší exkurzy do hlubin prezidentova slovníku . Na Klausových projevech je znát , že je prezident vzdělanec . Proto od něj občas slyšíme třeba že " hlavním rizikem dneška je nárůst demokratického deficitu dnešním < EVROPEISmem> a internacionalismem " . Co tím chtěl prezident říct ? Že se mu nelíbí , jak Brusel strká nos do cizích věcí , a že ho rozčiluje , když se i u nás najdou lidé , kteří to podporují . Jenže titul profesora zřejmě Klausovi nedovolí říct to česky .
6. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 typu , vystupujícími pod jinými prapory a jinými hesly , " prohlásil prezident . " Doba je složitá a vyhrávat minulé války je lehčí . Skutečně nebezpečí je mnohem méně nápadné a postizitelné , a o to zákeřnější . " Za hlavní riziko Klaus označil " narůstání demokratického deficitu dnešním < EVROPEISmem> a internacionalismem " . Téma nebezpečí " unifikovaného evropského superstátu " postupovalo celým Klausovým projevem : " Kdyby zanikly národní celky , nebylo by to dobré , " řekl prezident . Většího aplausu se Václav Klaus , který je pravidelným hostem setkání politických vězňů už řadu let , dočkal ,
7. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 23. 6. 2004,opus.rokvyd=2004 termín " Nová Evropa " ponechat . Zkusme mu dát význam Evropa ekonomické svobody , Evropa malého a nerozpínajícího se státu , Evropa bez státního paternalismu , Evropa bez pseudomoralizování politické korektnosti , Evropa bez intelektuálního snobismu a elitářství , Evropa bez supranacionálních , celokontinentálních ambicí , Evropa bez ideologie < EVROPEISmu> . Kdyby někdo takovou Evropu přes oceán nálepkoval slovem " Nová Evropa " , bylo by to jen dobře . Musím však zdůraznit , že takové implikace nedávné rozšíření EU o 10 států mít nebude . Autor je prezidentem České republiky Titulky a mezititulky v textu jsou redakční MF DNES

8. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 4. 8. 2004,opus.rokvyd=2004 sociální demokraté by ji rádi pojímali v duchu neúspěšné politiky let 1945 - 48 " vyváženě "). Prezident Klaus harmonicky spojuje tradiční český mindrák ušlápnutého trpaslíka , který musí bránit svou suverenitu také před (tentokrát americkým) obrem , s oprávněnými výhradami ke Svobodovu příliš horlivému " < EVROPEISmu> " . Jenže jediný způsob , jak se vyhnout překotné federalizaci , je opít se také o jiného silného spojence . Pokud chce Klaus vyvažovat a hrát taky (používám jeho oblíbené formule) ruskou kartu , dělá benešovskou politiku , přičemž Beneše částečně omlouvá , že byl na rozdíl
9. opus.nazev=Právo, 11. 12. 2004,opus.rokvyd=2004 , že ho považují za věc nesmírně neblahodárnou jak pro občany České republiky , tak - a to je možná z dlouhodobějšího hlediska ještě horší - pro Evropu jako takovou . Mám nešťastný pocit , že tato ústava a ideologie , na níž je založena - já ji nazývám ideologií < EVROPEISmu> - představuje pro Evropu vážné nebezpečí a hrozbu , že Evropa prohraje . - A myslíte si , že by Česká republika měla tu ústavu odmítnout i v případě , že bychom s tím postojem byli v Evropské unii osamoceni , nebo skoro osamoceni ? Podotýkám , že dokonce i
10. opus.nazev=Lidové noviny, č. 204/1998,opus.rokvyd=1998 , rozumíme - li evangelikalismem sběrný pojem zahrnující typy spirituality pietistické , charismatické , letniční i další . Kvantitativně neúspěšnější misí je nepochybně misie pentekostální . Ovšem tady je třeba zaznamenat , že patrně i evangelikální křesťanství stejně jako každé jiné v těchto oblastech se emancipuje od svých evropských a < EVROPEIZujících> modelů a prezentuje se s plným vědomím své vlastní lokální identity . Tzv. inkulturace znamená zasazení evangelia do místního kulturního a mnohdy i nábožensko-kulturního kontextu . Tento kontext obnáší i úkazy , které jsou pro tradiční evropské křesťanství už dnes těžko přijatelné : šamanismus (při uzdravování nemocných)
11. opus.nazev=Blesk, 17. 10. 2000,opus.rokvyd=2000) Heinzem Fischerem Klaus připustil , že mezi Rakouskem a ČR chyběla v otázce Temelína vzájemná komunikace . Současně kritizoval českou vládu za to , že se s problematikou blokování hranic obrátila na orgány Evropské unie . " Nejsem stoprocentně spokojen s iniciativou české vlády , aby se tato otázka < EVROPEIZovala> . Je to bilaterální otázka mezi našimi zeměmi , " zdůraznil Klaus s tím , že si není jistý , zda EU může pomoci při řešení tohoto problému . Po jednání s kancléřem Schüsslem Klaus prohlásil : " Postupujeme správným směrem a zase spolu mluvíme . " Schüssel zdůraznil ,
12. opus.nazev=Hospodářské noviny, 2. 11. 2000,opus.rokvyd=2000 (SPŮ) . Mluví SPŮ Ulrike Simová kritizovala stanovisko české strany , že umožní prověrku elektrárny až po schválení pravidel závazných pro celou EU , ačkoli Praha ví , že Francie a Velká Británie takové předpisy odmítají . Předseda ODS a Poslanecké sněmovny Václav Klaus řekl , že " < EVROPEIZace> " problému je zbytečná a falešná . " Sdělení o tom , že kmotrem jakýchkoli dalších jednání bude evropský komisař Günter Verheugen , je naprosto skandální , " prohlásil Klaus . Místopředseda lidovců Miroslav Kalousek konstatoval , že dohodu o zprostředkovatelské roli EU respektuje , ale dal by přednost tomu
13. opus.nazev=Hospodářské noviny, 2. 11. 2000,opus.rokvyd=2000 Logická je i dohoda , aby prostředníkem jednání o bezpečnosti Temelína byl komisař EU Verheugen - obě země se přece na EU obrátily o pomoc . Hysterické ohlasy , které schůzka vyvolala , jsou proto zbytečné . Obnovení blokad přechodů je vydríráním a výkřiky českých narodníků o skandální a falešné < EVROPEIZaci> temelínského sporu jsou projevem hlouposti , která se nemá ráda s kompromisy . martin . denemark@economia . cz Státní úředník po novém Převládá názor - vyplývající též z nedobrých zkušeností - že tzv. státní úředníci v podstatě mnoho nepracují a moc toho ani neumějí . To není kumulovaný názor rozhořčených
14. opus.nazev=Lidové noviny, 17. 10. 2000,opus.rokvyd=2000 Thomasem Klestem i s předsedou dolní komory rakouského parlamentu Heinzem Fischerem . Po jednání Klaus kritizoval českou vládu za to , že se s problematikou blokování hranic obrátila na orgány EU . " Nejsem stoprocentně spokojen s iniciativou české vlády (. . .) , aby se tato otázka < EVROPEIZovala> . Je to bilaterální otázka mezi našimi zeměmi , " zdůraznil Klaus . Dodal , že si není jistý , zda EU může pomoci při řešení tohoto problému . Na dotaz rakouských novinářů , zda je Česko ochotno přistoupit na nějakou formu kompromisu ohledně Temelína , Klaus prohlásil , že
15. opus.nazev=Právo, 18. 10. 2000,opus.rokvyd=2000 politiky . Za návštěvy v Rakousku neváhal však předseda Sněmovny kritizovat českou vládu za to , že se ve věci rakouské blokády českých hranic obrátila na Evropskou unii . Že prý česká diplomacie pochybila a že on , Václav Klaus , není spokojen s tím , aby se tato otázka < EVROPEIZovala> . Jenže k čemu by pak byly asociační dohody mezi Českem a Evropskou unií , když jedna z členských zemí Unie je schopná dělat nám takové hysterické truce ? Klaus je pro jednání dvojstranné . S kým však má česká vláda jednat a o čem , když samotného Václava Klause
16. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 11. 12. 2004,opus.rokvyd=2004 argumentace , jako projev víry v ryzí , altruistickou spolupráci bez existence protichůdných zájmů , jako důvěru ve " win-win " řešení , což je mimochodem tak absurdní termín , že překonává všechny terminologické vynálezy George Orwella . Co potřebujeme Náš úkol je nepochybně jiný . My bychom problémy neměli < EVROPEIZovat> , ale měli bychom bojovat za uchování základních občanských , politických a ekonomických svobod . K tomu potřebujeme institucionální rámec , který by tyto svobody umožnil . Potřebujeme neregulované trhy . Potřebujeme státy , které budou garantovat a chránit vládu zákona . Alternativou je ne-stát , postdemokracie a řízená společnost
17. opus.nazev=Právo, 31. 1. 2004,opus.rokvyd=2004 na ekonomiku brzdícím způsobem , bylo obdobím poplnutí role centrální banky v pluralistické , demokratické společnosti s technicky neutrálním Úřadem pro míry a váhy , bylo obdobím deficitních rozpočtů . I to byla výrazná změna v protirůstovém směru . Mám tedy dva kandidáty na výklad ekonomického zpomalení v Evropě - < EVROPEIZaci> a typ makropolitiky . Obávám se , že řešení nebude snadné . Budeme se asi s mnohými lišit ve výkladu evropských problémů příčin , a tudíž i v metodách řešení . EVROPEISmus je dnes nedotknutelný , a proto po nemalou dobu bude nezměnitelný . Makroekonomické názory se snad mohou měnit
18. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 7. 12. 2001,opus.rokvyd=2001 který zásadně determinuje atmosféru začínajícího tisíciletí . Duch doby (a sem se teď - jako patřičně - hodí německé slovo Zeitegeist) se opět vychýlil , stejně jako tomu bylo na počátku století dvacátého . Maastrichtu se to velmi týká . Ten je produktem této nové ideologie , ideologie < EVROPEISmu> , která je koaglomerátem (či amalgámem) řady dřívějších dílčích neliberálních postojů . Maastricht znamenal kvalitativní přechod od společenství suverénních evropských států k unii , která je státům nadřazena , a která se proto snaží získávat svůj mandát a svou autoritu od regionů či přímo od jednotlivých obyvatel Evropy
19. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 7. 12. 2001,opus.rokvyd=2001 implikuje , že nejvýznamnější garancí individuální svobody představa je demokratický národní stát a že je v tomto smyslu velká celokontinentální unie , ovládaná jednou centrální autoritou , nesporným nebezpečím . Ani v nejmenším proto nepochybují o tom , že udržení národního státu znamená klíčový předpoklad přetrvání liberálně demokratické společnosti . Maastrichtský < EVROPEISmus> je produktem neliberálního myšlení , které bohužel není výsadou socialistického či sociálnědemokratického postoje , ale i postoje křesťanskodemokratického . V roce 1993 francouzský (nesocialistický) ministerský předseda Balladur na otázku , co je to trh , řekl památnou větu : " Trh je zákon džungle , je to zákon

- vzbuzující utopii , ať už ji byl v minulosti socialismus a komunismus nebo v současnosti < EUROPEISmus> , který se pro řadu lidí stal novou alternativou , novou neliberální či postliberální ideologií . Vynechme zcela politicky frustrované , kteří dospěli k názoru , že ve svých vlastních zemích (řekl bych raději ve svých domácích constituencies , ale neumím to říci česky) nikdy nebo v dohlednutelné
32. opus.nazev=Lidové noviny, 14. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 hesel o regulaci trhu , o eliminaci údajně nespravedlivých komparativních výhod , o sjednocování tzv. standardů (neboli široce definovaných podmínek hospodaření) , o vylepšování konkurence úřednickým vytvářením " optimálních " struktur trhu (tzv. antimonopolní či hospodářskou soutěž vytvářející politika) atd . Tyto argumenty jsou součástí dnešního < EUROPEISmu> , ale ač jsou takové názory a z nich plynoucí hospodářská politika jednou z hlavních příčin současného evropského ekonomického zaostávání , asi nejsou hlavní příčinou urychlující se evropské politické unifikace , k níž došlo - nikoli náhodou - až po pádu komunismu . (O tom více v mém článku
 33. opus.nazev=Lidové noviny, 14. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 , kde dominuje spolupráce států , jini preferují dnešní univerzalistický systém mezinárodního práva , což znamená potlačení států a jejich svrchovanosti . Některým z nás by stačilo " dobré sousedství " (jako výchozí systémový princip) , jini chtějí fenomén sousedství zrušit , protože chtějí bydlet přímo spolu . < EUROPEISmus> jako zástupná ideologie Z toho všeho se vytvořil EUROPEISmus . V průběhu posledních desetiletí se po diskreditaci tradičních (protože neskrývaných) kolektivismů stal důležitou náhradní levicovou ideologií (ač se snaží tvářit neideologicky a stylizuje se do kategorie pouhého politicky korektního uvažování) . V tomto smyslu EUROPEISmus patří
 34. opus.nazev=Lidové noviny, 14. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 univerzalistický systém mezinárodního práva , což znamená potlačení států a jejich svrchovanosti . Některým z nás by stačilo " dobré sousedství " (jako výchozí systémový princip) , jini chtějí fenomén sousedství zrušit , protože chtějí bydlet přímo spolu . EUROPEISmus jako zástupná ideologie Z toho všeho se vytvořil < EUROPEISmus> . V průběhu posledních desetiletí se po diskreditaci tradičních (protože neskrývaných) kolektivismů stal důležitou náhradní levicovou ideologií (ač se snaží tvářit neideologicky a stylizuje se do kategorie pouhého politicky korektního uvažování) . V tomto smyslu EUROPEISmus patří do novodobého módního fenoménu , který Francis Fukuyama označil
 35. opus.nazev=Lidové noviny, 14. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 . EUROPEISmus jako zástupná ideologie Z toho všeho se vytvořil EUROPEISmus . V průběhu posledních desetiletí se po diskreditaci tradičních (protože neskrývaných) kolektivismů stal důležitou náhradní levicovou ideologií (ač se snaží tvářit neideologicky a stylizuje se do kategorie pouhého politicky korektního uvažování) . V tomto smyslu < EUROPEISmus> patří do novodobého módního fenoménu , který Francis Fukuyama označil za " konec historie " nebo který John Fonte (v National Review , říjen 1997) označil za " post-west syndrom " (konec Západu) . O samotné Evropě Fukuyama nedávno dodal , že : " evropské vzdání
 36. opus.nazev=Lidové noviny, 14. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 odpůrci nadměrné evropské unifikace , mezi které se počítám , nechtějí internacionalismus (jako nový právní řád) , že nechtějí expertně dodanou legislativu , že se radši chtějí i eventuálně mylit s legislativou vznikající standardním demokratickým politickým procesem a že se jim nelíbí nová , náhražková ideologie , zvaná < EUROPEISmus> . A že o tom všem přemýšlejí způsobem , který s vulgárním nacionalismem nemá nic společného . I Francouzská revoluce v roce 1789 ve své deklaraci lidských práv používala slovník univerzálních práv a zapoměla přítom na demokracii . Neudělejme podruhé stejnou osudovou chybu . Jedno rakouské trauma Před 70 lety
 37. opus.nazev=Lidové noviny, 17. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 komise v bruselském paláci Breydel jako poslední z deseti uchazečů ; zpoždění poslanec sociální demokracie vysvětloval nutnosti podpořit křehkou vládní většinu jediného hlasu ve sněmovně . Kdo je v Evropě demokrat a kdo ne Eurozóna Petra Zavadila Vítejte v Eurozóně ! Pan prezident v sobotní Orientaci vysvětlil , proč není < EUROPEIStou> . Jestliže jste se probojovali záplavou citátů a cizích slov , mohli jste z textu Václava Klause vyčíst dvě základní myšlenky : 1 . EUROPEISmus je falešný ideologický koncept vycházející z nepravdivých předpokladů . 2 . Klaus nesouhlasí s prohlubováním Evropské unie , protože nahrazuje standardní demokratický politický proces nepolitickým
 38. opus.nazev=Lidové noviny, 17. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 . Kdo je v Evropě demokrat a kdo ne Eurozóna Petra Zavadila Vítejte v Eurozóně ! Pan prezident v sobotní Orientaci vysvětlil , proč není EUROPEIStou . Jestliže jste se probojovali záplavou citátů a cizích slov , mohli jste z textu Václava Klause vyčíst dvě základní myšlenky : 1 . < EUROPEISmus> je falešný ideologický koncept vycházející z nepravdivých předpokladů . 2 . Klaus nesouhlasí s prohlubováním Evropské unie , protože nahrazuje standardní demokratický politický proces nepolitickým mezinárodním právem . Budiž . Podnětné a zajímavé . Celá argumentace má ale jeden problém : všichni příznivci evropského sjednocování nejsou Klausovi EUROPEISté elitářští aktivisté
 39. opus.nazev=Lidové noviny, 17. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 1 . EUROPEISmus je falešný ideologický koncept vycházející z nepravdivých předpokladů . 2 . Klaus nesouhlasí s prohlubováním Evropské unie , protože nahrazuje standardní demokratický politický proces nepolitickým mezinárodním právem . Budiž . Podnětné a zajímavé . Celá argumentace má ale jeden problém : všichni příznivci evropského sjednocování nejsou Klausovi < EUROPEISté> elitářští aktivisté , kteří v " nadnárodním prostoru našli nové možnosti uplatnění " . Nebo jejich zmanipulovaní následovníci . Kromě oportunistických EUROPEIStů totiž v Evropě žijí i jini příznivci evropské integrace . Abychom je od EUROPEIStů odlišili , budeme jim říkat EUROPEISté . O co jim jde ? Prosazují rovnost
 40. opus.nazev=Lidové noviny, 17. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 nahrazuje standardní demokratický politický proces nepolitickým mezinárodním právem . Budiž . Podnětné a zajímavé . Celá argumentace má ale jeden problém : všichni příznivci evropského sjednocování nejsou Klausovi EUROPEISté elitářští aktivisté , kteří v " nadnárodním prostoru našli nové možnosti uplatnění " . Nebo jejich zmanipulovaní následovníci . Kromě oportunistických < EUROPEIStů> totiž v Evropě žijí i jini příznivci evropské integrace . Abychom je od EUROPEIStů odlišili , budeme jim říkat EUROPEISté . O co jim jde ? Prosazují rovnost podmínek pro všechny Evropany tedy možnost žít , studovat , podnikat a pracovat kdekoli v EU . Prosazují zrušení překážek , které
 41. opus.nazev=Lidové noviny, 18. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 ministrů v únoru 1948 jim moc osobně předal . Pokud se tedy poslanci rozhodnou pro oněch šest slov , přesnější by bylo doplnit ještě slovo sedmé : Edvard Beneš se zasloužil o totalitní stát . Suverenita není nejvyšší garance DOPISY REDAKCI Ad LN 14 . 2 . : Proč nejsem < EUROPEIStou> Ačkoliv v článku je hojnost anglických citátů a slovních novotvarů , pan prezident Klaus nevysvětluje , proč členství v Evropské unii znamená ztrátu suverenity , levicovost a ohrožení demokracie . Domnívám se , že jako občan České republiky mám právo a povinnost se podílet na vytváření Evropy a jejího charakteru
 42. opus.nazev=Lidové noviny, 27. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 dohlednutelné entity . Hra na to , zdali bude mít Evropský parlament o trochu větší pravomoci než Evropská komise nebo Evropská rada , je totalní podvod na voličích a vašich čtenářích . . . " A tento podvod , toto " evropské divání se na svět " , nazývá " < EUROPEISmem> " . Fakt , že se 64 procent Čechů vyslovilo pro přijetí evropské ústavy , ho neznepokojuje . " Občan neví , co ústava obnáší . On nechce putovat do Běloruska . Přeje si být normálním Evropanem . " Lidové noviny navazují na loňskou sérii politických debat , které se

43. opus.nazev=Lidové noviny, 1. 3. 2004,opus.rokvyd=2004 (FPÖ) korutanského populistického hejtmána Jörga Haidera . Následoval spíše symbolický bojkot Rakouska ze strany Evropské unie , k němuž se z nečlenských zemí jako jediná připojila Česká republika . Bojí se ti , co přijdou o výsady DOPIŠY REDAKCI Ad LN 14 . 2 . : Proč nejsem < EVROPEIStou> Po přečtení uvedeného článku se vnučuje otázka , proč právě nyní , kdy již bylo rozhodnuto o našem přijetí do EU na základě celostátního referenda , nám prezident sděluje , že má jiný názor než většina národa ? Obává se , ve shodě s pravicovou oligarchií ODS , ztráty národní
44. opus.nazev=Lidové noviny, 1. 3. 2004,opus.rokvyd=2004 nadcházejícími volbami do Evropského parlamentu , jako snaha zapůsobit na nepřemýšlejícího " vlastence " , aby dal svůj hlas " obráncům suverenity " , a to v přímém rozporu s jeho vlastními zájmy . Evropská pravice a integrace Evropy DOPIŠY REDAKCI Ad LN 14 . 2 . : Proč nejsem < EVROPEIStou> Intelektuálně nesmírně hutný článek Václava Klause by mohl vzbudit zdání , že evropská integrace , tak jak skutečně probíhá , ne ve formě nějakého hypotetického " EVROPEISmu " , je dílem levice , přesněji evropských levicových stran . Takový závěr by však byl zcela mylný a věřím , že Václav
45. opus.nazev=Lidové noviny, 1. 3. 2004,opus.rokvyd=2004 přímým rozporu s jeho vlastními zájmy . Evropská pravice a integrace Evropy DOPIŠY REDAKCI Ad LN 14 . 2 . : Proč nejsem EVROPEIStou Intelektuálně nesmírně hutný článek Václava Klause by mohl vzbudit zdání , že evropská integrace , tak jak skutečně probíhá , ne ve formě nějakého hypotetického " < EVROPEISmu> " , je dílem levice , přesněji evropských levicových stran . Takový závěr by však byl zcela mylný a věřím , že Václav Klaus nic takového sdělit nezamýšlel . Veškerá integrační rozhodnutí jsou přijímána jednomyslně , stačil by tedy hlas jediné pravicové vlády k zablokování procesu . Nic takového nenastalo
46. opus.nazev=Lidové noviny, 1. 3. 2004,opus.rokvyd=2004 prohloubení unie (posílení pravomocí Evropského parlamentu , jednotnou zahraniční a bezpečnostní politiku apod .) . Nehrozí , že by evropská pravice dovolila ústup z demokratických principů při tvorbě legislativy unie . Opak je pravda a posilování role Evropského parlamentu je toho přímým dokladem . Polemika vedená proti abstraktnímu " < EVROPEISmu> " by neměla tvrdit , že proces evropské integrace je " socialistický " , a v rozporu se skutečností tak upírat evropské pravici zásluhy , které na tomto procesu má . Je to vzpoura proti Bohu DOPIŠY REDAKCI Ad LN 14 . 2 . : Sňatky homosexuálů rozdělily . .
47. opus.nazev=Lidové noviny, 5. 3. 2004,opus.rokvyd=2004 český prezident . A ukázal , že on sám to dovede dokonale . Pro jednoduchost pojďme tyto rovinu označovat jako " koncepční " a " každodenní " . V koncepční rovině Václav Klaus říká , že evropská ústava je zbytečnost , že příznivci sjednocování Evropy jsou pod vlivem levicové ideologie < EVROPEISmu> , že debata o rozdělení pravomocí mezi institucemi EU je podvodem na voličích . V každodenní rovině pak Václav Klaus žertuje s bruselskými politiky , ocení jejich podporu , naznačí , že by se mu líbilo kandidovat do europarlamentu - kdyby ovšem nebyl prezidentem . A takový byl i včerejší
48. opus.nazev=Lidové noviny, 18. 3. 2004,opus.rokvyd=2004 POLEMIKA V létě se naše vládní delegace zúčastní summitu , který bude rozhodovat o ústavě Evropské unie , tedy s trochou nadsázky řečeno o budoucnosti Evropy . Vedoucím naší delegace je prezident Václav Klaus . Prostý občan očekává , že se z jeho článku v příloze Orientace (Proč nejsem < EVROPEIStou> , 14 . 2 .) dozví , jak se k návrhu evropské ústavy a k evropské integraci vůbec postaví reprezentanti našeho státu . Dozví se to - částečně - namáhavým překládáním odtažitých citátů z učených spisů z oboru ekonomie , práva a politiky . Pokud jde o věci zcela
49. opus.nazev=Lidové noviny, 18. 3. 2004,opus.rokvyd=2004 nebezpečný . Také ekologismus vyvolala v život civilizace a nutnost chránit před ní přírodu ; smícháme - li jej dohromady s radikálním ekologismem , ohrožujícím společenský provoz , uvidíme svět jiný , než je . Václav Klaus s oblibou zaměňuje pojmy . Nehovoří o evropské integraci , nýbrž o " < EVROPEISmu> " . A když se mu hodí nějaké hnutí devalvovat , zamění je s jeho radikálním křídlem . Myslím , že evropský svět je úplně jiný , než jak on jej vidí . Tiskovka bez prolití krve DOPIŠY REDAKCI Ad LN 13 . 3 . : Akční strana a spol
50. opus.nazev=Lidové noviny, 23. 3. 2004,opus.rokvyd=2004 na ni) , totiž : polemizovat s autorovými myšlenkami . Pozoruhodné je i jeho rozhořčení nad souslovím " vnitřní hodnota přírody " , jehož užívání vyčetl ministru Ambrozkovi (slyšel někdy o jiných hodnotách než ekonomických ?) . Nemluvě o jeho zálibě v tvorbě nových slov (" < EVROPEISta> " - tedy něco jako " afrikanista " či " amerikanista " ?) , která je o to větší , oč menší cit a pochopení pro zákonitosti jazyka projevuje . Ne , pane nakladateli a lékaři , být lepší není třeba " navzdory " panu inženýrovi . Usilovat o
51. opus.nazev=Lidové noviny, 26. 3. 2004,opus.rokvyd=2004 Klaus obviňuje z urychlování integračních procesů " bez ohledu na skutečné zájmy občanů zemí Evropy " , patří i Hans-Gert Pötering , který - stejně jako většina lidovecké frakce v EP - je zastáncem evropské ústavy . Nákaza zhoubným ismem Pode Klause asi patří konzervativní politik Pötering i k tzv. < EVROPEIStům> , tedy zastáncům " levicové ideologie " , která prý nahradila ostatní levicové " ismy " z nedávné evropské minulosti . Klaus tvrdí , že tato ideologie usiluje o přesun národních pravomocí na nadnárodní úroveň , tedy o hlubší evropskou integraci . Pötering , stejně jako většina dalších členů frakce
52. opus.nazev=Lidové noviny, 26. 3. 2004,opus.rokvyd=2004 , že snídají v Benátkách , obědvají v Paříži a večerí ve Stockholmu , a z druhé pak evropská byrokracie . Obě tyto skupiny profitují z prohlubování evropské integrace . Drtivá většina Evropanů žádné takové zájmy nemá , ale nemá na to vliv . " Možná tak prezident sobeckému " < EVROPEIStovi> " Pöteringovi prokázal odmítnutím schůzky v Praze službu . Ten tak alespoň mohl stihnout oběd či večerí v Benátkách , Paříži nebo Stockholmu , což v " korektním vyjadřování " českého prezidenta - je evidentně hlavním zájmem jeho i dalších evropských politiků , kteří chtějí prohlubovat evropskou integraci . Názory
53. opus.nazev=Lidové noviny, 14. 4. 2004,opus.rokvyd=2004 Pokud má Klaus obstát v tomto testu integrity , měl by účast na veřejné diskusi o lidských právech v Číně odmítnout a při jednání v Pekingu se jí věnovat " v co nejmenší možné míře " . Důvodů k tomu je řada . V článku pro LN (Proč nejsem < EVROPEIStou> , LN 14 . 2 . 2004) prezident definoval rozdíl mezi lidskými a občanskými právy . Ta první pokládá za projev univerzalizmu , jenž se mu protiví . " Je to něco , co vzniká mimo politiku národního státu , něco co přichází odjinud . Není - li však
54. opus.nazev=Lidové noviny, 15. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 poznání , že je to myšlenka lidských práv , co proniklo z nepolitického vakua do světa národních států , co vtisklo mezinárodnímu právu nový , nepřírozený charakter , co dnes ohrožuje demokracii a potlačuje státy i jejich svrchovanost . Václav Klaus zaznamenal své unikátní vidění v článku " Proč nejsem < EVROPEIStou> " (LN 14 . 2 . Další citáty z téhož , není - li uvedeno jinak) . Čtème : " Klíčový faktor zvratu Evropy od ekonomické integrace k politické unifikaci vidím v oblasti práva , " píše Klaus a dodává , že " základem všeho byl radikální posun

55. opus.nazev=Lidové noviny, 15. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 nad obecnou " nadřazeností mezinárodního práva nad právem národním " a specificky si stěžuje , že Evropská unie " nadřazuje svůj právní systém národním právním systémům , což zjevně odráží víru v internacionalismus a univerzalizmus . " V celém svém rozkladu Václav Klaus řadí internacionalismus , univerzalizmus , supranacionalismus a < EVROPEISMus> ke směrům levicovým a obecně škodlivým . Toto jsou příliš vážné věci , než abychom je hodili za hlavu a šli kypřit půdu jarních záhonků . Po mnohá desetiletí jsme toužili mít státní suverenitu . Nyní má být ohrožena . Po mnohá desetiletí nám palčivě chyběla základní lidská práva .
56. opus.nazev=Lidové noviny, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 je na našich zákonodárcích . Co lze ovšem očekávat od takových , kteří sami byli v minulosti nositeli bolševické ideologie ? " řekla . Setkání se zúčastnil také prezident Václav Klaus . Ve svém projevu uvedl , že více než komunismus hrozí nyní nebezpečí " v narůstání demokratického deficitu dnešním < EVROPEISMem> a internacionalismem " . Komunistický totalitarismus je již věcí minulosti , soudí Klaus . Zákeřnější než důvěrně známý komunismus jsou " silící pokusy omezovat svobodu člověka pod záminkou nově formulovaných veřejných zájmů a takzvaných vyšších cílů " . Klaus také varoval před proměnou Evropy v unifikovaný superstát , v němž
57. opus.nazev=Lidové noviny, 2. 11. 2004,opus.rokvyd=2004 ve Velké Británii , na rozdíl od jednoho z autorů tohoto článku , nebyl . To , o čem český prezident v Británii skutečně mluvil , jsme se totiž od pana Fischera vůbec nedozvěděli . Václav Klaus ve svých projevech kritizoval problémy " stále těsnější unie " , dnešní ideologii < EVROPEISMu> a umělou , centralizovanou unifikaci . Ta se projevuje především dlouhodobým zpomalením ekonomického růstu (ještě nikdy v dějinách poválečné Evropy nebyl ekonomický růst nižší než v posledním pětiletí při jednotné měně) , rostoucí frustrací voličů z politiky (projevující se mimo jiné neúčastí ve volbách) a znevažováním
58. opus.nazev=Deníky Moravia, 22. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 jednou byl a s níž se i nyní cítí " vnitřně a názorově nejvíc ztotožněn " . Také se tomu říká instinkt dobrého holuba . Na setkání politických vězňů komunistického režimu zauvažoval prezident Václav Klaus o tom , že nebezpečí totalitního komunismu už pomínulo a teď nám pro změnu hrozí < EVROPEISMus> a internacionalismus a zánik národních celků . Je v té souvislosti zajímavé , že podporou " zápasu za národní a státní suverenitu " se v poslední době vášnivě ohánějí právě naši komunisté
teper@veverka . cz Specialita : Cizinci ať připlatí Praha - Dvoji ceny , vyšší pro
59. opus.nazev=Deníky Moravia, 1. 6. 2004,opus.rokvyd=2004 zcela vpravo) střílí hlavou jednu z branek . Lenine , vrať se ! brouk v hlavě Bývalý ekonom a úřadující prezident české země Václav Klaus se dopustil tvrzení , že v současné době již není nebezpečný totalitní komunismus , ale něco úplně jiného . Riziko narůstání demokratického deficitu dnešním < EVROPEISMem> a internacionalismem . Prezidentsky přeloženo se jedná o nebezpečí unifikovaného evropského superstátu . Komunisté chtějí pod svou diktátorskou vládou spojit celý svět , ale Václavu Klausovi více vadí jeho jedna sjednocená část - Evropa . Jaký režim by v ní musel panovat , aby byl horší než diktatura , zatím
60. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 22. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 Klaus říká : " . . . nebezpečí vidím v silících pokusech omezovat svobodu člověka pod záminkou nově formulovaných veřejných zájmů a takzvaných vyšších cílů . " Dále v " pokusech sešněrovat politický a hospodářský život obrovským množstvím detailních zákonů a nařízení . Vidím ho v narůstání demokratického deficitu dnešním < EVROPEISMem> a internacionalismem . " Podle Klause je nebezpečí " zákeřnější než komunismus " . Může se stát , že vznikne evropský superstát a s ním zaniknou svoboda a demokracie národních celků . Proč tak dlouhá citace ? Nabízí se totiž Klausovo srovnávání komunismu a EUROPEISMu přejít jako nejasnost . Podobně
61. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 11. 12. 2004,opus.rokvyd=2004 větší ovládá území , tím lepší tato vláda je . Nemusím zdůrazňovat , že tento pohled na svět nesdílim . V tento konglomerát myšlenek , charakterizovaný extrémním eklekticismem a absencí ideové konzistence a čistoty , nevěřím . Protože jsem pro něj zatím nenašel lepší termín , nazývám tento konglomerát idejí < EVROPEISMem> . Ve své nekonzistentní struktuře se může tento světový pohled jevit jako důkaz konce ideologie , jako vítězství pragmatismu a administrativní a technické argumentace , jako projev víry v ryzi , altruistickou spolupráci bez existence protichůdných zájmů , jako důvěru ve " win-win " řešení , což je mimochodem tak absurdní
62. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 11. 12. 2004,opus.rokvyd=2004 , politických a ekonomických svobod . K tomu potřebujeme institucionální rámec , který by tyto svobody umožnil . Potřebujeme neregulované trhy . Potřebujeme státy , které budou garantovat a chránit vládu zákona . Alternativou je ne-stát , postdemokracie a řízená společnost . Potřebujeme " Novou Evropu " , Evropu bez < EVROPEISMu> . Potřebujeme Evropu ekonomické svobody , Evropu malých a své panství nerozšiřujících vlád , Evropu bez státního paternalismu , Evropu bez pseudomoralizující politiké korektnosti , Evropu bez intelektuálního snobismu a elitářství , Evropu bez nadnárodních a celokontinentálních ambicí . Pokud by někdo na druhé straně Atlantiku takovou Evropu chtěl nazvat
63. opus.nazev=Právo, 31. 1. 2004,opus.rokvyd=2004 byla výrazná změna v protirůstovém směru . Mám tedy dva kandidáty na výklad ekonomického zpomalení v Evropě - EVROPEIZaci a typ makropolitiky . Obávám se , že řešení nebude snadné . Budeme se asi s mnohými lišit ve výkladu evropských problémů příčin , a tudíž i v metodách řešení . < EVROPEISMus> je dnes nedotknutelný , a proto po nemalou dobu bude nezměnitelný . Makroekonomické názory se snad mohou měnit snadněji , i když i tam jsou silné lobbistické zájmy . Málokdo si to chce takto čistě uvědomit . Většinou v Evropě spoléháme - jako za Brežněva - na vědecko-technický rozvoj ,
64. opus.nazev=Právo, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 vězňů na pražském Žofíně . Podle Klause je nutné připomínat období totality , ale zákeřnější než důvěrně známý takzvaný komunismus jsou " silící pokusy omezovat svobodu člověka pod záminkou nově formulovaných veřejných zájmů a takzvaných vyšších cílů " . V současné době hrozí nebezpečí " v narůstání demokratického deficitu dnešním < EVROPEISMem> a internacionalismem " , zdůraznil Klaus . Varoval také před proměnou Evropy v unifikovaný superstát . Předsedkyně Konfederace politických vězňů Naděžda Kavalírová uvedla , že " jsme svědky inovace bolševických tendencí " . Senátor Kolář vystoupil z Unie svobody PRAHA - Senátor Robert Kolář , který dlouho kritizoval vedení US-DEU
65. opus.nazev=Právo, 24. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 Václav Klaus těmto obětem komunistického režimu sdělil , že " dnes už Česku hrozí jiná nebezpečí než totalitní komunismus " . Zákeřnější jsou prý " silící pokusy omezovat svobodu člověka pod záminkou nově formulovaných veřejných zájmů a takzvaných vyšších cílů " . Zejména nebezpečné je " narůstání demokratického deficitu dnešním < EVROPEISMem> a internacionalismem " . Je si prý třeba dávat pozor na unifikovaný evropský superstát . Politici vězni si museli připadat během prezidentova projevu poněkud zmatení . Již před časem Václav Klaus odmítl antikomunismus a přihlásil se k tzv. ne - komunismu - tedy k mlčící většině , která údajně přispěla
66. opus.nazev=Právo, 25. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 dnů předtím na shromáždění bývalých politických vězňů řekl , že je nutné připomínat období totality , ale zákeřnější než důvěrně známý takzvaný komunismus jsou silící pokusy omezovat svobodu člověka pod záminkou nově formulovaných veřejných zájmů a takzvaných vyšších cílů . V současné době hrozí nebezpečí v narůstání demokratického deficitu dnešním <

- EVROPEISMUS > a internacionalismem, zdůraznil Klaus. Jak vidět, ani odpůrci komunismu nejsou s to vymýtit tento pojem ze svého vědomí a neustále se k minulému režimu vracejí. A v této atmosféře, kdy je komunismus, přesněji řečeno reálný socialismus ve všech postsovětských zemích pro velké množství lidí
67. opus.nazev=Deniky Moravia, 13. 7. 2006,opus.rokvyd=2006 fotografiemi libajícími se homosexuálů a
 znakem EU zkombinovaným se srpem a kladivem, podobně jako Eurabia - Brána do světa obráceného půlměsíce, stejně jak Centrum pro ekonomiku a politiku, inzerující knihy "Svazující integrace - ČR ve stále těsnější EU" nebo Klausův text "Co je to <EVROPEISMUS>". Národovědecký a konzervativněoliberální pohled ODS na evropskou integraci je tedy dlouhodobým, konzistentním a pro ni logickým postojem, který se nijak nezpronevňuje voličskému zázemí, tradicím a mezinárodním vazbám ODS, vlivně to strany hájící zájem především vyšších a části středních vrstev. Od

b) ztráta identity, globalizace

1. opus.nazev=Hospodářské noviny, 28. 7. 1997,opus.rokvyd=1997 vládě předložil dokument pod názvem Nová kvalita
 života v kulturní společnosti. Tato práce dokazuje, že ministr žije ve scholastickém zajetí sporu o odhalení "vyšší" a "nižší" kultury, a ochrana před "nižší" kulturou je jedním z nejdůležitějších úkolů jeho materiálu. "<EVROPEIZACE/EVROPEIZACE> se projevuje jako odraz tržních mechanismů a jejich působení nejenom na komercializaci a kosmopolitizaci, ale také na oslabování národního vědomí: To je rub zisků otevřených mezinárodních spolupráce," cituje Sme Hudecův dokument. Za úplnou absurditu pak označuje představu o tom, že o kulturu budou projevovat
2. opus.nazev=Reflex, č. 39/1997,opus.rokvyd=1997 pracujeme. Směr, jímž se ubíráme, bych co
 nejstručněji charakterizoval heslem "cesta do Evropy". Možná, že takové konstatování vám nepomůže, abyste si cokoliv konkrétního představili, ale snad má tu výhodu, že vzbudí zvědavost. Jedním dechem však musím dodat, že "<EVROPEIZACE/EVROPEIZACE>" titulu nepovede v žádném případě ke ztrátě pečeti, již Reflex nese a kterou například filozof Václav Bělohradský cití jako pražskou ironii. Musím říci, že mne osobně v anketě potěšilo, že pozornosti neunikly výkony našich fotografů. Jsem zvědav, jestli si třeba příště někdo všimne
3. opus.nazev=Lidové noviny, 3. 1. 2001,opus.rokvyd=2001 a 14. ledna si připomněli "starý" Nový rok, tedy Silvestr
 podle kalendáře carského Ruska. V posledních letech získaly tyto dny statut oficiálních svátků a pod vlivem Evropy a Spojených států pronikly do Ruska navíc katolické Vánoce. Bizarní ruská dvojka "Jde o produkt postupné <EVROPEIZACE/EVROPEIZACE>, resp. amerikanizace, snahy Rusů vyrovnat se světovému trendu" tvrdí sociolog Sergej Botiškin. Podle něj Vánoce 24. prosince začali jako první slaviti tzv. Noví Rusové. Tito zbohatlíci zvykli okoukati při svých pobytech v zahraničí. Dárky jim nenosí děda Mráz se Sněhurkou,
4. opus.nazev=Reflex, č. 28/2004,opus.rokvyd=2004 poslechu státní hymny. Ale nejpozději s olympiádou
 se to zase vrátí, protože tak to máme rádi. Ukazuje se názorně, že alespoň ve světě sportu neexistuje žádný společný evropský zájem, hodnota, která by nás spojovala a zároveň odlišovala od ostatních. Přes všechny proklamace o <EVROPEISMUSU> v Portugalsku proti sobě stály jedenáctky v národních barvách a byl to boj se vším všudy, jak má být. Představte si, že jakýsi evropský komisař staví reprezentaci s francouzským trenérem, německým kustodem a slovenským masérem, jejich jmenování je podmíněno váženým hlasováním a povinnou čtyřletou rotací
5. opus.nazev=Hospodářské noviny, 17. 1. 2000,opus.rokvyd=2000 vize nesená trhem, technologickým a přírodovědným pokrokem a naprosto odlišný
 životní rytmus kultur, jímž se říká primitivní. Džihad vedený proti MacWorldu je pouze novější variantou tradičního tématu. Od dob průkopnictví vnutili Evropané většině lidstva své představy a uhnětli svět podle svého. Co začalo jako neomezená <EVROPEIZACE>, muselo dříve či později skončit jako globalizace. V minulém století tišili obyvatelé své skupule a pochybnosti formulkami jako "břímě velkého muže", "civilizačská mise", "třetí Řím" nebo v americké verzi "je třeba učinit svět bezpečnějším pro demokracii".
6. opus.nazev=Lidové noviny, 8. 4. 2000,opus.rokvyd=2000 v těch částech Afriky, kde kolonialismus a obchod s otroky rozvrátily
 politické a společenské struktury, jež tam existovaly předtím, než Afriku "otevřeli" Evropané. Koloniální program, jenž následoval, kombinoval imperiální a hospodářské zájmy s úsilím církve a "progresivních" reformních sil Afričany <EVROPEIZOVAT> - v jejich vlastním zájmu. Toto úsilí však výrazně přispělo k vykořisťování a odcizení Afričanů. Ještě před 40 lety ten proces běžel dál. Když se v 50. letech kdokoli zeptal člověka se zkušenostmi z kolonií, co by znamenala okamžitá nezávislost afrických zemí, odpověděl by
7. opus.nazev=Hospodářské noviny, 15. 1. 2001,opus.rokvyd=2001 ; význam inovací pro hospodářský růst; společenský a individuální význam
 práce a povolání; úloha spotřebitele v tržním hospodářství; význam podnikatelství a význam vlastnictví a kapitálu; význam a formy tvorby majetku, význam veličin hospodářského úspěchu, jako např. zisku, faktory místa, změny struktur, <EVROPEIZACE> a globalizace; změny nároků v povolání a základní rysy daňového systému; kolektivní a individuální systémy starobního zajištění; základní rysy peněžního a platebního styku. Kraus také upozorňuje na současné nedostatky v kvalifikaci učitelů, učebních plánů a učebnic. V posledních není dostatek informací z hospodářství,
8. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 21. 7. 2003,opus.rokvyd=2003 komentáři podotýkají, že Keňané opravdu ztrácejí vlastní identitu. "Třetí
 svět a obzvlášť Afrika by si měla dávat na blahořečení globalizace sakramentský pozor, " nechal se slyšet Micere Mugo, profesor literatury Ústavu afroamerických studií z university v Syracuse. "Globalizace pro mě znamená amerikanizaci nebo <EVROPEIZACE>. Jde o novou kolonizaci okolním světem s tím rozdílem, že tentokrát k tomu dáváme dobrovolný souhlas." Taková varovná slova však nemají prázdný dopad na keňskou mládež, které místní příběhy a postavy nic neříkají. Pro dvacetiletou Eunice Wangari představuje poslech Ushikwapo - Shikamana ztrátu času

c) kvazináboženství

1. opus.nazev=Lidové noviny, 14. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 , CIS, Sydney 2002).
 Někteří autoři jdou ještě dále. A. Rankin ve své studii "What's Wrong with the European Ideal" (New Europe, Londýn, 2000) velmi přesvědčivě ukazuje na substituční či náhražkový charakter tohoto přístupu. Podle něho dnes již "<EVROPEISMUS>" dosáhl kvazináboženského významu a velmi často je náhražkou za přemýšlení o konkrétních problémech. Navíc se tento anglický autor domnívá, že EVROPEISMUS má i svou ideologickou stránku, která se dá charakterizovat "odklonem od individuality a různosti a příklonem k sociálnímu konstruktivismu." Tato libivá ideologie
2. opus.nazev=Lidové noviny, 14. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 Ideal" (New Europe, Londýn, 2000) velmi
 přesvědčivě ukazuje na substituční či náhražkový charakter tohoto přístupu. Podle něho dnes již "EVROPEISMUS dosáhl kvazináboženského významu a velmi často je náhražkou za přemýšlení o konkrétních problémech". Navíc se tento anglický autor domnívá, že <EVROPEISMUS> má i svou ideologickou stránku, která se dá charakterizovat "odklonem od individuality a různosti a příklonem k sociálnímu konstruktivismu." Tato libivá ideologie, libivá protože novým, navíc bezbolestným způsobem slibuje lepší zítřek (zdánlivě všichni získávají, nikdo neztrácí a každý se k ní smí

EVROPEIS/zace s ambivalentní konotací (6)

- opus.nazev=Lidové noviny - Nedělní příloha, č. 43/1992,opus.rokvyd=1992 1886 mír v Bukurešti . Velmoci , včetně osmanské říše , sice uznaly sjednocení Bulharska , ale pro formální porušení berlínských dohod si vynutily abdikaci Alexandra Battenberského ve prospěch jiného německého knížete Ferdinanda Koburského . Bulharský Bismarck , ministerský předseda Stefan Stambulov (1845 - 95) , prosazoval tvrdě < EVROPEIZaci/EVROPEIZace> země proti záměrům početné skupiny rusofilů . Jeho politika měla za následek pronikání rakousko-uherského a německého kapitálu i vojenských poradců do Bulharska . Rusko reagovalo na balkánskou " nevděčnost " zesílením vlivu na srbskou vnitřní politiku . V Srbsku , jež se roku 1882 stalo královstvím , vládl sice Milan
- opus.nazev=Právo, 15. 9. 2001,opus.rokvyd=2001 vstupu do NATO a vydala prohlášení , že za útoky je třeba hledat americkou zahraniční politiku : " Kdo s čím zachází , tím také schází , " uvedla . Nicméně i podle ní se svět musí spojit v boji proti terorismu . Rakouští Zelení připravují nové výzvy k " < EVROPEIZaci/EVROPEIZace> " Temelína LINEC - Rakouští Zelení hodlají v nejbližší době v souvislosti s českou jadernou elektrárnou Temelín adresovat nové výzvy Evropské komisi a Radě EU . Oznámil to včera v Linci předseda poslanecké skupiny Zelených v hornorakouském zemském sněmu Rudi Anschöber . " Hodláme apelovat na orgány EU , aby
- opus.nazev=Lidové noviny, 25. 5. 2000,opus.rokvyd=2000 hlasování v americkém Kongresu . Někteří američtí zákonodárci vyslovili pochybnosti , zda lze vůbec misi úspěšně nebo aspoň jakž takž rozumně ukončit . A další si dokonce kladli otázku , do jaké míry je účast USA na této a podobných operacích vůbec smysluplná . Kosovský mír je prý třeba " < EVROPEIZovat> " : evropští spojenci mají převzít větší díl nákladů a zvýšit svou účast . Pokud tak neučiní , má být americký kontingent z Kosova do roka stažen . Pro Evropana je v těchto úvahách příliš alibismu : poté co Clintonova administrativa operaci iniciovala a udržovala v chodu , chce se
- opus.nazev=Britské listy, 29. 5. 2001,opus.rokvyd=2001 10 milionů a tzv. Zelená a Bílá kniha postrádají smysl pro vertikální rozměr událostí , filosoficko - historicky zakotvenou reflexi zhodnocující pro aktuální praxi přednosti a slabiny školských reforem v českém širším regionu . Teoretický a věcný smysl pro kontinuitu vzdělávání jako historického procesu , dospívající k dilematům na křižovatce < EVROPEIZace> a globální civilizace , si ale nárokuje konkrétní a odvážné kroky k efektivní vnější a vnitřní reformě . Takový rozvrh v těchto dokumentech bychom marně hledali . Místo toho převládají nad pedagogikou a jejími vnějšími a vnitřními důvody pro reformu ve " 12 programových bodech pro změnu " ideologicky a
- opus.nazev=Právo, 27. 3. 2003,opus.rokvyd=2003 oficiálně zavedly jakékoli obchodní opatření vůči Francii , porušily by pravidla Světové obchodní organizace (WTO) a byly by za to těžce pokutovány . Nevhodný by byl i neformální či privátní bojkot - Francie vyvázá do USA zejména v sektoru letectví , farmak a chemikálií , kde jsou firmy < EVROPEIZované> a nerozlišují mezi Francií a dalšími evropskými zeměmi , " vysvětluje Parmentier . " Kromě toho 30 až 40 procent významných akcií v největších francouzských firmách drží americké penzijní fondy , které by protestovaly proti jakémukoli bojkotu , jenž by snížil hodnotu jejich podílu , " dodal . Chirac a
- opus.nazev=Liberecké listy, č. 10/2004,opus.rokvyd=2004 , ale na místě zjišťují , že to k pochopení nestačí . Mohu vycházet jen z toho , co jsem zažil a viděl . Zaujalo mne oblečení lidí na ulici . Muži v hojné míře nosí tradiční oděv , někdy pod ním mají košili . Šaty většiny žen , kromě < EVROPEIZující> se části obyvatel nebo Maročanů žijících v Evropě , nepodléhají klasické módě , ale vyjadřují příslušnost k něčemu . Míra zahalení , barva šatů , to asi znamená příslušnost k nějaké skupině . Jedna parta pod stromy parku pořádá piknik , vedle se někdo na koberečku modlí . Vira je

EVROPEIS/zace-bez konotace (19)

- opus.nazev=Lidové noviny - Nedělní příloha, č. 43/1992,opus.rokvyd=1992 1886 mír v Bukurešti . Velmoci , včetně osmanské říše , sice uznaly sjednocení Bulharska , ale pro formální porušení berlínských dohod si vynutily abdikaci Alexandra Battenberského ve prospěch jiného německého knížete Ferdinanda Koburského . Bulharský Bismarck , ministerský předseda Stefan Stambulov (1845 - 95) , prosazoval tvrdě < EVROPEIZaci/EVROPEIZace> země proti záměrům početné skupiny rusofilů . Jeho politika měla za následek pronikání rakousko-uherského a německého kapitálu i vojenských poradců do Bulharska . Rusko reagovalo na balkánskou " nevděčnost " zesílením vlivu na srbskou vnitřní politiku . V Srbsku , jež se roku 1882 stalo královstvím , vládl sice Milan
- opus.nazev=Lidové noviny - Nedělní příloha, č. 4/1994,opus.rokvyd=1994 spojovacích prostředků . Pravda , vedle slova potažmo se ve vztahu eventualnosti nabízejí výrazové prostředky běžnější . Ty však mají jinou motivaci než " vztahování " . Výraz popřípadě se opírá o význam podstatného jména případ , kterým byl v češtině přeložen latinský termín accidens . Další synonymum eventuálně je < EVROPEIZmus/EVROPEISmus> francouzského původu , jehož základem je latinské sloveso venire " přicházet " . A konečně latinské slovo respektive , které přijala jako společné kulturní slovo většina evropských jazyků , bylo vybudováno na významu " vzhlížet k něčemu " . Závěrem děkuji čtenářům Lidových novin K . Tylšovi z Hradce Králové
- opus.nazev=Lidové noviny, č. 86/1991,opus.rokvyd=1991 jazyce dosud chybělo . Zařadilo se mezi slovesa typu kupovat , jak je to běžné u sloves přejímaných z cizích zdrojů . Není vyloučeno . že na přijetí tohoto slovesa do spisovné češtiny působilo anglické initiale nebo francouzské initier . Proč by nás však mělo znepokojovat , že jsme přijali < EVROPEISmus> ? Bez obav ho přijaly i jiné evropské jazyky a mají z něho společný užitek . Pravda , mohlo by se namítnout , že někteří mluvčí budou mít potíže s jeho vyslovováním (sám jsem byl svědkem toho , jak se jeden řečník při jeho užití zakoktal) , ale
- opus.nazev=Lidové noviny, č. 108/1991,opus.rokvyd=1991 v pádu potřeby . Poslední výraz sice pocítujeme jako zastaralý , ale dosud z jazyka nevyvázl . Vzpomeneme - li na latinské slovo casus , franc . cas , angl . case , něm . Fall atd . , dojdeme k závěru , že nejde o germanismus , ale o < EVROPEISmus> . Příručky jazykové správnosti však trvají na tom , aby se tento domnělý germanismus nahrazoval slovem případ , např . místo na každý pád má se psát v každém případě . Ovšem výraz tím pádem takto opravit nemůžeme , jak se o tom lze přesvědčit např . ve větě :
- opus.nazev=Lidové noviny - Nedělní příloha, č. 51/1991,opus.rokvyd=1991 našich starších občanů puristické pověry . Tak je např . odsuzován spojovací výraz a a sice , předložka během něčeho , vazba brát ohled na něco a mnoho jiných výrazů . Jak si čtenáři Lidových novin zajisté všimli , probíráme tyto " germanismy " , které jsou z větší části < EVROPEISmy> , v jednotlivých " zákampích " a hájím jejich domovské právo ve spisovném jazyce . Dalším tematickým okruhem , kterému jsou věnovány mnohé dopisy , jsou neologismy . Skoro každé nové slovo vzbuzuje nedůvěru a někteří pisatelé zdůvodňují svou nechuť k novému prvku tím , že se jim nelíbí .
- opus.nazev=Lidové noviny - Nedělní příloha, č. 23/1992,opus.rokvyd=1992 , ale to už existoval ve francouzštině výraz le m%ome , který má stejnou strukturu , i když se m%ome liší svou etymologií od selb . Vzpomeňme si , že ruština vyjadřuje totožnost podobným výrazem : tot samyj . Už tušíte , kam mířím : čeština zas do sebe vstřebala < EVROPEISmus> , který byl prostředkován němčinou . Mé stanovisko je jasné : výrazu ten samyj se nemusíme bát .

- zvyklostí této redakce). Takže název evropské měny euro nás nemohl nijak zaskočit. Bez problému jej dokážeme zařadit do české soustavy správně jako podstatné jméno rodu středního. Ani skloňování nám není cizí, stejně tak tvoření množného čísla. Jenom u šestého
19. opus.nazev=Lidové noviny, č. 69/1999,opus.rokvyd=1999 (kromě režiséra si Oscara odnesl i jeho polský kameraman Janusz Kamiński). Evropská filmařská veřejnost si v posledních letech často stýská na neúspěšnost, s jakou americká produkce "válcuje" i na domácí půdě tvorbu ze starého kontinentu. Odvrácenou stranou téže mince se zdá být "<EVROPEIZace> Hollywoodu". Letošní Oscary cosi takového naznačily, je ale sporné, zda to má nějaký význam pro film jako umění. Pohlížíme-li na film jako na disciplínu obchodně sportovní, je oscarový večer jistě událost roku. Producentům oceněných snímků šoška přináší zisk. Dva miliony

EUROPEIS/zace – kladně konotující (74)

a) sblížení, spolupráce, integrace (2)

1. opus.nazev=Lidové noviny, č. 301/1992,opus.rokvyd=1992 o otázkách bezpečnosti a obrany. Z dánské strany klademe rozhodný důraz na posilování dialogu a koordinace s USA, a přitom i na posilování role Evropanů na mezinárodní scéně. Musíme si totiž uvědomit, že ve spojení s krizemi atp. bude tak jako tak nutné docházet k "<EUROPEIZaci(1)> bezpečnostní politiky. A jakkoli mají USA pochopitelný zájem na setrvání v Evropě, bude rozhodně moudré nepovažovat intenzitu americké angažovanosti v Evropě za předem danou. Ta se totiž může změnit. NATO se vždy dokázalo přizpůsobit novým okolnostem na poli bezpečnostní politiky. Došlo k posunu od klasických
2. opus.nazev=Deníky Bohemia, 24. 3. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8626 názvem "Univerzita dnes: Mezi zachováním hodnot a nutností změn - finanční nouze a konkurence jako inovační faktor" uspořádala v Berlíně počátkem března Nadace Hanse Martina Schleyera ve spolupráci s Nadací Heinze Nixdorfa a Humboldtovou univerzitou. Konkurovat americkým univerzitám Tak jako v jiných oblastech je požadavkem dne "<EUROPEIZace(3)>", specializace a nutnost konkurovat špičkovým americkým univerzitám. Iluze? Někteří rektori a ředitelé vysokých škol se přílišného diktátu konkurence obávají. "Kromě konkurenceschopnosti potřebujeme ještě jednu věc: jistotu v dlouhodobém výhledu a plánování," prohlásil rektor Humboldtovy univerzity Jürgen Mlynek. Ta má na 35000

b) poevropštění-civilizace (29)

1. opus.nazev=Lidové noviny - Nedělní příloha, č. 35/1993,opus.rokvyd=1993 na ně nezapomínat ani na Tchaj-wanu. Zejména ne v druhém největším městě ostrova, Kao-siungu, kde je bezpodmínečně nutné hledět v první řadě na chodník, a nikoli zírat na nebesa či zajímavé domy.) Vůdci na očích Tchaj-wanu vládl dlouhá léta muž, kterého známe pod "<EUROPEIZovaným(2)>" jménem Čankajšek. Jeho rodokmen údajně sahá až k vévodovi Čouovi, vládci, v němž samotný Konfucius spatřoval vzor ideálního panovníka. Čankajšek rozhodně ideálním vládcem nebyl. Ale je třeba přiznat, že doba, v níž žil, doba nelibostně vedených válek a mimořádně úskočných politických tahů
2. opus.nazev=Respekt, č. 42/1993,opus.rokvyd=1993, třebas jeho sympatie platí militantním tendencím katolictví, což mu u nacionálních krajanů vyneslo titul vlastizrádce a nihilisty, od cara jméno šilence a pokyn, aby byl vyšetřen policejním lékařem. A stejně Solovjev, o dvě generace mladší. Nebudme proto překvapeni projevům nacionalistické mystiky u Rusů "<EUROPEIZujících(2)>", u nichž bychom jich nejméně čekali: Hercenovi bude každé náboženství "apoteozou smrti" a pravoslavi více než vývoje schopný katolicismus, protože je "nehybné": a přece je prý pravoslavi kvalitou a výhodou Ruska, třebas negativní, protože pro svou pasivitu a strnulost neproniklo
3. opus.nazev=Lidové noviny, č. 49/1997,opus.rokvyd=1997 porozuměly jako synonymum. Jsou země, z nichž lidé odjíždějí a do nichž se vracejí, aniž by to komukoli připadalo divné, země, kde nikoho vůbec nezajímá, zda odtud někdo odjel nebo se vrátil. Z toho plyne, že přes to, že tihneme k "<EUROPEIZaci(2)>", stále si uchováváme svá specifika. Určitě neměl na mysli sebe sama, určitě tím tedy nechtl říci: "Pane Mrozek, proč jste se vrátil ke mně." Právě naopak, sebe vyloučil z té mizérie a distancoval se od ní. Obrátil se na mě
4. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 9. 8. 1997,opus.rokvyd=1997 mohou být euroskeptiky i s úsměvem. Jednání mezi "Evropou" a Británií proto není o nic jednodušší než dříve. Už se však oboje bez znechucených pohledů a podrážděných slov. Ze vzájemných problémů se nyní nestávají aféry, ale podněty ke spolupráci. Tím se Británie nepřiznává "<EUROPEIZovala(2)>". V unii totiž každý prosazuje své zájmy především, ale vždy to dělá v evropském rouše. Jednotlivé členské země se liší snad jen tím, kolik evropské rétoriky přitom používají. Blairovská zahraniční politika dokazuje, že i v unii lze trvat na svém, a zároveň být
5. opus.nazev=Hospodářské noviny, 20. 4. 1998,opus.rokvyd=1998 jen přes demokratickou renovaci politických stran, ale zejména přes praktický rozvoj občanských iniciativ, občanské samosprávy a kontroly. Závažný problém naší transformace se týká vzájemné odpovědnosti mezi elitami a občanskou veřejností za další vývoj. Měl by to být vývoj, který by směřoval nejen ke globalizaci či "<EUROPEIZaci(2)>" ekonomické, ale také ekologické, morálně politické a pluralitně kulturní. Doposud u nás i na Západě převládají snahy o krajní exploataci dostupných zdrojů. Jindřich Fibich, politolog Referendum ve Štúrově mělo být náhradou za neuskutečněný celostátní pokus Hlasování doprovázelo "varování" * Přes veškerá "doporučení
6. opus.nazev=Hospodářské noviny, 19. 2. 2001,opus.rokvyd=2001 režim měnového výboru, kterým se zastavilo znehodnocování měny a výrazně snížila inflace (viz tabulku) převyšující ještě v roce 1997 tisíc procent. Měnový výbor se s největší pravděpodobností bude uplatňovat i v dalších letech. "Reformy skončily, nyní začal přechod k modernizaci, restrukturalizaci a "<EUROPEIZaci(2)>", "bilancuje Verbanov čtyři roky nynější vládní koalice. Využívá se mj. zdrojů z evropského programu Sapard, díky nimž se urychlují bulharské přípravy ke vstupu do Evropské unie." Během nynějšího švédského předsednictví otevřeme kapitolu o rybnářství, kde čekáme vysoké hodnocení, a zřejmě ve
7. opus.nazev=Právo, 30. 1. 2003,opus.rokvyd=2003 vnějších tlaků vyplývajících z uzavřenosti společnosti, a zamezit tak vytváření nových pevných dělicích linií. hranice evropského integračního procesu není stanovena předem, ale vyvíjí se úměrně ke schopnosti protagonistů z periferie přijímat hodnoty a modus operandi EU. Jinak řečeno: Evropa je součástí trvalého procesu vlastní "<EUROPEIZace(2)>". Martin Stejskal: Rovnou z tepla postele - z cyklu Údolí fraků (digitáž a tempera na plátně), 2002. Z autorovy výstavy Zadem k nekonečnu (výběr z tvorby 1968 - 2002) v Galerii moderního umění v Hradci Králové. Digitáž jako formu vytvořil

8. opus.nazev=Právo, 1. 10. 2004,opus.rokvyd=2004 jehlo syžet , tedy autorský záměr . Téma bylo jasné - zda se má stát členem EU Turecko , země dilem Atatürkovým sekularizovaná do evropského průměru , leč ne na celém svém území , ve všech oblastech života a u všech svých Osmanů . Příznivci přijetí tvrdí , že " < EUROPEIZaci(2)> " Turecko brzy splyne s evropským kulturním prostředím a už nikdy tam nikoho nenapadne chtít tam stavět lidi před soud třeba za manželskou nevěru . Odpůrci namítají , že islám je v té velké zemi natolik silný , že by mohl narušit samotné základy evropského (křesťansko-judaistického) domu .
9. opus.nazev=Hospodářské noviny, 11. 7. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#5680 dalších akcích EFP - v Berlíně (mladí herci) , Cannes (producenti) , v Torontu (noví režiséři) a na největším asijském festivalu v korejském Pusanu (režiséři , herci , producenti) . Blíží se členství Česka v bruselském podpůrném programu Media Plus přinese další < EUROPEIZaci(1)> českého filmu - ne ve smyslu europudingů , ale koprodukcí se silným národním akcentem , které umožní českým filmům " cestovat " do světa . Kino bez bariér míří z festivalu do Prahy Mezi diváky MFF v v Karlových Varech jsou letos opět vozíčkáři . Projekt nazvaný Kino bez bariér
10. opus.nazev=Britské listy, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8375 tradičně patří a kultura a umění tyto hodnotové obrazy ženy tradičně reprodukuje . Na hranici tradice je vyšší hodnota " Boha " u žen a zcela novým fenoménem je větší důraz na hodnoty " vzdělání " , a " pravda a poznání " u žen ve srovnání s muži . < EUROPEIZace(1)> V nejbližších letech můžeme očekávat v oblasti hodnot zesílení vlivu evropského sociokulturního prostoru na českou společnost , která je diferencována podle míry EUROPEIZace . Tuto EUROPEIZaci chápeme jako míru reálného zapojení do komunikace a interakce v rámci Evropy a jako míru osvojení kompetencí potřebných pro komunikaci a interakci v rámci
11. opus.nazev=Britské listy, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8375 žen a zcela novým fenoménem je větší důraz na hodnoty " vzdělání " , a " pravda a poznání " u žen ve srovnání s muži . EUROPEIZace V nejbližších letech můžeme očekávat v oblasti hodnot zesílení vlivu evropského sociokulturního prostoru na českou společnost , která je diferencována podle míry < EUROPEIZace(1)> . Tuto EUROPEIZaci chápeme jako míru reálného zapojení do komunikace a interakce v rámci Evropy a jako míru osvojení kompetencí potřebných pro komunikaci a interakci v rámci Evropy . Jedná se vlastně o rozšíření sociálního pole o evropský rozměr . EUROPEIZace byla pro empirický výzkum operacionalizována a měřena indexem EUROPEIZace
12. opus.nazev=Lidové noviny, 4. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9107 v Evropě . I proto může být 21 . stolní období nové naděje pro Evropu a svět okolo ní na rozdíl od 20 . století , které bylo dobou válek , totality , rozdělení . Rozšíření EU je příležitostí pro skutečné utváření společné Evropy . Ve své kulturní podstatě přinese < EUROPEIZaci(1)> dnešní unie . Není pro Evropu v této době problémem navíc , ale je součástí řešení problémů - ekonomických , environmentálních , bezpečnostních . Tímto procesem získávají dosavadní i noví členové . Spolu můžeme být silnější . Nové členské země přinesou do unie lidský a hospodářský potenciál , svou kulturu
13. opus.nazev=Lidové noviny, č. 46/1998,opus.rokvyd=1998,opus#471 F. W. Christians z Deutsche Bank ministru zahraničí Ševardnadzemu , aby byl Kaliningrad , bývalý východopruský Königsberg , transformován do oblasti volného obchodu a osídlování s tím , že by spojoval původní sovětské republiky se Skandinávií , Polskem a západní Evropou . Christians zdůrazňoval , že má na mysli " < EUROPEIZaci(2)> " - nikoliv reorganizaci " Kaliningradu jako centra " výměny lidí , idejí , kapitálu a zboží " . Založil současně kaliningradskou iniciativu . Podezření francouzského tisku , hledajícího za tímto krokem mocenské ambice Německa , vzbudil především návrh , že kaliningradská enkláva by se mohla stát pitažlivou pro znovuosídlenec z
14. opus.nazev=Lidové noviny, 16. 3. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#3136 Od počátečního odmítavého nepochopení dojde až k účtům k chasidské tradici , k čemuž jí napomůže vztah k plachému pětiletému synovi Kalmanových - Simchovi . V další rovině se snímek zabývá i rozdílnými způsoby , jimiž Kalmanovy i Chajiny rodiče poznamenal zážitek holocaustu . Činí tak formou kultivovanějšího a " < EUROPEIZovaného(2)> " dojemného příběhu v hollywoodském stylu . LN : Svůj film jste natočil podle knihy Carl Friedmanové . Bylo to tak , že jste tehdy hledal nějakou látku k zfilmování , nebo vás kniha oslovila natolik , že jste se jí rozhodl natočit ? Dlouhé roky jsem chtěl režirovat a
15. opus.nazev=Hospodářské noviny, 5. 1. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4248 " multipolárního světa " , jež má být alternativou unipolárního modelu , v němž hrají roli prvních houslí světové politiky Spojené státy . Vztahy mezi Německem a Ruskem mají spletitou historickou dimenzi Vztahy mezi Německem a Ruskou říší existovaly již za vlády cara Petra Velikého , jenž se pokoušel " < EUROPEIZovat(2)> " Rusko povoláním im německých imigrantů . Nebyly vždy bezoblačné . Za pozitivum nelze jistě pokládat materiální podporu , kterou jisté kruhy Německa poskytly Leninem vedeným bolševikům v roce 1917 a přispěly tak k jejich vítězství . Stále ještě nejbolestnější je zřejmě konflikt označovaný nejen sovětskou , ale i ruskou historiografií
16. opus.nazev=Hospodářské noviny, 11. 9. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4352 , náboženského vůdce státu , zdobi v Íránu snad každou administrativní budovu . Tvář muže , který po svržení monarchie znovu přiměl zemi k přísnému dodržování islámských zákonů , nechýbí ani v žádné mešitě . Zatímco jeden z jeho císařských předchůdců nechával ženám strhávat šátky z hlavy , aby urychlil < EUROPEIZaci(2)> země , Chomejní ženy zahalily zpět do tmavých barev a učinil z nich na veřejnosti beztvářé stíny . Tohoto dědictví se zatím země drží , i když ne zcela důsledně . Krásnější polovina lidstva zůstává v Íránu oblečena převážně do černé barvy . Pláže na pobřeží jsou oddělené , ženy
17. opus.nazev=Právo, 10. 2. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4834 kvůli tureckému zacházení s Kurdy , ministrův mluvčí odpověděl , že v budoucnu se jistě naskytne vhodná příležitost . Principiální razance , s níž Praha cíleně vystupuje v otázce dodržování lidských práv proti latinskoamerické Havaně , by ovšem jistě nabyla na přesvědčivosti , pokud by byla stejně nekompromisně uplatňována vůči < EUROPEIZujícím(2)> , a tedy mnohem bližšímu Turecku - jinak spojenci v NATO a jednomu z hlavních příjemců americké vojenské pomoci . Tady však Černínu stejný metr očividně schází - stejně jako věrohodnost slovům o oné nedělitelnosti . Pravda a šot Sněmovna se v pátek zhostila úkolu ukončit volbou prozatímního ředitele České
18. opus.nazev=Britské listy, 7. 6. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#5404 zaujaté , jako o ní šlo na Timoru , kde k stejnému odboji posloužil ideologizovaný import lidských práv . Navíc celá jihovýchodní Asie po dvě tisíciletí a možná ještě déle byla vystavena impaktu hinduizace (nebo indianizace) a sinizace a vyrovnávala se s nimi téměř stejně jako s pozdější < EUROPEIZaci(2)> , podle místního pojetí buď s modernizací nebo westernizací . Asi tisíc let se zde rozvíjel buddhismus a hinduismus ve své ortodoxní nebo zprostředkované podobě a jeho misionáři přicházeli nejen z Nalandy nebo Sánčí , ale téměř z celého Koromandelského pobřeží a později i ze Srí Lanky . A konečně
19. opus.nazev=Lidové noviny, 7. 12. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#5936 klauzuli , že Evropa je křesťanská . Předseda Konventu Giscard d'Estaing zase prohlásil , že pokud do EU vstoupí Turecko , bude to konec unie . Výjimečnost křesťanství nejde s kosmopolitismem moc dohromady . To je výborný příklad , na němž se může osvětlit idea kosmopolitní Evropy . První fáze < EUROPEIZace(2)> byla vedena křesťanským kosmopolitismem , byla to konzervativní linie a Evropě přinesla mnoho dobrého . Ale dnes už není udržitelná . Nebuďme slepí , Turci přece v Evropě dávno jsou . V Německu i v jiných zemích jsou jich miliony . Kosmopolitní Evropa není jen normativní pojem , nýbrž otvírá

20. opus.nazev=Právo, 19. 1. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#6196 této stravovny je vidět rozpor mezi obecnými proklamacemi a konkrétními detaily v české politice . Že to je příklad opravdu do očí bijící , svědčí i reakce vedení soc. dem. , které neprodlouží smlouvu s nájemcem a bude hledat jiného provozovatele . Třeba se opravdu dočkáme , že i v < EUROPEIZovaném(2)> Lidovém domě dokáže být Hybernia důstojně česká . Z diskusního fóra Flash news Měl bych jeden vzkaz pro odboráře v ČT : Děkujeme , odejděte . Daniel Koksa [hpjdk@post . cz] KDO ŠROUBUJE PLATY ? Když některá uklízečka v ČT nemá průměrnou mzdu v ČR , je to
21. opus.nazev=Právo, 10. 10. 2003,opus.rokvyd=2003,opus#7876 . Na posledním jednání Koordinační rady česko-německého diskusního fóra totiž zazněl z české strany názor , že spory o zřízení Centra proti vyhánění jsou povýtce vnitroněmeckou záležitostí . Nemohu s tím souhlasit , zejména v aktuálních souvislostech přehodnocování novějších německých dějin , které lze považovat za součást procesu renacionalizace dosud < EUROPEIZovaném(2)> německé identity . Právě v tomto kontextu se debata přímo dotýká východoevropských sousedů Německa , včetně České republiky . Nejde totiž pouze o morální oprávněnost transferu etnických Němců , ale v dalším plánu o majetkové , případně územní požadavky z případného přehodnocení vyplývající . Proto považuji za nesmírně cenné ,
22. opus.nazev=Hospodářské noviny, 26. 3. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8853 protože přišlo 40 let diktatury . Ale na druhé straně KSČ byla v té době největší politickou stranou . A navíc tu byly různé iluze . Komunisté přísahali na demokracii , slibovali například , že tu nebudou kolchozy . Mluví se o československé cestě . I představa o nějaké poválečné < EUROPEIZaci(2)> Sovětského svazu selhala . Ale odhadnout to dopředu asi nedokázal nikdo . hn : Když se to sečte a podtrhne - co o Benešovi říkají historikové ? To se nedá generalizovat . A především je nutné oddělit historickou obec od publicistiky . Ta na celou věc často odpovídá ve zkratce
23. opus.nazev=Lidové noviny, 26. 4. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9102 hvězdičky jsou nejdřív žluté , pak oranžové a nakonec se k nám blíží obrovská rudá hvězda , zrovna taková , jaká zdobila těžní věže uranových dolů u Příbrami . Máme na to překonat ČSSD , zni komunistický slogan . Zastavte parní váleček ! Webová stránka sociálních demokratů je zatím málo < EUROPEIZována(2)> , jenom Socánek si tam hraje s hvězdičkami s poněkud stupidním úsměvem ve tváři , snad se usmívá sloganu " Evropa hlavně pro lidi " . A co občanský demokraté ? Ti přebarvil evropské hvězdičky rovnou na modro ! Lidovci nastoupili s plným nasazením , i s podporou katolické církve
24. opus.nazev=Právo, 9. 10. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9999 1999 , bylo Turecko oficiálně uznáno za kandidáta vstupu . Brusel již tehdy jasně řekl , že jednání započnou , jakmile Turci splní takzvaná kodaňská kritéria . Tedy nic , vůbec nic nového pod sluncem . A kdo se diví , ten četl pouze sportovní zprávy . Při pátrání po < EUROPEIZaci(2)> Turecka můžeme stroj času hnát i do minulosti ještě dálnější , ba skutečně dávné . " Civilizace , to je Západ , moderní svět , jehož Turecko musí být součástí , jestliže chce přežít . " Tohle neřekl současný turecký premiér Recep Tayyip Erdogan , ale Mustafa Kemal zvaný Atatürk
25. opus.nazev=Právo, 29. 10. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#10009 tyto argumenty za zásadní , při bližším pohledu se ukazuje , že příliš přesvědčivé nejsou . Jirů má pravdu , že větší část tureckého území leží z čistě geografického hlediska v Asii . Pomíjí však , že turecká republika se od svého vzniku hlásí k evropským hodnotám a prochází bezprecedentní < EUROPEIZaci(2)> . Na rozdíl od Austrálie , která je podle autora evropské civilizaci blíže , a přesto do EU přijímána není , je Turecko v bezprostředním sousedství EU , o vstup má zájem a především se usilovně snaží přizpůsobovat základním evropským normám . Je pravda , že s Tureckem může EU
26. opus.nazev=Právo, 20. 12. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#10036 to právě Evropané , kdo zatáhnou už zmíněnou ruční brzdu . Jenže to nevylučuje , že i před takovým radikálním krokem by nenastoupila znovu metoda bazaru , při níž by to přece jenom snad nakonec nějak dopadlo . . . Uražené Turecko si ovšem Brusel neriskne ani omylem . O < EUROPEIZovaném(2)> Turecku sní totiž jako o nadějném mostu mezi křesťanstvím a islámem , který v době , kdy se hrozivě probouzejí temné nesváry podkládané náboženstvím , může vést nazlobené muslimy i křesťany nad strmými srázy po cestě smíru a pochopení . Evropa moc dobře ví , že nábožensko-kulturní konflikty by ji
27. opus.nazev=Respekt, č. 49/2004,opus.rokvyd=2004,opus#10082 měly požadovat opakování voleb s výraznější a kompetentnější kontrolou jejich průběhu . Jsem přesvědčen , že EU má šanci až v okamžiku , kdy se Kwasniewskému podaří přimět všechny strany - současného prezidenta Leonida Kučmu i oba dva kandidáty , k jednání . Kwasniewski dával vždycky najevo maximální sympatie k < EUROPEIZaci(2)> Ukrajině a Polsko bylo od rozpadu SSSR vždy rozhodným podporovatelem samostatné existence Ukrajiny a její cesty do evropských struktur . Může nějakou zvláštní roli sehrát Česká republika ? Myslím , že naše role je v tom , abychom přispěli k tomu , že se Rusko dokáže smířit se skutečností ,
28. opus.nazev=Hospodářské noviny, 15. 6. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#2954 nesníží daně a nepoužijí veřejné finance ke kompenzaci investorů , kteří vložili peníze do Národního investičního fondu , který tento měsíc pozastavil platby . Polským tržistiím už zřejmě ozdvání Ve středoevropském měřítku jedinečný fenomén , jakým byla obří tržiště pod širým nebem v sousedním Polsku , splácí daň rychlé " < EUROPEIZaci(3)> " země . Loňský obrat největších z nich , známých ostatně i mnoha českým zákazníkům , představoval už jen 41 procent výsledku z roku 1996 . Klesá podíl tržišť na vývozu a pozvolna se mění v bazary lokálního významu . Z analýzy polského Institutu pro výzkum tržní ekonomiky provedené na
29. opus.nazev=Britské listy, 14. 1. 2003,opus.rokvyd=2003,opus#6735 která způsobila , že jsme se " pustili do marného a nákladného sporu s Německem , který jsme nutně museli prohrát " . Naproti tomu " Říše nás zapojila do životního prostoru obrozeného německého národa , který se stává vedoucím národem evropským . Německý národ nás nebude germanizovat , nýbrž < EUROPEISovat(2)> " . 10 Jednoznačným závěrem všech těchto úvah byla pak snaha pisatelů přesvědčit český národ o tom , že je nutno zapomenout na " neblahou " minulost a aktivně spolupracovat s německými okupanty . Neboť , jak zdůrazňoval protektorátní ministr lidové osvěty Emanuel Moravec , " český národ v rámci

c) transformace k lepšímu (14)

1. opus.nazev=Lidové noviny, č. 53/1996,opus.rokvyd=1996 objeveny v roce 1912 a o 14 let později byly zpřístupněny veřejnosti . Jsou výjimečné svým vznikem , na kterém se podílely teplé minerální vody . Teplota se v jeskyních pohybuje stále kolem 14°C , takže jsou nejteplejšími v ČR . Střípký z nám málo známé země Irsko : Formální < EUROPEIZace(3)> nacionalistické konflikty bohužel nelikviduje Krátká dvoudenní oficiální návštěva v Irsku , první návštěva českého premiéra v této zemi v historii , sice neumožňuje žádné velké generalizace a žádná suverénní tvrzení , ale přináší řadu podnětů a důvodů k zamyšlení . Věřím , že nejen pro mne . Jedná se o
2. opus.nazev=Lidové noviny, č. 53/1996,opus.rokvyd=1996 ukazuje , že členství v EU neznamená jednoduché a laciné odstranění nacionalismu (jak bývá naivními unionisty často zdůrazňováno) , protože po čtvrt století členství v EU je nacionalistický střet v Severním Irsku stejně sveřepý a stejně nemilosrdný jako předtím , což je zřetelným neúspěchem . Čili , formální < EUROPEIZace(3)> nacionalistické konflikty nelikviduje (ostatně v

- Baskicku také ne) . V každé zemi , kterou navštívím , studuji instituci senátu . Zda ho mají či nemají , zda ho potřebují či nikoli , jaké má funkce a jaké je jeho složení . V Irsku není senát vytvářen normálními volbami
3. opus.nazev=Respekt, č. 51/1996,opus.rokvyd=1996 stabilní v Bosně za to stojí . Momentálně je tedy tento scénář značně ohrožen . Nebude již asi možné spoléhat na dvě varianty autoritářského nacionalismu , které udržují stabilitu Bosny . Je třeba připravit se na nový stav , který nebude tak snadno ovladatelný , ale bude lépe odpovídat " < EUROPEIZaci(3)> " Balkánu . Na jejím konci by mohla být pluralitní a životaschopná Bosna . Jejím vzniku ovšem musí předcházet nezbytné demokratické změny v Bělehradě a Záhřebu . JACQUES RUPNIK 09.12.96 str . 3 50/96
KOMENTÁŘE Už nikdy mrkev , jen samé konzervy Jak smíruje Velký bratr z planety NOVA média
 4. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 17. 7. 1997,opus.rokvyd=1997 nichž by mohl být prodloužen zákon o lustracích EKONOMIKA : -
nevyhovující správa podniků - nedostatečně silný finanční systém - bankovní sektor , v němž dominuje několik státních bank , které navíc nejsou příliš schopné konkurence - restrukturalizace podniků SLADĚNÍ LEGISLATIVY S EU : - chybí konkrétní opatření ke vtělení < EUROPEIZovaného(3)> práva do praxe a administrativní podpora pro toto úsilí je nedostatečná - zatím chybí regionální politika a orgány , které by dokázaly využít pomoc unie chudším oblastem - státní správa bude vyžadovat značnou reformu - účinnost soudního systému vyvolává pochyby V ekonomice je klíčem ke vstupu produktivity Praha - Celkově
 5. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 13. 10. 1997,opus.rokvyd=1997 za nichž by mohl být prodloužen zákon o lustracích EKONOMIKA -
nevyhovující správa podniků - nedostatečně silný finanční systém - bankovní sektor , v němž dominuje několik státních bank , které navíc nejsou příliš schopné konkurence - restrukturalizace podniků SLADĚNÍ LEGISLATIVY S EVROPSKOU UNIÍ - chybějí konkrétní opatření ke vtělení < EUROPEIZovaného(3)> práva do praxe a administrativní podpora pro toto úsilí je nedostatečná - zatím chybějí regionální politika a orgány , které by dokázaly využít pomoc unie chudším oblastem - státní správa bude vyžadovat značnou reformu - účinnost soudního systému vyvolává pochyby Náměstek Svoboda : Jsou větší priority než lustrační zákon Praha
 6. opus.nazev=Lidové noviny, č. 17/1999,opus.rokvyd=1999 vývoj maďarského hospodářství bude ještě více určovat
výroby a obchodu v zemích EU . Jestliže EMU - podle očekávání - pomůže ekonomickému růstu EU , Maďarsko z toho může rovněž profitovat . Pakliže euro nesplní očekávání , bude to mít nepříjemné důsledky i pro země východní Evropy . Proces < EUROPEIZace(3)> maďarské ekonomiky (restrukturalizace , adaptace , integrace) sice již probíhá více než deset let , avšak " velký krok " lze očekávat poté , co se stane součástí měnové unie . To je důležité zdůraznit zejména proto , že zánik forintu může být důležitějším krokem než samotný vstup
 7. opus.nazev=Právo, 29. 11. 1999,opus.rokvyd=1999 kdy by mohly být odstraněny .
Teprve podle toho bude komise moci stanovit , kdy pravděpodobně jednání ukončí a kdy doporučí kandidáty k přijetí . Při hodnocení už nebude možné brát žádné ohledy na " složité vnitřní podmínky " toho či onoho uchazeče . Rozhodující bude , zda kandidát " < EUROPEIZoval(3)> " svou legislativu , zejména zda do ní vtělil zákony nezbytné pro jeho začlenění do evropského systému - a také , zda se nové zákonné normy respektují . Pro Prahu to znamená , že jde do tuhého , protože zejména v této kapitole má Česká republika mnoho co dohánět .
 8. opus.nazev=Lidové noviny, č. 154/1996,opus.rokvyd=1996 . Obdobně lze např .
pravomoci soukromé bezpečnostní služby postavit téměř na roveň policistů (Španělsko) , nebo je zcela sešňorovat (Belgie) , či ponechat běžným tržním podmínkám a občanskému a živnostenskému zákonu (Německo) . Ve výčtu příkladů lze pokračovat snad do nekonečna , protože < EUROPEIZace(9)> naší legislativy nesnese vše , ale snese hodně . S trochou sebejistoty a nadhledu je v jejím jménu možné prosazovat monarchii , vysoké daně , referendum či se postavit na hlavu . Právě tak jde se zdůvodněním , že příslušný návrh není s eurolegislativou či doporučeními Rady Evropy v souladu
 9. opus.nazev=Britské listy, 8. 6. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8387 za celých sedmdesát pět minut nezaznamenal jediný spot ,
který by se této částce alespoň přiblížil . Peníze se sice dají utratit s neopakovatelnou lehkostí , ale udělat půlminutový snímek pomocí VHS technologie za čtyři sta tisíc snad ani nelze . Zcela jasno má VOS v otázce budoucí zaměstnanosti " < EUROPEIZovaného(1)> " ČR . Podle stranického programu je schopna vytvořit během pěti let milion pracovních míst s platem padesát tisíc EUR !!! Tedy lépe řečeno byla , do neděle . Teď má mít z gruntu nový program a tak se cesta České republiky na vrchol nejbohatších zemí světa protáhne
 10. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 1. 3. 1999,opus.rokvyd=1999,opus#2222 diskusi s Vladimírem Dlouhým .)
Dan Marek z katedry politologie a evropských studií Univerzity Palackého věří , že členství v NATO české poměry zkultivuje a učiní evropsnějšími . " Členství v NATO je rozhodným krokem k překonání psychologického pocitu izolace od západní Evropy a bude mít pozitivní vliv na < EUROPEIZaci(2)> myšlení české veřejnosti . Je velmi pravděpodobné , že půjde o změnu postupnou , dlouhodobou , " uvedl . Ale , jak řekl spisovatel Viktor Fischl , nikdo se vstupem do NATO nestane automaticky lepším člověkem . Sjezd se blíží a ČSSD je nevykykle klidná analýza Praha - Současná situace
 11. opus.nazev=Lidové noviny, 30. 4. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9105 lidí , kteří o budoucnosti v EU " vážně přemýšlejí "
a dopředu si uvědomovali její negativní dopady . 217 stran , cena 169 Kč Mezinárodní vztahy 1/2004 Monotematické číslo časopisu Mezinárodní vztahy přináší řadu inspirativních článků . Dozvíme se , jak byla úspěšná naše přístupová jednání , jak se < EUROPEIZovala(2)> česká politická scéna , jakou úlohu hrají přechodná období či co je to Twinning . Najdeme zde i podrobnou recenzi na výše uvedenou práci Petra Fialy a Markéty Pitrové . 143 strany , cena 80 Kč Evropané nevědí , co chtějí říká francouzský odborník na mezinárodní vztahy Pierre Hassner Podle
 12. opus.nazev=Právo, 18. 11. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#10020 neviditelné a otevřené . To se týká i vnitřní
hranice Kosova se srbsko-černohorskou unií . A za třetí musí Kosovo existovat jako podkapitola Srbska a Černé Hory v rámci cesty do euroatlantických struktur a EU . Budoucností Kosova je role mostu , nikoli bomby v srdci Balkánu . Je lepší < EUROPEIZovat(2)> Balkán než BALKANIZovat Evropu . - Už tedy nekošetujete s myšlenkou Velkého Srbska jako kdysi ? Tato etapa je za námi . Velké Srbsko , Velké Chorvatsko , Velké Slovinsko - to je odkaz Jugoslávie . Bohužel se o to zasazovali hloupí politici . - Ovšem včetně Vojislava Šešelja ,
 13. opus.nazev=Lidové noviny, č. 56/1998,opus.rokvyd=1998,opus#491 , které by doma neměli .
Nyní budou mít všichni nově přijatí čeští studenti na Slovensku a slovenští v ČR stejné podmínky jako místní vysokoškoláci . Pokud se například v České republice nebude platit školné , nebudou je platit ani oni - a naopak . " Je to krok k < EUROPEIZaci(3)> , " míní ředitel odboru zahraničních vztahů a evropské integrace ministerstva školství Pavel Cink . Studenti členských zemí Evropské unie musejí být totiž podle maastrichtské dohody přijímáni za stejných podmínek jako domácí . Vysoké školy v ČR mají o slovenské uchazeče zájem . Například rektor Univerzity Karlovy už dal najevo
 14. opus.nazev=Lidové noviny, 17. 2. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#3118 si ovšem jist , že Američané
intervenovali v Kosovu nikoli ze zistných zájmů , nýbrž kvůli určitým ideálům . Hlavní otázka ale není , co bylo , nýbrž - co bude . Etnické konflikty lze řešit jedině v rámci celoevropské bezpečnosti . Proto řešení musí být : namísto BALKANIZace Evropy < EUROPEIZace(4)> Balkánu . Německý prezident se v

- prezident . Oba prezidenti se shodovali , že je dobře , když se otázka Temelína < EUROPEIZuje(4)> . : " Jsem pro to , aby se to řešilo na úrovni EU , byl by to úspěch pro Rakousko i pro ČR , kdyby se podařilo vytvořit evropské normy (pro jadernou energetiku) , " prohlásil Klestil . " Ano , jsem přítelem EUROPEIZace této otázky ,
13. opus.nazev=Lidové noviny, 7. 9. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4529 se otázka Temelína EUROPEIZuje . : " Jsem pro to , aby se to řešilo na úrovni EU , byl by to úspěch pro Rakousko i pro ČR , kdyby se podařilo vytvořit evropské normy (pro jadernou energetiku) , " prohlásil Klestil . " Ano , jsem přítelem < EUROPEIZace(4)> této otázky , " řekl Havel . Český prezident se staví k elektrárně spíše zdrženlivě a domnívá se , že by měla být spuštěna , pokud bude naprosto bezpečná a nebude nahánět strach . " Je to příliš vážná věc , než abychom mohli dovolit , aby se stala předmětem
14. opus.nazev=Lidové noviny, 7. 9. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4529 nad organizovaným zločinem . To podle něj vede k rozšiřování mezery mezi touto oblastí na severovýchodě Moldavska a zbytkem země . Enkláva Podněstří vyhlásila v roce 1991 jednostranně nezávislost na Moldavsku , které je neuznává podobně jako další země světa s výjimkou Ruska . Havel ve Vídni : Jsem přítelem < EUROPEIZace(4)> Temelína VÍDEŇ - Temelín je podle prezidenta Václava Havla příliš vážná věc , než aby se mohl stát předmětem politických her , či dokonce věci národní prestiže . " Někdy se mi zdá , jako by se Temelín stával zámkou k zápasu dvou provincialismů či šovinismů . Paradoxně mají oba
15. opus.nazev=Lidové noviny, 7. 9. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4529 Temelínská elektrárna je podle rakouského prezidenta Thomase Klestila " velmi důležitou otázkou před vstupem České republiky do Evropské unie " . Česko podle něj ale nesmí být vydíráno vetem ani vnitrorakouským referendem . Oba státníci přivítali , že se Temelín stává evropským problémem . " Ano , jsem přítelem jeho < EUROPEIZace(4)> , " prohlásil Havel . Podle něj by Česká republika měla brát vážně i nepříjemnou pasáž rezoluce Evropského parlamentu , která se týká případného odstavení Temelína . " Tato hodnocení zpráva je velmi rozsáhlá a zabývá se Českou republikou jako kandidátskou zemí . Na jedné straně zaznamenává hodně pokroků ,
16. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 4. 9. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4728 z norské lodi Tampa na australskou loď Manoora , která s nimi včera vyplula k Nauru . Schüssel chce řešit Temelín společně s EU Vídeň - Rakouský kancléř Wolfgang Schüssel chce spor o jihočeskou jadernou elektrárnu Temelín řešit " společně s Evropskou komisí " , přičemž cílem je pomoci " < EUROPEIZace(4)> " této otázky prosadit v rámci EU jednotné standardy pro atomové energetické zdroje . Schüssel to prohlásil pro deník Kurier . " EUROPEIZovat Temelín je jediná cesta , jak dosáhnout ustavení společných unijních norem pro jaderné elektrárny , " řekl . Pokud nemůže elektrárna maximální bezpečnostní normy splnit , jsou
17. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 4. 9. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4728 EU Vídeň - Rakouský kancléř Wolfgang Schüssel chce spor o jihočeskou jadernou elektrárnu Temelín řešit " společně s Evropskou komisí " , přičemž cílem je pomoci " EUROPEIZace " této otázky prosadit v rámci EU jednotné standardy pro atomové energetické zdroje . Schüssel to prohlásil pro deník Kurier . " < EUROPEIZovat(4)> Temelín je jediná cesta , jak dosáhnout ustavení společných unijních norem pro jaderné elektrárny , " řekl . Pokud nemůže elektrárna maximální bezpečnostní normy splnit , jsou hrozby vetem proti přijetí ČR do EU podle Schüssela pochopitelné . Odmítl však , že by požadavky na vetování českého vstupu vycházely jen
18. opus.nazev=Právo, 8. 9. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4944 Rakouský tisk : Havel jednal jako filozof Havel se ve Vídni projevil jako filozof , jeho hostitel Klestil vystupoval jako diplomat a státník , soudily v pátek některé rakouské noviny . " Nehledě na vážnost debaty o Temelínu nechal Havel problesknout své čtveráctví , když řekl , že nejlepším projevem < EUROPEIZace(4)> Temelína bylo co nejrychlejší přijetí Česka do EU , " poznamenal Die Presse s tím , že si host " neodpustil ani odvolávku na mocnost v jaderné energetice - Francii " . Klestil opakoval požadavky na odstavení Temelína , na ústup ČR od jaderné energetiky a na potřebu "
19. opus.nazev=Právo, 8. 9. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4944 vysvětlit pouze neobratností anebo bezmyšlenkovitostí . Připustil zároveň , že blokády hranic v integrující se Evropě jsou zcela nevhodným prostředkem zvládnání problémů . Podobně hrozby zablokování vstupu ČR do unie kvůli Temelínu mohou podle listu situaci opětovně vyhroutit . " Havel se s Klestilem a s kancléřem Schüsslem podporou , < EUROPEIZace(4)> Temelína ' dostali na stejnou úroveň , " napsal Kurier a dodal , že " debata v celé Evropě o využívání jaderné energie je iluze , , bezjaderná střední Evropa ' výmyslem . " Za nerealistickou označuje možnost , že by ostatní státy následovaly Rakousko a Německo a odstoupily od
20. opus.nazev=Lidové noviny, 22. 5. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#5839 - o její budoucí podobě rozhodnou voliči a politici . To je zřejmě podle autorů studie problém - vyplývá to aspoň z jejich optimistického konstatování : " Vzhledem k tomu , že signály unijních institucí jsou v současnosti podle administrativních elit významnější než politické signály , můžeme předpokládat , že < EUROPEIZace(4)> vytlačuje politizaci . " Máme tu tedy úřednickou elitu , která z tenat domácích omezení radostně přechá do Evropy . Jistě nejen kvůli tomu , že evropské fondy jsou hlavním zdrojem stáží , seminářů , služebních cest a dalších zpestření úřednického života . Bruselští eurokrati na ně dělají dojem nejen
21. opus.nazev=Lidové noviny, 22. 5. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#5839 , když nám vládli odjinud . Vždyť koneckonců jediné díky tlaku z Bruselu se snad dostává demonopolizace , zefektivnění soudnictví či řád ve státních zakázkách a dotacích . Nemalá část podnikatelů , intelektuálů , mládeže studující v cizině i jiných inteligentních , na budoucnost orientovaných lidí vítá , že " < EUROPEIZace(4)> vytlačuje politizaci " . Je to dosti smutná vize budování demokratických institucí . Kdo by si před deseti či dvanácti lety připustil , že to , co potřebujeme , je taková menší kolonizace ? A jejími věrozvěsty že budou úředníci ? Úředníci FNM se před volbami nechtějí špinit Fond národního
22. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 19. 4. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#6031 v Praze . Ferrerová - Waldnerová v neděli uznala , že ve vstupních jednání " technicky vzato " chybí kapitola , v jejímž rámci by se dekrety mohly projednat . Dekrety jsou podle ní ale " politickou otázkou " , která byla díky analýzám Evropského parlamentu a Evropské komise " < EUROPEIZována(4)> " . Kromě Evropské komise vypracování právního posudku na dekrety nedávno zadal i zahraniční výbor Evropského parlamentu - na popud konzervativních poslanců z Německa a Rakouska . Většina z nich je přesvědčena , že některé dekrety jsou nadále právně účinné , a proto relevantní pro vstupní jednání Česka s unií
23. opus.nazev=Právo, 27. 3. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#6232 proč se ve výboru už dříve neobrátili o pomoc na poslance země , které byly na konci války ve stejné situaci jako Česko , uvedl , že " problém se v Evropě vnímá už jen jako bilaterální česko-německý , nebo česko-rakouský , který nemá evropský rozměr . Evropané ho nechtějí < EUROPEIZovat(4)> " . " Toto téma je naprosto nezajímavé jak pro Brity , tak pro Francii a Španělsko . Něco málo o tom vědí Belgičané a Holanďané , " dodal . Velvyslanec při EU Libor Sečka zostření protičeského tónu přičítá blízkosti závěrečné fáze vyjednávání , kdy některé politické kruhy v Německu
24. opus.nazev=Lidové noviny, 21. 7. 2003,opus.rokvyd=2003,opus#7329 . K chmurnému obrazu přispívá úporná snaha hlavy státu znemožnit se v EU stejně jako v USA a pozbýt ve světě i posledních zbytků vážnosti . Z prezidentova interview pro Le Figaro neinformovanost přímo stříkala ; remeání o evropském pasu bylo trapně dvojnásobně v zemi , jejíž občané nepokládají < EUROPEIZaci(4)> svých cestovních dokladů za újmu ,

- nýbrž za přidanou hodnotu . A nazvat pravidelně , už od roku 1963 institucionalizované francouzsko-německé konzultace " jednou či dvěma schůzkami vedoucích činitelů " také může jen osobnost , jež o faktech nemá poněti . Zdá se , že odhlášení agenturního servisu bylo poněkud
25. opus.nazev=Lidové noviny, 12. 6. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9140 Francie a Německo jsou hlavními zastánci jednotné evropské zahraniční politiky . Na rozdíl od Německa má Francie významné regionální zájmy a jistý komplex ze ztráty velmocenské pozice . Disponuje ovšem právem veta v RB OSN , což je cenná deviza francouzské diplomacie pro efektivní politiku unie , za jejíž " < EUROPEIZaci(4)> " bude Francie chtít nadstandardní zohlednění svých zájmů v unijní zahraniční politice . Německo , od druhé světové války přikrčené ve stínu americké zahraniční politiky , se poprvé výrazně protiamericky vyhranilo během loňské irácké krize . Bez francouzské podpory by kancléř Schröder tuto silnou (či siláckou) pozici zaujmout
26. opus.nazev=Právo, 28. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9931 Němci právě vyvíjejí nátlak , aby polský ministr kultury zorganizoval ještě před 1 . květnem konferenci zemí Visegrádské skupiny k vyhánění , čímž se to téma ocitne na unijním seznamu nevyřešených záležitostí . V tom případě se však začneme zabývat důkladnou evidencí škod , které způsobilo hitlerovské Německo . Požadavek < EUROPEIZace(4)> námětu nuceného vysídlení , který je v česko-německém vztahu tematizován organizacemi odsunutých po celá 90 . léta , považují za sporný v očekávaném výsledku zejména proto , že česko-německý dialog se tématem transferu sudetských Němců spíše zkomplikoval , než obohatil . Obdobně zhoršil po roce 2000 polsko-německé vztahy požadavek Svazu

e) ideologie kladně (3)

1. opus.nazev=Lidové noviny, 17. 2. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9046 podnikat a pracovat kdekoli v EU . Prosazují zrušení překážek , které tuto možnost komplikují - hraničních kontrol , cel a kvót omezujících obchod , pracovních povolení . Prosazují , aby se celoevropské problémy řešily na evropské úrovni . A vůbec přitom nemusejí být ideologové , elitáři nebo levičáci . < EUROPEIStům(2)> by vůbec nevadilo , kdyby se v EU vládlo standardním demokratickým politickým procesem . Kdyby Evropané volili svůj parlament , který by přijímal evropské zákony . Kdyby tyto zákony navrhovala a uváděla do praxe evropská vláda . Naopak . Většinou by byli všemi deseti pro . Jenomže to zatím není
2. opus.nazev=Respekt, č. 20/1994,opus.rokvyd=1994 pro všechny - ostatní bude záležitostí jednotlivce . Proto se katolická církev na některé nové tendence dívá s velkou nedůvěrou . Důraz na zájmy Změny se projeví i navenek . Nový ministr zahraničí Antonio Martino již dal najevo , že Itálie musí hájit své zájmy důsledněji než doposud . Jeho < EUROPEISmus(2)> mu nebrání v ostré kritice bruselské byrokracie . Je proti návratu liry do Evropského měnového systému a domnívá se , že postupně vytváření jednotné měny , jak to předvídá Maastricht , je iluzí . Od letošního roku je Itálie čistým přispěvatelem Evropské unie (dává do společné pokladny více ,
3. opus.nazev=Respekt, č. 20/1995,opus.rokvyd=1995 Chirac si zase - aby získal voliče Le Pena a de Villierse - těsně před koncem kampaně " vzpomněl " na svůj návrh referenda o další fázi propojování Evropy . Je příznačné , že jako poslední politik vládní koalice poskytl Chirakovi veřejnou podporu Raymond Barre , bývalý premiér a důsledný < EUROPEISta(2)> . Na mítinku v Lyonu si však neodpustil malou jízlivost : vyzval Chiraka , aby - podobně jako de Gaulle - spojil s výsledkem referenda svůj další osud , po lopatě řečeno , aby při neúspěchu odstoupil . Pochyby nerozptýlily ani mlhavé výroky Chiraka k zahraniční politice hned v prvním

EUROPEIS/zace-konotující záporně (46)

a) V. Klaus (ideologie, Temelín) (33)

1. opus.nazev=Lidové noviny, 21. 8. 2001,opus.rokvyd=2001 kolaboranti té moci , která právě je . Jsou to čekatelé kontinentálních funkcí a hodností ? Mechanizátoři politiky ? Naše spojení s Evropskou unií mělo by se vyvinout - tak , jako se kdysi spojily státy Beneluxu . Proto jsem lepší cestu viděl ve Visegrádu . Nedůvěru k naší " < EUROPEIZaci(5)> " měl jsem hned po roce 1990 , ale myslím jsem si tehdy , že je slušné i správné počítat s tím , že jimi jsou chytřejší než já . Všichni ti kapitáloví partneři , investoři , účastníci se mi vůbec nelíbili ! Myslim si teď , že mnoho našich
2. opus.nazev=Lidové noviny, 3. 9. 2002,opus.rokvyd=2002 může navrhnout , aby se na výplatní pásce objevovalo i sociální a zdravotní pojištění , které za svého zaměstnavatele . Každý by pak měl pěkně na očích , jak vysoké je v tuzemsku přerozdělování (je vyšší než skoro v celé západní Evropě .) Druhý příklad plíživé < EUROPEIZace(5)> vláde prošel už skoro bez povšimnutí . Na každoročním sletu českých diplomatů v Praze načrtli ministr zahraničí Svoboda a premiér Špidla některé nové rysy české zahraniční politiky . Republika se vrací do " evropské lajny " ve své blízkovýchodní politice - tedy vyklízí proizraelskou pozici , v níž se na
3. opus.nazev=Hospodářské noviny, 10. 12. 2001,opus.rokvyd=2001 , který oznámil uložení výbušniny v areálu . Policie ale výbušninu nenašla a lidé se mohli zhruba po hodině vrátit do nákupního centra . Jan Holub z pražské policejní správy sdělil , že policie případ vyšetřuje a pátrá po autorovi anonymu pro podezření ze šíření poplašné zprávy . Zastánci " < EUROPEIStického(3)> náboženství " přenesli hru o Evropu na falešně vykolikované hřiště , říká šéf Poslanecké sněmovny a ODS Klaus : Británie nemá sebemenší důvod přijmout euro Mám hrůzu , že se propagátorům evropské ideologie podaří zúžit celé evropské dějiny do jediného hesla : Pro unifikaci - dobře , polemika s ní
4. opus.nazev=Hospodářské noviny, 10. 12. 2001,opus.rokvyd=2001 teď trochu bezstarostně přiznat , že toto není sebemenším důvodem , abych se choval jinak , než se chovám . Já jsem prostě o těchto věcech přesvědčen a toto moje přesvědčení pro mě znamená více než věci jiné včetně volebního výsledku . Ty prohry jsou proto , že se zastáncům < EUROPEIStického(3)> ideologie či náboženství skutečně podařilo vykolikovat falešné hřiště . Podařilo se jim přenést debatu na toto hřiště . A že se jim mistrovským způsobem podařilo to skutečné hřiště , kde o něco jde , dát do ústraní , zatemnit . Byl jsem naprosto šokován , když jsem v pátek slyšel
5. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 28. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 posílit svou pozici v Evropě . Také prezident Václav Klaus se k Evropské unii často vyjadřuje . Neustále připomíná své obavy o budoucnost České republiky a zdůrazňuje , že jemu je státní suverenity nejvyšší hodnotou . Nedávno prohlásil , že zákeřnější než komunismus jsou pokusy omezovat svobodu a demokracii dnešním < EUROPEISmem(3)> , internacionalismem , veřejnými zájmy . V článku " Proč nejsem EUROPEIStou " (LN 14 . 2 . 2004) sdělil , že demokracii ohrožuje mezinárodní právo a požadavek dodržování lidských práv obzvláště . Sám evropský koncept základních lidských práv je hrozbou suverenity a státnosti . Unikátní myšlení Myšlení

6. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 28. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 Evropské unii často vyjadřuje . Neustále připomíná své obavy o budoucnost České republiky a zdůrazňuje , že jemu je státní suverenita nejvyšší hodnotou . Nedávno prohlásil , že zákeřnější než komunismus jsou pokusy omezovat svobodu a demokracii dnešním EUROPEISmem , internacionalismem , veřejnými zájmy . V článku " Proč nejsem < EUROPEIS(3)> " (LN 14 . 2 . 2004) sdělil , že demokracii ohrožuje mezinárodní právo a požadavek dodržování lidských práv obzvláště . Sám evropský koncept základních lidských práv je hrozbou suverenitě a státnosti . Unikátní myšlení Myšlení prezidenta je unikátní , protože ignoruje dějinnou pravdu a historickou zkušenost .
7. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 4. 6. 2004,opus.rokvyd=2004 jejich nadšení a víze , obává se plíživého socialismu a evropského super státu a šíří mezi lid skepti , jako by to byla cholera či co . Martin Komárek v článku " Pan Klaus se zbytečně bojí " (MFD 22 . 5 .) napsal , že by demokratický deficit < EUROPEISmu(3)> a internacionalismu (!) zmizel , kdyby se Evropa stala super státem . Onen deficit , jak píše , " vyplývá totiž jen z toho , že Evropa nemá plnohodnotný parlament a vládu , které by lidé vybírali stejně jako v národních státech . V super státě by tuto možnost samozřejmě
8. opus.nazev=Hospodářské noviny, 19. 10. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#3030 kvůli této elektrárně zůstat před branami EU . Rád bych proto poukázal jak na vámi citované prohlášení komisaře Verheugena , tak i na skutečnost , že postoj k jednotlivým negociačním kapitolám , v daném případě o ekologii , musí vyjadřovat společný postoj patnáctky . Když se otázka Temelína přestane uměle < EUROPEIZovat(4)> , do spějí zřejmě ostatní členské státy EU k témuž závěru jako Evropská komise , a sice , že nepředstavuje zvláštní nebezpečí . Zdálo se , že mezi vámi a komisařem trochu zajiskřilo , když jste došli ke srovnávání německých , amerických a dosud neexistujících evropských standardů . Zcela jednoznačně odmítám
9. opus.nazev=Lidové noviny, 2. 9. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#3251 bylo jasné , že budou dříve nebo později zrušeny a že Rakousko zbytečně vyprovokujeme . Ukazuje se , že ne vždy je politika EU v souladu s našimi národními zájmy . Nicméně Rakousko se dnes chová k ČR přesně tím způsobem , na který si samo stěžovalo . Snaha o < EUROPEIZaci(4)> bilaterálních problémů či mítních záležitostí zemí je nebezpečným trendem integračního vývoje . Netýká se to pouze Temelína - vzpomeňme na úpomou snahu sudetských lobby dosáhnout zrušení Benešových dekretů za použití evropských argumentů . Kancléř Schüssel už si nepamatuje , že to byl jeho kolega z Evropské demokratické unie (EDU
10. opus.nazev=Lidové noviny, 2. 11. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#3293 do navýsost bilaterální otázky , jakou JETE bezpochyby je (neobvykle ostrý průběh sporu má na svědomí nejen samotná jaderná energie , ale i všechny další problémy , jak se v česko-rakouských vztazích nakupily za poslední dobu) , je samo o sobě zbytečné a hloupé . Jenže zdánlivá " < EUROPEIZace(4)> " Temelína je už staršího data a po Židlochovicích se asi o nic reálnější nestane . Evropská unie nemá chuť nechat se zatáhnout do sporu středoevropských trpaslíků - dobře to bylo vidět v uplynulých měsících , když nejprve Vídeň a po ní i Praha zkoušely na toho druhého v Bruselu
11. opus.nazev=Lidové noviny, 2. 11. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#3293 Vídeň a po ní i Praha zkoušely na toho druhého v Bruselu žalovat . EU zatím žádné bezpečnostní standardy pro jadernou energetiku nevypracovala (až temelínský spor jí k tomu nakonec přinutí) a oběma stranám dala jasné najevo , že si to mají vyřídit mezi sebou . Proto " < EUROPEIZace(4)> " Temelína nehrozí a Verheugen patrně nebude mít jiný úkol než vyrobít mlhu pro Schüsselův ústup . Nebude to mít jednoduché (Klaus má pravdu , když si stěžuje na chybějící o dva rakouských politiků tváří v tvář voličům) - vášně na Dunaji jsou příliš vzdemuté , blokády českých hraničních
12. opus.nazev=Právo, 17. 10. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#3708 a vypuklo pokračování vnitřní politiky jinými prostředky . Ze situace přitom plyne , že oba postupy jsou legitimní . Šéf diplomacie Kavan kvůli tomu v pátek ladil noty s Klausem - a asi marně , neboť dostal kudlu do zad . Klausova výhodná pozice , v níž moudře varuje před < EUROPEIZaci(4)> dvoustranného sporu , znamená i zdvižený prst před případné nekompetentní či unáhlenými zásahy tety Unie . Na to slyší nejen Jörg Haider , ale i část českých voličů , právě masírovaných v kampani , kde shodou okolností Kavan obhájí svůj senátorský post . Klaus jako třetí ústavní činitel země mu
13. opus.nazev=Právo, 17. 10. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#3708 Rakušané zpolitizovali technický problém , a proto víc té politické práce , více snížení napětí a oddémonizování je nepochybně na rakouské straně . Všichni rakouští představitelé zároveň vědí , že jsou i jiné věci než Temelín a že nelze sousedské vztahy zužovat na něj . Vyslovil se i proti < EUROPEIZaci(4)> problému , v čemž ho podpořil i prezident Klestil : " Je to bilaterální problém a já si nepřeji , aby nějací tři moudří z nebe vyřešili problém za nás . Ten musíme vyřešit sami , " řekl Klaus . Podle ČTK uvedl , že není " stoprocentně spokojen s
14. opus.nazev=Právo, 17. 10. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#3708 bilaterální problém a já si nepřeji , aby nějací tři moudří z nebe vyřešili problém za nás . Ten musíme vyřešit sami , " řekl Klaus . Podle ČTK uvedl , že není " stoprocentně spokojen s iniciativou české vlády (. . .) , aby se tato otázka < EUROPEIZovala(4)> . Je to bilaterální otázka mezi našimi zeměmi . " Na otázku Práva , zda lze dosáhnout kompromisu , aniž by se ta či ona strana musela obávat ztráty tváře , odpověděl , že " to v politice nelze . Vždycky bude jedna strana tvrdit , že vyhrála . Ale
15. opus.nazev=Hospodářské noviny, 6. 12. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4388 se konala k 10 . výročí Maastrichtské smlouvy . Klaus důrazně protestoval proti zamýšlenému zvýšení počtu sfér , kde by se uvnitř unie rozhodovalo na základě kvalifikované většiny . Zdůvodňuje to přesvědčením , že nelze vydávat takováto většinová rozhodnutí v rámci EU za jakýsi projev vyšší míry demokratické legitimacy . < EUROPEIZaci(5)> spolupráce na úseku vnitra a justice pak označil dokonce za " zneužívání tragických událostí z 11 . září , jež se udály v USA " . Klaus proto požadoval , aby účastníci jednání v Bruselu vyřadili z návrhu závěrečného usnesení pasáž hovořící o nezbytnosti koordinovat evropskou politiku v oblasti vnitřní
16. opus.nazev=Lidové noviny, 8. 12. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4574 ať již prostřednictvím kvaziústavních dokumentů , nebo jiným způsobem , konečný cíl evropského integračního procesu . Máme před sebou návrh společného prohlášení . Chtl bych předně dva návrhy pro dodatky . Skutečné kořeny terorismu Zdá se mi , že je čas přestat zneužívat tragické události 11 . září pro plíživou < EUROPEIZaci(5)> politiky vnitřní bezpečnosti a obranné a bezpečnostní politiky , protože se mi zdá , že je zapotřebí hledat skutečné příčiny a skutečné kořeny terorismu a násilí v nynějším světě . A jsem naprosto přesvědčen , že skutečné kořeny jsou v antiliberálních , antidemokratických , antitržních , antikapitalistických , antiamerických pozicích
17. opus.nazev=Právo, 30. 10. 2003,opus.rokvyd=2003,opus#7891 ve funkci prezidenta Václav Klaus je rozhodným zastáncem nedotknuté suverenity . Před Evropským parlamentem doporučoval " zastavení " a " zvrácení " tendence posledního desetiletí od " mezivládního k nadnárodnímu " , a to ve jménu suverenity národních parlamentů . Se stejným zápallem se postavil proti kvalifikovanému většinovému hlasování , < EUROPEIZaci(5)> bezpečnostní politiky a obrany a nezapomněl ani na euro - svrchovaný nástroj " plíživého federalismu " . Havel a Klaus jsou představiteli jasného protikladu mezi formulovaným federalistickým a " národní zájmy " hájícím postojem . Stínový ministr zahraničí ODS dokonce srovnává orientaci Špidlový vlády na EU s protektorátní kolaborací .

18. opus.nazev=Britské listy, 1. 6. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8380 Evropské . Také prezident Václav Klaus se k Evropské unii často vyjadřuje . Neustále připomíná své obavy o budoucnost České republiky a opakovaně zdůrazňuje , že jemu je státní suverenity za všech okolností nejvyšší hodnotou . Nedávno prohlásil , že zákeřnější než komunismus jsou pokusy omezovat svobodu a demokracii dnešním < EUROPEISM(3)> , internacionalismem , veřejnými zájmy (na shromáždění Konfederace politických vězňů , 20 . 5 . 2004) . V článku " Proč nejsem EUROPEISTOU " (LN , 14 . 2 . 2004) sdělil , že demokracii ohrožuje mezinárodní právo a požadavek dodržování lidských práv obzvláště . Samotný
19. opus.nazev=Britské listy, 1. 6. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8380 že jemu je státní suverenity za všech okolností nejvyšší hodnotou . Nedávno prohlásil , že zákeřnější než komunismus jsou pokusy omezovat svobodu a demokracii dnešním EUROPEISM(3)em , internacionalismem , veřejnými zájmy (na shromáždění Konfederace politických vězňů , 20 . 5 . 2004) . V článku " Proč nejsem < EUROPEISTOU(3)> " (LN , 14 . 2 . 2004) sdělil , že demokracii ohrožuje mezinárodní právo a požadavek dodržování lidských práv obzvláště . Samotný evropský koncept základních lidských práv je hrozbou suverenity a státnosti . Mýšlení prezidenta České republiky je unikátní , protože ignoruje dějinnou pravdu a historickou zkušenost
20. opus.nazev=Britské listy, 22. 11. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8503 mnoha případech nesouhlasné reakce . Podle mínění českého prezidenta euroústava ústavně i politicky vytváří nový " evropský stát " , jako nadřazenou entitu , " jež nás povede k opuštění našich národních demokracií , suverenity a politické nezávislosti " . Podle Václava Klause ústava EU není kompromisem , ale výhrou < EUROPEISTŮ(3)> a porážkou Evropy . Současně dodal : " Jsme si vědomi výhod evropské integrace a klady své přítomnosti na volném evropském trhu považujeme za důležitější , než potenciální finanční příspěvky evropských institucí " . Český prezident se tak přihlásil do společenství státníků , kteří považují EU spíše za zónu volného
21. opus.nazev=Hospodářské noviny, 22. 11. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8942 po přečtení ústavy neřekl : tady mám výhrady , tohle se mi nelíbí . Ale dějiny EU jsou dějinami kompromisu , " připomněl třeba šéf společnosti Boeing Germany Horst Teltchik . Václav Klaus se však přesvědčit nenechal . " Dnešní evropská ústava není žádný kompromis . Je to absolutní vítězství < EUROPEISTŮ(3)> , výsledek chabé obrany rozumných evropských demokratů a porážka pro Evropu , " reagoval v diskusi na výhrady svých oponentů . Ideální EU ? S Marokem Klaus nesusouhlasil ani s odmítáním rozšíření unie o převážně muslimské Turecko . Kdyby bylo po jeho , přijal by do EU i severoafrické Maroko
22. opus.nazev=Hospodářské noviny, 22. 11. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8942 s Margaret Thatcherovou . A to z jednoho důvodu : jsou to jasné pozice . A to je dobré , i když jsou kritické , " pochválil Klause Teltchik . Co se v Berlíně řeklo o Ústavě EU " Dnešní evropská ústava není žádný kompromis . Je to absolutní vítězství < EUROPEISTŮ(3)> , výsledek chabé obrany rozumných evropských demokratů a porážka pro Evropu . " (Václav Klaus , prezident ČR) " Národní stát zůstane zachován . Ústava EU na tom nic nezmění . " (Friedbert Pflüger , německý konzervativní politik) " Myslím , že neexistuje nikdo , kdo
23. opus.nazev=Lidové noviny, 27. 2. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9055 své role v politice . Odmítá , že by svými názory či postoji kopíroval veřejné mínění , jak mu někdy komentátoři vyčítají . " Fakt nevím , co jsem za poslední měsíce udělal populistického , " říká s téměř ranějším výrazem v tváři . " Vezměte třeba můj článek o < EUROPEISM(3)> , který vyšel v Lidových novinách . Anebo atak na Vatikánskou smlouvu . Ten přece způsobil velké kontroverze . Anebo náš zápas v tenise se Španělskem . Celý národ je chtěl porazit , a já se obul do šéfa tenisové svazu za to , že svádí vinu na rozhodčí .
24. opus.nazev=Lidové noviny, 22. 11. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9269 . Německý poslanec za CDU Friedbert Pflüger nepochybuje , že rozšiřování EU komplikuje hlubší integraci , ale právě tato oblast je podle něj věci politické vůle a apeloval na Klausovu ochotu ke kompromisu . Český prezident na to řekl , že ústavu EU nepovažuje za kompromis , ale za výhru < EUROPEISTŮ(3)> a porážku Evropy . Česko si podle Klause uvědomuje výhody členství v EU , nezná k němu alternativu a bere jej vážně . " Jsme si vědomi výhod evropské integrace a klady přítomnosti na volném evropském trhu považujeme za důležitější než potenciální finanční příspěvky evropských institucí , " řekl Klaus
25. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 22. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9660 v narůstání demokratického deficitu dnešním EUROPEISM(3)em a internacionalismem . " Podle Klause je nebezpečí " zákeřnější než komunismus " . Může se stát , že vznikne evropský superstát a s ním zaniknou svoboda a demokracie národních celků . Proč tak dlouhá citace ? Nabízí se totiž Klausovo srovnávání komunismu a < EUROPEISM(3)> přejít jako nejapnost . Podobně nešťastně jeho mluvčí Hájek přirovnával unijní vlajku k sovětským , které jsme museli povinně vyvěšovat . Obavy ze zániku svobody a demokracie nebo aspoň jejich oslabení má však prezident , jemuž věří tři čtvrtiny obyvatel . Svůj strach navíc vyjádřil s největší vážností . Nad
26. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 22. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9660 složitosti moderní demokracie , která musí vyvážit příliš mnoho zájmů . Srovnávat byrokracii svobodných zemí s komunismem , byť nepřímo a vzdáleně , je možné jen v absolutní satirické nadsázce . A je zvláštní , když prezident mluví jako nadsazený satirik . A jak je to s demokratickým deficitem " < EUROPEISM(3)> a internacionalismem " ? Tvzení , že ohrožuje svobodu občanů , není ničím podloženo . Evropská unie nepochybně rozšířila svobody svých občanů . Mají možnost cestovat , pracovat , volit jinde než doma . Soud pro lidská práva je chrání jako občany , evropské normy jako spotřebitele . Avšak závazky
27. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 18. 12. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9771 prostřednictvím pohádek , učebnic , projevů atd . Dochází , tvrdí , k násilné homogenizaci prostřednictvím harmonizace a standardizace pravidel lidského chování . Je prý potlačována konkurence . Dochází k byrokratizaci a centralizaci . Trh je prý omezen viditelnou rukou všemocných regulátorů . Toto vše prezident Klaus nazývá ideologií " < EUROPEISM(3)> " . Ve skutečnosti většina Klausem zmíněných deficitů má máloco do činění s projektem politické integrace Evropy , nýbrž se skutečností , že EU je jednotným trhem , se svobodným pohybem osob , zboží , kapitálu a služeb . Harmonizace pravidel je v rámci tohoto společného tržního prostoru nezbytná ,
28. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 18. 12. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9771 avšak domyslel český prezident důsledky takového vývoje ? Jinými slovy , pokud Václav Klaus chce , aby se o Evropě vedla poctivá diskuse a aby on sám byl brán vážně , musel by vysvětlit , jak by politicky a ekonomicky jeho Evropa - Evropa bez toho , co nazývá " < EUROPEISM(3)> " - fungovala . Obecné fráze o neregulovaných trzích , štihlých (suverénních) státech a odbourání intelektuálního snobismu i politické korektnosti nestačí . EU se od minulých projektů evropské historie liší především v tom , že není utopií . Je to konkrétní politická reakce na krvavé evropské dějiny .
29. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 18. 12. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9771 utopií . Je to konkrétní politická reakce na krvavé evropské dějiny . Je to výsledek nesčetných kompromisů - projekt , který se posunuje dva kroky dopředu a jeden krok zpět . Je to jistě projekt nedokonalejší , ale nestojí za ním žádná utopická ideologie . Klaus si v podobě " < EUROPEISM(3)> " takovou ideologii vymyslel a chce proti ní bojovat . A právě v tom se on sám podobá nebezpečným " intelektuálním snobům " , kteří v podobě svých utopií zavlekli v minulosti Evropu do katastrof . Autor je politolog V DEN VSTUPU DO UNIE Prezident Václav Klaus 1 . května

30. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 18. 12. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9771 obchází strašidlo ? Snad bychom si mohli vzpomenout na Jiřího z Poděbrad Vzpomněl jsem si na slova Marxova a Engelsova Komunistického manifestu , když jsem v Kavárně četl článek Václava Klause o problémech Evropy a evropské ústavy . Evropou už zase obchází strašidlo ; teď - podle prezidenta - strašidlo < EUROPEISmu(3)> . Přiznávám Václavu Klausovi , že v úvodu článku správně vyjmenoval některé " zřetelně nepopiratelné a bezpochyby nepříznivé trendy a tendence " , které Evropu ohrožují . Klaus ovšem soudí , že evropská ústava nejenže tyto problémy neřeší , nýbrž je naopak rozmožňuje . Tak píše : " Troufám si
31. opus.nazev=Právo, 24. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9928 - tedy k mlčící většině , která údajně přispěla k pádu komunismu mnohem více než třeba disidentů . Političtí vězni ovšem neseděli v kriminálech proto , že byli ne - komunisté . Nyní se dozvídají , že komunismus je víceméně zapomenutá minulost a že by se měli bát především plíživého < EUROPEISmu(3)> . Kdo na Žofíně dokázal sledovat tok prezidentových myšlenek a porovnávat s realitou , se nejspíše musel v duchu ptát , jestli se pan prezident přece jenom nenechal svými chmurnými vizemi trochu unést . Pokud by totiž nebezpečí " EUROPEISmu " bylo srovnatelné s nebezpečím minulých totalitních režimů , pak
32. opus.nazev=Právo, 24. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9928 zapomenutá minulost a že by se měli bát především plíživého EUROPEISmu . Kdo na Žofíně dokázal sledovat tok prezidentových myšlenek a porovnávat s realitou , se nejspíše musel v duchu ptát , jestli se pan prezident přece jenom nenechal svými chmurnými vizemi trochu unést . Pokud by totiž nebezpečí " < EUROPEISmu(3)> " bylo srovnatelné s nebezpečím minulých totalitních režimů , pak by nám Václav Klaus měl ukázat nějaké novodobé evropské galaxie . Měl by nám také doložit , jak konkrétně je ve vznikajícím evropském " superstátu " svoboda jednotlivce ohrožena , nebo už dokonce omezena . Má - li například na
33. opus.nazev=Právo, 13. 9. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9985 nelze připustit . Suverénní národní vláda , která vzešla z demokratických voleb , je povinna pečovat o svěřený politický mandát . Pokud je právo země , kterou spravuje , porušeno , je povinna jednat . Kontrolovat a hodnotit ji mohou pouze její občané . Přezkumné hodnocení nadšených , ale anonymních < EUROPEISTů(3)> je nadbytečné . Jiným důvodem k zamýšlení je příčina sporu . Přísný zákaz umělého přerušování těhotenství či naopak liberální přístup jsou tématem hluboce dělícím veřejné mínění i názory politiků . Ať už ano nebo ne , onen portugalský problém ukazuje cosi zásadnějšího v této debatě . Čím fundamentálnější jsou postoje
- b) ideologie záporně, ne V. Klaus (3)**
1. opus.nazev=Hospodářské noviny, 30. 12. 2004,opus.rokvyd=2004 politických snů je mnoho , jen namátkou připomenu francouzskou a ruskou revoluci . Znakem první se stala gilovina , druhé hladomory . Je však možné s lidmi omámenými " snem " racionálně diskutovat ? Těžko , to , co vyznávají , je věci " víry " , nikoliv argumentů . < EUROPEISmus(2)> jako víra v možnost technokratického dosažení trvalého míru v Evropě jim brání vidět něco jiného , než sami chtějí . A my , co " nevěříme " , jsme pro ně kazisvěty , které sice nemusí véstni či popravovat , ale stačí , když jim nepřidělí dotace . EUROPEISmus se
2. opus.nazev=Hospodářské noviny, 30. 12. 2004,opus.rokvyd=2004 . EUROPEISmus jako víra v možnost technokratického dosažení trvalého míru v Evropě jim brání vidět něco jiného , než sami chtějí . A my , co " nevěříme " , jsme pro ně kazisvěty , které sice nemusí véstni či popravovat , ale stačí , když jim nepřidělí dotace . < EUROPEISmus(2)> se totiž vyznačuje stejným prvkem jako každá jiná gnostická ideologie : jeho vyznavači jsou držitelé pravdy a podle toho se chovají ke všemu okolí . Autor je politologem Největší událost mediální scény Daniel Anýž Bilancování patří k Silvestru třeba jako imunita k poslancům . Všichni tvrdí , že si na
3. opus.nazev=Deník Bohemia, 20. 5. 2006,opus.rokvyd=2006,opus#10509 " 22 . Národní strana Jan Kopal , 28 let šťastně svobodný , bezdětný student , nezávislý žurnalista a bojovník proti bolševikům v řadách justice a policie , Maršovice u Jablonce 1 . nestraník a nezávislý český nacionalista 2 . historie , literatura , sport , boj proti bolševikům , < EUROPEISTům(2)> a pseudohumanistům 3 . Pakáž zůstane pakáží , i kdyby Nobelovu cenu nosila ! Bratr Žižka ne nadarmo věděl , k čemu je a nač se palcátů užívá ! 4 . ruský , německý , latinsky 5 . Prochází se Havel s paní Dášou po Brně a jak mu ze
- c) ztráta identity (10)**
1. opus.nazev=Lidové noviny, č. 158/1999,opus.rokvyd=1999 válkou . Válka sice přinesla nové problémy , ale v podstatě to byl jen jakýsi arbitrární řez . Začátek republiky byl stále ještě ve znamení nacionalistického sentimentu . V okamžiku , kdy bylo cíle - tedy nezávislosti - dosaženo , se však objevily nové společenské horizonty , modernizace , jakási < EUROPEIZace(2)> , ale také amerikanizace . Nacionalismus a striktní ideologizace společnosti myslím dosti rychle vyprchaly . Souvisí to i s tím , že česká společnost je vlastně maloburžoazní společnost , která se točí kolem takových typických biedermierovských hodnot . LN : Které hodnoty máte na mysli ? Hravost , umírněnost ,
2. opus.nazev=Lidové noviny - kultura, č. 55/1998,opus.rokvyd=1998,opus#489 zcela odlišný názor . Proti takovému využití unikátního kostela se od počátku stavěli zástupci Karlovy univerzity , Akademie věd ČR , Akademie výtvarných umění , Státní ústav památkové péče a Pražské jaro , i někteří nezávislí aktivisté . " Výjimečná přitažlivost Prahy tkví v její autentičnosti a nikoli v ' < EUROPEIZaci(7)> ' ve špatném slova smyslu . ' Magickou Prahou ' byl okouzlen nespočet cizinců - zde jde o McDonaldizaci Prahy , které se návštěvníci právem posmívají , " vyjádřil se nedávno v Mf Dnes profesor pražské Akademie výtvarných umění Ivo Kořán . Projekt úpravy kostela považuje za " záležitost povýtce
3. opus.nazev=Britské listy, 7. 3. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#5337 a její metamorfózou nebyla jen krize " Televizních událostí " na přelomu let 2000 - 2001 . I dnes není česká společnost schopna reflektovat instrumenty nové formy moci , a to nejen ideologii lidských práv , ale především moc nových médií , nových technologií , volného trhu , globalizace nebo < EUROPEIZace(7)> . Tato krize je podobně latentní jako krize Charty 77 . I tato krize má picardovskou tvář člověka , který normalizuje svou rozpolcenost , tentokrát v demokratické společnosti . Takže jediná obrana před normalizací , stejně jako před nebezpečím společenské schizofrenie je najít sílu vidět hrozící společenskou i osobní rozpolcenost
4. opus.nazev=Britské listy, 14. 4. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#5364 už snad kulturnější . Snad . O to účinněji je potírán " cizí " etnický prvek v germánském moři . . . Peněží , moci , byrokracií . Vrátil jsem se nedávno ze zasedání Matice srbské v Budyšině , neboť jsem chtěl vidět poslední živé vlastence v době globalizace a < EUROPEIZace(7)> . Našel jsem je jen několik desítek kilometrů za hranicemi , v Lužici . Srbský národ prožívá dnes u našich saských sousedů totéž , co naši pradědové v předminulém i minulém století . Stejně poněmčování , stejně upírání práv na vlastní jazyk , vzdělanost , kulturu i svébytnost , stejně
5. opus.nazev=Hospodářské noviny, 19. 2. 2003,opus.rokvyd=2003,opus#7048 na objednávce pořadové číslo své členské karty , získají dvacetiprocentní slevu . Veřejná správa - historie i současnost Titul je příspěvkem k tzv. sociologii demokracie , u nás dosud nezpracovávané . Objasňuje širší kulturně historický kontext překonávání nedostatků správy , zvláště aktuální v českých podmínkách . Poukazuje na dřívější kořeny < EUROPEIZace(7)> , globalizace a dalších

nyň diskutovaných procesů . Kniha pokrývá následující témata : moc a organizace sociálních vztahů , technický vývoj a sociální regulace , sociální historie správy , sociální dynamika byrokratizace , sebepropagace správních institucí . Bude sloužit řídícím pracovníkům ve správních , politických i hospodářských institucích , včetně

6. opus.nazev=Lidové noviny, 13. 9. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9216 českou zemi a ostatně i pro celý národ Praha . Na Moravě přežívají a dominují lokální rozdíly a zájmy dodnes . Potřebná politická síla pro prosazení jednoty země a její zemské samosprávy se prostě nenalezla . Je možné , že tyto nostalgické stesky českého Moravana jsou v době globalizace , < EUROPEIZace(7)> a zpochybňování národních identit zastaralé historické haraburdí . Nicméně v dějinách je vždy všechno otevřeno a nic nekončí . Ani historie Moravy . Globalizací a EUROPEIZací dostává dokonce nové podněty . polovina 6 . století/Morava je osídlena slovanským obyvatelstvem 822/V písemných pramenech se poprvé objevují Moravané (jako velkokmen)
7. opus.nazev=Lidové noviny, 13. 9. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9216 jednoty země a její zemské samosprávy se prostě nenalezla . Je možné , že tyto nostalgické stesky českého Moravana jsou v době globalizace , EUROPEIZace a zpochybňování národních identit zastaralé historické haraburdí . Nicméně v dějinách je vždy všechno otevřeno a nic nekončí . Ani historie Moravy . Globalizací a < EUROPEIZací(7)> dostává dokonce nové podněty . polovina 6 . století/Morava je osídlena slovanským obyvatelstvem 822/V písemných pramenech se poprvé objevují Moravané (jako velkokmen) 9 . století/Mojmírovská knížata vybudovala Velkomoravskou říši , soudobou středoevropskou velmoc 863/počátek slovanského církevního jazyka a písemnictví zásluhou Konstantina a Metoděje 871 - 894/vrchol moci Moravského
8. opus.nazev=Deníky Moravia, 20. 5. 2005,opus.rokvyd=2005,opus#10333 a posilují své pravomoci . " Vymizením jména Morava by v dějinách českého státu a národa i v dějinách Evropy vznikla černá díra , " varoval již dříve moravský historik Josef Válka . " V dějinách je vždy všechno otevřeno a nic nekončí . Ani historie Moravy . Globalizací a < EUROPEIZací(7)> dostává dokonce nové podněty , " dává naději Válka . " Moravská otázka se vrací skoro vždy s dvacetiletou periodicitou , brzy tedy snad znovu přijde její čas , " doufá prezident Moravského národního kongresu Pavel Dohal . " Velmi bych stál o to , aby v rámci Evropské unie
9. opus.nazev=Hospodářské noviny, 10. 6. 1999,opus.rokvyd=1999,opus#1569 národní stát , doposud neznámý . Evropská identita Umělá , politicky motivovaná demontáž národních států může být významným destabilizujícím prvkem . Tato akce může vyvolat vlnu nacionalismu přesně toho xenofobního typu , před kterým nás varují naši eurorealisté . Představa , že národní státy budou demontovány směrem nahoru - cestou < EUROPEIZace(9)> a směrem dolů - cestou regionalizace , je také chybná . K takové EUROPEIZaci zde chybí základní podmínka - vědomí evropské identity . Ta může vzniknout - pokud je to vůbec reálné - pouze pomalým , přirozeným vývojem . Neúspěšná snaha tuto identitu institucionalizovat seshora se projevuje v problematickém stavu
10. opus.nazev=Hospodářské noviny, 10. 6. 1999,opus.rokvyd=1999,opus#1569 států může být významným destabilizujícím prvkem . Tato akce může vyvolat vlnu nacionalismu přesně toho xenofobního typu , před kterým nás varují naši eurorealisté . Představa , že národní státy budou demontovány směrem nahoru - cestou EUROPEIZace a směrem dolů - cestou regionalizace , je také chybná . K takové < EUROPEIZaci> zde chybí základní podmínka - vědomí evropské identity . Ta může vzniknout - pokud je to vůbec reálné - pouze pomalým , přirozeným vývojem . Neúspěšná snaha tuto identitu institucionalizovat seshora se projevuje v problematickém stavu evropských institucí a v jejich demokratickém deficitu , především pokud jde o Evropský parlament

EUROPEIS/zace – ambivalentní konotace (20)

a) poevropštění-civilizace (16)

1. opus.nazev=Lidové noviny, č. 47/1996,opus.rokvyd=1996 Strana prý zařazuje ženy na své kandidátky s tím , že jejich účast je v politickém životě zcela nezbytná . čtkProamerický Zeman . Proti jakémukoliv oslabování přítomnosti USA v Severoatlantické alianci se včera vyslovil předseda ČSSD Miloš Zeman . Vyjádřil se tak podle svých slov v souvislosti s tzv . < EUROPEIZací(2)> aliance a zvláštními vztahy mezi Německem a Ruskem . čtkTrest pro poslance . Trestu neunikne poslanecký klub SDLSNS za pozvání právního zástupce majitele Poľdi Ocel Milana Hulíka a syna Vladimíra Stehlika Marka na čtvrteční tiskovou konferenci klubu , k němuž došlo bez konzultací s vedením strany . Uvedla to mluvčí
2. opus.nazev=Hospodářské noviny, 4. 4. 1997,opus.rokvyd=1997 instituce , měla by ji podporovat jednotná měna a měla by být solidárnější a humánnější " . Stoupenec volného trhu Václav Klaus by se podle listu bez této politické integrace klidně obešel . Pokud jde o NATO , Libération uvedl , že prezident Havel věnuje jen okrajovou pozornost Chirakovu projektu < EUROPEIZace(2)> NATO , protože stejně jako většina Čechů v NATO hledá v alianci americké záruky . Němky jsou prý velmi věrné HAMBURK (ČTK) - Navzdory vši emancipovanosti jsou německé ženy velmi stálé a své partnery stíhají jen zřídka . Vyplývá to z reprezentativního průzkumu provedeného ženským časopisem Marie Claire
3. opus.nazev=Hospodářské noviny, 4. 7. 1997,opus.rokvyd=1997 Evropě Američany , držet na uzdu Němce a zadržovat Rusy . " Na otázku , zda je v roce 1997 tuto formulaci třeba změnit , v listu Le Figaro známý americký politolog Zbigniew Brzezinski koncem května uvedl : " Dalo by se říci : připoutat Američany , usadit Němce a < EUROPEIZovat(2)> Rusy " . A počátkem tohoto týdne se pak tentýž Zbigniew Brzezinski spolu s dalším bývalým americkým prezidentským poradcem pro otázky národní bezpečnosti Anthonyem Lakem v listu The New York Times vyjádřili ještě šífeji , když uvedli , že samo " rozšíření NATO je tvůrčí odpovědí na tři strategické úkoly
4. opus.nazev=Lidové noviny, č. 80/1997,opus.rokvyd=1997 nicméně shodně konstatují , že francouzské vize Evropské unie a Severoatlantické aliance nejsou v Praze sdílány . Podle Le Mondu je Česko " vůči Evropě , nebo minimálně vůči její představě , která je hájena v Paříži , skeptickým partnerem " . Podle Libération zase Havel " věnuje chirakovskému projektu < EUROPEIZace(2)> NATO jen roztržitou pozornost " , protože za hlavní považuje americké garance . Ten , kdo ve Francii považuje mezinárodní politiku za velkolepou hru emocí , musel být z Chirakovy návštěvy v Čechách zklamán . Žádné médium nepřineslo z Prahy obraz ani z poloviny tak silný jako nedávno z Bukurešti
5. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 29. 1. 1997,opus.rokvyd=1997 tím , že tyto dohody jsou v souladu s kompetencemi členských států NATO . " Nemáme žádné zásadní obavy , " řekl mluvčí ministerstva zahraničí USA Nicholas Burns a dodal , že USA podporují návrhy Francie a Německa . Podle rakouského listu Die Presse se Paříž tímto krokem pokouší " < EUROPEIZovat(2)> " NATO a postavit vedle amerického jaderného deštníku i ten svůj , který dosud kryl jen území Francie . Zároveň je to krok ke společné obranné politice Evropské unie . O francouzsko-německé iniciativě minulý týden poprvé informoval francouzský list Le Monde a dokument , který bude zítra zveřejněn , se

6. opus.nazev=Respekt, č. 36/1994,opus.rokvyd=1994 k důkladné analýze . Vstoupili jsme do nové epochy a v Evropě se změnila strategická rovnováha . Americká přítomnost v Evropě a NATO aspirují na roli univerzálního nástroje evropské bezpečnosti . V této situaci není lhostejné , zda po nástupu nové generace politických elit se bude Berlín přiklánět k " < EUROPEIZaci(3)> Německa " , nebo ke " germanizaci Evropy " . Bylo by nesporně ideální , když by se vztahy mezi Ruskem a Německem co nejvíce podobaly novým vztahům mezi Německem a Francií . Jak si koupit stíhačku Již nyní je zřejmé , že Západní skupina vojsk , jež opustila Německo ,
7. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 3. 10. 1997,opus.rokvyd=1997 vzdát se velitelské funkce , již tradičně drží americký důstojník . " Spojenci mi sdělili , že chtějí , aby se Francie stala plným členem , " shrnul v Maastrichtu výsledek dvouletých diskusí ministr obrany Alain Richard . " Řekl jsem jim , že když máme rozdílné názory na pokrok < EUROPEIZace(4)> velitelských struktur , nejsme v situaci , kdy bychom mohli měnit třicetiletou politiku , " dodal . Rozhodnutí Francie bylo reakcí na postoj ostatních zemí aliance , které chtějí letitý spor řešit do prosince . " Ministři dali významný signál . Poznamenali , že v sázce je věrohodnost aliance ,
8. opus.nazev=Reflex, č. 28/1999,opus.rokvyd=1999 idealistické uskutečňování myšlenky evropské jednoty , ale i mocenský zájem Francie (a později dalších evropských zemí) mít pod kontrolou postupně rostoucí hospodářský potenciál Německa . Na druhou stranu nelze nevidět , že politické elity bývalého západního Německa se nakonec s myšlenkou integrace Evropy natolik ztotožnily , že se < EUROPEISmus(2)> stal bezmála jejich povoleným nacionalismem a politici od Adenauera až po Kohla stáli v čele evropského sjednocování . Jejich vedlejší motivace vyjádřil kdysi dost drsně jistý diplomat , když řekl , že úlohou Německa v rámci Evropského společenství bylo očistit jeho duše od genocidy a znovu se připojit k lidské
9. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 1. 2. 2003,opus.rokvyd=2003,opus#7454 politiky podle plánů Francie a Německa , vyvstala by naléhavá otázka : jakým hlasem bude evropská zahraniční politika mluvit ? Hlasem všech evropských států , nebo jen některých ? Při současné názorové konstelaci by výše zmíněný " společný " evropský postoj k válce proti Iráku byl stěží něčím jiným než < EUROPEIZovaným(1)> postojem Francie a Německa . Jakou by taková evropská zahraniční politika měla legitimitu a jakou by měla váhu ? Jsem zastáncem prohlubování evropské integrace v oblasti zahraniční politiky stejně jako v jiných oblastech , kde je žádoucí , aby EU mluvila jedním hlasem . Ne umělý konstrukt Integrace však musí
10. opus.nazev=Právo, 28. 1. 1999,opus.rokvyd=1999,opus#2357 hospodářský a politický celek . Argument třetí : Čecháček udělá dobře , jestliže se zbaví předsudků , jaké mu o Němcích vštěpovala tradiční výchova . Německo Adolfa Hitlera je společnost džentlmenů , kteří nedovoli , aby kdokoli českému národu ubližoval . Naši velcí sousedé nás " nechtějí germanizovat , nýbrž < EUROPEIZovat(2)> . My všichni budeme nejprve Evropany a pak teprve příslušníky jednotlivých národností " . (K. Lažnovský : Říše a my , Praha 1941 , str. 35 .) V argumentu čtvrtém se Čecháčkovi vysvětluje , co jsou dějiny . Panuje v nich " železná nutnost " a " vláda
11. opus.nazev=Lidové noviny, 23. 11. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#5929 ? Například šlo o " navrácení domoviny jejímu původnímu etniku s právem na sebeurčení " . Řeč také byla o autonomní oblasti uvnitř České republiky , anebo dokonce o vytvoření suverénního státu poté , co přičlenění Sudet k Německu nepřipadá v úvahu . Ně kdo by si přál aspoň nějakou " < EUROPEIZaci(2)> domovského území " . Kolik sudetských Němců se s těmito požadavky ztotožňuje ? Sto tisíc , nebo tři miliony ? Jednotlivá vyjádření a požadavky jednotlivých sudetských Němců zpravidla ihned naženou obavy celému českému národu před strašidlem maximálních požadavků všech německy mluvících bývalých spoluobčanů . Průzkumy veřejného mínění však opakovaně prokázaly
12. opus.nazev=Právo, 21. 2. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#6214 právě tuto kampaň už začal nebývale polarizovat kancléřský kandidát opozičních CDU a CSU a bavorský premiér Edmund Stoiber . I tím , že jako patron odsunutých podporuje požadavky Sudetoněmeckého landsmanšaftu (SL) vůči ČR . Stoiberovo poměňování historie sudetským metrem z ní má (zvláště metoda jakési " retroaktivní < EUROPEIZace(2)> ") vyškrtnout Postupim i dekrety . SL si od toho slibuje otevření cesty k vynucení návratu do Česka i k vrácení ztraceného majetku . Zeman , ať vědomě či nevědomě , nahrává těm na německé straně , kdo nejsou oceňovanou dosaženou úrovní vztahů ČR-SRN nadšeni , protože z praktických
13. opus.nazev=Hospodářské noviny, 22. 2. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#2888 Bude to i vztah k hledání ještě žijících pachatelů , to znamená i vztah nové rakouské vlády k činnosti nadace Simona Wiesenthala . Je mnoho věcí , v nichž se rychle ukáže skutečná vůle a tvář nové koalice . Určité novum v Evropě představuje též tendence některých států k výraznější < EUROPEIZaci(4)> obranné politiky v rámci Severoatlantické aliance . Sdílí Polsko tyto snahy ? Líbí se mi , co o těchto věcech v poslední době řekl generální tajemník NATO George Robertson , a takové je od počátku i polské stanovisko . Jde o to , že evropská obranná identita nemůže být konfrontována
14. opus.nazev=Právo, 20. 11. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#6360 transformace podle Washingtonu čeká Alianci . Změnila se totiž společenská objednávka : nepřitelem už není vojensko-politický blok jako za studené války , ale teroristé , kteří loni 11 . září dokázali , jak snadno je západní svět zranitelný . Zatímco mnozí politici členských zemí Evropské unie ještě sní o " < EUROPEIZaci(4)> " Aliance podle vzoru Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě , strategové v USA už poslání NATO definovali úplně nově a dalekosáhle : nikoli jen obrana , ale preventivní boj vyhlášený mezinárodnímu terorismu . Bude zajímavé sledovat , jak odpoví Evropa . V západoevropských metropolích občas i nahlas vzklíč
15. opus.nazev=Lidové noviny, 24. 1. 2001,opus.rokvyd=2001,opus#4419 List tvrdí , že získal evropský program rozvoje Kaliningradu , který předpokládá " přikrmování oblasti z rozpočtu Evropské unie " . Ačkoliv je " asociované členství " Kaliningradu v EU podle diplomatů nonsens , může se jeho reálné přičlenění k západní ekonomice obejít i bez této formality . Projekt " < EUROPEIZace> " zdevastovaného Kaliningradu má bezesporu mocnou lobby i v bezprostředním okolí ruského prezidenta . Jeho žena Ljudmila pochází právě odtud . Dodnes zde žije její sestra a matka . Proč jim nepředat kousek zkušeností ze života v Německu , na který Putinovi tak rádi vzpomínají ? Ústavní soud jako třetí
16. opus.nazev=Reflex, č. 14/2004,opus.rokvyd=2004,opus#10046 - Když člověk vidí , jak německé politické strany zleva doprava vehementně prosazují svou ideu jednotné Evropy , napadají dvě věci : že je za tím tradiční německá posedlost budováním říši , tentokrát v jiném kabátě . A za druhé : že se z evropanství stal nový německý nacionalismus . < EUROPEISmus(2)> se skutečně v Německu po druhé světové válce stal náhražkou vlastní národní identity , protože obracet se do minulosti bylo v podstatě " zakázáno " . Stejně tak je pravda , že Německo jako centrální mocnost má tendenci vytvářet velké geopolitické celky . Němečtí politici se stále domnívají , že

b) poevropštění – mocensky (2)

1. opus.nazev=Hospodářské noviny, 23. 5. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#2939 června nastoupí nově jmenovaná velvyslankyně Slovenska v Polsku Magda Vášáryová do svého nového působiště . Neúspěšná prezidentská kandidátka a jedna z prvních nekomunistických velvyslankyň ve Vídni za bývalé

- Československo považuje Polsko za " jednoho z nejstrategičtějších spojenců " na cestě do Evropské unie a NATO i za možného " garanta < EUROPEIZace(4)> ". " Polsko bude velmi účinně ovlivňovat vývoj ve střední Evropě a okolí ", zdůraznila Vášáryová během veřejného setkání s novináři . Za jeden z hlavních cílů v nové funkci považuje bývalá populární herečka změnit obraz Slovenska v očích Poláků z " folklórní " v moderní zemi a
2. opus.nazev=Britské listy, 14. 1. 2003,opus.rokvyd=2003,opus#6735 která způsobila, že jsme se " pustili do marného a nákladného sporu s Německem, který jsme nutně museli prohrát ". Naproti tomu " Říše nás zapojila do životního prostoru obrozeného německého národa, který se stává vedoucím národem evropským . Německý národ nás nebude germanizovat, nýbrž < EUROPEISovat(2)> ". 10 Jednoznačným závěrem všech těchto úvah byla pak snaha pisatelů přesvědčit český národ o tom, že je nutno zapomenout na " neblahou " minulost a aktivně spolupracovat s německými okupanty . Neboť, jak zdůrazňoval protektorátní ministr lidové osvěty Emanuel Moravec, " český národ v rámci

c) ideologie ambivalentní (2)

1. opus.nazev=Respekt, č. 15/1994,opus.rokvyd=1994 by nás měli v Bruselu převládat, budou - li tam dokonce i naši severští přátelé? " Boj o " měkké " hodnoty Zdá se, že tato strategie nese plody . Z ministra rybnářství a euroskeptika Jana Henryho " No fish " Olsena se během několika měsíců stal < EUROPEISta(1)> Jan Henry " 2.000 tun " Olsen, aniž by to norské rybáře vyvedlo z rovnováhy . Dokonce naopak, Olsen si jako první norský ministr rybnářství získal popularitu . V pevninském Norsku je hospodářství po několika temných letech na strmém vzestupu a mezinárodně se země " zviditelnila " jako
2. opus.nazev=Lidové noviny, 17. 2. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#9046 se v EU vládl standardním demokratickým politickým procesem . Kdyby Evropané volili svůj parlament, který by přijímal evropské zákony . Kdyby tyto zákony navrhovala a uváděla do praxe evropská vláda . Naopak . Většinou by byli všemi deseti pro . Jenomže to zatím není možné a to nikoli vinou < EUROPEIStů(2)> . Samozřejmě . Existují lidé, kteří by národní státy, volby a politiku vůbec nejraději zrušili a nahradili je vládou osvěcených aktivistů, intelektuálů a byrokratů . Nevěřím ale, že mají v Evropě velký vliv . Odpůrci prohlubování EU rádi argumentují, že eurooptimisté jsou proti demokracii,

EUROPEIS/zace – neutrální (13), nezařazené (4)

a) pojem (3)

1. opus.nazev=Lidové noviny - Nedělní příloha, č. 10/1994,opus.rokvyd=1994 životné (např . zaplatil jsem taxíka) ? Tuto otázku mi položil jeden čtenář Lidových novin z Ostravy . Pokusme se dát na tyto otázky odpověď a zdůvodněme svá řešení . Milan Jelínek Nejprve odpovíme, odkud jsme slovo taxi do češtiny přijali . Je to EVROPEIZmus (nebo < EUROPEIZmus(8)> , opfeme - li se o řeckolatinický název Evropa), který se k nám dostal buď přímo z francouzštiny, nebo nám ho zprostředkovala němčina . Slovo vzniklo zkrácením ze složeniny taxim%tre a označovalo původně měřicí přístroj, který ukazoval částku dlužnou za jízdu . Označení taximetru se pak
2. opus.nazev=Právo, 28. 12. 2000,opus.rokvyd=2000,opus#3745 standard . Kdo má pravdu, to si musí rozhodnout čtenář ve svém etickém kodexu sám . - Změny v jazyku jsou výsledkem vlivů projevovaných po řadu generací . Dá se dnes říci, že existují jakési obecné tendence světových jazyků projevující se v posledních stoletích ? Mluvíme o tzv. < EUROPEIZaci(1)> , tzn, že se naše evropské jazyky sblíží . Klíčovou roli tu sehrála latina a tyto kořeny je samozřejmě spojují, češtinu nevyjímaje . Jsou zde i další vlivy, zmínil jsem se o francouzském, ale francouzština byla kanálem pro jiné románské jazyky . S ní přišla slova
3. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 1. 2. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#5990 instituce pohodlnější . Zázemí je lepší . Například v tlumočnické kabině je více tlumočnicků, kteří se častěji střídají . Důležitá je i kvalita pracovního prostředí, například výměna vzduchu . Ve vydýchané kabině mohou dojít síly i zkušenému profesionálově . Kromě toho mají tlumočníci k dispozici obsáhlý slovníček " < EUROPEISMů(4)> ", nejčastěji užívaných termínů, a tak se snadněji pracuje . Ginter připouští, že mnohdy je stále cítit rozdíl mezi českým státním úředníkem, který se neumí vyjadřovat, natož přednést spatra projev, a profesionálním administrátorem unie . Co však může tyto dva typy úředníků někdy spojit

b) neutrální

1. opus.nazev=Lidové noviny, 5. 1. 2002,opus.rokvyd=2002 na vše, a to areálně (od Tuaregů přes Joruby až po Křováky), i disciplinárně a tematicky . Autorovi recenze uniklo, že seriozní afrikanistika jako vědecký obor v tomto encyklopedickém pojetí při dnešním rozvoji jednotlivých disciplín vlastně již drahnou dobu neexistuje . Afrikanistika, stejně jako < EUROPEIStika(1)>, amerikanistika ap . existují dnes jen jako regionální transdisciplinární soustředění specialistů různých odvětví, kteří se snaží koordinovat svá metodicky často velmi různá úsilí . A řekněme si otevřeně, že v tomhle ohledu bylo ve své době Hrbkovo pojetí (možná spíš v přání než ve své době
2. opus.nazev=Britské listy, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8375 novým fenoménem je větší důraz na hodnoty " vzdělání ", a " pravda a poznání " u žen ve srovnání s muži . EUROPEIZace V nejbližších letech můžeme očekávat v oblasti hodnot zesílení vlivu evropského sociokulturního prostoru na českou společnost, která je diferencována podle míry EUROPEIZace . Tuto < EUROPEIZaci(1)> chápeme jako míru reálného zapojení do komunikace a interakce v rámci Evropy a jako míru osvojení kompetencí potřebných pro komunikaci a interakci v rámci Evropy . Jedná se vlastně o rozšíření sociálního pole o evropský rozměr . EUROPEIZace byla pro empirický výzkum operacionalizována a měřena indexem EUROPEIZace . Index EUROPEIZace
3. opus.nazev=Britské listy, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8375 na českou společnost, která je diferencována podle míry EUROPEIZace . Tuto EUROPEIZaci chápeme jako míru reálného zapojení do komunikace a interakce v rámci Evropy a jako míru osvojení kompetencí potřebných pro komunikaci a interakci v rámci Evropy . Jedná se vlastně o rozšíření sociálního pole o evropský rozměr . < EUROPEIZace(1)> byla pro empirický výzkum operacionalizována a měřena indexem EUROPEIZace . Index EUROPEIZace je tvořen 19 znaky : využití e-mailu, konferencí v rámci Evropy, práce v zahraničí, kontakt s příbuznými, přáteli, kolegy v zemích Evropské unie, zemích bývalého východního bloku, zbývající Evropy, znalost
4. opus.nazev=Britské listy, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8375 EUROPEIZace . Tuto EUROPEIZaci chápeme jako míru reálného zapojení do komunikace a interakce v rámci Evropy a jako míru osvojení kompetencí potřebných pro komunikaci a interakci v rámci Evropy . Jedná se vlastně o rozšíření sociálního pole o evropský rozměr . EUROPEIZace byla pro empirický výzkum operacionalizována a měřena indexem < EUROPEIZace(1)> . Index EUROPEIZace je tvořen 19 znaky : využití e-mailu, konferencí v rámci Evropy, práce v zahraničí, kontakt s příbuznými, přáteli, kolegy v zemích Evropské unie, zemích bývalého východního bloku, zbývající Evropy, znalost angličtiny, němčiny, ruštiny, francouzštiny, španělštiny

5. opus.nazev=Britské listy, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8375 EUROPEIZaci chápeme jako míru reálného zapojení do komunikace a interakce v rámci Evropy a jako míru osvojení kompetencí potřebných pro komunikaci a interakci v rámci Evropy . Jedná se vlastně o rozšíření sociálního pole o evropský rozměr . EUROPEIZace byla pro empirický výzkum operacionalizována a měřena indexem EUROPEIZace . Index < EUROPEIZace(1)> je tvořen 19 znaky : využití e-mailu , konferencí v rámci Evropy , práce v zahraničí , kontakt s příbuznými , přáteli , kolegy v zemích Evropské unie , zemích bývalého východního bloku , zbývající Evropy , znalost angličtiny , němčiny , ruštiny , francouzštiny , španělštiny . Index měří
6. opus.nazev=Britské listy, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8375 , kolegy v zemích Evropské unie , zemích bývalého východního bloku , zbývající Evropy , znalost angličtiny , němčiny , ruštiny , francouzštiny , španělštiny . Index měří reálnou vazbu na evropskou realitu a subjektivní předpoklady ke komunikaci v evropském prostoru . U řady hodnot platí silná závislost na míře < EUROPEIZace(1)> . S růstem indexu EUROPEIZace roste preference " životního prostředí " před " ekonomickou prosperitou " , preference " odpovědnosti i za jiné " před " odpovědností pouze za sebe " , " kvality života " před " materiálními hodnotami " , " bezpečnosti " před " volným prostorem k
7. opus.nazev=Britské listy, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8375 unie , zemích bývalého východního bloku , zbývající Evropy , znalost angličtiny , němčiny , ruštiny , francouzštiny , španělštiny . Index měří reálnou vazbu na evropskou realitu a subjektivní předpoklady ke komunikaci v evropském prostoru . U řady hodnot platí silná závislost na míře EUROPEIZace . S růstem indexu < EUROPEIZace(1)> roste preference " životního prostředí " před " ekonomickou prosperitou " , preference " odpovědnosti i za jiné " před " odpovědností pouze za sebe " , " kvality života " před " materiálními hodnotami " , " bezpečnosti " před " volným prostorem k jednání " , preference "
8. opus.nazev=Britské listy, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8375 prožitky " , preference " myšlenek a idejí " před " majetkem " , preference " rozvoje osobnosti " před " ekonomickými a sociálními jistotami " , preference " mezilidských vztahů před kariérou " , preference " individuálních duchovních aktivit " před " formalizovanými rituály " . S růstem míry < EUROPEIZace(1)> roste odklon skupin od hodnotového vývoje české společnosti v devadesátých letech směrem k " Inglehártovým " postmateriálním hodnotám . Computerizace K nejdůležitějším procesům informatizace společnosti patří computerizace , implementace nových informačních a komunikačních technologií do společnosti . Indikátorem procesu computerizace české společnosti je index computerizace . Index computerizace je tvořen
9. opus.nazev=Britské listy, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8375 postaveným fenoménem " virtuální-mediální " na jedné straně a " vitální " na straně druhé . Pochopení nových fenoménů a trendů spojených s informačními technologiemi v jejich syntéze umožňuje kategorie kyberprostoru a kyberkultury . Tyto kategorie se stávají do budoucna klíčovými pro chápání mladé generace . Rozpínání životního pole - < EUROPEIZace(1)> a globalizace Za jeden ze znaků civilizačního vývoje můžeme považovat rozpínání životního pole ve všech jeho složkách , tedy rozpínání sociálního , mentálního i biologického pole . Proměna životního pole probíhá i změnou podílu jeho jednotlivých složek , jeho restrukturalizaci . Dochází ke zhoršování kvality biologického pole a k poklesu
10. opus.nazev=Britské listy, 21. 5. 2004,opus.rokvyd=2004,opus#8375 Rozpínání má na jedné straně své technologické příčiny , na druhé straně jde o změny v sociabilitě , včetně mravní a spirituální složky dané společností . Možnosti rozšiřování sociálního pole jsou do značné míry v jeho digitalizaci . S jeho digitalizací je spojen další fenomén , a sice globalizace a < EUROPEIZace(1)> sociálního pole . Sociální pole českého - a nepochybně nejen českého člověka - se rozšiřuje a získává další rozměry - evropský a globální . Vedle reálného rozšiřování jde v první linii o virtuální evropský a globální prostor . Právě v tom je poselství knihy cenné . Vyvrácí na základě empirických

c) nezařazené (4)

1. opus.nazev=Právo, 30. 1. 2003,opus.rokvyd=2003 ve většinové demokracii . Jestliže Unie nechtěla , aby ji proces rozšiřování zcela ochromil , musela rozšířit možnost rozhodování kvalifikovanou většinou a přistoupit tak ke změně systému , který dával přednost mezivládní úrovni (s legitimitou odvozenou od demokratické legitimacy členských států) . Jinak řečeno , musela přejít od < EUROPEIZace(2)> demokratického procesu k demokratizaci evropského procesu . Druhá otázka se týká podmínek stabilní demokracie , které jdou nad rámec pouhého zajištění konání voleb či formálního přijetí souboru pravidel nezbytných pro vstup do EU . Podle argumentu , který vzešel z diskuse o " neliberálních demokraciích " , musí vznik nových
2. opus.nazev=Lidové noviny, č. 243/1994,opus.rokvyd=1994 několik takových , kteří jsou odhodláni zůstat věrni svému svědomí bez ohledu na výsledky referenda . O názoru zbývajících - šedé zóně - se lze jen dohadovat . Mnohé určitě napoví přesvědčivost (či nepřesvědčivost) nedělního večera . Nejlepší způsob , jak zlikvidovat hanlivý pojem finlandizace Evropy , bude < EUROPEIZace(7)> Finska . Krátce Státní дума , dolní komora ruského parlamentu , dnes vyzvala americký Kongres a vládu Spojených států , aby zrušily nespravedlivé embargo proti Kubě . Poslanci vyzvali ruské podnikatele , aby s Kubou rozvíjeli vztahy . Francouzský ministr průmyslu , pošt a telekomunikací a zahraničního obchodu G .
3. opus.nazev=Lidové noviny, 13. 4. 2002,opus.rokvyd=2002,opus#5821 bez nových konceptů , které není Sokrates sám schopen přinést . " Nechybí nám komunikace , máme ji naopak až přilíš , chybí nám tvorba . Chybí nám vzdor vůči přítomnému . Samo tvoření pojmů vyžaduje budoucí formu , dovolává se nové země a lidu , který ještě neexistuje . < EUROPEIZace> není žádná dění , jsou to dějiny kapitalismu , které brání podrobeným lidem v jejich dění , " napsal ve svém filozofickém testamentu Co je filozofie ? francouzský filozof Gilles Deleuze . Havel měl v Římě vzdoru dost . Bohužel jen v promluvě . Bez tvorby . Takže zbývá zase
4. opus.nazev=Deník Moravia, 4. 5. 2005,opus.rokvyd=2005,opus#10323 moci . Když se na to podívám z lidského hlediska , tak Brusel je byrokratický moloch , který bude ovládat Evropu a vše spěje k oslabování národních států . Evropská kampaň se vede nefér , zastal jsem se tím také prezidenta , který uvedl seriózní argumenty , na rozdíl od < EUROPEISTů(2)> , " řekl Daniel Makay . V Bruntále je znám svým radikálním postojem ke komunální politice a problémům ve městě , vrásky na čele z něj mají jak úředníci na radnici , tak i městští zastupitelé . Jejich veřejná zasedání se snaží pokaždé natáčet videokamerou , ale vždy mu to

BALKANIZace konotující záporně (144)

a) dezintegrace území spjatá s chaosem násilím (Balkán, v širším kontextu i východní Evropave smyslu bývalý Východní blok) (24)

1. opus.nazev=Lidové noviny, č. 123/1991,opus.rokvyd=1991 se členy delegace , složené ze zástupců Slovenské ligy v Americe , Slovenského katolického Sokola a První katolické slovenské jednoty . Premiér informoval krajanů o současně vnitropolitické situaci na Slovensku a o otázkách přípravy a přijímání nových ústav . Zajímal se i o mezinárodní postavení uvedených organizací . Západ a < BALKANIZace(1)> východní Evropy ŘÍM - Italský deník La Stampa klade v

- komentáři Alda Rizza otázku , jak má postupovat Západ tváří v tvář odstředivým tendencím , které se nyní projevují v mnoha zemích východní Evropy . Má hájit jednotu těchto zemí , nebo uznávat a respektovat objevující se aspirace jednotlivých národů
2. opus.nazev=Lidové noviny, č. 123/1991,opus.rokvyd=1991 tendencím , které se nyní projevují v mnoha zemích východní Evropy . Má hájit jednotu těchto zemí , nebo uznávat a respektovat objevující se aspirace jednotlivých národů a národností ? V prvním případě hrozí nebezpečí , že budou obětovány zásady svobody a sebeurčení , ve druhém , že dojde k < BALKANIZaci(1)> celého východoevropského regionu . V největším měřítku se tento problém projevuje v Sovětském svazu a rovněž v Jugoslávii . Z dalších případů to jsou spory mezi Čechy a Slováky v Československu a posléze otázky národnostních menšin v dalších zemích , od Polska až po Rumunsko . Hlavním kritériem posuzování všech
 3. opus.nazev=Lidové noviny, č. 267/1991,opus.rokvyd=1991 vytyčovaly nové hranice mezi státy a národy ; vesměs ne k lepšímu . Zdá se , že na konci tohoto století , za pár let , bude třeba zase tisknout nové mapy prostoru od čáry Balt-Jadran na východ , možná hodně daleko na asijský sovětský východ . Balkán se opět < BALKANIZuje(1)> . Sovětský svaz , heterogenní spolek donedávna 15 republik , zahrnujících 10 autonomních republik , 8 autonomních oblastí a 10 autonomních okresů , se rozpadá . Československo je natržené . Kabáty , ve kterých národy přezívaly dlouhá desetiletí , jim z těch či oněch důvodů nepadnou , a hledá se
 4. opus.nazev=Lidové noviny, č. 276/1991,opus.rokvyd=1991 vytyčovaly nové hranice mezi státy a národy ; vesměs ne k lepšímu . Zdá se , že na konci tohoto století , za pár let , bude třeba zase tisknout nové mapy prostoru od čáry Balt-Jadran na východ , možná hodně daleko na asijský sovětský východ . Balkán se opět < BALKANIZuje(1)> . Sovětský svaz , heterogenní spolek donedávna 15 republik , zahrnujících 10 autonomních republik , 8 autonomních oblastí a 10 autonomních okresů , se rozpadá . Československo je natržené . Kabáty , ve kterých národy přezívaly dlouhá desetiletí , jim z těch či oněch důvodů nepadnou , a hledá se
 5. opus.nazev=Respekt, č. 42/1991,opus.rokvyd=1991 že Evropa si dosud nevytvořila nástroje zahraniční a bezpečnostní politiky , a proto vůči Jugoslávii postupujeme trochu naslepo . Úspěch ovšem je , že všechny evropské státy ke konfliktu zaujaly stejný postoj . Nebylo by nic nebezpečnějšího než návrat ke starým spojeneckým svazkům , jež by v sobě nesly zárodek < BALKANIZace(1)> . Jakožto Evropané máme všichni zájem na evropském řešení . Každý národ má samozřejmě právo na sebeurčení ; bylo by nesmyslné držet federaci silou . Aby však mohlo dojít k mezinárodnímu uznání , bude nutné mít smlouvu všech zainteresovaných stran o ochraně práv menšin a o uznání hranic . Jugoslávie
 6. opus.nazev=Lidové noviny, č. 130/1992,opus.rokvyd=1992 jugoslávský stát , v němž byli Srbové dominujícím národem . Tato tradice přezívala do jisté míry i po druhé světové válce , i když osobní vztahy mezi Titem a de Gaullem byly velmi chladné . Když se v roce 1990 začala Jugoslávie nezadržitelně rozpadat , vystupovali francouzští politikové proti " < BALKANIZaci(1)> " této oblasti a vyjadřovali obavu před zhoubným nacionalismem malých národů . Naposledy a nejvýmluvněji tak učinil prezident Francois Mitterrand letos na jaře na konferenci věnované této problematice v Paříži . V praxi to vypadalo tak , že zatímco Německo a Itálie podporovaly Slovinsko a Chorvatsko , Francie stála za
 7. opus.nazev=Lidové noviny, č. 169/1992,opus.rokvyd=1992 . Návrh však byl zamítnut s tím , že postačí reakce předsednictva . Dohady , že plnění schůzi by bylo obtížné svolat hlavně kvůli tomu , že mnoho poslanců je na dovolené , předseda ČNR Milan Uhe a místopředseda Jiří Vlach vyvrátili . STŘEDNÍ EVROPA POTŘEBUJE PEVNĚJŠÍ EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ Mezi < BALKANIZaci(1)> a integraci Střední Evropa , zaskočená etnickým násilím v bývalé Jugoslávii a rostoucí nestabilitou na Ukrajině a v Moldávii , se začíná obávat o budoucnost evropské integrace . Středoevropané byli připraveni , že to nejhorší přijde z Východu , sázeli však na předvídatelný a spolehlivý Západ . Čím více se
 8. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 9. 6. 1992,opus.rokvyd=1992 se raději sice rozčarováným , přesto však nezájímavým svědkem událostí . Pro tuto pozici se Západ pravděpodobně rozhodne pod dojmem loňského omylu v Jugoslávii , současně jej ale mohou držet zpátky i problémy , které má sám se sebou . Evropané a především Američané se před rokem z obav z < BALKANIZace(1)> Východu zdráhali postavit za Slovinců a Chorvaty , naopak podporovali zachování jugoslávské federace . BALKANIZaci tím stejně nezabránili , dodali však Bělehradu odvahu k rozpoutání konfliktu . Jugoslávská lekce bude pro Západ důvodem k opatrnosti a povede jej do role korekčního pozorovatele . Důvodem k malé ochotě vyslovit se účinně
 9. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 9. 6. 1992,opus.rokvyd=1992 Západ pravděpodobně rozhodne pod dojmem loňského omylu v Jugoslávii , současně jej ale mohou držet zpátky i problémy , které má sám se sebou . Evropané a především Američané se před rokem z obav z BALKANIZace Východu zdráhali postavit za Slovinců a Chorvaty , naopak podporovali zachování jugoslávské federace . < BALKANIZaci(1)> tím stejně nezabránili , dodali však Bělehradu odvahu k rozpoutání konfliktu . Jugoslávská lekce bude pro Západ důvodem k opatrnosti a povede jej do role korekčního pozorovatele . Důvodem k malé ochotě vyslovit se účinně k dění v Československu ale mohou být i prezidentské volby v USA , před nimiž
 10. opus.nazev=Respekt, č. 8/1993,opus.rokvyd=1993 vytvoření bezpečnostního systému , který by tento region učinil alespoň částečně nezávislým na rozmarech mocností . Změny v české zahraniční politice a trvajícím napětí na ose Bratislava - Budapešť tyto naděje asi definitivně zmrazily . Nestabilní situace na Východě , opatrná zahraniční politika zemí západní Evropy a takřka hmatatelný přelud < BALKANIZace(1)> jihovýchodní části kontinentu na pozadí chorvatsko - srbsko-bosenské války však nedovolují na potřebu takového systému zapomenout . Na vzniku silného politického spojení v rámci střední Evropy má pochopitelný zájem Maďarsko . Jeho postoj je jistě ovlivněn bezprostředním sousedstvím s expanzivním Srbskem . Svou roli však hraje i obava z možného
 11. opus.nazev=Lidové noviny, č. 5/1994,opus.rokvyd=1994 potenciálem . Pociť některých ruských politiků , že jejich země je zaháněna do kouta , může být tou nebezpečnou jiskřičkou v prachárně . V zemi neexistuje zažitá demokratická struktura , a proto je další vývoj nepředvídatelný . Západ se neobává ani tak přímého ohrožení svého území , jako spíše totální < BALKANIZace(1)> Ruska . Vidina opakování občanské války , v níž by atamani a komisaři namísto kozácké jízdy a tačankám veleli tankům a raketám s nukleárními hlavicemi , je natolik děsivá , že snaha o posílení Jelcinovy reformistické vlády se jeví jako jediné a nevyhnutelné východisko . Pouze zmírnění sociálního utrpení širokých
 12. opus.nazev=Hospodářské noviny, 11. 11. 2004,opus.rokvyd=2004 a Černá Hora příští rok jako konfederace , když Černoherci opět hovoří o vyhlášení nezávislosti ? Může přežít a přežije . Na Balkáně je všechno propojeno . Vyhlášení nezávislého Kosova v hranicích nezávislého státu Srbska a Černé Hory by zahájilo řetězovou reakci oddělování v celém balkánském regionu , stejně jako < BALKANIZaci(1)> Evropy . OSN , Evropská unie , Spojené státy , Rusko a NATO nesmějí dopustit , aby se tohle stalo . HN : Srbsko a Černá Hora usiluje o členství v programu NATO Partnerství pro mír . Jaké jsou šance , aby vaše země do tohoto programu vstoupila a jak
 13. opus.nazev=Hospodářské noviny, 7. 6. 1999,opus.rokvyd=1999 teroristické skupiny , které v celé Evropě pracují na rozkladu starých států ? Začátek 20 . století byl ve znamení pádu říší , začátek 21 . století zažije pád států . Zdá - li se nám válka na Balkáně tak hrozná , je to proto , že je laboratoří zítřejší < BALKANIZace(3)> celé Evropy . V čem se shodují a liší projekty řešení krize v Kosovu Od

- Holbrooka k Černomyrdinovi Zejména po rozšíření a prohloubení kosovské krize v únoru loňského roku se mezinárodní společenství velmi aktivně zapojilo do hledání východiska . Postupně se zrodila celá řada projektů . Od loňské říjnové dohody
14. opus.nazev=Respekt, č. 49/1999,opus.rokvyd=1999 mezi stávajícím stavem a rozšířenou autonomií , která by přinesla Aceh návrat téměř 75 % zisku z prodeje vlastních surovin a implementaci islámského práva do zákonů země . Všem je ale jasné , že status quo je pro naprostou většinu Acežanů nepřijatelný . Směr BALKANIZace " Jsem s to zabránit < BALKANIZaci(3)> Indonésie , " prolašoval ještě v polovině září před parlamentem bývalý prezident Habibie . Následný vývoj - - volba prezidenta i viceprezidentky , zárodky separatistických rebelií v některých oblastech Indonésie , etnické a náboženské třenic v jiných - - ale nedává jednotné Indonésii dobré šance . V Jugoslávii i Indonésii
 15. opus.nazev=Respekt, č. 49/1999,opus.rokvyd=1999 i viceprezidentky , zárodky se paratistických rebelií v některých oblastech Indonésie , etnické a náboženské třenic v jiných - - ale nedává jednotné Indonésii dobré šance . V Jugoslávii i Indonésii vládl režim silné ruky . Obě země spojily těžko spojitelná náboženství a několik etnických skupin . Přesto lze používat slovo < BALKANIZace(3)> pouze jako synonymum pro slovo rozpad . Žádná z krizových oblastí Indonésie nestaví totiž separatismus pouze na náboženských nebo etnických konfliktech . Timor byl násilně obsazenou multietnickou zemí s jednotným křesťanským náboženstvím . Někdejší sultanát Aceh , ke kterému se dnešní separatisté s pýchou hlásí , rozhodně nezaštěřoval nějakou "
 16. opus.nazev=Právo, 9. 3. 2001,opus.rokvyd=2001 Tanuševi leží na obou stranách hranice mezi oběma státy . NATO včera vyjádřilo naději , že srbské úřady a představitelé albánské komunity na jihu Srbska podepíší o víkend dohodu o příměří a vzápětí zahájí mírové rozhovory , sdělil nejmenovaný zdroj z bruselského úřadu aliance AFP . NATO podle médií střet < BALKANIZuje(1)> SOFIE/LONDÝN - Severoatlantická aliance se rozhodla " vycouvat " prostým a již vyzkoušeným způsobem z konfliktu na kosovsko-makedonském pomezí . Jednoduše se rozhodla konflikt BALKANIZovat , neboli předat zpět do rukou balkánských národů , napsal včera bulharský levicový deník Sega . " Zdá se , že pro Západ je BALKANIZace
 17. opus.nazev=Právo, 9. 3. 2001,opus.rokvyd=2001 podepíší o víkend dohodu o příměří a vzápětí zahájí mírové rozhovory , sdělil nejmenovaný zdroj z bruselského úřadu aliance AFP . NATO podle médií střet BALKANIZuje SOFIE/LONDÝN - Severoatlantická aliance se rozhodla " vycouvat " prostým a již vyzkoušeným způsobem z konfliktu na kosovsko-makedonském pomezí . Jednoduše se rozhodla konflikt < BALKANIZovat(1)> , neboli předat zpět do rukou balkánských národů , napsal včera bulharský levicový deník Sega . " Zdá se , že pro Západ je BALKANIZace Balkánu se všemi svými riziky pořád jen menší zlo , " soudí list . " Američané přitom dobře vědí , jak uniknout z tak beznadějně
 18. opus.nazev=Právo, 18. 11. 2004,opus.rokvyd=2004 . To se týká i vnitřní hranice Kosova se srbsko-černoohorskou unií . A za třetí musí Kosovo existovat jako podkapitola Srbska a Černé Hory v rámci cesty do euroatlantických struktur a EU . Budoucnosti Kosova je role mostu , nikoli bomby v srdci Balkánu . Je lepší EUROPEIZovat Balkán než < BALKANIZovat(1)> Evropu . - Už tedy nekoketujete s myšlenkou Velkého Srbska jako kdysi ? Tato etapa je za námi . Velké Srbsko , Velké Chorvatsko , Velké Slovinsko - to je odkaz Jugoslávie . Bohužel se o to zasazovali hloupí politici . - Ovšem včetně Vojislava Šešelja , vašeho bývalého spojence
 19. opus.nazev=Hospodářské noviny, 22. 7. 1998,opus.rokvyd=1998 " . Napsal to včera vládní deník Ethiopian Herald s odvoláním na tvrzení Etiopanů , kterým se z věznic podařilo utéci . Z genocidy , loupeže a ničení předkolumbovských kultur je obviněn Kryštof Kolumbus , který byl v pondělí symbolicky postaven před soud honduraskými indiány . Vadí mi řeči o < BALKANIZaci(4)> v ČR Velvyslanec Německa v ČR Michael Steiner odpověděl na otázky HN Nový německý velvyslanec v ČR Michael Steiner (48) se letos vrátil do země , kterou zblízka poznal jako diplomat na nižším postu v letech 1989 - 92 . Mezitím působil mj. v Bosně jako zástupce vysokého
 20. opus.nazev=Hospodářské noviny, 22. 7. 1998,opus.rokvyd=1998 jen napůl žertem - nazval spoluautorem daytonských dohod . Začneme otázkou , jež asi nezni diplomatovi příjemně : Co vás osobně na české politické scéně v poslední době nejvíc rozčililo ? Doslova mi lezly na nervy různé teorie domácích spiknutí , ale snad ještě více mi vadí řeči o údajné < BALKANIZaci(4)> politického života v ČR . Na Balkáně jsem pracoval , a tak mohu posoudit , jak nepatřičná je to metafora . Vaše země už podle mne pořádně postoupila směrem k běžné civilizované demokracii . Podobně mne rozčiluje , když slyším od politiků nebo čtu v tisku krkolomné ideologické konstrukce o
 21. opus.nazev=Lidové noviny, 17. 2. 2000,opus.rokvyd=2000 . Jsem si ovšem jist , že Američané intervenovali v Kosovu nikoli ze zistných zájmů , nýbrž kvůli určitým ideálům . Hlavní otázka ale není , co bylo , nýbrž - co bude . Etnické konflikty lze řešit jedině v rámci celoevropské bezpečnosti . Proto řešení musí být : namísto < BALKANIZace(4)> Evropy EUROPEIZace Balkánu . Německý prezident se v Izraeli omluvil za holocaust Dnešní Německo je jedním z největších přátel Izraele , tvrdí premiér Barak . JERUZALÉM - Německý prezident Johannes Rau včera slavnostně požádal Izrael o " prominutí " za holocaust . Učinil tak v projevu předneseném v izraelském parlamentu
 22. opus.nazev=Právo, 9. 3. 2001,opus.rokvyd=2001 BALKANIZuje SOFIE/LONDÝN - Severoatlantická aliance se rozhodla " vycouvat " prostým a již vyzkoušeným způsobem z konfliktu na kosovsko-makedonském pomezí . Jednoduše se rozhodla konflikt BALKANIZovat , neboli předat zpět do rukou balkánských národů , napsal včera bulharský levicový deník Sega . " Zdá se , že pro Západ je < BALKANIZace(4)> Balkánu se všemi svými riziky pořád jen menší zlo , " soudí list . " Američané přitom dobře vědí , jak uniknout z tak beznadějně situace . V sedmdesátých letech si zachránili kůži vietnamské války ve Vietnamu , kdy nechali Sever a Jih bojovat samotné proti sobě . Dokonce akceptovali
 23. opus.nazev=Hospodářské noviny, 19. 3. 1999,opus.rokvyd=1999 . Díky tobě se otvírají všechny vyschlé prameny našeho srdce . (Antoine de Saint-Exupéry) Balkán je rozdělený horskými hřbety na tisíce údolí . Každé z nich si psalo vlastní dějiny . Nakonec vznikl nesvorný a nestabilní svět malých států , o jejichž osudech rozhodují velmoci . Naštěstí je < BALKANIZace(5)> vlastnost lidská a netýká se ani přírody , ani skutečných hodnot kulturního dědictví . Vítězem soutěže Talent roku pro mladé české a slovenské hudebníky se stal devatenáctiletý violoncellista Michal Sřáhel z Bratislavy . Díky rozhodnutí mezinárodní poroty Sřáhel získal roční stipendium na Royal College of Music v Londýně . Prvního
 24. opus.nazev=Hospodářské noviny, 24. 9. 1999,opus.rokvyd=1999 však , že v dnešním politickém klimatu a bez podpory Ruska je scénář s diverzními akcemi nepoužitelný , a tudíž tato varianta je prakticky vyloučená . Diverzní akce by už nebyly posuzovány jako hrdinské , ale jako kriminální činy . Rozdíl mezi vizí optimistů a pesimistů je vlastně rozdílem mezi < BALKANIZaci(5)> a evropskou integrací . Viděno zvějšku jsme stále na křižovatce . V dnešním politickém klimatu a bez podpory Ruska je scénář s diverzními akcemi nepoužitelný , a tudíž varianta 1948 je prakticky vyloučená . Diverzní akce by už nebyly posuzovány jako hrdinské , ale jako kriminální činy . Cenová konvergence

b) rozdělení ČSFR a následný vývoj (17)

1. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 9. 7. 1992,opus.rokvyd=1992 v Chalon-sur-Saône v Burgundsku a na silnicích z Paříže do Fontainebleau a do Remeše . Asi sto barikád však stále na silnicích zůstává . V noci na úterý dosáhla vláda a představitelé autodopravců v této věci kompromisní dohody . Radikální řidiči však uvedli , že budou v protestech pokračovat . < BALKANIZace(1)> střední Evropy ? OBAVY DIENSTBIERA VE ŠPANĚLSKU San Sebastian - Bezpečnost celé postkomunistické střední Evropy závisí na tom , zda v ní budou vytvořeny silné demokratické systémy . Jinak střední Evropě hrozí BALKANIZace . Na semináři univerzity ve španělském San Sebastianu , věnovaném problémům střední Evropy , to prohlásil bývalý
2. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 9. 7. 1992,opus.rokvyd=1992 v této věci kompromisní dohody . Radikální řidiči však uvedli , že budou v protestech pokračovat . BALKANIZace střední Evropy ? OBAVY DIENSTBIERA VE ŠPANĚLSKU San Sebastian - Bezpečnost celé postkomunistické střední Evropy závisí na tom , zda v ní budou vytvořeny silné demokratické systémy . Jinak střední Evropě hrozí < BALKANIZace(1)> . Na semináři univerzity ve španělském San Sebastianu , věnovaném problémům střední Evropy , to prohlásil bývalý československý ministr zahraničí Jiří Dienstbier . Vyhlášení slovenské suverenity považuje Dienstbier za politováníhodnou záležitost , jež je však plně v rukou samých Slováků . Československo ale podle něho ztrácí svou pověst vzoru pro
3. opus.nazev=Lidové noviny, č. 131/1991,opus.rokvyd=1991 jako centralistu z Prahy , je situace v ZDS nepřehledná . . . Kňazko : Všichni představují politický střed . My též . . . (smích) . Chtěli bychom vyvrátit tvrzení , že co je slovenské , nemůže být demokratické . Nehrozí tu ani růžová totalita , ani < BALKANIZace(2)> , ani podobní papíroví strašáci . Chceme shromáždit lidi , vnímající sociální potřeby společnosti , a podporující současně rozvoj demokracie , humanismu a podnikání . LN : Slovensko usiluje o právní subjektivitu z hlediska národního . Češi mají opačný názor ? Kňazko : Čeští politici mají subjektivní potřebu jménem Československo
4. opus.nazev=Lidové noviny, č. 131/1991,opus.rokvyd=1991 V Belgii jsou však v jiné politické a zejména ekonomické situaci . Kňazko : Nepochybně . Před 20 lety však byli v podobné . LN : Dnes se však píše rok 1991 a Evropa nečeká . . . Kňazko : Ale Evropa nečeká na co ? Co je to ta < BALKANIZace(2)> ? Definujte mi toho strašáka . Kdo ho vypustil a proč ? LN : Kapitál nemá hranice , naopak spojuje Evropu . Větší hospodářský celek se snadněji vyrovná s obrovskými ekonomickými problémy zděděnými z totality než menší - národní celky . Kňazko : Pozor , ne vždy . LN :
5. opus.nazev=Lidové noviny, č. 131/1991,opus.rokvyd=1991 . LN : S místními problémy se vypořádá menší celek pružněji . Nikoliv z problémy závatnými jako je konverze zbrojní výroby . Když se však promítne národní princip do hospodářské reformy tak nešťastným způsobem , že rozdělí malý prostor na dva menší , není to krok dopředu . To je < BALKANIZace(2)> . Kňazko : Republiky v Sovětském svazu se dříve vypořádají s bídnou hospodářskou situací . Centrum nestačí . BALKANIZaci vyloučíme , když budeme naše problémy řešit kultivovaně a právně . LN : V případě , že bychom se rozdělili , bude náš krok do Evropy ekonomicky složitější . Kňazko :
6. opus.nazev=Lidové noviny, č. 131/1991,opus.rokvyd=1991 zbrojní výroby . Když se však promítne národní princip do hospodářské reformy tak nešťastným způsobem , že rozdělí malý prostor na dva menší , není to krok dopředu . To je BALKANIZace . Kňazko : Republiky v Sovětském svazu se dříve vypořádají s bídnou hospodářskou situací . Centrum nestačí . < BALKANIZaci(2)> vyloučíme , když budeme naše problémy řešit kultivovaně a právně . LN : V případě , že bychom se rozdělili , bude náš krok do Evropy ekonomicky složitější . Kňazko : O tom sa dá diskutovat . LN : Jak to myslíte ? Kňazko : Mnozí odborníci tvrdí opak .
7. opus.nazev=Lidové noviny, č. 219/1992,opus.rokvyd=1992 Svou kandidaturu na úřad prezidenta SR , adresovanou předsedovi SNR , podal písemně Milan Mojš Kováč . Tento krok odůvodnil společenskou a politickou aktivitou v emigraci i v ČSFR po roce 1989 . Za své zásluhy označil " pacifikování vulgární politické scény na Slovensku v kulturní politický projev a zabránění < BALKANIZaci(2)> vztahů v ČSFR po roce 1989 " . Klackem do hlavy Pětatřicetiletý J . Ch . z Rýžoviště na Bruntálsku byl v pondělí v noci na cestě z hostince domů přepaden dvěma neznámými pachateli . Ti ho udeřili klacky do hlavy , srazili na zem a odcizili mu 740 korun
8. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 23. 6. 1992,opus.rokvyd=1992 mohly toto rozhodnutí změnit . The Times (Velká Británie) : Československo je mrtvé . Od poslanců Federálního shromáždění se žádá , aby sepsali svou vlastní sebevražednou nótu . Rozvod byl tak rychlý , že vnější pozorovatelé nebyli schopni určit , zda jde o tragédii - první krok k < BALKANIZaci(2)> střední Evropy - , nebo o zcela přirozený a neodvratný proces . Československo se rozpadne daleko spofádanějším způsobem než Jugoslávie a Sovětský svaz . Nezdá se , že by existovala možnost války , nelze však vyloučit válku obchodní , neboť Slováci jsou přesvědčeni , že Češi by měli platit za
9. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 19. 8. 1992,opus.rokvyd=1992 Liberálně sociální unie , kteří jako by se přestávali tvářit , že nejvyšší hodnotou je nefungující , demokraticky nevyvážený společný stát . Jazykem vládní koalice promluvil zejména sociální demokrat Vítězslav Sochor (ČSSD) , jenž odmítl snahu o zachování federace , která by podle něj vedla jenom k " < BALKANIZaci(2)> problému " . Že se však jedná o pouhé první vlašťovky , pokoušející se vylézt ze stále notně ortodoxního hnízda , předvedl sám předseda klubu ČSSD v ČNR Václav Grulich , který ostentativně opustil sál již po premiérově úvodním projevu a utrousil před novináři : " Nic podstatného jsem se
10. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 19. 8. 1992,opus.rokvyd=1992 postup u by se mělo uskutečnit příští středu v Praze . Po skončení jednání označil Václav Klaus tuto schůzku za další krok v hledání společného jazyka s opozicí . Odvolal se především na vystoupení Vítězslava Sochora (ČSSD) , který připustil , že snahy zachovat federaci by mohly vést k < BALKANIZaci(2)> státoprávního problému , a proto je třeba rozchod urychlit . Obdobně se před novináři vyjádřil Pavel Hírš (LSU) : " Podstatné je , že Slovensko trvá na mezinárodněprávní subjektivitě , což vylučuje společný stát . Vytvářením nějaké unie bychom mohli být vtahováni do problémů , které si sami
11. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 6. 9. 1992,opus.rokvyd=1992 pouze na Škodu Plzeň . Totéž lze říci o firmě Mercedes a její spolupráci s Avii a Liazem . Politické aspekty hrají při ekonomických rozhodnutích roli pouze na Slovensku , kde se skutečně čekalo na to , jak budou vyřešeny problémy státoprávního uspořádání . Byly zde také určité obavy z < BALKANIZace(2)> celého problému , z násilí , jakého jsme svědky v Jugoslávii , ale nyní , po dohodě obou premiérů z předminulého týdne , dostalo celé rozdělení konkrétní náplň a všichni se uklidnili . " Jaké zkušenosti mají zahraniční investoři z českých zemí ? " Tuto otázku lze posuzovat z mnoha
12. opus.nazev=Respekt, č. 29/1992,opus.rokvyd=1992 . Dva roky slyšíme , že vztahy mezi Čechy a Slováky nejsou takové , jako mezi národy bývalé Jugoslávie . Konflikt v Jugoslávii však vyrostl právě na takových politických signálech , jakých jsme dnes svědky i u nás . Nepodléháme nepodloženému optimismu , když říkáme , že u nás " < BALKANIZace(2)> " nehrozí ? Samozřejmě si lze představit i konfliktní situaci , o které mluvíte . Faktem je ovšem to , že Češi a Slováci spolu nikdy nevedli národnostní válku , jako například Chorvati se Srby . Nikdy neexistovalo reálné nepřátelství mezi našimi národy . Navíc u nás nejsou národnostně smíšená

13. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 11. 4. 1997,opus.rokvyd=1997 . Podmínkou zcela nezbytnou je také zpřehlednění kapitálového trhu a posílení postavení jeho regulátora . Nicméně , první a veledůležitý krok byl učiněn . Nyní nezbyvá než pokračovat v práci a v přesvědčování veřejnosti , odborů i politických stran o nezbytnosti a výhodnosti reformy . Vztahům Čechů a Slováků hrozí < BALKANIZace(2)> Nad Tatrou se blýská a hromy vlády Vladimíra Mečiara " divo bijú " . Tentokrát se bouře snesla na Václava Havla . Nejde však jenom o jedno prezidentovo prohlášení o šéfovi slovenského kabinetu , ať už je jakkoli kontroverzní . Jde o to , že vztahy Čechů a Slováků se
14. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 11. 4. 1997,opus.rokvyd=1997 Tentokrát se bouře snesla na Václava Havla . Nejde však jenom o jedno prezidentovo prohlášení o šéfovi slovenského kabinetu , ať už je jakkoli kontroverzní . Jde o to , že vztahy Čechů a Slováků se spíše zhoršují , než udržují na solidní úrovni , a navíc jim hrozí nebezpečná < BALKANIZace(2)> . Přitom rozpad Československa byl doma i ve světě považován za čestný a poklidný , někdy až bratrský . Jenže současné verbální přestřelky připomínají spíše přípravu k těžké dělostřelecké palbě . Bohužel příliš brzy po rozvodu a v příliš nevhodnou dobu pro obě země . Na první pohled se zdá
15. opus.nazev=Lidové noviny, č. 194/1992,opus.rokvyd=1992 postaveno do role vyhoštěného souseda . Tím by se zmařila naděje na vytvoření společného státu v budoucnu . Poslanec za ČSSD a člen komise ČNR pro přípravu Ústavy ČR V . Sochor uvedl , že názory předsedy ODS vycházejí z reálného hodnocení situace a prodlužování současného stavu by přineslo nebezpečí < BALKANIZace(3)> problému . Poznamenal , že jde o názor neoficiální , který však má v klubu ČSSD dostatečnou podporu , protože urychlené vyřešení státoprávní krize je jednou ze základních cest k zabezpečení sociálního smíru v České republice . TEMELÍN OKURKOVĚ Navlékání korálků PRAHA (črk) - Důvěrná zpráva Českých energetických
16. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 19. 6. 1992,opus.rokvyd=1992 ní odboráře informovali o jednání s HZDS . Vladimír Petrus poté prohlásil , že " ODS o nic nežádala , byli jsme pouze dotázáni , jaký postoj zaujmeme , když se situace vyhrtí " . Za této situace by odbory jednaly podle Vladimíra Petruse tak , " aby se zabránilo < BALKANIZaci(3)> problému " . Představitel českomoravských odborů a ODS se dohodli na dal-ších pravidelných konzultacích . Další schůzka by se měla odehrát vzápětí po dalším kole jednání ODS - HZDS ve středu . TGM naší doby zamyšlení TGM naší doby Prezident Václav Havel se ocitl v krajně nezavidělné situaci . Jako
17. opus.nazev=Britské listy, 9. 4. 2004,opus.rokvyd=2004 . Nový řád byl potenciálně bezpečnější , nežli byl řád starý , a byl i spravedlivější , nebo přinejmenším mnohem méně nespravedlivý . Malé národy , mezi nimiž i Češi , měly i z morálního hlediska právo na politickou samostatnost . Přitom ale západní velmoci , které se bály " < BALKANIZace(2)> " Evropy , by pravděpodobně nebyly svolily k založení státu s fjordovitými hranicemi a enklávami , etnicky víceméně čistě českého ale příliš malého , státu života neschopného , a zcela určitě by nebyly uznaly žádný stát slovenský . Lze tedy říci , že se Masaryk a Beneš " zasloužili "

c) střední Evropa (14)

1. opus.nazev=Lidové noviny, č. 169/1992,opus.rokvyd=1992 jsou přece také Evropané , a nikdo v Evropě by neměl umírat prot o , že patří k určitému etniku . Čím více se Středoevropané a Východoevropané budou cítit Společenstvím opuštění nebo zklamání , tím víc bude klesat práh jejich imunity vůči viru nacionalismu . Střední Evropa stojí na křižovatce mezi < BALKANIZaci(1)> a evropskou integrací . A Evropské společenství by mělo zrevidovat svůj tradiční způsob myšlení . V uplynulých třiceti letech postupovalo od ekonomické integrace k integraci politické a bezpečnostní . V případě střední Evropy by mělo začít z opačného konce . JACQUES RUPNIK (na foto) a DOMINIQUE MO%SI .
2. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 23. 6. 1992,opus.rokvyd=1992 vzdálené budoucnosti , ale také proto , že po dánském referendu si nejsou jisti , do jakého společenství by vlastně vstoupili . Čím více se budou obyvatelé střední a východní Evropy cítit opuštění či rozčarování , tím náchylnější budou k rozvrtníckému nacionalismu . Střední Evropa stojí na rozcestí mezi < BALKANIZaci(1)> a evropskou integrací . ES by udělalo dobře , kdyby upustilo od tradičního modelu . Místo toho , aby směřovalo od ekonomické k politické a bezpečnostní integraci tak , jak to dělalo uplynulých 30 let , by mělo začít politikou a bezpečností ve střední Evropě . PODNĚSTERSKÝ GARDISTA spolu s
3. opus.nazev=Lidové noviny, č. 25/1992,opus.rokvyd=1992 HSD-SMS . Všeobecně se (kromě spojení hnutí se středolevou Liberálně sociální unii) očekávalo po prvních ohláškách i definitivní potvrzení svatby . Leč klikatě bývají moravské chodničky - předseda hnutí Kryčer oznámil poněkud překvapující zvěst : Koalice s MNS možná není , neboť ultramaravistická politika by mohla vést k < BALKANIZaci(3)> naší části střední Evropy . Lze tedy očekávat tuhý předvolební boj s přetahováním , kdo že je ten poslední Moravan . . . IVO HORÁK Ostroj zemědělcům OPAVA (mot) - Třetinu výrobního programu s . p . Ostroj Opava , ještě před dvěma lety stoprocentně vytiženého důlním strojírenstvím
4. opus.nazev=Lidové noviny, č. 155/1992,opus.rokvyd=1992 že se opět projevila možnost normálních dialogů Čechů se sudetskými Němci , pokud není zaměřen na vypočítávání křivd minulosti , ale je zcela konkrétně zacílen na úkoly česko-německé spolupráce . V této orientaci se zkušenost EE může stát nejen inspirací pro další českou politiku , ale i přímou protiváhou hrozby < BALKANIZace(3)> střední Evropy . ~ VRATISLAV VANÍČEK ~ NEJVYŠŠÍ SOUD USA ROZHODOVAL O PRÁVU NA INTERRUPCI Roe versus Wade drží Volby , potrat , Pensylvánie - jak se to rýmuje ? Začneme od konce . Pensylvánie je americký stát , v jehož hlavním městě Filadelfii se před 205 lety narodila Ústava
5. opus.nazev=Lidové noviny, č. 159/1992,opus.rokvyd=1992 byla včera předána protestní verbální nota maďarské vlády proti napouštění zdrže u Hrušova v souvislosti s dokončovacími pracemi v Gabčíkově . JIŘÍ DIENSTBIER Kritika Německa SAN SEBASTIAN - Bezpečnost celé postkomunistické střední Evropy závisí na tom , zda v ní budou vytvořeny silné demokratické systémy . Jinak střední Evropě hrozí < BALKANIZace(3)> . Na semináři univerzity ve španělském San Sebastianu věnovaném problémům střední Evropy to prohlásil bývalý čs . ministr zahraničí Jiří Dienstbier . Vyhlášení slovenské suverenity považuje Dienstbier za politováníhodnou záležitost , jež je však plně v rukou samých Slováků . Čs . politik také kritizoval vlády Německa a Rakouska za
6. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 22. 4. 1992,opus.rokvyd=1992 , zakládání společných hospodář-ských zón , napojení českých zemí a Slovenska na německé komunikační , rychlovlakové a dálniční systémy a podobně . Podafí - li se toto , československo-německá spolupráce , tak jako předtím francouzsko-německá kooperace , se stane vzorem pro soužití kdysi zneprátelených národů . V opačném případě hrozí < BALKANIZace(3)> střední Evropy , s neblahými vlivy pro Československo , Německo i celý evropský kontinent . Autor je vědeckým pracovníkem Královského institutu pro mezinárodní záležitosti v Londýně Další čtyři oběti bojů PODNĚSTŘÍ : Další čtyři oběti bojů V noci na večerešek byli v Podněstří zabiti čtyři lidé a další dva byli
7. opus.nazev=Lidové noviny - Moravské listy, č. 25/1993,opus.rokvyd=1993 nic nenamítali , kdyby se týmu Boby podařilo se staronovým trenérem Masopustem navázat na někdejší úspěchy . . . Foto archiv Zpráva o manifestaci František Schildberger Na úvod zahrála dechovka . Pak promluvil předseda strany Ivan Dřimal . Popřel , že by Moravská národní strana chtěla samostatný moravský stát anebo < BALKANIZaci(3)> ČR . K nebezpečí dualismu

- v ČR uvedl, že pokud bude třeba dualismu zabránit, pak ať se tak děje "na úkor jiných územních celků, ale ne na úkor Moravy". Připustil, že cílem MNS je vytváření nových úřadů, ale že celkově tak dojde
8. opus.nazev=Respekt, č. 3/1993,opus.rokvyd=1993 podmínku Kyjeva, aby v souvislosti s podpisem dohod START I a START II dostal ze strany Moskvy a Washingtonu záruky bezpečnosti. Západ nemá zájem na tom, aby Rusko ztratilo do dominantní roli v regionu. Vidí v něm totiž rychlejší a levnější způsob, zachránit středovýchodní Evropu před < BALKANIZací(3)>, než iniciovat obtížný proces její "bruselizace". Taková perspektiva však nebudí v mnoha zemích nadšení, třebaže teze článku ruského viceprezidenta Alexandra Ruckého "Všechno, co před rokem patřilo k Rusku, má být naše i dnes" jsou přijímány nesrovnatelně klidněji v Praze či Budapešti
 9. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 17. 9. 1998,opus.rokvyd=1998 : ústředním tématem knihy je středoevropský prostor a jeho sepětí se západní Evropou. Autor se zamýšlí nad zánikem, respektive nad úmyslným "rozbitím" rakousko-uherské monarchie a následným vznikem mocenského vakua v této přirozené oblasti střetů mezi expanzionistickými velmocemi Německem a Ruskem. Smetení staleté monarchie a nerozumnou < BALKANIZací(3)> střední Evropy chápe jako osudovou chybu velmoci, která nás provází po celé 20. století a je příčinou všech středoevropských béd bez ohledu na to, zda šlo o Hitlera či Stalina. Fejtö je přívrženec panevropské myšlenky a v monarchii vidí předobraz Evropské unie. Předobraz sice ne
 10. opus.nazev=Lidové noviny, č. 148/1998,opus.rokvyd=1998 dokonce snad i necht' znovu se vařit v politickém kotli? Na politickém prosceniu se pak usadí prodejní dobrodruzi a profesionální manipulátoři. Volebně pokračuje hra na demokracii, ve skutečnosti však se zdejší západoevropské a středoevropské občanství posune na východ či jihovýchod a nakonec až do džungle: skrze < BALKANIZací(5)> k banánizaci. Výraz "banánová republika" vznikl jako hanlivé označení zdánlivě samostatného, zdánlivě svobodného a zdánlivě demokratického státu. Nazývaly se tak některé středoamerické státy, závislé na velkolepých darech přírody, totiž na produkci banánů (vyžadujících méně potu než mouka), a politicky silně
 11. opus.nazev=Lidové noviny, č. 240/1998,opus.rokvyd=1998 pro "génia propagandy" Masaryka obtížně hlásat, že válka je bojem demokracie s teokracií. Podle Fejtö nicméně dohodové mocnosti v čele s Francií špatně vystihly svůj mocenský zájem, kterým bylo zachování Rakouska-Uherska jako vlivné středoevropské mocnosti schopné odolávat tlaku jak Ruska, tak Německa. Z < BALKANIZace(2)> střední Evropy se podle něj "Evropa dodnes nevzpamatovala". Portréty Masaryka a Beneše, jež Fejtö kreslí, jsou velmi nelichotivé. Oba jsou líčeni jako ďábelská stvoření, která dala svého génia do služeb zla. Masaryk pojil "humanistickou frazeologii s machiavelskými praktikami" a svůj
 12. opus.nazev=Deník Bohemia, 28. 7. 2004,opus.rokvyd=2004 Německo a Rakousko-Uhersko zmizely z povrchu světa. Na jejich troskách vznikla třístá atomizovaných nových států, spíše však státeků, a to podle výsledků jednání konference ve Versailles. Zatímco uspořádání Evropy po napoleonských válkách vydrželo 100 let, versailleské uspořádání nepřežilo ani 20 let. Poměry se < BALKANIZovaly(2)>, čehož se tak obávali politici vítězů velmocí. Ve válečné mašinerii zmizel i váš strýc... Od dětství jsem slýchal rodinnou legendu o mnou nepoznaném strýci Josefovi, který údajně padl na italské frontě. Nikdy se však o něm nikdo podrobněji nezmiňoval, jak,
 13. opus.nazev=Deník Moravia, 27. 10. 2007,opus.rokvyd=2007 Principy připojení Nesamozřejmost vzniku samostatného Československého státu je dána především tím, že o budoucnosti Evropy rozhodovaly v Paříži na mírových jednáních roce 1919 vítězné mocnosti. Na nich bylo nové uspořádání světa a jejich původním plánem likvidace Rakousko-Uherska nebyla. Zejména Velká Británie si nedovedla představit střed Evropy < BALKANIZovaný(2)>, roztržitěný na množství jednotlivých států namísto sjednocující habsburské monarchie. Ke svému zániku přispělo Rakousko svou politikou. Zejména v létě 1918 takzvaná Sixtova aféra ukázala, že země není schopna další samostatné existence. Cisařovna Zita se tehdy prostřednictvím svých početných bratrů pokusila bez vědomí Německa jednat
 14. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 18. 5. 2000,opus.rokvyd=2000 uzavřela alianci s Čínou. Amerika se cítí ohrožena. Je to nepravděpodobná vize? Jistě. Ale pouze tehdy, pokud nevznikne stát Evropa. Ještě na konci roku 1917 se zdálo, že rakousko-uherská monarchie nemůže zmizet. Už tehdy rozumní mužové předpokládali, že její zánik znamená < BALKANIZací(4)> střední Evropy. O dvanáct měsíců později se geopolitická mapa změnila. Dnes padá euro a zdá se, že ani peklo pro něj není dost hluboko. Čeští vlastenci se horší nad tím, že odporná nahnědlá tekutina, kterou jsou zvyklí popíjet, se nebude moci nadále nazývat
- d) 4 etnický kontext (9)**
1. opus.nazev=Respekt, č. 28/1995,opus.rokvyd=1995 Sovětského svazu či Kanady. Tyto obavy vyslovil už roku 1991 prominentní americký historik Arthur M. Schlesinger Jr. v eseji "Rozbití americké jednoty": Sdružování Američanů do rasových, etnických nebo náboženských skupin odporuje základnímu názoru, že být Američanem především znamená být individualistou. < BALKANIZace(3)> Ameriky je opakem proslulého melting potu, tavicího kotle. Amerika stojí na evropském filozofickém a kulturním dědictví. Základem amerického kréda jsou ideály západní civilizace - demokracie, práva jedince a vzájemná tolerance. Multikulturalisté, kteří s principy západní civilizace nesouhlasí, by podle Schlesingera měli vysvětlit
 2. opus.nazev=Respekt, č. 9/1991,opus.rokvyd=1991 r. 1982). Na tomto místě se nezdržím poznamenat, že jednou z autorek návrhu je profesorka angličtiny s ominózním jménem Susan Schweik. Někteří odpůrci "politické správnosti" poukazují rovněž na to, že "multikulturalismus" vede na univerzitě k částečné resegregaci a "rasové < BALKANIZací(4)>" - řada studentů má tendenci sdružovat se na etnickém základě v malých skupinách, které mezi sebou příliš nekomunikují. Profesori si stěžují, že je pro ně čím dál obtížnější prosazovat akademické nároky na menšinové studenty a studentky - vystavují se riziku paušálního obvinění z rasismu a sexismu
 3. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 5. 6. 1992,opus.rokvyd=1992 kdy první místo v žebříčku světových priorit zaujaly země bývalého SSSR a východní Evropy a kdy i bývalí dárci sami šetří každý dolar, marku či libru. Pokud však Afričané zůstanou ponecháni napospas svým problémům, jejich potíže se jen prohloubí. Bez pomoci zvenčí kontinentu hrozí chaos, < BALKANIZace(4)>, etnické války a vymírání populace. Protože svržené vládní garnitury byly tvořeny vesměs příslušníky jedné národnosti nebo kmene, jejich výměna během nynější demokratizace není jen střídáním levice a pravice, nýbrž také střídáním více či méně zneptálených kmenů. Takový vývoj nemůže zajistit stabilitu, pokud nenastane zlepšení
 4. opus.nazev=Lidové noviny, č. 7/1994,opus.rokvyd=1994 jiným incidentům mezí příslušníky maďarské menšiny a státní mocí nedošlo. Již v úvodu shromáždění ujistil primátor Komárna a předseda Sdružení měst a obcí Žitného ostrova István Pásztor, že akce není zaměřena proti územní celistvosti SR. Jeho slova potvrdil i šéf hnutí Együttélés Miklós Duray, který vyloučil < BALKANIZací(4)> etnického napětí na jihu Slovenska. Připomněl též, že klidné soužití Slováků a Maďarů nevyžaduje přímo územní autonomii menšiny, ale samosprávný systém, který by bral zřetel na etnický charakter obyvatelstva v oblasti. Shromáždění odsoudilo vládní záměr rozptýlit maďarskou menšinu do pěti územních celků, v nichž

5. opus.nazev=Lidové noviny, č. 8/1994,opus.rokvyd=1994 jednají s menšinovými stranami na Slovensku , je žádají o
trpělivost a o zmírnění radikálnějšího tónu . Vládní činitelé v Budapešti opakují , že osud menšin v okolních zemích není prioritou maďarské zahraniční politiky , prováděným úkolem je podle nich dostat se do celoevropských struktur . A ještě něco : < BALKANIZACE(4)> , což v dnešní terminologii znamená válku , slovensko-maďarským vztahům vůbec nehrozí . Připomeňme , že v Maďarsku letos dojde ke změně vládní koalice : dnešní národně konzervativní seskupení pravděpodobně vystřídají mnohem liberálnější síly . A možná , že Slovensku také čeká podobný scénář . Třeba nastoupí evropsější vláda podobná
6. opus.nazev=Respekt, č. 25/1998,opus.rokvyd=1998 velké části na území dnes odtržené Eritreje . Jak se to podařilo ?
Pro hladký průběh osamostatnění Eritreje bylo nutné v Etiopii vyvolat klima ztráty " národní identity " a podpořit trendy , které oslabují podstatu a ducha etiopského nacionalismu . V praxi se tato strategie promítla ve zmíněné etnické < BALKANIZACE(4)> Etiopie . Jenže tato politika v podstatě zpochybňuje existenci Eritreje tím , že vytváří nesoulad mezi jednotným eritrejským " národním " státem a etnicky rozdrobenou Etiopií . Toto zpochybnění se projevuje například ve snahách osvobozenického hnutí Afarů , které chce vytvořit nezávislý afarický stát , což vedlo i k ozbrojeným
7. opus.nazev=Lidové noviny, 14. 6. 2002,opus.rokvyd=2002 čtyřleté volební období . Je to buď
provokace , nebo nesmysl , " reagoval Foldyna pro ČTK . Podle předsedy romského sdružení Dženo Ivana Veselého není vyloučeno , že by chudí Romové šli za peníze skutečně volit . " Pokud si ale někdo skutečně hlasy Romů kupuje , znamená to < BALKANIZACE(5)> české politiky . A protože jsem sám byl na Balkáně v pozorovací misi OBSE , vím , o čem mluvím , " podotkl Veselý . Sdružení Dženo se podle Veselého chystá průběh voleb z pohledu možného zneužití Romů monitorovat . Pozorovatelé jsou připraveni zatím jen na Ostravsku , Veselý však
8. opus.nazev=Britské listy, 13. 1. 2004,opus.rokvyd=2004 navíc : ve společnostech , které se přibližují třetí vlně , nemusí již mít
humanizující ani demokratizující efekt . Ideologové druhé vlny stále dokola lamentují nad rozkladem masové společnosti . Místo aby viděli v této obohacené diverzitě příležitost pro lidský rozvoj , napadají ji za " fragmentarizaci " a " < BALKANIZACE(3)> " , jež připisují zvýšené " egocentricity " menšin . Toto triviální vysvětlení zaměňuje následek s příčinou , neboť vzrůstající aktivita menšin není výsledkem náhlého propuknutí egocentristu . Je mimo jiné odrazem potřeb nového výrobního systému , který pro pouhou svoji existenci potřebuje daleko diferencovanější , barvitější , otevřenější a
9. opus.nazev=Lidové noviny, 4. 9. 2004,opus.rokvyd=2004 společné národní identity . Jakmile by zvláštní skupiny získaly
veřejný status a začaly vznášet své nároky nikoliv jménem idejí , nýbrž jménem svých fixních identit , základy republiky by byly podkopány . Taková politizace identit by svedla společnost na šikmou plochu " tribalizace " , " libanonizace " , " < BALKANIZACE(3)> " , " ghettoizace " či " komunitarizace " . Jednotná republika svobodných a rovných jednotlivců by se rozpadla do " mozaiky " mnoha do sebe uzavřených skupin . Republikáni připisují takové rozdrobování jednoho " lidu " na vrub pronikání britského " komunitarismu " a amerického " multikulturalismu " ,
- e) jiný než územně-politický kontext (59)**
1. opus.nazev=Lidové noviny, č. 288/1991,opus.rokvyd=1991 až po nové sovětské republiky , a klade otázku : " Může být Společenství
o čtyřiceti státech něčím jiným než oblastí volného obchodu ? Jaká bude schopnost tohoto evropského OSN bez Rady bezpečnosti rozhodovat a jeho váha na světové scéně ? Je opravdu možné nechat Společenství zdegenerovat ve smyslu všeobecné < BALKANIZACE(3)> s naprosto předvídatelnými důsledky - s německou nadvládou a neúspěšnými koalicemi ? " Je třeba připomenout , že současná německá vláda je rozhodným zastáncem západoevropské integrace , že dokonce spojuje svůj podpis pod hospodářskou a měnovou unii s uzavřením politické a bezpečnostní unie . Bonnské vládní kruhy si byly vědomy
2. opus.nazev=Lidové noviny - Literární noviny, č. 30/1992,opus.rokvyd=1992 dělat na školách , univerzitách a ve všech sférách našeho
života . Ptal se VLADIMÍR PRÍKAZSKÝ Soumrak analogií , idiocie metafor Člověk žurnalistický bývá často v koncích s rozumem . To se dá pochopit . V takových případech se uchyluje k těm nejpodezřelejším analogiím . Hodným slibuje finlandizaci , zlým < BALKANIZACE(3)> . Rozděluje postýlky a projektuje dvojdomky . Rozděluje ochotně a rád a míra jeho ústupků je přímo úměrná fantazii , nepřímo možnostem . Jestliže včera sliboval federální obývací , dnes vážně uvažuje o tom , že by stačila společná šňůra na prádlo . A fascinován osvětou , prodírá se k
3. opus.nazev=Lidové noviny, č. 151/1998,opus.rokvyd=1998 příští vládou , ať již její složení bude jakékoli , a opozici
nebude pokračovat trvalá zákopová válka jako v minulých dvou letech . ČR hrozí " mečiarizace " Minění odjinud Povolební vývoj v ČR dává podle všeho za pravdu předvolebnímu varování prezidenta Havla , že českému politickému životu hrozí " < BALKANIZACE(3)> " . Václav Klaus se stále víc vzdaluje skutečnosti a tlačí se do popředí stylem slovenského premiéra Vladimíra Mečiaru . Klaus , jehož strana skončila ve volbách na druhém místě za ČSSD , se rozhodl využít možnosti sestavit většinovou pravicovou vládu a vyzval občany , aby ho podpořili v pouličních
4. opus.nazev=Lidové noviny, č. 154/1998,opus.rokvyd=1998 Je škoda , že se volební výsledek ODS někoho tak
bolestně dotýká . Dotčení by však neměli zkoušet , kolik podobných nesmyslů jsou čtenáři ještě ochotni mlčky strávit . Voliči ODS nejsou jen na jedno použití Klaus žene lůzu do ulic , ODS chce uchvátit moc mimoparlamentní cestou , hrozí < BALKANIZACE(3)> či mečiarizace republiky . Podobně nesmysly slyšíme z úst mnohých našich politiků a novinářů . Příčinou je jediná věta z usnesení výkonné rady ODS z minulého týdne : " V rámci pokračování otevřené politiky ODS doporučuje VR ODS pokračovat v oslovování veřejnosti formou veřejných shromáždění . " Co je ,
5. opus.nazev=Lidové noviny - Nedělní příloha, č. 16/1993,opus.rokvyd=1993 společností , které mohou zajišťovat
telefonní spojení jen v omezeném okruhu . Pány meziměstského a dálkového spojení se staly společnosti AT & T , MCI a Sprint . Viceprezident Bell of Michigan Harry Semerijan si stěžuje : " Rozbitím Bell na tzv . ' baby Bells ' došlo u nás k < BALKANIZACE(5)> telekomunikací . Zákon nám nedovoluje položit ani optický kabel mezi Detroitem a sousedním Lansingem , protože ten už má jinou volačku . Nesmíme naší síti nabízet ani televizní programy či přenosy z databank . Ne že bychom nevěděli jak nebo neměli kapacitu a chuť rozjet vláknovou optiku co nejrychleji ,
6. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 6. 4. 1993,opus.rokvyd=1993 jména Moskva dával za pravdu Nině Vangeli . Jinak zprivatizovaný Zlín
utěšeně prosperuje . 8 . Nadchly čtyři výstupy (včetně přestávky) jako poeta Ioneskovi bratislavského GUnaGU . ZÁKLADNÝ SLOVÁK odkazuje k pramenům dada , DOBRO DOŠLI přibližuje s nadhledem a smyslem pro výstavbu absurdních situací převelice vážnou blízkost < BALKANIZACE(5)> našich vztahů . . . 9 . Protože se v Divadelním klubu občas lámou také čelisti , doznal nespravedlivé úhony výběr domácího příspěvku . Zlínská ANGELIKA A LASKAVEC Petra Schaffera byla za BOUŘI V DIVADLE GOGO Andrzejce Maleszky náhradou poněkud záduchovou . - KLUBÁNÍ jako celek však : 1* Poznámka
7. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 6. 4. 1993,opus.rokvyd=1993 a soubor se nyní " dostal do stavu agónie " . Bratislavské
divadlo GUnaGU se sice svou hříčkou (věnovanou Eugenu Ioneskovi a odvozenou z učebnic slovenštiny a fyziky) také vyjádřilo k současnosti , ale humor

- jazykových skečů a aktovky Dobro došli nezaváněl polopatismem , nýbrž přinesl mrazivou vizi < BALKANIZace(5)> myšlení . Nedělní diskuse o přehlídce a " nekamennosti a kamennosti " divadel se nakonec stočila k tématu v divadelních inscenacích . Vedle teatrologického přežvykování " tématu " zapůsobil zlidšťujícím dojmem postřeh o termínu " zážitek " , který je komplexnější a pro divadla , jež si musí znovu ujasňovat
8. opus.nazev=Reflex , č. 41/1993,opus.rokvyd=1993 už mám šošovicovou s klobásou za 7,30
 , teď se potýkám s pěkně mastným vyprázaným syrom - 32,80 , k tomu kyslá uhorka nakladaná za 3,10 - jak už to v životě chodí . Čím dál , tím víc chápu tu několikadenní pouť vyprahlou Bratislavou jako varování . Sovětizace ? < BALKANIZace(5)> ? Juro si popotahuje nátlétník , pak zakroučí hlavou a opouští stredisko Bistro . Ze zákaznika pak vymámil jen limonádu a dvě cigarety kusovky . Chlap v tesilkách se začte do zpráv v novinách , pak se na mě pousměje , nechává je ležet na pobryndaném ubrusu - žádná zpráva
 9. opus.nazev=Lidové noviny , č. 63/1994,opus.rokvyd=1994 stejná jména - státní tajemník
 ministerstva privatizace I . Lexa , ministr financí J . Tóth , poslanci HZDS A . Matějka , F . Gaulieder a jiní . Pokud se ukáže , že jsou nevinní , pak bude třeba dokázat , že trauma Mečiar skutečně souvisí jen s kulturní < BALKANIZaci(5)> Slovenska . Jestli se potvrdí dosavadní náznaky a dohady , mečiarismus jako fenomén se přestěhuje z parlamentu do soudních síní a vyšetřovacích spisů . Termín " vláda zákonnosti " může mít pro Slovensko osudový smysl . Pokud se ani nepokusí o dopovězení nedopovězeného , vrátí se Mečiar potřetí . Na
 10. opus.nazev=Hospodářské noviny - víkend , ročník 1995,opus.rokvyd=1995 územími ležícími na sever a východ . Jev , označovaný novým
 termínem " geoeconomika " , stále výrazněji vstupuje do i politických rozhodnutí . Ne všichni v Itálii ovšem cítí tak vyhraněnou potřebu formulovat národní zájmy prostřednictvím územních požadavků . Vedle vypjatých nacionalistických názorů se ozývá i varování před " < BALKANIZaci(5)> " italské zahraniční politiky , ke které by mohlo vést krátkozraké zahledění se jen do lokálních problémů a opomenutí širších perspektiv evropské spolupráce . Posílení kontaktů , intenzivnější pohyb lidí , majetku a služeb totiž automaticky neznamená nevyhnutelnost posunu státních hranic . Připravil (im) PŘEČETLI JSME . .
 11. opus.nazev=Lidové noviny , č. 56/1995,opus.rokvyd=1995 Ve Spojených státech to došlo tak daleko , "
 prohlásil Bloom v nedávném rozhovoru , " že zde student může dostat doktorát z anglické literatury , aniž by četl Shakespeara nebo Chaucera . " A svůj Západní kánon končí těmito katastroficky prorockými slovy : " Jsem si vědom , že < BALKANIZace(5)> literárních studií je neodvratná . " Šestadvacet Bloomových vyvolených Západní kánon tedy představuje nejosobnější autorovo vyznání . Šestadvacet je jeho vyvolených : Shakespeare , Dante , Chaucer , Cervantes , Montaigne , Molière , Milton , Samuel Johnson , Goethe , Wordsworth , Austinová , Whitman , Dickinsonová
 12. opus.nazev=Hospodářské noviny , 17. 3. 1997,opus.rokvyd=1997 svých dějin gumovat ani jeden rok , natož šest let své první
 republiky , řekl Slota v závěru minulého týdne u příležitosti 58 . výročí jejího vzniku . Zároveň odmítl pohlížet na prezidenta slovenského státu Jozefa Tisa jako na válečného zločince . Činnost herců a některých opozičních poslanců směřuje k < BALKANIZaci(5)> poměrů na Slovensku , řekl dále šéf vládní SNS na besedě s novináři . Zastal se pak ministra kultury I . Hudec jako svého osobního přítele , jenž podle něj chtěl s herci komunikovat . Analýza postupu opozice za poslední tři roky pak dokazuje její neustálé snahy o destrukci společenského
 13. opus.nazev=Hospodářské noviny , 18. 3. 1997,opus.rokvyd=1997 nese odpovědnost . 4 . Údajně nevyhýbaní se
 dialogu ze strany vlády a premiéra je lež , které věří jenom skalní návštěvníci mitinků HZDS , " uzavírá opoziční deník . SLOVENSKÁ REPUBLIKA Českému prezidentovi se nelze divit , slovenský je na tom hůře " Všechno je naplánováno a směřuje k < BALKANIZaci(5)> státu , " citoval včera zmíněný provládní deník slova předsedy Slovenské národní strany J . Sloty k vnitropolitickému vývoji za minulý týden . Politický pohyb uplynulého týdne v SR v podstatě nesouvisí se svobodou umění , míní v této souvislosti deník , podle kterého ministr kultury nepřijal nátlakovou akci ve
 14. opus.nazev=Hospodářské noviny , 25. 4. 1997,opus.rokvyd=1997 . Sociální demokrat Jaroslav Bašta varoval , že ve
 společnosti chybí dostatečná vůle k obraně . Již několik let se prý zastírá , že nadále existují bezpečnostní rizika - od globální konfrontace přes organizovaný zločin , migraci a drogy až po dopady destrukce státních struktur . Navíc dochází k " < BALKANIZaci(5)> " Evropy a na samotný poloostrov se přesouvají politické poměry známé z Afriky . Ze všech těchto důvodů je nezbytné bojovat proti rozšířenému tvrzení , že ČR armádu nepotřebuje , zdůraznil poslanec . Nedostatek informací o Armádě České republiky pociťuje většina české veřejnosti . Zatímco jen pětina občanů se cítí
 15. opus.nazev=Hospodářské noviny , 13. 5. 1997,opus.rokvyd=1997 " . Tato interpretace Adama Smitha je mylná . Jiný a podle mého názoru
 hlubší výklad jeho životního díla jsem zahlédl na titulní stránce doktorandské práce jednoho bulharského studenta v Aix-en-Provence : Morálka jako zdroj bohatství národů . Zkušenost z Balkánu je určitě dostatečně přesvědčivá - nechťjme si ji ověřovat < BALKANIZaci(5)> našich poměrů . Prof . LUBOMÍR MLČOCH , děkan FSV UK Praha Outsourcing je na ústupu - do firem se začíná vracet zavržený insourcing Vyčleňování činností z podniku shledal Volkswagen neracionálním Až bude letos na podzim zahájena výroba nového malého osobního automobilu Smart , bude většina vývojových prací u podniků
 16. opus.nazev=Hospodářské noviny , 11. 12. 1997,opus.rokvyd=1997 . Znamenalo by to další snížení autority a legitimacy státu , degeneraci institucí
 občanské společnosti a málo výkonné hospodářství , ocitající se na chvostu světového technologického pokroku . V takovém případě by se zároveň otevřel ještě větší prostor pro rozkladné sociálně patologické jevy . Vyústěním takového scénáře by byla rychlá < BALKANIZace(5)> země , zahrnující jevy ne nepodobné tomu , k čemu dnes dochází například v Bulharsku . Druhý scénář počítá s tím , že si rozhodující politické síly i představitelé občanské společnosti uvědomí nezbytnost formulovat dlouhodobou rozvojovou strategii pro tuto zemi , a začnou o ni systematicky a neúnavně veřejně diskutovat
 17. opus.nazev=Lidové noviny , č. 68/1998,opus.rokvyd=1998 slovy , že futurologové , vedení vizi
 světlých zítřků , chtějí fídit společnost . . . LN : Konference se shodla na nutnosti formulovat pro ČR strategickou vizi . Ve svém příspěvku jste se zmínil o tom , že při absenci takové dlouhodobé rozvojové strategie u nás dojde k " < BALKANIZaci(5)> " země . Je podle vás situace opravdu takto vyhrčená ? Jsem přesvědčen , že tvorba strategické vize pro český stát je odpovědnou prací na budoucí orientaci země ve složitém prostředí plném nejistot . Usnadňuje koordinaci činnosti různých aktérů a může zvyšovat důvěru mezi nimi , odstraňovat mnohá nedorozumění ,
 18. opus.nazev=Lidové noviny , č. 68/1998,opus.rokvyd=1998 strategické vize pro český stát je odpovědnou prací na budoucí orientaci země ve
 složitém prostředí plném nejistot . Usnadňuje koordinaci činnosti různých aktérů a může zvyšovat důvěru mezi nimi , odstraňovat mnohá nedorozumění , usnadňovat nalézání společných řešení . V tomto smyslu by systematická práce na ní skutečně snížila riziko < BALKANIZace(5)> země . Občané ČR srovnávají dobu před listopadem a po listopadu a jejich srovnání vyznívá celkově spíše v neprospěch polistopadového vývoje ; více než 80 % dotázaných je nespokojeno se současnou politickou situací . Situace je vážnější , než by se mohlo na první pohled zdát . LN : Podle
 19. opus.nazev=Mladá fronta DNES , 15. 9. 1998,opus.rokvyd=1998 , aby Jan Koukal vyhrál . S
 primátorem Koukalem jste byli dlouhá léta v jedné straně . Jak se stalo , že jste se takto rozdělili a nyní stojíte proti sobě ? Koukal podle mě prosazuje nejhorší koncept politiky , který v naší zemi je . Nazval bych to jakousi < BALKANIZaci(5)> komunální politiky . Co tím myslíte ? Propojování politiky a ekonomiky ,

- kde už vůbec nejde o nějaké pravicové vize , jde vysloveně o naplnění osobních motivací a zájmů . Vždycky jsem myslel , že se mi podaří změnit pražskou ODS , aby dodržovala předvolební sliby , aby jednala korektně
20. opus.nazev=Hospodářské noviny, 4. 8. 1999,opus.rokvyd=1999 jít příkladem , tj. být věrohodní . Když je skoro vše prohospodařeno , pak jediným východiskem z ochromení je vlastní práce a snaha přiznáním pravého stavu věci volit i traumatizující nezbytná řešení . Bez nových pravidel hry , která by motivovala poctivé lidi ke službě veřejnému zájmu , bude < BALKANIZace(5)> vnitřních poměrů země pokračovat Spiklenci z Hradu čili česká tradice Nedávno jsem seděl v rozhlasovém Radiofóru , jedním z námětů , o nich jsme hovořili , byl i Impuls 99 . V dotazech posluchačů , nezazněly věcné výhrady , ale zato podezření , že jde o " pokusný balónek Hradu
21. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 16. 6. 1999,opus.rokvyd=1999 na volbě léčebného postupu je v takovém případě nejen neetická , ale může i negativním způsobem deformovat rozvahy o racionálním způsobu vedení léčby . Nabídky provizi a účast v různých " hrách o pacienty " závažným způsobem snižují prestiž lékařské profese , ohrožují úroveň poskytované léčebné péče a jsou jakousi < BALKANIZaci(5)> českého zdravotnictví . S řešením tohoto choulostivého a dosud tabuizovaného problému , které je plně v kompetenci etických komisí ministerstva zdravotnictví a České lékařské komory , by proto nebylo dobré příliš dlouho otálet . Podvodník v čele tajné služby ? Vláda se chystá k dalšímu z katastrofálních kroků . Pokud
22. opus.nazev=Reflex, č. 18/1999,opus.rokvyd=1999 , on sám se bál , že je sledován . Pak přešel do angličtiny . A řekl : " Víím , kdo jste , nevím , co zrovna píšete , ale doufám , že něco píšete . Jedno si pamatujte . Svádět všechno na komunisty nelze . Toto místo bylo < BALKANIZováno(5)> už před Marxem , před Kafkou , před komunisty . Kafka nebyl spisovatel , on pouze přetiskl do svých knih , co zde již bylo ve zdech , dlažbě , lidech . . . " Pak se otočil a odjel tramvají číslo 22 . Musel jsem na ta slova myslet
23. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 25. 4. 2001,opus.rokvyd=2001 smlouvy a snaží se je dostat z bytů . Sdružení nájemníků tvrdí , že řada vlastníků domů chce jen jediné . Co nejvíce vydělat . " Situace není dobrá . Vlastníci domů si dovoňují to , co by si v žádné západní zemi nedovolili . Postup vlastníků mi kolikrát připomíná < BALKANIZaci(5)> . Někdy si připadám jako v Rumunsku , " zhodnotil stav výkonný místopředseda Sdružení nájemníků Milan Taraba . " Liberec není v tomhle směru výjimkou . Nájemníci si u nás na vlastníky domů neustále stěžují . U řady případů zvažují naši právníci i podání trestního oznámení . Tím končí přibližně
24. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 16. 5. 2002,opus.rokvyd=2002 kdy obyvatel Plzně stále ubývá , je žádoucí , aby v majetku města zůstalo zachováno minimálně 10 % z celkového bytového fondu , tedy kolem 7000 bytů . Opačný postup , tedy prodej podstatné části všech bytů , které ještě po dokončení prodeje v majetku města zůstávají , by znamenal < BALKANIZaci(5)> bytové problematiky v Plzni a na prahu vstupu České republiky do EU i jistou exotičnost našeho města ve srovnání se sousedními zeměmi . Vždyť v Německu je pro sociální bydlení vyčleněno celých 26 % bytů a v Rakousku je tento počet jen o 3 % nižší . ČSSD proto považuje
25. opus.nazev=Právo, 17. 9. 2002,opus.rokvyd=2002 neudělají na své miláčky dost času . Na takovém psu se jasně projeví i agresivita majitele . Případně jeho lhostejnost , bezohlednost nebo přezíravost k okolí . Nevládnutý agresivní pes , kterého majitel nechá volně pobíhat , pak nejednou napadne jiného psa , případně člověka . Je to projev určité < BALKANIZace(5)> naší republiky . " V industriálně vyspělých zemích vůči těmto lidem přitvrzují finanční postihy , ale výjimkou není ani vězení , " zdůrazňuje doktor Král . Je otázka , jestli by u bojových plemen neměl být povinný výcvik psa , aby svého majitele poslouchal a naučil se respektovat určité hranice
26. opus.nazev=Právo, 25. 8. 2003,opus.rokvyd=2003 nekalé konkurenci . Nebo nutí tyto poplatníky vzhledem k dezolátnímu stavu trhu přehodnotit mentální vztah k platbě daní . Nehledě na to , že spotřebitel má za své daně právo na přiměřenou ochranu před falšifikáty značkového zboží , a to i alkoholu . Za posledních třináct let došlo k akcelerující < BALKANIZaci(5)> ČR . Ignorování vlastnických práv k obchodním značkám a daňové podvody se staly nedílnou součástí české reality . Ministru Sobotkovi nelze upřít jednu zásluhu . Problém nejenom identifikoval a analyzoval , nýbrž na rozdíl od svých předchůdců i přiměl státní správu , aby začala vynakládat , byť dosud nedostačující úsilí
27. opus.nazev=Právo, 25. 8. 2003,opus.rokvyd=2003 argument , že zákazem prodeje na tržnicích se problém vyřeší . Bohužel , nevyřeší . Díky schopnostem zúčastněných došlo k takovým definicím tržnic , že existující tržnice většinou nespĺňují kritéria tržnice ve smyslu zákona o spotřebních daních . Občané mají tudíž na vybranou : fandit Sobotkovi , nebo přihlížet další < BALKANIZaci(5)> země . Akrobat Valenta vyhrál závod SP ve Štítech K vítězství mu pomohl unikátní skok Ledový dech , který viděla i jeho manželka Elen se synem Denisem ŠTÍTY - Nový skok nazvaný Ledový dech přinesl olympijskému vítězi v akrobatickém lyžování Aleši Valentovi triumf na domácí půdě . Valenta zásluhou skoku
28. opus.nazev=Hospodářské noviny, 21. 7. 2000,opus.rokvyd=2000 , že k tomu nedochází poprvé . Skutečnost , že to zůstává nejen bez povšimnutí médií (to zřejmě proto , že jde o Václava Klause) , nýbrž zejména bez zákroku šéfa příslušného resortu , je zcela nepochybným dokladem toho , kdo a jakým způsobem náš veřejný život " < BALKANIZuje(1)> " . Nestrašte investory Zahraniční podílové fondy jsou stejně bezpečné a se stejnou mírou rizika , jako jsou domácí podílové fondy . Jediný rozdíl je ten , že každý má jiné místo registrace nebo vzniku . Přičemž kontrolní mechanismy jsou stejné jako v naší zemi . Každý zahraniční fond má
29. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 21. 4. 2000,opus.rokvyd=2000 zemí střední Evropy , " uvedl Klaus , kterého s Mečiarem spojují mimo jiné dohody o rozdělení Československa . Rakouská agentura APA v prvním komentáři zdůraznila , že zatčení Mečiara uvrhlo Slovensko do těžkých vnitropolitických turbulencí . " Vnitropolitická konfrontace se tím nebezpečně vyhroutil a na konci hrozí totální ' < BALKANIZace(2)> ' Slovenska , " uvedla APA . Účetní svědčila proti ODS Praha - Ze svědecké výpovědi hlavní pokladní ODS Marie Krčmářové vyplynulo , že strana v roce 1995 vědomě podváděla se sponzorskými příspěvky . Krčmářová včera vypovídala u soudu , v němž jako obžalovaný z daňových úniků stojí bývalý místopředseda
30. opus.nazev=Právo, 2. 12. 2000,opus.rokvyd=2000 soudu . " Dle našeho přesvědčení jde o velmi nezodpovědný čin , který ohrozí zájmy všech občanů ČR , ohrozí ČNB , ohrozí českou korunu , " řekl Mlynář na tiskové konferenci . Podle něj vidí unie ve slibované stížnosti účelovost a politickou pokleslost . " Je to krok k < BALKANIZaci(2)> české politiky , " dodal . Havlová telefonovala Zemanové Prezidentova manželka Dagmar Havlová se včera omluvila premiéru Zemanovi za medializaci svého výroku , že mu kvůli sporu o jmenování guvernéra ČNB už nikdy nepodaří ruku . Omluvu vyjádřila zprostředkovaně , když zatelefonovala Zemanově manželce Ivaně . " Omluvila se za
31. opus.nazev=Hospodářské noviny, 24. 5. 2002,opus.rokvyd=2002 do unie jako temný stín sudetoněmeckého strašáka . Ti čeští politici , kteří jsou za tento vývoj odpovědní , by si měli uvědomit , že si hrají s ohněm . Pokud by Česká republika opravdu nakonec s jejich přičiněním zůstala mimo EU , důsledky jsou předvídatelné : mezinárodní izolace , < BALKANIZace(2)> vnitřních poměrů , hospodářský propad . Země , jejíž současné hospodářství je z větší části orientováno právě na EU , si jen stěží může dovolit zůstat mimo . Pokud si někdo myslí , že malá Česká republika bude schopna čelit politickým a ekonomickým dopadům akcelerujících globalizačních procesů sama , jako

32. 23: opus.nazev=Blesk, 27. 6. 1998,opus.rokvyd=1998 , upřednostňuje me zcela jednoznačně koalici s lidovou stranou a Unii svobody , " řekl tiskový mluvčí ODS Václav Musilek . Hrozí nám prý " mečiarizace " BRUSEL - Povolební vývoj v České republice dává podle všeho za pravdu předvolebnímu varování prezidenta Václava Havla , že českému politickému životu hrozí " < BALKANIZace(4)> " . Uvedl to včera belgický deník La Libre Belgique s tím , že Václav Klaus se stále víc vzdaluje skutečnosti a tlačí se do popředí stylem slovenského premiéra Vladimíra Mečiara . Klaus , jehož strana skončila ve volbách na druhém místě za sociálními demokraty , se rozhodl využít možnosti
33. opus.nazev=Lidové noviny, č. 158/1998,opus.rokvyd=1998 od té doby krade a znehodnocuje úspory obyčejných Čechů , zatímco vláda vypráví důvěřivému okolnímu světu o hospodářském zázraku . 27 . května 1997 - The Sunday Telegraph Povolební vývoj v České republice dává podle všeho za pravdu předvolebnímu varování prezidenta Václava Havla , že českému politickému životu hrozí " < BALKANIZace(4)> " . Václav Klaus se stále víc vzdaluje skutečnosti a tlačí se do popředí stylem slovenského premiéra Vladimíra Mečiara . Klaus , jehož strana skončila ve volbách na druhém místě za sociálními demokraty , se rozhodl využít možnosti sestavit většinovou pravicovou vládu a vyzval občany , aby ho podpořili v
34. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 20. 3. 1998,opus.rokvyd=1998 Obstaráme si kufky a budeme blufovat . Spousta polopравd a pololži věc pořádně zamotá . Ostatně nezavřeli Zemana , nezavřou ani nás . Zeman podle mne zneužil svého postavení jako předseda parlamentu a šel vládě po krku a s oblibou kopal do politických mrtvol . I on se zasloužil o < BALKANIZaci(4)> naší politické scény . Vzkazují mu , že slušní lidé mu také půjdou po krku a za politickou mrtvolu ho považují již dávno . Protidrogový zákon : závislí na hlouposti Za padesát let se snad budou o něco moudřejší lidé dívat na současný boj států s omamnými potravinami jako na
35. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 17. 7. 1998,opus.rokvyd=1998 taková spolupráce je prostě nutná . Myslíme si jen , že by se věci měly nazývat pravými jmény . Tedy : Zeman s Klausem se dohodli o spolupráci . A abychom parafrázovali M. Zemana , není zapotřebí velké inteligence po přečtení textu smlouvy k tomuto závěru dojít . Mečiarizace ani < BALKANIZace(4)> této zemi naštěstí nehrozí Zdá se , že v politice nastala doba silných termínů . Valí se jako voda z protřené hráze . Těto zemi prý hrozí " mečiarizace " , " BALKANIZace " , byla pošlapána ústava , je dušen pluralitní život občanské společnosti , moc je na věky
36. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 17. 7. 1998,opus.rokvyd=1998 Zemana , není zapotřebí velké inteligence po přečtení textu smlouvy k tomuto závěru dojít . Mečiarizace ani BALKANIZace této zemi naštěstí nehrozí Zdá se , že v politice nastala doba silných termínů . Valí se jako voda z protřené hráze . Těto zemi prý hrozí " mečiarizace " , " < BALKANIZace(4)> " , byla pošlapána ústava , je dušen pluralitní život občanské společnosti , moc je na věky rozdělena mezi vyvolené a navrch toho všeho se prý nad prezidentem vznášá hrozba obvinění z vlastizrady . Z ptací perspektivy to vypadá skutečně velice zle . Skoro by se chtělo říci : Slovensko
37. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 17. 7. 1998,opus.rokvyd=1998 Z ptací perspektivy to vypadá skutečně velice zle . Skoro by se chtělo říci : Slovensko jak vyšitě . Protože se mi zdá (a snesu i obvinění z neskromnosti) , že o Mečiarově Slovensku něco málo vím , nabízím jistou korekci těchto katastrofických vizí . Mečiarizace nebo též < BALKANIZace(4)> jsou termíny , které se v poslední době hodně často používají jako pomůcka pro označení poměrů panujících na dnešním Slovensku . Sami Slováci často používají termín " mečiarismus " , který vyjadřuje typ nebo lépe řečeno způsob správy věcí veřejných , jež do slovenské politiky v posledních letech implantoval tamní
38. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 17. 7. 1998,opus.rokvyd=1998 jak spolu činí třeba jen zlomek výše popsaného nebo k tomu jen smějí , je zcela absurdní . Kdo tomu nevěří , buď neumí číst , neslyší , nevidí a nemá paměť , nebo jen plácá do větru . Anebo ještě jinak - neví , co je to mečiarizace , < BALKANIZace(4)> , porušování ústavy , dušení občanské společnosti nebo hon na prezidenta . Výrok Josefa Luxe o dohodovém " rozdělení moci na věky " mezi ČSSD a ODS , který nelze " našít " ani na dnešní Slovensko , a dokonce snad ani na žádnou zemi této planety , a který
39. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 27. 8. 1998,opus.rokvyd=1998 o tunelování ostře zaútočil také předseda nejsilnější opoziční strany Václav Klaus (ODS) . " Naprosto nepřijatelný je argument , že tajné čistky je třeba provést jako opatření proti managementům tunelujícím státní majetek , " prohlásil Klaus . Místopředseda Unie svobody Petr Matějů pak kroky ČSSD přímo označil za < BALKANIZaci(4)> politiky a ekonomiky . Že chystané výměny v představenstvech a dozorčích radách nemají racionální pozadí , nepřimo potvrzuje i fakt , že na posty se budou zřejmě vracet i lidé , s nimiž se noví majitelé už jednou rozloučili . To je třeba případ bývalého generálního ředitele SPT Telecom Jiřího
40. 33: opus.nazev=Mladá fronta DNES, 3. 9. 1998,opus.rokvyd=1998 osobně vydupal lukrativní místo ve vedení těžební společnosti OKD . " Známe se už od útlého dětství , hráli jsme si spolu na Indiány . Já jsem byl Vinnetou a on dělal Oldu Surehanda . " Smluvní i nesmlouvavá opozice s vládním usnesením samozřejmě nesouhlasí a již tradičně varuje před < BALKANIZaci(4)> , afrikanizací , a dokonce i před madagaskarizací , což už je obvinění mimořádně tvrdé . Tentokrát však šlápla vedle . Citové a pokrevní vazby mezi vládou a podniky mohou totiž rozvoji našeho průmyslu jedině prospět . " Je - li v mém životě člověk , kterého zbožňuji a mám
41. opus.nazev=Právo, 22. 9. 1998,opus.rokvyd=1998 draž , než slušně zaplatit odpovědné lidi . Podobně by se dalo dlouze mluvit o nízké efektivitě práce , která plyne z její příliš nízké ceny . Prostě proto , že s tím , co je levné , se plýtvá . Nechci předvádět ekonomicky až příliš dobře zdůvodnitelný katastrofický scénář < BALKANIZace(4)> státní správy , úpadku školství a zániku vědeckého výzkumu , více než ekonomické argumenty mne zajímá morální rozměr věci . Vládní balíčkový restrikt bral jen z těch oblastí , o kterých mohla vláda rozhodnout . Ovšem stávka na železnici je vážný problém , stávka ve školách a v nemocnicích zůstane
42. opus.nazev=Hospodářské noviny, 10. 9. 1999,opus.rokvyd=1999 ochránářství . Vzhledem k tomu , že nikomu se do těžké práce a nesmlouvavé soutěže nechce , je u nás stále dost lidí , kteří nastoupený kurs podporují . " Privatizace pod zhasnutým světlem " Dušana Trňsky a dalších totiž byla pro ně nějak výhodná . Tím ale bylo na < BALKANIZaci(4)> poměrů zaděláno již v počátku , a to nejen pokud jde o kupónovou variantu (zde projevil V. Klaus správnou intuici , když ji v prvním momentu jejího koncipování označil za blbost) , ale i v dalších metodách . Nyní , když je vše podstatné nahodáno či vysáto ,
43. opus.nazev=Hospodářské noviny, 23. 6. 2000,opus.rokvyd=2000 vůbec nereagoval , o schůzku projevil zájem podle Mládky až teprve tento týden , kdy celý problém IPB byl již vyřešen . Jan Mládek v rozhovoru s Hospodářskými novinami ostře kritizoval Klausův požadavek na zrušení prodeje IPB Československé obchodní bance : " Václav Klaus tvrdí , že tím dochází k < BALKANIZaci(4)> České republiky . Jestli ale někdo tuto zemi BALKANIZuje nebo dokonce afrikanizuje , tak je to on , " řekl s tím , že londýnská finanční komunita zareagovala na řešení krize IPB zvolené vládou a centrální bankou velmi pozitivně - koruna posílila . Mládek se ostře ohradil i proti Klausovým

44. opus.nazev=Hospodářské noviny, 23. 6. 2000,opus.rokvyd=2000 až teprve tento týden , kdy celý problém IPB byl již vyřešen . Jan Mládek v rozhovoru s Hospodářskými novinami ostře kritizoval Klausův požadavek na zrušení prodeje IPB Československé obchodní bance : " Václav Klaus tvrdí , že tím dochází k BALKANIZaci České republiky . Jestli ale někdo tuto zemi < BALKANIZuje(4)> nebo dokonce afrikanizuje , tak je to on , " řekl s tím , že londýnská finanční komunita zareagovala na řešení krize IPB zvolené vládou a centrální bankou velmi pozitivně - koruna posílila . Mládek se ostře ohradil i proti Klausovým výpadům na centrální banku . " Za útoky Klause
45. opus.nazev=Hospodářské noviny, 23. 6. 2000,opus.rokvyd=2000 není věrohodnou entitou na světovém finančním trhu . Dostali jsme explicitní vyjádření od většiny mezinárodních institucí , že jsou připraveny podpořit český stát v jakémkoli sporu s Nomurou . Vyvíjely se různé varianty na překonání problému IPB . Chtěl bych zdůraznit , že Václav Klaus vykládá , že dochází k < BALKANIZaci(4)> země . Jestli někdo BALKANIZuje nebo dokonce afrikanizuje tuto zemi , tak je to on osobně . Trhy v Londýně zareagovaly na zvolené řešení IPB velmi pozitivně : Koruna posílila . Čím konkrétně podle Vás vleče Václav Klaus Českou republiku směrem na Balkán ? Svou snahou rozbít tuto operaci .
46. opus.nazev=Hospodářské noviny, 23. 6. 2000,opus.rokvyd=2000 finančním trhu . Dostali jsme explicitní vyjádření od většiny mezinárodních institucí , že jsou připraveny podpořit český stát v jakémkoli sporu s Nomurou . Vyvíjely se různé varianty na překonání problému IPB . Chtěl bych zdůraznit , že Václav Klaus vykládá , že dochází k BALKANIZaci země . Jestli někdo < BALKANIZuje(4)> nebo dokonce afrikanizuje tuto zemi , tak je to on osobně . Trhy v Londýně zareagovaly na zvolené řešení IPB velmi pozitivně : Koruna posílila . Čím konkrétně podle Vás vleče Václav Klaus Českou republiku směrem na Balkán ? Svou snahou rozbít tuto operaci . Požadavkem na zrušení prodeje IPB
47. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 23. 6. 2000,opus.rokvyd=2000 je v tom , že banka normálně funguje a ani na minutu se nezastavila , " říká Mládek . Šéf ODS Václav Klaus tvrdí , že způsob prodeje IPB byl nevhodný a neprůhledný . Daňoví poplatníci prý byli vytunelováni . . . Pokud to myslí vážně , tak chce zemi < BALKANIZovat(4)> a zvýšit náklady pro daňové poplatníky o desítky miliard korun . Klaus nemá odvahu jít do otevřené politické konfrontace , protože přijatým řešením nejvíce utrpěly právě vazby ODS na IPB . Špatná situace bankovního sektoru je Klausovou věcí a věcí jeho poradců , kteří chování bank často přímo ovlivňovali .
48. opus.nazev=Právo, 12. 5. 2000,opus.rokvyd=2000 , že 49 procent všech dotázaných označilo Microsoft za monopol . Microsoft se proti nálezů soudu o provozování monopolních praktik již několikrát ohradil s tím , že vedl jen tvrdý konkurenční boj . Rozdělení označil za škodlivý krok pro zákazníka a pro vývoj informačních technologií , protože dojde k " < BALKANIZaci(4)> " , neboli rozdělení operačního systému Windows . Nucené rozdělení monopolu na několik samostatných subjektů je v USA řídkou událostí . Naposledy se tak stalo v roce 1982 s telekomunikační společností AT & T a v roce 1911 s Rockefellerovým ropným koncernem Standard Oil . Przdroj povedou Jihoafričané Zástupci jihoafrické pivovarnické
49. opus.nazev=Právo, 20. 6. 2000,opus.rokvyd=2000 . " V dané situaci podle něj vládě nezbylo jednat tak , jak jednala , protože se nechala vtáhnout do hry a zbyl jí jen velmi úzký manévrovací prostor . Nasazení příslušníků policejního útvaru rychlého nasazení (URNA) Klaus označil za " přepadení " a považuje jej za " < BALKANIZaci(4)> " . " Byla to ČNB , která uvalila nucenou správu , nikoli vláda , a byla to ČNB , jejíž nucený správce urychleně , nečekaně pro všechny , v noci rozprodal celou banku . My všichni víme , jak je těžké prodat banku . Jestli je někdo tak geniální
50. opus.nazev=Právo, 24. 6. 2000,opus.rokvyd=2000 Klaus pátil mosty k Zemanovi , potřebuje - li hlavně jeho strana většinovější volby , které větším dají ještě větší moc ? Jistě , Klausovi pobočníci celý týden sršeli oheň a síru na zákrok v IPB . Sám Klaus mluvil o přepadení banky , o vytunelování daňových poplatníků a o < BALKANIZaci(4)> poměrů . Ale dával si pozor , aby nepřibouchl všechna zadní vrátka . Bušil hlavně do Tošovského ČNB , zatímco vládu málem jen litoval , že se " nechala vtáhnout do hry " . Nanejvýš z vicepremiéra Mertlíka vyrobil splikence (" Zeman naletěl , Mertlík ne ") .
51. opus.nazev=Právo, 11. 5. 2001,opus.rokvyd=2001 , jež zatím město využívá jako pole . Sázková kancelář je původně chtěla odkoupit za symbolickou cenu . Chce tu zřídit sportovní areál s prvním klusáckým závodistištěm v Praze a s lesoparkem . Náklady na výstavbu nového areálu se odhadují na 200 milionů Kč . " Jde o klasičtější ukázkou < BALKANIZace(4)> komunální politiky , o které hovoří třeba Světová banka . Jedna ruka přijímá dary a druhá rozhoduje , " shrnul pro Právo Michael Hvizďala , předseda zastupitelského klubu Unie svobody . Případný prodej pozemků za tržní ceny by přesáhl jednu miliardu korun ; podle informací Práva z místního úřadu je
52. opus.nazev=Právo, 25. 11. 1999,opus.rokvyd=1999 se různé kultury či civilizace , státy , národy , etnika , regiony a lidé do nejrůznějších klinčů a hloubí proti sobě zákopy . Také proto umístil citovaný pařížský týdeník - hned vedle pojednání o čínském výstupu na Olymp volného trhu - poutavý komentář s názvem : Svět v nebezpečí < BALKANIZace(5)> . (Le Point , 19. listopadu) Co s tím mají společného české vztahy Romů s " gádži " , vztahy česko-slovenské , všechny ty reálné či pomyslné , leč o to účinnější zdi a ploty ? Velmi mnoho . Neřeklo se snad a úředně nestvrdilo , že
53. opus.nazev=Respekt, č. 48/1999,opus.rokvyd=1999 proti Microsoftu užívat velmi nákladné policejní metody a síť agentů a špiónů , a patrně by ho stejně neuhlídala . Microsoft lze také násilně rozdělit do menších vertikálně řazených firem . To by ale podle týdeníku The Economist mohlo způsobit více škody než užítku . Mohlo by dojít k " < BALKANIZaci(5)> " softwarového průmyslu a k erozi jednotlivých pravidel , která zákazníci vyžadují . Podle Economistu našťásti existují i elegantnější řešení . Microsoft může být přinucen publikovat " výrobní tajemství " , tedy plnou kódovou specifikaci , na které systém Windows stojí . Tím by se stal veřejným statkem a "
54. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 30. 11. 2000,opus.rokvyd=2000 však , že spor před Ústavním soudem mezi vládou a prezidentem je krajně neobvyklý . Záměr vlády podat stížnost k Ústavnímu soudu pobouřil zástupce Čtyřkoalice . " Považoval bych za nešťastné a politicky i ekonomicky zhoubné , kdyby se vláda rozhodla touto cestou bojovat s prezidentem a naznačovat řečneme až < BALKANIZaci(5)> našich poměrů jakousi válkou mezi vládou a prezidentem , " řekl právní expert KDU-ČSL Miloslav Výborný . Audiovídeozáznam najdete na internetové stránce ekonomika . idnes . cz Přestřelka až za tmy Praha - V Poslanecké sněmovně se v úterý večer tajně schází kabinet kvůli sporu s prezidentem o novém
55. opus.nazev=Právo, 12. 5. 2000,opus.rokvyd=2000 návrhům Microsoftu včera ohradila , když náměstek ministerstva spravedlnosti Joel Klein označil soudu předložená opatření za " neefektivní a plná mezer " . Verze trestu , který si navrhl softwarový koncern , by podle ministerstva nezabránila porušování zákonů , zatímco plán vlády by snížil ceny a posílil inovaci . Hrozí < BALKANIZace(5)> Windows ? Microsoft však trvá na tom , že jeho řešení je " adekvátním trestem vzhledem k rychlosti , jakou se vyvíjí softwarový průmysl " . Společnost hodlá zpřístupnit operační systém Windows konkurenčním programům a potlačit viditelné vnučování internetového vyhledávače Internet Explorer . Dále předpokládá , že umožní výrobcům počítačů

56. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 27. 2. 2003,opus.rokvyd=2003 b ilá nebo černá , dobro nebo zlo , přítel nebo nepřítel . Chce se zeptat , kdy už Washington projeví souhlas s počítáním do tří - a přestane přemýšlet ve smyslu to , nebo ono , ale to a ono ? Spíše než nedočkavé božské udělení dnešnímu světu , který < BALKANIZuje(5)> mysl lidí , i když zároveň sjednocuje své nástroje , mnohem lépe ladí střizlivé zvažování hrozeb bez emocionálního zmatkování . Odtud tedy následující paradox : nový , ve své technologii postmoderní Bushův svět se zdá předmoderní . Ve svých akčních principech je Amerika dvě až tři století za " starou
57. opus.nazev=Právo, 8. 10. 2003,opus.rokvyd=2003 To podle televize potvrzuje i dopis Sazky Nomuře , který dostali na vědomí všichni akcionáři loterijní společnosti . Stanovisko Sazky se televizi nepodařilo získat . Zaslýchli jsme ve Sněmovně CYRIL SVOBODA (KDU-ČSL) , místopředseda vlády : Federální evropský systém se buduje pokoutně proti zájmům národů , v duchu < BALKANIZace(5)> a rozkladu historických a sociálních hranic , ve službách snu o světové nadvládě , a jde o ideologickou revoluci internacionalismu nového typu . Cituji Le Pena . JAN ZAHRADIL (ODS) : Všichni víme , že např. známý český alkoholický nápoj pozbyl práva používat názvu rum prostě proto ,
58. opus.nazev=Deniky Bohemia, 21. 9. 2005,opus.rokvyd=2005 moc nepomůže , když se závod promění ve fiasko jako letos na Václavském náměstí . . . " Musím ale ocenit každou podobnou aktivitu . Loni se to po sportovní stránce povedlo , objektivně musím konstatovat , že jsem to obdivoval . Bohužel , vniknul do obchodních vztahů jakýsi '< BALKANISMus(3)>' . Lidé přecenili svoje schopnosti , to se v Čechách občas stává . Několik let bude trvat , než se manažerům těch závodníků podaří vysvětlit , pokud se vůbec podaří dát nějaký závod dohromady , že se jim vyplatí sem znovu přijet . Určitě budou mít jiné podmínky pro
59. tak nějak tušil , na čem je . Hlavně , že na prahu třetího tisíciletí má konečně jistotu . Takovou jistotu na malém jevišti naší politické scény , bohudik , zatím pořád nemáme . Jakkoliv jejím odleskem zavání účelový pokus ČSSD a ODS novým volebním zákonem , řekl bych , < deBALKANIZovat> naší politickou scénu , čili zbavit ji roztržiténosti . A " kouchnerovsky " okřikovat všechny kritiky . Ale dostalo se nám v těchto dnech i zprávy , která , ač byla v centru pozornosti , paradoxně aspiruje na nejvyšší stupeň důležitosti . A na zvýšení celospolečenské jistoty v chápání pravé
- f) území mimo Evropu (21)**
1. opus.nazev=Lidové noviny, č. 235/1992,opus.rokvyd=1992 zákonitý jev , k němuž musí dříve nebo později dojít . Otázkou zůstává postoj desítek roztržiténých stran , hnutí , církevních a odborových organizací , které v nejednom případě disponují dobře vycvičenými bojovými složkami a střídavě se přiklánějí k radikálním nebo umírněným silám v černošské opozici . Vzhledem k hroziící < BALKANIZaci(2)> nebude Jižní Afrika zřejmě nikdy daleko od vypuknutí války všech proti všem a nezbyvá než doufat , že si tuto možnost Pretorie i vedení ANC na summitu v Kempton Park uvědomily . ~ MIROSLAV HONSŮ OBVINĚNÝ CLINTON Zmizelé dokumenty WASHINGTON - Během uplynulého víkendu se objevila nová obvinění na adresu
2. opus.nazev=Lidové noviny, č. 101/1993,opus.rokvyd=1993 samostatný stát . V rozhovoru pro britský nedělník The Observer obvinil Írán z toho , že podporuje teroristy z hnutí abú Nidala a teroristickou organizaci Hamas , která operuje v jižním Libanonu . Pokud nedojde při izraelsko-palestinských rozhovorech , které mají být obnoveny k pokroku , hrozí celému regionu " < BALKANIZace(3)> " . Mír není pouze v zájmu Palestinců , ale také Američanů a Evropanů a pochopitelně i Izraelců , řekl Arafát . Za základ řešení považuje předseda OOP dohodu dosaženou během prvních izraelsko-palestinských rozhovorů v listopadu 1991 v Madridu , podle které by Palestinci měli dostat možnost přechodného období samosprávy
3. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 21. 4. 1994,opus.rokvyd=1994 podepsán příští týden . " Blížíme se k závěru , " řekl Peres před odletem do Rumunska , kde se v rámci mezinárodní ekonomické konference má se-tkat s Jásirem Arafátem . Dodal : " Nemyslím , že jednání budou ukončena příští týden . " Palestinský předák včera varoval před " < BALKANIZaci(3)> " Blízkého východu , pokud Izrael neurychlí odsun svých jednotek z pásma Gazy a z Jericha . Mezitím vyjednávači OOP na jednáních s Izraelem včera v Káhiře oznámili , že židovský stát vyslovil souhlas s propuštěním 5000 palestinských vězňů v původně dohodnutém termínu . Rozhovory v Káhiře o podrobnostech omezené
4. opus.nazev=Respekt, č. 29/1994,opus.rokvyd=1994 existenci a reagují bez zábran , jen aby hrozbu odvrátili , ale to už je strhne spirála násilí a krevní msty . Často se také říká , že příčina spočívá v koloniální éře , že hranice naryšované evropskými mocnostmi nerespektovaly etnické členění . V této souvislosti slyšíme vždy klíše o < BALKANIZaci(3)> Afriky . Ale tu by byla zapotřebí přesnější definice , neboť podíváte - li se na Afriku blíže , vidíte několik tisíc etnických jednotek , které by pak musely mít své vlastní státy . Třeba v Nigérii jich lze rozlišit a jasně vymezit 200 až 240 a členění vlastně začalo
5. opus.nazev=Hospodářské noviny, 11. 6. 1999,opus.rokvyd=1999 . Obnova hospodářské prosperity Indonésie může trvat pět , ale i deset let , ačkoliv první náznaky obratu se mohou objevit již po dvou letech . Jaká jsou za tohoto stavu rizika a perspektivy podnikání v Indonésii ? Riziky jsou zejména politická nestabilita a nejasnost dalšího politického vývoje , možnost < BALKANIZace(3)> země a jejího rozpadu , další prohloubení závislosti na zahraničních zdrojích . Perspektivy vidím především ve velkém trhu , Indonésie je čtvrtou nejlidnatější zemí světa s obrovským tržním a pracovním potenciálem a nerostným bohatstvím . Jde o zemi , která je ekonomicky s Českou republikou vysoce kompatibilní , to ,
6. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 9. 11. 1999,opus.rokvyd=1999 a nevyloučil možnost referenda . " Podporuji referendum jako jejich právo . Když jsme ho uspořádali ve Východním Timoru , proč ne v Aceh ? " prohlásil . Mnozí analytici však před zbrklým jednáním varují , neboť se obávají , že eventuální nezávislost Aceh by se mohla stát počátkem " < BALKANIZace(3)> " čtvrté nejlidnatější země světa a jejího definitivního rozpadu . Armáda je striktně proti plebiscitu . " Požadavek referenda není realistický a separatismus sám odporuje ústavě , " uvedl mluvčí ozbrojených sil generálmajor Sudradžat . " Obyvatelé Aceh spíše než po nezávislosti touží po spravedlnosti v politice , hospodářství a
7. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 17. 11. 1999,opus.rokvyd=1999 nejvýznamnějších lodních cest světa . Proto je Aceh vnímán i jako test toho , zda Indonésie v současných hranicích přežije . " Rychlý rozpad této země by mohl destabilizovat celou jihovýchodní Asii , " řekl před několika dny agentuře Reuters bývalý singapurský premiér Lee Kuan Yew . " Hrozí nám < BALKANIZace(3)> " . Včera Timor , dnes Aceh , zítra Irian Jaya a pozítří Kalimantan , " varoval před rozpadem státu i mluvčí indonéské armády generálmajor Sudrajat . Obyvatelé Aceh však považují svoji nezávislost na Jakartě za naprostou samozřejmost . Podle odhadů by zde pro ni v referendu hlasovalo přes 95 procent
8. opus.nazev=Respekt, č. 45/1999,opus.rokvyd=1999 i o provincii Riau na Sumatře , proslulé bohatými přírodními zdroji . Příznačné je , že zatímco Wahid trávil svoji první noc v prezidentském paláci v Jakartě , na 1300 kilometrů vzdáleném Sulawesi požadovaly desetitisíce lidí v ulicích nezávislost pro východní část souostroví . " Nové vedení stojí před hrozbou < BALKANIZace(3)> , " soudí Šrí Bintang Pamungkas , který byl za Suhartova režimu politickým vězněm . Jistá otázka se vznáší i nad budoucí rolí stále mocné armády . Studentští vůdci žádají , aby přímá angažovanost ozbrojených sil v politice neodkladně skončila . Wahid i Megawati však zvolili obezřetnější přístup a podpořili

9. opus.nazev=Respekt, č. 49/1999,opus.rokvyd=1999 výroku . Referendem prý myslel výběr mezi stávajícím stavem a rozšířenou autonomií , která by přinesla Aceh návrat téměř 75 % zisku z prodeje vlastních surovin a implementaci islámského práva do zákonů země . Všem je ale jasné , že status quo je pro naprostou většinu Acežanů nepřijatelný . Směr < BALKANIZace(3)> " Jsem s to zabránit BALKANIZaci Indonésie , " prohlášoval ještě v polovině září před parlamentem bývalý prezident Habibie . Následný vývoj - - volba prezidenta i viceprezidentky , zárodky separativistických rebelií v některých oblastech Indonésie , etnické a náboženské třenice v jiných - - ale nedává jednotné Indonésii dobré
10. opus.nazev=Respekt, č. 9/1999,opus.rokvyd=1999 poku su o ukradení historie , ale i o její falšování , se ho zastal právě výše zmíněný Ralph Ellison . Rezolutně pravil , že dějiny lidstva patří všem , a rozhodně se postavil na obranu autorské imaginace , jež je jediná schopna povznést popisnou literaturu na úroveň pravého umění . < BALKANIZace(5)> v tavicím kotli Dětským plenčkám ovšem ještě bohužel nestačilo odrůst písemnictví asijsko-americké (ono adjektivum se obyčejně píše se spojovníkem , o němž se však vedou vášnivé spory nikoli nepodobné těm , jaké známe z někdejších parlamentních diskusí o názvu společného státu Čechů a Slováků) . Jednotícím prvkem všech
11. opus.nazev=Respekt, č. 9/1999,opus.rokvyd=1999 někdejších parlamentních diskusí o názvu společného státu Čechů a Slováků) . Jednotícím prvkem všech děl je téma legendárního amerického snu (American Dream) , přičemž se ukazuje , jak funguje , či spíše nefunguje pro příslušníky dané národnosti menšiny . Asijsko-americká literatura dnes totiž prochází procesem jakési " < BALKANIZace(5)> " a velmi ostře se stěpí na literaturu čínsko-americkou , japonsko-americkou , filipínsko-americkou a tak dále . Ony příběhy jsou téměř bez výjimky silně autobiografické , a přečte - li si západní civilizaci odchovaný literát dva až tři , s poměrně slušným procentem úspěšnosti odhadne , kterak se budou odvíjet
12. opus.nazev=Respekt, č. 33/2000,opus.rokvyd=2000 kasou do ciziny . Chceme být Korsičany V tomto kontextu jsou " dohody z Matignonu " , dávající zvláštní pravomoci Korsice , revolucí . Vzbudily též odpor na pravici i levici . Levicový nacionalista a ministr vnitra Chevènement je označil za ránu do zad republiky . Jiní hovoří o " < BALKANIZaci(1)> státu " . To je přehnané a vypovídá více o francouzské politické tradici než o skutečném nebezpečí . Riziko tu ovšem je . Způsob převedení značných pravomocí na korsický parlament je diskutabilní . Smlouva vychází vstřícně nárokům separatistů , tedy sotva pětiny Korsičanů . Co se jim nepodařilo prosadit u
13. opus.nazev=Hospodářské noviny, 9. 8. 1999,opus.rokvyd=1999 o to , že by chtěli být opět nezávislým muslimským sultanátem a že se Indonésie rozpadne . V Indonésii poutá maximální pozornost Východní Timor , kde by referendem koncem srpna mohlo vést k nezávislosti jeho 800 tisíc obyvatel . Mnozí v Jakartě soudí , že je to již začátek " < BALKANIZace(2)> " . Ale mnohem větší nebezpečí pro soudržnost ostrovní říše hrozí v Aceh na severním konci Sumatry . Indonéská armáda nechce ani slyšet o politickém řešení . Myslí na značné příjmy z pěstování marihuany a těžby dřeva ; vojáci jsou kromě toho podezíráni , že vyvolávají krvavé srážky , aby
14. opus.nazev=Právo, 1. 9. 1999,opus.rokvyd=1999 světa , který má hodně co do činění s tím , zda se Indonésii podaří dokončit přechod k demokratickému vývoji země a zda skutečně přízná Východnímu Timoru nezávislost . Nelze zapomínat , že mnoho členů armády si vybojovalo vysoká povýšení právě v této provincii a že jejich argument o nebezpečí < BALKANIZace(2)> Indonésie má silný náboj . Indonésie je svým způsobem hrdá na to , že po odchodu holandských kolonizátorů se jí podařilo sjednotit více než 200 miliónů lidí různých národností na území větším , než jsou USA na šířku . Kdyby se nyní začaly trhat další části země , například muslimský
15. opus.nazev=Britské listy, 11. 4. 2003,opus.rokvyd=2003 dominovému efektu . Kurdové na severu Iráku tvrdí , že do čtvrtka obsadí Kirkuk [to se ve čtvrtek také skutečně během dne stalo , pozn. JČ] a Turci tvrdí , že jestliže Kurdové okupují tamější ropná pole , že Turecko provede do Iráku intervenci . Takže možnost < BALKANIZace(2)> a fragmentace regionu , s Izraelem na naší západní hranici , který bude dál zabíjet Palestince , máme jedinou naději , že začnou Američané pohlížet na celý region jako na region a začnou uplatňovat mezinárodní právo . Moderátor : To jste tedy nastínil snad nejpesimističtější možný obraz , ve světle
16. opus.nazev=Lidové noviny, 7. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 společností nebo do vleku velkých politických mocností ? Brzy i relativně prosperující menší státy už nebudou při současném tempu nadnárodní ekonomické integrace schopny být globálním hospodářským molochům politickými partnery . Už dnes také vidíme , jak v globálních konfliktech činí Evropu její politická nejednotnost impotentní v dialogu s USA . < BALKANIZaci(2)> nelze vyloučit Populárním se také stalo tvrzení , že pro pokračování politické integrace v Evropě už neexistují bezpečnostní důvody , které ji nastartovaly po druhé světové válce , kdy bylo cílem vzájemné integrace zabránit novým válkám a neutralizovat Německo . Je to tvrzení naivní už proto , že evropští političtí
17. opus.nazev=Lidové noviny, 7. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 bylo cílem vzájemné integrace zabránit novým válkám a neutralizovat Německo . Je to tvrzení naivní už proto , že evropští političtí tprasníci jsou sice stále menším nebezpečím pro USA , Čínu , Indii nebo Rusko , ale kdyby došlo k rozpadu EU , mohou klidně být nebezpeční jeden druhému . < BALKANIZace(2)> není něčím , co je možné v Evropě rozložen do soupeřících národních států jednoznačně vyloučit . Je jasné , že federace podobná té americké se v Evropě zatím nechystá . Odpůrci další integrace by ale měli vysvětlit , jak jinak si představují odstranění demokratického deficitu , který tak často kritizují
18. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 25. 6. 1999,opus.rokvyd=1999 všem občanům stejná práva , se zdráhá uznat práva jazykových menšin na svém území , " napsal ústavní expert Guy Carcassonne . Proti jakýmkoli změnám se ovšem ozývají hlasy i v řadách levicové vládní koalice . " Obávám se , že (tyto změny) by měly za následek určitou < BALKANIZaci(3)> Francie , " soudí ministr vnitra Jean-Pierre Chevènement , který stál v opozici proti ostatním členům kabinetu již například v otázce Kosova . Ve Francii existují zhruba dvě desítky regionálních a menšinových jazyků . Nejhlasitější se ozývají zastánci bretonštiny , stejně jako korsičtiny . Jejich výlučné postavení je dáno staletími
19. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 14. 7. 1999,opus.rokvyd=1999 se stále objevují regionální politické směry . Identitní strach vede k tomu , že Francie přijme jen ve velmi omezeném rozsahu evropskou Chartu regionálních jazyků , přestože ji zásadně schválila před sedmi lety . Kdyby se úřední dokumenty mohly publikovat v bretonštině a bějiže vyslat v provenšalštině , hrozí Francii < BALKANIZace(3)> , bijí na poplach suverenitě . Levicová jakobína jim přizvukují : francouzština a tuhá centralizace byly ostatně vždy zbrání proti feudální reakci a zpátečnictví ! V této oblasti jsou české výhonky pouze milimetrové , ale jsou . Pro mnohé Čechy se Vietnamec rovná trhovce a nedávný Zemanův úlet jistě nebyl
20. opus.nazev=Právo, 9. 12. 1999,opus.rokvyd=1999 místních separatistických organizací , které mezi sebou dosud spíš soupeřily , vytvořilo společnou platformu - federaci Unita . " Od nynějška budeme svou činnost koordinovat , " ujistil Jean-Francois Luciani , mluvčí organizace Corsica Viva , jež patří k tvrdému jádru nacionalistického hnutí na ostrově . " Jsme daleko od < BALKANIZace(5)> našeho hnutí , jak nám někteří předpovídali , " dodal . Zúčastněné skupiny se dohodly na ustavení stálého společného výboru , který by měl napříště odbourat chaotičnost kampaní vedených jednotlivými organizacemi , bez ohledu na přetrvávající rozdílnost názorů na úlohu násilí v boji proti " francouzským kolonizátorům " . Založení

21. opus.nazev=Britské listy, 11. 4. 2003,opus.rokvyd=2003 . Jordánský princ Hassan : Když můj prastrýc do té země začátkem dvacátých let přijel , řekl , že v ní nenašel žádné Iráčany . Proto byla ústava z roku 1925 založena na pluralismu . Osobně si myslím , že pluralismus je jedinou odpovědí , jedinou možností , jak zabránit < BALKANIZaci(5)> celého regionu , který jinak zlikviduje celý region od Izraele až po Indii včetně obou těchto zemí . Proto požadují , aby státy přijaly základní principy chování . Aby se definovalo , co je terorismus , a požadují , aby byl vytvořen benevolentní fond politiky cukru , na podporu a

BALKANIZace neutrálně (55)

a) vědní obor, specialista (39)

- opus.rokvyd=1998,opus.nazev=Právo, 19. 3. 1998 , by se rádi setkali i s lidmi , kteří jim zde před padesáti lety pomáhali . Všichni jsou srdečně zváni také na podobné setkání v Mikulově , které se usku teční 25 . dubna na tamním zámku . Na Masarykově univerzitě působíte více než třicet let jako slavista a < BALKANISTA> . Co vás zajímá na Balkáně , který je dnes opět v centru pozornosti ? Balkán tvoří zvláštní zeměpisný , historický a kulturní celek , který výrazně přispěl do pokladnice evropské kultury a civilizace . Po staletí tu kromě národů žijí také příslušníci několika desítek národností a etnických skupin .
- opus.rokvyd=1999,opus.nazev=Lidové noviny, č. 113/1999 osmi . Pokud má žena samostatné zaměstnání , je počet dětí nižší (v průměru tři děti) . Ženy , které mají vyšší vzdělání , jsou obvykle matkami dvou dětí . " Počet dětí , respektive synů , je pro otce kromě jiného často ukazatelem prestiže , " píše < BALKANISTA> Filip Tesař v příručce o Kosovu . Albánci se často , vlastně neustále , vzájemně navštěvují . Pokud si návštěvy skutečně váží , nabídnou v podstatě vše , co nabídnout mohou . Sami většinou očekávají obdobný přístup . Když spolu Albánci sedí a hovoří , rozsadí se tak , aby
- opus.rokvyd=1999,opus.nazev=Mladá fronta DNES, 6. 4. 1999 odstartovat nečekanou aféru . Možná . Radní se však něčeho bojí , když ji tají . Lidé by si totiž mohli jejich důvody vykládat různě . A to radní nechtějí . Bomby nic nevyřeší , míní brněnský novinář , jenž se vrátil z Bělehradu B r n o - < BALKANISTA> , novinář , šéfredakční rady brněnského ekologického časopisu Veronica , učitel češtiny na bělehradské univerzitě . To všechno je Václav Štěpánek . " Bomby demokracii nepřinesou a nezabrání žádné humanitární katastrofě , " tvrdí muž , který se ve čtvrtek večer spolu se svou srbskou přítelkyní vrátil do Brna
- opus.rokvyd=1999,opus.nazev=Mladá fronta DNES, 24. 4. 1999 jihlavská , jindřichohradecká a mikulovská neziskové sdružení . Vzhledem k velikosti území plánovaného euroregionu , které zabírá osm okresů , se stává sdružení respektovaným partnerem i pro ministerstvo pro místní rozvoj . Bomby nic nevyřeší , míní brněnský novinář , jenž se vrátil z Bělehradu B r n o - < BALKANISTA> , novinář , šéfredakční rady brněnského ekologického časopisu Veronica , učitel češtiny na bělehradské univerzitě . To všechno je Václav Štěpánek . " Bomby demokracii nepřinesou a nezabrání žádné humanitární katastrofě , " tvrdí muž , který se ve čtvrtek večer spolu se svou srbskou přítelkyní vrátil do Brna
- opus.rokvyd=1999,opus.nazev=Mladá fronta DNES, 5. 5. 1999 19.00) , Společenské centrum Bystrc : Čaj o půl páté (16.30) KINA BLANSKO : Klub Ulita : Sýrie a Jordán přednáška M . Kvizdy (19.00) BRNO : Dietrichsteinský palác - konferenční sál : Horká půda v Jugoslávii - beseda s V . Štěpánkem , českým < BALKANISTOU> (17.00) , SPŠS , Kudelova 8 : 15 . březen 1939 jako konec druhé republiky - přednáška J . Procházky (17.30) , Knihkupectví Primus , Masarykova 25/27 : Autogramiáda Zdeňka Mahlera (16.00) , BRNO : Skleněná louka : Morgan O ' Hara , newyorská
- opus.rokvyd=1999,opus.nazev=Mladá fronta DNES, 25. 9. 1999 nelze masově spojovat . Třeba ruskou skladbu nemůžeme přednášet všem slavistům . U nás nefunguje model , kdy jeden učitel přednáší třeba dvěma stům lidí , " vysvětluje Pospíšil . Uvažují proto , že například jihoslovenské obory , o které je poměrně malý zájem , nabídnou v budoucnu pod názvem < BALKANISTIKA> . " Otázkou je , v jaké podobě tyto obory zachovat . Zkusíme je tedy seelit . " Finance jsou také důvodem nedostatečného počtu rodilých mluvčích , kteří by studenty vyučovali . " Těžké je vysvětlit , že ty čerstvé lektory potřebujeme , když se počítají korunky , " stěžuje
- opus.rokvyd=1999,opus.nazev=Právo, 13. 1. 1999 vězení od 5 do 12 let . BRNO - Literární podvečer s názvem Brno očima básníků uspořádá brněnský Výbor národní kultury dnes v 16 hodin v budově Vesny v Údolní ulici č . 10 . Účinkovat budou Miroslava JandekováLokšová a Jiří Dušek . (jac) BRNO - Přednáška brněnského < BALKANISTY> Václava Štěpánka o situaci v Kosovu pořádá ve čtvrtek Moravské zemské muzeum v Brně . Začátek je v 17 hodin v Dietrichstejnském paláci na Zelném trhu . (jac) BRNO - Dva prestižní umělecké zájezdy chystá v letošním roce brněnská Janáčková opera . Koncem května odjede do Bayreuthu s
- opus.rokvyd=1999,opus.nazev=Právo, 3. 5. 1999 již informovali , transplantace plic se v ČR zatím provádějí pouze dospělým . Vláda a Všeobecná zdravotní pojišťovna se proto rozhodly na operace poskytnout potřebné peníze . Vídeňská klinika poté oznámila , že zákroky , které stojí zhruba dvakrát tři milióny korun , poskytnou za poloviční cenu . Payne vyčínil < BALKANISTŮM> za kritiku k operaci NATO Na častá jednostranně protisrbská hodnocení kosovské krize bez přihlídnutí k faktům a historickým souvislostem upozornili ve čtvrteční diskusi s poslanci zahraničního výboru Sněmovny BALKANISTÉ z Akademie věd . Vysloužili si i za to ostré výtky poslance Jiřího Payna (ODS) . Historik profesor Jaroslav
- opus.rokvyd=1999,opus.nazev=Právo, 3. 5. 1999 poté oznámila , že zákroky , které stojí zhruba dvakrát tři milióny korun , poskytnou za poloviční cenu . Payne vyčínil BALKANISTŮM za kritiku k operaci NATO Na častá jednostranně protisrbská hodnocení kosovské krize bez přihlídnutí k faktům a historickým souvislostem upozornili ve čtvrteční diskusi s poslanci zahraničního výboru Sněmovny < BALKANISTÉ> z Akademie věd . Vysloužili si i za to ostré výtky poslance Jiřího Payna (ODS) . Historik profesor Jaroslav Valenta srovnal postoj NATO k Srbsku s mnichovským diktátem vůči ČSR . Aliance podle něj praktikuje politiku " mám - li nabitou pistoli , mohu vše " , což
- opus.rokvyd=1999,opus.nazev=Právo, 31. 7. 1999 - socialistickým realismem . " K nám to všechno chodí hodně zpožděně , " pravila . Ovšem , jako vždy a skrze kulturu . Jako všechny naše první a opožděné vlašťovky . Fakta a obsese Na rozdíl od mnoha jiných zastánců bombardování Jugoslávie nepatří publicista Jan Urban k narychlo vyškoleným < BALKANISTŮM> , kteří by ještě nedávno jen těžko hledali na mapě Prizren . Ve svých početných textech a veřejných vystoupeních však často s neobyčejnou lehkostí obchází mnohá důležitá fakta a nechává se unášet svými utkvělými představami . Obsese najdeme i v jeho nedávném článku v Právu Rambouillet , fakta a my
- opus.rokvyd=1999,opus.nazev=Právo, 29. 12. 1999 prožil spolu s jugoslávskými intelektuály , studenty i obyčejnými lidmi v Bělehradu a mnohé své postřehy zveřejnil během konfliktu v českém tisku i rozhlase , mohl tentokrát s nevelkým časovým odstupem v předmluvě shrnout také základní informace o

- historickopolitických souvislostech kosovského problému . Tuto část publikace podstatně rozšířil také brněnský < BALKANISTA > prof. Ivan Dorovský , který ve své úvaze nazvané Zrození nové Evropy ? přibližuje spletité vztahy , ale i společné rysy Balkánského poloostrova jako mnohostranného zeměpisného , kulturního a civilizačního organismu . Epilog publikace tvoří provolání skupiny českých učitelů a vědeckých pracovníků z dubna letošního roku Demokracie se neprosazuje
12. opus.rokvyd=2000,opus.nazev=Lidové noviny, 28. 12. 2000 . Josef Balvín teatrolog , překladatel 1 . Stále ještě Vlasta Chramostová z roku 1999 2 . Michel Houellebecq : Elemenarteilchen (v originále Les particules élémentaires) jako sugestivní literární obraz druhé poloviny našeho století Robert Kvaček historik 1 . Jan Rychlík : Dějiny Bulharska potvrzují , že máme < BALKANISTY > evropské úrovně . 2 . Mia Münzerová Le Comte : Stále sním o Praze . Vzpomínky - kvůli možnosti poznat zase jednu osobnost . Helena Glancová režisérka 1 . Miloš Doležal : České feferony (Atlantis) . Chutnají a na jazyku i pálí , češtinu mají nezvykle krásnou .
 13. opus.rokvyd=2000,opus.nazev=Právo, 9. 10. 2000 současně situaci na Balkáně uspořádá ve středu 11 . října v 17 hodin ve velké zasedací síni Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně Společnost přátel jižních Slovanů . Jak informoval její předseda profesor Ivan Dorovský , který se vrátil z Bělehradu , o svých zážitcích budou besedovat učitelé i studenti < BALKANISTICKÝCH > oborů Filozofické fakulty , kteří se v minulých dnech vrátili z pobytu v Bulharsku , Chorvatsku , Jugoslávii , Makedonii , Slovinsku a v Řecku . Otevřeli Areál zdraví ZLÍN - Areál zdraví v lese na úpatí Tlusté hory ve Zlíně , s jehož výstavbou začala radnice před dvěma lety
 14. opus.rokvyd=2001,opus.nazev=Právo, 28. 2. 2001 z cest po zemích jižních Slovanů . Společnost vyvíjí řadu aktivit , týkajících se jižních Slovanů . Například v březnu se v pražské Národní knihovně představí nový Slovník balkánských spisovatelů . V dubnu se pak v Praze a Brně budou konat Dny chorvatské kultury a v květnu v Brně třídní < BALKANISTICKÉ > sympozium . Společnost přátel jižních Slovanů sdružuje v ČR 500 lidí a šest organizací zabývajících se slovanskými národy z jihu Evropy . Železářny Veselí mají plyn VESELÍ NAD MORAVOU - Jihomoravská plynárenská (JMP) obnovila dodávky zemního plynu do Železáren Veselí , které patří do hutního subholdingu Z-Group .
 15. opus.rokvyd=2002,opus.nazev=Lidové noviny, 16. 11. 2002 stejně nepřítelů , protože už několik let žije odděleně od svého muže . Hospodaří na rodinném statku vzdáleném asi 170 kilometrů od hlavního města Minsk . BULHARSKO První dáma Bulharska Zorka svého chotě , prezidenta Gergiho Parvanova , doprovázet nebude . Rozhodla se nepřicestovat . Je vědeckou pracovnící v Institutu < BALKANISTIKY > při Bulharské akademii věd . ESTONSKO Estonský premiér Siim Kallas dorazí na summit NATO společně s manželkou Kristi . FRANCIE Francii bude na summitu zastupovat hlava státu , prezident Jacques Chirac . Jeho manželka Bernadette ovšem zůstane doma . S francouzskou delegací dorazí jediná žena , ministryně obrany Michele Alliotová-Marieová
 16. opus.rokvyd=2002,opus.nazev=Mladá fronta DNES, 4. 4. 2002 chalupy a hospodářská stavení , zarůstající louky , cesty a stezky . S obyvateli kopanic zmizel i jejich svérázný životní styl a kultura . Už jen v některých oblastech , na Oravě , Kysucích a kolem Vrbovců , žijí lidé trvale . Výstava snímků sociologa Libora Musila , etnografa a < BALKANISTY > Václava Štěpánka a geografa Jiřího Sladkého začne vernisáží dnes v 16.30 a potrvá do 28 . dubna . V Hradišti soutěží mladí divadelníci Uherské Hradiště - V Uherském Hradišti dnes začíná druhý ročník festivalu mladého ochotnického divadla nazvaný Žebříňák . Přehlídka , která je oblastním kolem celostátní soutěže Šrámkův Písek
 17. opus.rokvyd=2002,opus.nazev=Právo, 3. 5. 2002 sdružení . V kulturním programu zazní písně jižních Slovanů , které zapisoval v 19 . a 20 . století etnomuzikolog Ludvík Kuba . - Připravujete nějaké doprovodné akce ? Spolu se zástupci řecké , bulharské a makedonské národní menšiny položíme věnec k pamětní desce soluňských bratří v Mikulčicích . Studenti < BALKANISTICKÝCH > oborů mj . vysechnou přednášky odborníků z Bělehradu , Lublaně a Skopje o makedonské , slovinské a srbské literatuře . Na závěr výstavy se 31 . května uskuteční vědecké zasedání , věnované slavistovi prof. Josefu Pátovi , kterého fašisté popravili před 60 . lety . Prvního června se v
 18. opus.rokvyd=2003,opus.nazev=Právo, 20. 5. 2003 Předseda Poslanecké sněmovny Lubomír Zaorálek hovořil o připravovaném vstupu ČR do Evropské unie . Jak informovala předsedkyně krajského výkonného výboru strany Zuzana Domesová , shromáždění se zúčastnil i místopředseda ČSSD Zdeněk Škromach místopředsedové Slovenské sociální demokracie Jaroslav Volf a Jaroslav Riha . S bulharskou kulturou BRNO - Přednáškou významného českého < BALKANISTY > prof. Ivana Dorovského o česko-slovensko-bulharských stycích v průběhu staletí začaly v pondělí na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity Dny bulharské kultury , které potrvají do 24 . května . Dnes je na programu prezentace antologie moderní bulharské povídky , spojená se čtením ukázek a vystoupením souboru bulharských lidových tanců Pirin
 19. opus.nazev=Haló Brno, č. 9/1998,opus.rokvyd=1998 Turek se tak mění v " chorého muže na Bosporu " . Snad již jen pítí kávy nebo pečivo stočené do půlměsíce měly nadále připomínat přítomnost Turků ve střední Evropě . Právě tato důležitá a složitá doba evropské a národní historie byla ve středu pozornosti významného představitele naší turkologie a < BALKANISTIKY > , profesora brněnské univerzity Josefa Kabrdu (1906 - 1968) . Zabýval se různými aspekty života na Balkáně za turecké okupace , přičemž velkou pozornost věnoval tureckému zákonodárství v těchto oblastech . Tento zájem sledoval i na územích obsazených Turky , z nichž jedno bylo velmi blízko Brna -
 20. opus.nazev=Haló Brno, č. 9/1998,opus.rokvyd=1998 arabštině . Díky své rozsáhlé jazykové přípravě pracoval na široké srovnávací bázi , takže ve svém oboru vlastně neměl konkurenci . J. Kabrda se věnoval i lektorské činnosti (vyučoval turečtinu) , připravoval vysokoškolská skripta a s úspěchem vystupoval na mezinárodních konferencích . Založil u nás také tradici tzv. < BALKANISTICKÝCH > sympozii . Jeho hlavní práce , napsaná ve francouzštině a využívající velkého množství původních tureckých pramenů , však vyšla až po jeho smrti (Le système fiscal de l'eglise orthodoxe dans l'empire ottoman . Sous le jour des documents turcs , Brno 1969) . Josef Kabrda byl vědcem světového
 21. opus.nazev=Lidové noviny, č. 84/1999,opus.rokvyd=1999 je tedy smyslové vnímání a jeho kvalifikované vyhodnocení . Virgule nebo jiné podobné pomůcky mohou být prostředkem neverbálního sdělování výsledku takové úvahy . Mimosmyslové vnímání nebylo dosud žádným korektně provedeným reprodukovatelným experimentem prokázáno . Evropa se dopustila fatální chyby říká v rozhovoru pro Lidové noviny o rozpadu Jugoslávie historik a < BALKANISTA > Jan Pelikán Jan Pelikán (narozen 1959) působí jako odborný asistent Ústavu světových dějin Filozofické fakulty UK , kde přednáší moderní historii . Napsal několik studií věnovaných balkánské problematice , je spoluautorem loni vydaných Dějin jihoslovanských zemí . V souvislosti s vypuknutím války v Jugoslávii poskytl Lidovým novinám rozhovor
 22. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 12. 6. 1999,opus.rokvyd=1999 byla hlavním tématem včerejší schůzky ve vile Amálie na Rakovnicku , na kterou pozval přední politiky a intelektuály prezident Václav Havel . Ministři Jan Kavan a Vladimír Vetchý , sociolog Ivan Gabal , generál Jiří Šedivý , poslanci Michal Lobkowicz (US) a Lubomír Zaorálek (ČSSD) , < BALKANISTA > Filip Tesař , bývalý šéf diplomacie Josef

- Zieleniec a novinář Jan Urban hovořili také o české identitě a českém evropanství , které kosovská krize a čerstvé členství republiky v NATO otevřely .
- Nedostatek padáků nutí armádu najít dodavatele Chomice - Kritický nedostatek padáků pro speciální jednotky armády přiměl náčelníka generálního
23. opus.nazev=Právo, 14. 6. 1999,opus.rokvyd=1999 v SFOR . O české účasti v KFOR bude Sněmovna hlasovat v úterý , vláda však zasedne až ve středu . Ve čtvrtek by pak měl o misi jednat Senát . Větší účast českých jednotek v Kosovu podpořil podle ČTK prezident Václav Havel při svém pátém setkání s politiky a < BALKANISTy(1)> v lovecké chatě Amálie v lánském plesí , kde se konají některé neformální debaty hlavy státu s hosty . " Ty miliardy (potřebné pro zajištění vyšší účasti) se prostě musejí najít , musí to být politické zadání účetním , " prohlásil prezident , jenž do Amálie pozval ministry
24. opus.nazev=Právo, 28. 12. 1999,opus.rokvyd=1999 Hradečného . Byť se při svém žonglování s " hanbou " ani trochu nestydí se mnou (a s Jiřím Dienstbierem) smýkat až do samého sousedství otevřeného protialbánského rasismu z roku 1913 (!) . Nevychytám Ismailovi Kadaremu " mladické prohřešky " , ale nehoráznosti docela čerstvé . < BALKANISTu(1)> by snad mělo aspoň zarazit , když albánský nacionalista Kadare již řadu let nachází na Balkáně jen " čtyři hlavní etnika " (řecké , albánské , rumunské a slovanské) . A že zvláštní existenci například srbského národa bere laskavě na vědomí jen tehdy a potud , kdy a
25. opus.nazev=Právo, 28. 12. 1999,opus.rokvyd=1999 právě opačného - ve světě k dostání . Zato vím určitě , že Kadare Dienstbiera dává coby policejního udavače do přímé souvislosti s masakrem klanu Adema Jashariho v Drenici . Také proto jsem se Dienstbiera zastal . Hlavně však proto , že albánský spisovatel Kadare (a po něm český < BALKANISTa(1)> , neřku - li albanolog Hradečný) zrovna v této souvislosti okatě rozlišují (nepřijatelný srbský) státní terorismus od (celkem přijatelných , protože albánských ?) aktů odplaty . Přitom určitě oba alespoň tuší to , čeho si je rovnou vědom řecký spisovatel Vassillis Vassillikos , jenž na
26. opus.nazev=Právo, 28. 12. 1999,opus.rokvyd=1999 strategickým teritoriím balkánské drogové cesty z Turecka do Evropy , kde má kosovskobálská mafie největší podíl na obchodu s heroinem ve Švýcarsku , Maďarsku , Norsku , Polsku , Belgii , Rakousku , Německu a - Česku . Nemohu tato fakta přehlédnout . Ani pochopit , proč je přehlíží český < BALKANISTa(1)> . Slovo do prance Menší pravostředové strany vedou od voleb 1998 svefepou kampaň proti opoziční smlouvě jako výpluku všeho politického zla se stereotypními oteřepnými argumenty (zejména zrada a nemravnost) . Značná část politologů a novinářů je po nich papouškuje , aniž je náležitě prověřuje , doplňuje . Chybí
27. opus.nazev=Hospodářské noviny, 20. 10. 2000,opus.rokvyd=2000 což by mohlo oživit staré rivality . Přes to přese všechno : O tom , že se Jugoslávie nevrátí do starých kolejí , nepochybuje nikdo . " Neumím si ani představit nástroje , které by Jugoslávii nebo Srbsko hodily zpět před 5 . říjen , " řekl mi v Bělehradě < BALKANISTa(1)> Václav Štěpánek , který je lektor em českého jazyka na bělehradské univerzitě od roku 1996 a působí i jako novinář a publicista . " V občanskou válku nevěřím . Lidé jsou unaveni a zaslouží si klid . A dokonce věřím , že Jugoslávie má po všech stránkách lepší předpoklady pro rekonvalescenci
28. opus.nazev=Právo, 18. 5. 2000,opus.rokvyd=2000 Makedonské akademie věd a umění , profesor Filozofické fakulty Masarykovy univerzity . K životnímu jubileu mu Univerzita sv. Cyrila a Metoděje ve Skopji udělila čestný titul Profesor honoris causa jako uznání za " mimořádné zásluhy v oblasti filologických věd , za dlouholeté významné vědecké výsledky v oblasti srovnávací slavistiky a < BALKANISTiky(1)> a za bohatou překladatelskou činnost " . Z Dorovského bibliografie o více než 2200 položkách , kterou vydala již ve druhém doplněném vydání Moravská zemská knihovna v Brně , lze nejlépe posoudit mimořádnou šíři jeho autorského zájmu , od odborných knih , studií a statí , až po překlady krásné
29. opus.nazev=Právo, 10. 8. 2000,opus.rokvyd=2000 jednoznačnou podporu srbo-romo-židofobního Tudjmanova režimu v Chorvatsku a Izetbegovičova v Bosně . Bezprostředně po zahájení bombardování Jugoslávie státy NATO narazila na informační bariéru (výjimkou Listy č. 3/1999) výzva Zastavte válku v Jugoslávii ! , signovaná asi 150 sociology , politology , právníky , historiky , mez nimi i < BALKANISTy(1)> M. Tejchmanem a J. Pelikánem , ostře věčně a kvalifikovaně odsuzující postupy politiků a generality NATO . Za vůbec nejzávažnější považují embargo vůči činnosti a výsledkům práce Nezávislé vyšetřovací komise pro stíhání válečných zločinů USA a NATO proti Jugoslávii , působící za účasti bývalého generálního prokurátora USA R. Clarka již od
30. opus.nazev=Právo, 4. 10. 2002,opus.rokvyd=2002 přátel jižních Slovanů v ČR spolu s Ústavem slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a Moravská zemská knihovna v Brně k nedožitým sedmdesátinám tohoto muže mnoha múz . Konference se uskutečnila ve středu 9 . října v Univerzitním klubu na Moravském náměstí v Brně . O Uhrově mnohostranném díle budou hovořit < BALKANISTa(1)> prof. Ivan Dorovský , slavista prof. Ivo Pospíšil , etnolog prof. Bohuslav Beneš , literární teoretici Štěpán Vlašín a Milan Blahynka , publicistka Věra Rudolfová i přátelé předčasné zesnulé osobnosti brněnské kultury . Vrchovina v muzeu VYŠKOV - Přírodu , historii i současný život mikroregionu Dražanská vrchovina , který před
31. opus.nazev=Lidové noviny, 6. 5. 2004,opus.rokvyd=2004 ceny za literaturu z roku 1979 Odyssey Elytise . Prof. PhDr. Růžena Dostálová , CSc. , učila na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně a na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze . Je čestnou předsedkyní Českého národního výboru byzantologického , členkou předsednictva České společnosti novořeckých studií , Českého komitétu < BALKANISTů(1)> a redakční rady časopisu Byzantinoslavica . Během své vědecké a učitelské dráhy se odbornými referáty zúčastnila řady kongresů doma i v zahraničí a byla zvána k přednáškám na cizích univerzitách . O vlajkách , mrazení a make-upu Kulturní diář Jaromíra Slomka " Mluvěho pana prezidenta mrazí při představě , že
32. opus.nazev=Deniky Moravia, 23. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 Brno * Fakulta filozofická a Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity otvírají pro akademický rok 2004/05 mezifakultní studium . Fakulty nabízejí zájemcům tyto kombinace : mediální studia a žurnalistika + ruština , mediální studia a žurnalistika + ukrajinština , politologie + ruština , politologie + ukrajinština , politologie + polština , politologie + < BALKANISTika(1)> , evropská studia + polština , evropská studia + ukrajinština , mezinárodní vztahy + ruština , mezinárodní vztahy + BALKANISTika . Studium těchto kombinací je tříleté bakalářské . Na obou fakultách lze pokračovat v navazujícím magisterském studiu . Nehoda na dálnici si vyžádala lidský život Brno * Jeden lidský život
33. opus.nazev=Deniky Moravia, 23. 2. 2004,opus.rokvyd=2004 tyto kombinace : mediální studia a žurnalistika + ruština , mediální studia a žurnalistika + ukrajinština , politologie + ruština , politologie + ukrajinština , politologie + polština , politologie + BALKANISTika , evropská studia + polština , evropská studia + ukrajinština , mezinárodní vztahy + ruština , mezinárodní vztahy + < BALKANISTika(1)> . Studium těchto kombinací je tříleté bakalářské . Na obou fakultách lze pokračovat v navazujícím magisterském studiu . Nehoda na dálnici si vyžádala lidský život Brno * Jeden lidský život si včera kolem druhé hodiny odpolední vyžádala nehoda osobního automobilu na dálnici D2 u Brna - Chrlic . Honda zdosud
34. opus.nazev=Právo, 16. 10. 2004,opus.rokvyd=2004 Především na poznávací a výchovné projekty v rámci spolupráce s veřejnou správou v srbské oblasti Šumadija uvolní Jihomoravský kraj dva milióny korun . V pátek o tom informoval krajský radní Igor Poledňák (ODS) . Podle něj krajská rada schválila osm projektů . Mimo jiné jde o uspořádání mezinárodního < BALKANISTického(1)> symposia , výstavu fotografií ,

- přehlídku filmů , vystoupení folklórního souboru , představení jihomoravské gastronomie a vín v Šumadii , semestrální kurs českého jazyka pro srbské studenty v Kabinetu češtiny pro cizince na Masarykově univerzitě , navázání mezinárodní spolupráce pedagogů a studentů Vinařské školy ve Valticích s partnerskou školou v
35. opus.nazev=Deniky Moravia, 22. 2. 2006,opus.rokvyd=2006 , osobní doklady a klíče , " sdělila policejní mluvčí Lenka Drahoukoupilová . Na odcizených věcech vznikla mužům škoda téměř třiatřicet tisíc korun . Štěpánek : Srbsí rytci tvořili zcela unikátní díla Znojmo * Ojedinelou sbírku srbských církevních grafik vybral do kolekce vystavené nyní v přednáškovém sále znojemského Domu umění < BALKANISTA(1)> Václav Štěpánek . V dnešním rozhovoru vysvětluje , proč výstava putuje po jižní Moravě i čím jsou vystavené mědirytiny zvláštní . Ve Znojmě má výstava třetí zastávku po Brně a Vyškově . Z jakého podnětu vzešel nápad takovou expozici připravit ? Před třemi lety byla v Moravském zemském muzeu velká
36. opus.nazev=Právo, 18. 5. 2000,opus.rokvyd=2000 zámek v Jevišovicích a Památník králické tiskárny v Kralicích nad Oslavou . Brněnský Památník Leoše Janáčka ve Smetanově ulici a Mendelianum na Starém Brně lze bez placení vstupného navštívit již ve čtvrtek 18 . května . Jubileum Ivana Dorovského Pětašedesáté narozeniny oslaví dnes přední český literární vědec , slavista a < BALKANISTA> Ivan Dorovský , akademik Makedonské akademie věd a umění , profesor Filozofické fakulty Masarykovy univerzity . K životnímu jubileu mu Univerzita sv. Cyrila a Metoděje ve Skopji udělila čestný titul Profesor honoris causa jako uznání za " mimořádné zásluhy v oblasti filologických věd , za dlouholeté významné vědecké výsledky v
37. opus.nazev=Britské listy, 15. 5. 2001,opus.rokvyd=2001 Praha 10 , jazykovědec PhDr. Karel Fic , CSc. , Brno , jazykovědec PhDr. Eva Horová , Brno , lingvistka RNDr. Leoš Jeleček , CSc. , Praha , historický geograf Karel Kopřiva , Brno , zmocněnec Občanské iniciativy Czechia/Česko Mgr. Pavel Krejčí , PhD . , Brno , jazykovědec a < BALKANISTA> RNDr. Josef Rubín , Praha , geograf a člen Syndikátu novinářů ČR Petr Schnur , M. A. , Hannover , historik , religionista a sociální psycholog Tisková zpráva CME : Ani velcí Železného společníci nesmějí nakládat se svými podíly v CET 21 Praha 14 . května 2001 - Na základě
38. opus.nazev=Lidové noviny, 3. 1. 2004,opus.rokvyd=2004 antropology 6 . sekce École pratique . Jan Rychlík , Miroslav Kouba - Dějiny Makedonie (Nakladatelství Lidové noviny) KE STUDIU HISTORIE Nový svazek edice Dějiny států přináší obraz historie země , která je přes svůj většinově slovanský charakter současným Čechům poměrně málo známá . Politické dějiny Makedonie zpracoval < BALKANISTA> a slovakista Jan Rychlík , autorem rozsáhlého přehledu makedonského kulturního vývoje je Rychlíkův kolega z pražské filozofické fakulty Miroslav Kouba . Napsat dějiny Makedonie byl úkol nanejvýš obtížný . O co se vlastně pokusit ? O dějiny historickogeografického celku (země) , státu , nebo národa ? Žádný z
39. opus.nazev=Deniky Moravia, 22. 8. 2005,opus.rokvyd=2005 pod názvem Bavime se na Vinohradech a například pravidelně v lednu se koná reprezentační obecní ples . 4 . Zaběhat si lze v příměstském lesoparku Akátky či na lesních stezkách v prostoru nad Velkou Klajdovkou . 5 . Do řady zajímavých , významných a známých lidí patří například náš největší < BALKANISTA> profesor MU Ivan Dorovský , významní muzikanti prof. Schnierer či Ladislav Richter , nestor české veterinární vědy profesor Kábrt (mimochodem se letos dožívá 102 let) , bývalý vynikající basketbalista Konvička a významná archivářka a historička města Brna PhDr. Hana Jordánková . 6 . Na Vinohradech máme velmi činný
- b) pojmové uchopení (7)**
1. opus.nazev=Deniky Moravia, 1. 10. 2005,opus.rokvyd=2005 věd a jako asistentka na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě . Je autorkou profilu o Emirovi Kusturicovi (Linie , kruhy a svety Emira Kusturicu , Slovenský filmový ústav , Bratislava 2001) . Zabývá se vztahy mezi konstrukcemi " Východu " a kinematografickými reprezentacemi . Věnuje se hlavně < BALKANIZmu(1)> a srbské/jugoslávské kinematografii . Působí v redakci filmologického časopisu Kinolkon . Stanislaw Janicki (Polsko) Filmový režisér , scenárista , filmový kritik a historik . Vystudoval na Filmové fakultě Varšavské univerzity . V současnosti přednáší na několika školách , mezi nimiž je i filmová škola v polských Katovicích .
2. opus.nazev=Reflex, č. 9/2003,opus.rokvyd=2003 kolegy , fotografy taneční scény . Vyzývá je , aby své přístroje častěji mířili i jinam než na dámské výstřihy a zadky . Mellow uvedl , že takové " lovení senzací " vytváří nepříznivý celkový obraz o stavu tuzemské taneční scény . Upřímně řečeno , ne vždycky . Co je < BALKANIZace(7)> ? Jsou slova , na která narážíme v médiích , poněkud v zahraničněpolitických zprávách a analýzách , dennodenně . Otázkou pouze je , zda se naše představy kryjí s jejich přesnými významy . Ověřte si to ? 1 . Co znamená ireidenta ? a) násilný zábor území cizího státu
3. opus.nazev=Reflex, č. 9/2003,opus.rokvyd=2003) násilný zábor území cizího státu b) něco jako M. A. S. H. , ale navíc s pojízdnou dentistickou ambulancí c) nacionalistické hnutí usilující o připojení cizího území k vlastnímu státu a odvolávající se na etnické , historické či kulturní vazby 2 . Co označuje vysoce frekventované slovo < BALKANIZace(7)> ? a) rozdělení území na malé , poněkud znepřátelené státy b) dovedení sporů až na ozbrojenou úroveň c) diplomatickou recepci s výhradně balkánským jídelníčkem 3 . Vzpomenete si na obsah francouzského slova détenté , jehož výskyt se díky mezinárodněpolitickému vývoji naopak snížil ? a) označuje období
4. opus.nazev=Britské listy, 3. 11. 2004,opus.rokvyd=2004 víc si toho koupí , po čet nespokojených roste . Pavel Verner přiznává , že " těžko se pátrá po příčině takové chandry " . Vždyť život po roce 1945 dosud bez válečných zkušeností , přežití bolševické totality , svoboda na křídlech textilní revoluce , místo jedné republiky pár jiných , < BALKANIZace(7)> bez průvodních násilných excesů , . . . " skutečný to zázrak " . A k tomu plná koryta v " prašivkových " hyper - supermarketech a u nich Češi , jako jedni z mála v Evropě o sobotách a nedělích . Inu , zemský ráj to na pohled .
5. opus.nazev=Právo, 25. 10. 1999,opus.rokvyd=1999 v nadbytečné , nežádoucí míře , mechanicky , bez přihlídnutí k dosavadním zvyklostem (např. k domácí tradici) , vedoucí k nepříznivým důsledkům . Je to zajímavý případ nově vznikajících jazykových prostředků , které rozšiřují repertoár tohoto typu dějových jmen (už dříve zde byla amerikanizace , sovětizace , < BALKANIZace> aj.) . Jejich tvoření , zejména od vlastních jmen , má ovšem spíše příležitostný ráz sloužící k ozvláštnění textu v publicistickém vyjadřování . Babička na nucené práce Soudce v jednom kalifornském městě nevycházel z údivu . Před tváří spravedlnosti totiž stanula třiatřicetiletá dáma , obviněná z nebezpečné jízdy .
6. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 20. 4. 2004,opus.rokvyd=2004 GALERIE ČESKÉ SPOŘITELNY : Jiří Hanke - Vystaveno je šedesát portrétů z let 1974 až 2004 . DIVADLO LAMPION : 20 . 4 . Země tučňáků a věčného ledu - Přednáška Jiřího Kolbáby o Antarktidě začne v 19.00 . KLUB 19 : 21 . 4 . Ederlezi večírek Rompop , < BALKANISche(2)> , klezmer ; projekce filmu Černá kočka bílý kocour ; uvádí Čhave Kladendar a Kaša . 22 . 4 . Ninja Tune - Profil 12 . Anniversary edition video collection uvádí Natur Produkt . STŘEDOČESKÉ DIVADLO : 20 . a 21 . 4 . E. Ionesco : Židle – Grotteska

7. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 21. 4. 2004,opus.rokvyd=2004 Bratři , jak se patří .
Americká komedie . (17.30) Porota . Thriller ze soudního prostředí . (20.00) STŘEDOČESKÉ DIVADLO : Židle (Středočeské divadlo Kladno) . Svěrázná groteska o završení jednoho životního údělu . (19.00) KLUB C19 : EDERLEZI . Rompop , < BALKANISche(2)> , klezmer ; projekce filmu Černá kočka bílý kocour ; uvádí Človek Kladendar a Kaša . (21.00) MALÁ GALERIE ČESKÉ SPOŘITELNY : JIŘÍ HANKE . Vystaveno je šedesát portrétů z let 1974 až 2004 . VINÁRNA ATELIER : JIŘÍ KARAS . Výstavu obrazů lze navštívit do 25 .

e) „BALKANIZátor“ (9)

1. opus.nazev=Filmový přehled, č. 4/1998,opus.rokvyd=1998 Mike van Diem ,
Nizozemí 1997 ; Lang leve de koningin (Ať žije královna) , r . Esmé Lammersová , Nizozemí 1995 ; Dying to Go Home (Chci se vrátit domů) , r . Carlos Da Silva , George Sluizer , Nizozemí/Portugalsko 1996 ; Valkanizator (< BALKANIZátor>) , r . Sotiris Goritsas , Řecko/Bulharsko/Švýcarsko 1997 ; Jägarna (Lovci) , r . Kjell Sundvall , Švédsko 1996 ; The Commissioner (Komisař) , r . George Sluizer , SRN/Velká Británie/Belgie 1997 ; Vaiennut kylä (Tichá vesnice) , r . Kari Väänänen ,
2. opus.nazev=Hospodářské noviny, 16. 4. 1998,opus.rokvyd=1998 taktovkou Charlese Mackerrase však v žádném případě není jen
záležitostí Malfitanové , zdůrazňuje recenzent a chválí jak orchestr , tak i další pěvce . Jde o vrcholné hudební drama . Dny evropského filmu Přehledka filmů ze zemí Evropské unie pokračuje dnes v pražském kině U hradeb v 16.30 řecko-bulharsko-švýcarským filmem < BALKANIZátor> režiséra Sotirise Goritsase , v 19 hodin bude tamtéž promítnut francouzsko-italsko-německý snímek Artemisia (režie Agnes Merlet) a ve 21.30 španělsko-francouzský Zahradníkův pes (režie Pilar Miró) . V kině Lucerna začíná festivalový program v 16.30 portugalsko-francouzsko-dánským filmem Kostí (režie Pedro Costa) a pokračuje v 19
3. opus.nazev=Hospodářské noviny, 16. 4. 1998,opus.rokvyd=1998 Goritsase , v 19 hodin bude tamtéž promítnut francouzsko-italsko-německý
snímek Artemisia (režie Agnes Merlet) a ve 21.30 španělsko-francouzský Zahradníkův pes (režie Pilar Miró) . V kině Lucerna začíná festivalový program v 16.30 portugalsko-francouzsko-dánským filmem Kostí (režie Pedro Costa) a pokračuje v 19 hodin projekcí < BALKANIZátora> . Ve 21.30 bude v kině Lucerna uveden švédský film Kjella Sundvalla Lovci . Jan Fabre v Praze Dílo vlámského umělce Jana Fabreho nabízí rafinovaný průzkum kulturních mýtů a rituálů . Jeho tvůrčí aktivity zasahují divadlo , tanec , operu , výtvarné umění i literaturu . Základním znakem Fabreho tvorby
4. opus.nazev=Hospodářské noviny, 4. 12. 1998,opus.rokvyd=1998 A většinou také nemají na jejich
uvádění peníze ani prostor v kinech . Řekové však mají své filmy rádi . Domácí film je mezi 150 ročně uváděnými tituly ze zahraničí (většinou z USA) stále argumentem . Řekům se nejvíce líbí řecké komedie . Na film jako byl úspěšný < BALKANIZátor> přijde přes 250000 platících diváků . Evropské filmy musí s laťkou návštěvnosti dolů . Známý britský film Tajnosti a lži drží rekord se 130000 prodanými lístky . Řecká režisérka a producentka Lucia Rikakiová však říká , že Řekové se nejprve musí naučit filmovou strategii . " Řeční producenti začínou často
5. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 16. 4. 1998,opus.rokvyd=1998 skupiny Balls ,
režie Volker Einrauch (16.30) , Neryba - kdo se vyspí se Sofií v břiše preparované velryby , tomu se splní jakékoliv přání , režie Robert Dornheim (19.00) , Artemisia (21.30) , pondělí 20 . dubna : Indie (16.30) , < BALKANIZátor> (19.00) , Jsem zblázněný do Iris Blond - peripetie problematického vztahu mezi klavíristou a číšnicí - zpěvačkou , které spojuje vášně k hudbě , režie Carlo Verdone (21.30) , úterý 21 . dubna : Ony - " neobyčejně obyčejné " osudy pěti žen v přelomovém období
6. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 16. 4. 1998,opus.rokvyd=1998
režie Luis Galvao Teles (16.30) , Žid (19.00) , Kostí (21.30) , středa 22 . dubna : Zahradníkův pes (16.30) , Ve fotbalovém kotli (19.00) , Kapitán Conan (21.30) KINO U HRADEB : čtvrtek 16 . dubna : < BALKANIZátor> putování dvou řeckých přátel napříč Balkánem a západní Evropou za vidinou rychlého zbohatnutí (16.30) , Artemisia - příběh rozporuplné a vášnivě lásky malíře a jeho žačky na počátku 17 . století , režie Agnès Merlet (19.00) , Zahradníkův pes - mladá atraktivní hraběnka tahá za nitky
7. opus.nazev=Hospodářské noviny, 17. 4. 1998,opus.rokvyd=1998 aby se vyděsily desetitisíce další , to
už je " umění " . Špinavá válka končí , ale duše vojáků nedokáží na vzrušení z boje rychle zapomenout . Film získal cenu kritiky v San Sebastianu , Prix Méliés a Césarů za nejlepší režii a za nejlepší mužský herecký výkon . < BALKANIZátor(6)> (BALKANIZater , Řecko , Bulharsko , Švýcarsko 1997 , režie : Sotiris Goritsas) : Road movie o dvou přátelích a společnicích , které snaha zbohatnout vede napříč Balkánem a západní Evropou . Snem každého Řeka dnes je vyběhnout z bídy a nudy . Pokud možno zázrakem . Mendel
8. opus.nazev=Hospodářské noviny, 17. 4. 1998,opus.rokvyd=1998 vyděsily desetitisíce další , to už je "
umění " . Špinavá válka končí , ale duše vojáků nedokáží na vzrušení z boje rychle zapomenout . Film získal cenu kritiky v San Sebastianu , Prix Méliés a Césarů za nejlepší režii a za nejlepší mužský herecký výkon . BALKANIZátor (< BALKANIZater(6)> , Řecko , Bulharsko , Švýcarsko 1997 , režie : Sotiris Goritsas) : Road movie o dvou přátelích a společnicích , které snaha zbohatnout vede napříč Balkánem a západní Evropou . Snem každého Řeka dnes je vyběhnout z bídy a nudy . Pokud možno zázrakem . Mendel (Norsko
9. opus.nazev=Mladá fronta DNES, 11. 2. 1999,opus.rokvyd=1999 neškodném washingtonském
právníkovi , pronásledovaném hordou skvěle vycvičených a nejmodernější technikou vybavených agentů , rež . T. Scott (USA , 1998) , Art : FEBIOFEST : Mimiky (Seriál 30 případů majora Zemana , 16.30) , Kapka v moři (nové řecké filmy , 18.45) , < BALKANISateur(2)> (nové řecké filmy , 21.00) , Sál B. Bakaly : FEBIOFEST : Novinky světové tvorby : Smím prosit ? (16.00) , Tichý hlas (18.30) , Celebrity (21.00) , Beseda : Klepání na nebeskou bránu (19.00) - černá komedie , jejimiž

B) BNK

EVROPEIZace v BNK- spíše kladné konotace (180)

a) transformace k lepšímu (75)

1. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007-16.xml

Context: И ако един човек има собствена позиция и идеи, единственият начин да повлияе върху решенията, които се взимат е чрез политиката, заяви премиерът. Той допълни, че за лявата темата за развитието на младото поколение политици е от особено значение, защото в началото на прехода лявата идея не е била популярна сред младите хора. По думите на Станишев идеята за промяна, за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**, се е свързвала в началото на 90-те години със синята идея - тази на СДС.

2. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007-129.xml

Context: Този проект следва да има социалдемократически окраски, доколкото днес единствено социалдемократията е в състояние да изведе България от кризата, за която основна вина носи т. нар. десница. БСП вече даде индикации за необходимостта от разумна, непопулистка лява алтернатива на статуквото с приемането на новата си социално-икономическа програма, която ще разгледам по-подробно в отделна статия. Тук само бих искал да отбележа, че евентуалната реализация на тази програма до голяма степен ще бъде преоломен етап за българската политика, за нейната модернизация и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**.

3. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/ЛВ/LitVestnik2002-10.xml

Context: Дори тези, които никога не бяха помислили да се откажат от "универсализма", сега признават, че "претенцията за универсалност на много от нормите произтича от това, че мнозинството хора са били изключени от възможността да ги прилагат и да участват в тях". Споменатата неувереност се проявява днес по отношение на процеса на трансформация в Централна и Източна Европа. Това, което за едни е необходима модернизация, **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**, в очите на други се превръща в колонизация, налагане на чужди, партикуларни модели. Ето защо срещат разбиране гласовете, идващи от Москва, която се оплаква, че "Чикаго бойс" унищожават традиционния руски начин на живот. Единство в многообразието - или обратно

4. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2001-46.xml

Context: Новата система не може да заработи, докато не се изпълни с всекидневни действия. А такива действия, които са основани на обществения модел, който залага на свободата, демокрацията и пазарната икономика, може да произлиза единствено от действията на свободни и инициативни хора. И при най-добрите макрорамки преходът към модернизация и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** не е възможен, ако хората продължават да мислят в категориите на тоталитарната система.

5. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/други/Geopolitika2006-2.xml

Context: От друга страна е напълно нормално в България да има два лагера по темата за членството на Турция в ЕС – така както е в цяла Европа. Либералите винаги ще бъдат "за", защото виждат огромните икономически ползи от разширяването на единния европейски пазар, а консервативната десница ще слага акцента върху опасенията от културно-религиозната другост на турците. В този смисъл призивът на ДСБ за дебат по темата за членството на Турция в ЕС е още един знак за постепенната нормализация и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на България. Ако отново обърнем поглед към Западните Балкани, ще видим, че евроинтеграцията поставя в нов контекст главния геополитически стремеж на България от освобождението от османска власт до средата на XX век. Той е свързан с присъединяването на Македония към българската държава.

6. *File:* 2001-2010/Newspapers/24chasa/News209.xml

Context: Това признавали и някои наши издания, които третирали неучастието на македонците като важна илюстрация за неуспеха на форума, допълвайки "Нова Македония". И телевизията припя в общия хор за очерняне на форума и защита на решението за неучастие. Според коментаторката Емилия Радева софийският опит за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на балканските отношения без участието на "реалността Македония" бил "меко казано, карикатурен". Прогнозира се, че българският съюз с Гърция за името на Македония ще усложни отношенията със Скопие. Радева бойко препоръчва до ноемврийските избори в САЩ главна задача на дипломатията да е "запазването и утвърждаването на името Република Македония, па макар и това да доведе до поддръжане на отношения само с държави, които признават това име".

7. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/SPok2008-19.xml

Context: Отговор: Европейското разбиране е, че чрез данъчната политика се поддържа развитието на социалната държава. Във връзка с това в европейският е социалистически и социалдемократически партии доминира прогресивното данъчно облагане. В българските реалности за целите на пълноценната **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на икономиката, за повишаване на събираемостта на данъците беше приложен моделът на пропорционалния данък, който има нужда от анализ и оценка от гледна точка на развитието на социалната държава.

8. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/икон/на/IA2005-1.xml

Context: И затова не е виновен преходът, а начинът, по който го направихме". Сред положителните резултати от прехода ст. н. с. д-р Г. Първанов открил неговия мирен характер, политиката на етническо толерантно и особено европейската ориентация на България, но не като формално членство в обединена Европа, а като **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на страната, като политически и културен модел.

9. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/икон/на/IA2008-3.xml

Context: 2. 1. Бенчмаркинг индикатори в европейски; те транснационални корпорации Бенчмаркингът бързо набира скорост в проба сесането сравнението между европейските индустриални отношения и създава предпоставки за оформяне на ново направление визуирането на индустриалния бенчмаркинг, наречено „ЕВРОПЕИЗАЦИЯ“ (Europeanisation) 15. То се приема като „мека“ форма за регулиране на европейската индустриална политика и е „квалификационен“ инструмент. Това означава, че прилагането на бенчмаркинг гарантира прозрачност и отчетност в управлението, позволява сравняването на данни, чрез които да се оцени рискът за произволен дителността и да се намали възможността за осъществяване на дъмпинг от конкурентите.

10. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/политол/PolitieskiZsledvania2007-3.xml

Context: Бъдещето на социалната демокрация" безспорно е един значим теоретичен труд. неговата цел е да представи последователна, широкообхватна и завършена теория за един от вариантите на демокрацията. Същевременно той се превръща и във важна част от голямата дискусия за съдбата на социалдемократията, съществен принос в творенето на "съвременния разказ" за социалдемократията вднешния глобализирац се свят. Поставена в поширокия комплекс (заедно с излезлите малко по-късно трудове" теория на социалната демокрация" и "Практика на социалната демокрация") тази книга изгражда една цялостна теория на социалната дем

окрация в рамките на общата теория за демокрацията. Тя търси новото дефиниране и позициониране на бъдещето на социалдемокрацията във времената на глобализация, **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**, индивидуализация и демографски промени.

11. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ИзкКулт/Факел/Fakel2005-2.xml

Context: Но по същността си той е силно консервативен, съветофилски, антизападен, авторитарен и прикрито украинофобски. Този криптосъветски проект, колкото и да е неопределен, бе фактически подкрепен през 1991-

а, когато две трети от украинците гласуваха за независима държава с президент един бивш комунистически ръководител -

Леонид Кравчук, т. е. за приемствеността на стария режим сивестни, предимно повърхностни, промени. И само една трета от гласоподавателите избраха независимостта с президент не от бившата номенклатура (било бившия дисидент Вячеслав Черновил или няколко по-второстепенни кандидати), т. е. за радикално съкъване със съветското минало и определена декомунизация и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** по полски или по балтийски образец.

12. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/standart 2008 - 5702.xml

Context: Неколкуна от тях посрещнаха премиера и лидер на БСП Сергей Станишев с плакат: "Сергей, спаси ни от боклука на Бойко. "БСП се отказва от плоския данък, стана ясно късно снощи, когато социалистите одобриха новата си програма. " Ние отхвърляме разбиранието, че плоският данък и фискалният е рестрикции създават по-

голяма справедливост и солидарност", пише в документа. В него БСП казва: "Ето защо след периода, необходим за пълноценна **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на икономиката

13. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/standart 2008 - 5702.xml

Context: Неколкуна от тях посрещнаха премиера и лидер на БСП Сергей Станишев с плакат: "Сергей, спаси ни от боклука на Бойко. "БСП се отказва от плоския данък, стана ясно късно снощи, когато социалистите одобриха новата си програма. " Ние отхвърляме разбиранието, че плоският данък и фискалният е рестрикции създават по-

голяма справедливост и солидарност", пише в документа. В него БСП казва: "Ето защо след периода, необходим за пълноценна **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на икономиката

14. File: 2001-2010/Newspapers/24chasa/97_01_14.xml

Context: 24 часа свят Скопие отложи балканска среща за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на полуострова. Предвиденият за края на януари форум ще се проведе до средата на годината, каза външният министър Фръчковски. Германия ще иска визи

15. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Нов/Novinar05-288.xml

Context: Отчуждението на гражданите и на гражданските организации от българската политика вече личи. В напрегната обстановка напредващата учите лска стачка българските профсъюзи потърсиха подкрепа от европейските профсъюзи, а не от българските политически партии. Дали това е белег на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**. По-скоро не. Европа няма да се занимава с нашия дом, както българската държава не се занимава с проблемите на Плевен.

16. File: 2001-2010/Newspapers/24chasa/96_10_22.xml

Context: Лебед са състоя в Москва вчера. Черномирдин представи новия секретар на съвета Иван Рибкин. Балканска среща за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** свиква Скопие Международен форум за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на Балканите и добросъседство ще прави Скопие в края на януари. Това потвърди македонският външен министър Фръчковски при закриването на семинар за превантивна дипломация.

17. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/Kapital2008-4.xml

Context: Ако щете вярвайте, но ако България не беше член на ЕС, в момента нямаше да съществува нито Етичният кодекс (наложен впоследния момент на сила от еврокомисията), нито онази поправка в Закона за обществените поръчки, според която при свързаност, включително и братска, сделки не могат да се случват. Тоест, ако разчитаме на моралните възприятия на местния политически елит, примерът на Веселин Георгиев щеше да е норма. А може би въпреки опитите за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** все още е?

18. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/capital-2008-4.xml

Context: чително и братска, сделки не могат да се случват. Тоест, ако разчитаме на моралните възприятия на местния политически елит, примерът на Веселин Георгиев щеше да е норма. А може би въпреки опитите за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** все още е? Когато върна на работа уволнения по морални съображения за м. министър Делян Пеевски, премиерът Сергей Станишев заяви, че нищо не може да направи, защото така е поискало ДПС.

19. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-8.xml

Context: Де ла Реа се опитва да разкаже собствената си версия на събитията тогава. В края на текста обаче трябва да обобщим ситуацията и заявява: "Сега сме на края на този път, предначертан преди десет години. Накрая на българския преход от комунизъм към **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**. Най-романтичната част на съвременната ни история, пълна с горещи страсти, митинги и шествия, палежи и погроми. Интересно време.

20. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/банкер/Banker2007-45.xml

Context: Хората са гласували не толкова за определените личности, колкото за политиката, която те са обещали да провеждат. Програмата, която е залегнала в стратегията на една партия, е свързана с обещания за конкретни неща. В случая с НДСВ това е либерална политика на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на обществото.

21. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-43.xml

Context: В никакъв случай не бива да се допуска еднонационална държава, наречена Косово. Тези изисквания бяха приети отново избраното му правителство, оглавявано от Хашим Тачи. -

Казвате, че процесът на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** става необратим и това е факт. Носпоред вас ще рефлектира ли признаването на Косово от наша страна по някакъв начин на подобряващите се отношения на България и Русия в последните няколко години? - Категорично няма да се отрази.

22. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007,210.xml

Context: По отношение на местния вот избирателят вече става прагматичен и това се наблюдава най-вече в средния и малкия град. Това означава, че гражданинът вече не слуша приказки, а сключва договор с властта, заяви в интервю за агенция "Фокус" социологът Андрей Райчев. Според него тече процес на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на избирателя, който е положителен. Той прогнозира, че това ще е и най-яростният вот от гледна точка на предстоящото получаване на пари от еврофондовете. Според социолога предстоящият вот е демонстрация на силата на ГЕРБ.

23. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2000-2001-45.xml

Context: Младият социалистически фронт трябва да замени колкото се може повече части от скръпящия механизъм на старата държава. Той заложил целия си авторитет, но наложи на 44-

ия конгрес своето виждане за НАТО. Подкрепяйки Североатлантическия пакт, БСП извървя голяма част от пътя към своята **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**.

24. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/Kapital06-18.xml

Context: През последните 15 години всякакви и дори прекратени дела се превърнаха в основно средство за натиск върху всекинеудобен за съдебната система и правоохранителните органи, независимо дали става дума за опозиционен политик, бизнесмен свляк или водещ журналист. Въпросните дела при тежават магическата способност винаги да се появяват в точния момент и на точното място. И всички напъни за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на българската правова система очевидно не могат да залечат тази мракобесна практика.

25. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/кеш/Cash04-27.xml

Context: Подобен натиск върху банковите служители не може да бъде упражняван в Европа, защото той противоречи на законодателството на Евросъюза. У нас пък той е противоконституционен, тъй като всички граждани на републиката имат право надоброволни сдружения. В България пример за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**, а не американизация на банковата сфера дават две банки, които сачуждестранна собственост.

26. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Сегга/Sega1999-180.xml

Context: Началото на разместването на пластове в синия клуб бе положено през миналото лято, когато бе основан Професионален футбол клуб "Левски и" АД, чийто генерален спонсор стана "МобилТел". Още тогава шефът на GSM - оператора Владимир Грашнов нескри апетитите си за по-голяма власт в клуба. Първоначално той разкритикува организацията на работа и обяви план за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на "Левски".

27. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-209.xml

Context: В този смисъл огромната корупция, за която ни се гневи Европа, е закономерно следствие от идентификацията на спазването на правилата и законите, характерно преди всичко за немците, с бальщината и дори глупостта. В този смисъл д-р Димитър Денков е абсолютно прав, че "България никога няма да стане пълноправен член на един съюз, докато се занимава само с нужни или натрапени еформи, но пренебрегва дълбоката ценностна природа на политическото съюзяване." Накрая може би трябва да си зададем въпроса за перспективите за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на България. Тук следва да бъдем реалисти и да признаем, че ние никога не бихме могли напълно да се впишем в доминираната от Германия представа за европейски манталитет. Това обаче не означава, че трябва да се сринем доафриканските стандарти, а по-скоро, че трябва да открием необходимия ресурс, политическа воля, чрез който да се доближим поне малко до ценностите и нормите, доминиращи в Европа.

28. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/К/Kultura2008-15.xml

Context: Кризата обаче, поради гореизредените обстоятелства, не е специфично българска, а глобална. Това е едно от малкоокуражителни неща около нея. Поне не сме "изоставани" или "догонвани" система, както доскоро, в ерата на перманентната **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**. Споделяме проблемите. Друг относителен плюс е категоричното й естество.

29. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/право/ПравенСв/PravenSvjat2008-3.xml

Context: Политиката, която отсега нататък ще води Сърбия, ще бъде насочена към анулиране на решението за независимост на Косово. Обобщена в две думи, осласената от Кошунца сръбска позиция може да бъде определена като конфронтация и реванш. В подобни условия е практически невъзможно изобщо да се мисли за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на тази част от Балканите. Причината за бъдещо замразяване е - ПРАВЕН СВЯТ март 2008 15

30. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/право/ПравенСв/Pravensvjat2008-9.xml

Context: И двете виждания са крайни, но ние трябва да помогнем на нашите френски приятели, включително и чрез всички тези форуми, които правим, да видят европейското лице на Турция, което не означава да се правят компромиси или да се прощават на Турция нейните слабости. Но пак казвам, ключовата дума за Турция е **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**, в хубавия смисъл на думата. За съжаление лошото е, че инак нас ни предстои още много дълъг път да извървим до пълноценната си **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**.

31. *File:* 2001-2010/Newspapers/24chasa/News030.xml

Context: Електоратът на това формирование показва стабилност в рамките на 4-те процента. Т. е. вече имаме поне още две партии в България. Всичко това работи по посока на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на българското политическо пространство, поява на повече от двама играчи. Доколкото БАЛКАНИЗАЦИЯта означава стриктен двуполосен модел, който можем да видим в Гърция с всички негативни последици. Няма последните данни как точно е завършило гласуването в Кърджали, но факт е, че се стига до балотаж и до преднина на подкрепян от БСП кандидат.

32. *File:* 2001-2010/Newspapers/24chasa/News032.xml

Context: Ако не бъркам, НС ще бъде първата електорална формация, способна реално да прелива гласове в дясното политическо пространство. А това свойство може "по индукция" да се предаде и на СДС. Което би означавало, че нормализацията (или **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**) ще настъпи първо в така наречения "десен" електорат.

33. *File:* 2001-2010/Newspapers/24chasa/96_10_22.xml

Context: Черномирин представи новия секретар на съвета Иван Рибкин. Балканска среща за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** свиква Скопие Международен форум за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на Балканите и добросъседство ще прави Скопие в края на януари.

34. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Мон/Monitor2007-2867.xml

Context: Това е новата линия на 21 век, която е актуална навсякъде като доминанта - правото на добро управление. За съжаление у нас политическите партии са направени по модел, характерен за политиката от зората на 20-ти век. И когато настъпи реална **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**с някоя от тях, ще можем да говорим за поемане на инициативата за добро управление и от политиките.

35. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Сега/Sega04-192.xml

Context: Покрай шикалкаването и хитруването по пътя към "Европа" оцелява цели острови от реалността отпреди "прехода" ". Покрихасе, ослушаха се и, когато нещата се поутоложиха, щръкнаха наново такива, каквито винаги са си били. Освен един-два университета ишепа частни училища, образованието например остава непипнато от каквато и да е **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** (за Джурасик парк-БАН изобщо да неговорим)). Всичко си е както едно време, само че е по-орфанно и повече се краде. Прокуратурата и следствието също си живеят в ератана развития социализъм, както правят повечето държавни предприятия като БДЖ например.

36. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-209.xml

Context: Комунизмът бе изцяло отречен, а с него и всички ценности, които дори бегло са свързани със солидарността, честността и т. н. Като същински модел на поведение се наложи фигурата на ултраеготично мислещия краен индивидуалист, който знае, че целта оправдава средствата, респективно че законът, както гласи една популярна българска поговорка, е "врата в полето" ", през коятоминават само наивниците. Разбира се, факт е, че днес поведенческият модел на прехода е малко омекотен, което от своя страна е ясноиндикация за нормализацията и постепенната **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на страната

37. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007-138.xml

Context: каква България искаме да видим в бъдеще? Няма го вече МВФ като надзирател на финансовата стабилност и дисциплина, ноозначава ли това, че няма да поддържаме финансова дисциплина? Европейските критерии като двигател на реформи и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**са преобладаващо изпълнени, но означава ли това, че ние сме вече във всеки един смисъл на думата пълноценен пазар на Европейскиясъюз? И че сме си подредили държавата по нужния начин? И ето днес всички ние трябва да носим споделена отговорност за бъдещетона страната.

38. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-130.xml

Context: По думите на Петър Димитров на среща той е информирал шефа на енергийния регулатор, че има резерви и за повишението,поискано от НЕК. В Министерството на икономиката смятат, че там ръстът би могъл да се намали с 10 процента. Министърът на икономиката коментира, че не приема аргументите на енергийните дружества за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на цените на електрическата енергия,тъй като те не са съотнесими с доходите на българите.

39. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007,253.xml

Context: Вече на стари години няма да можеш да си построиш частна държава, в която да приемаш само блондинки, а ще трябва да сезадоволиш с частен град. Абе, милиардерска мъка е това, не е за нас, хората, които с точност знаем, че имаме в портфейлите си по 5 лв. и още по-лошо - предварително сме наясно, че въпреки недоимъка ще си купим по бира, та поне за миг да се чувстваме катомилиардери. - В словото си за Деня на будителите и на българските учени вие избрахте като акцент **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** на науката и образованието у нас. Не е ли странно, че вече сме в ЕС, а все продължаваме да се **ЕВРОПЕИЗИРАМЕ**? - Разбира се, че влизането ни вЕвропейския съюз просто разшири пътищата за модернизирани на организацията и управлението на науката и образованието, които ниеи преди това следвахме.

40. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/европа/Европа2000-4.xml

Context: Актуализирането през последното десетилетие на термина "БАЛКАНИЗАЦИЯ" ", все по-често и по-охотно употребяван отполитици и политолози, журналисти и културфилософи, доведе до още по-голямо напрежение в теоретичното самосъзнание игенерира неудовлетвореност в ежедневието на онези, които не искат да бъдат възприемани повече като неравностойни партньори впроцеса на общоевропейските интеграционни процеси по силата на узаконени културни предразсъдъци. След промяната през 1989 г. в редица балкански страни, и по-специално в България, волята за демократични преобразувания се свързва неделимо с представатаза признаване на европейската е идентичност. Верни на традицията да възприемат себе си като европейци по дух и кръв, българскитеинтелектуалци неизменно са свързвали своя културен избор с Европа, като за тях задължително **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** е идеБАЛКАНИЗАЦИЯ. Това проличава още в първите години след Освобождението и особено при изследване на културфилософскататеория, създадена през 20-те и 30-те години. Исторически твърде рано (те ще станат приоритетни за световната културологична мисъледва през 70-те години) се третират въпросите за социокултурното значение и аспекти на проблема" свое-чуждо" ", като се акцентирасъ задълбоченост и при съдържателна многогранност на интерпретациите върху проблема за изборността при обмена на ценности иза диалогичността на културното общуване.

41. *File:* 1945-2010/Literature/след1990/наука/литер/YBibinaTL1.xml

Context: От смесването между турския, арабския и персийския се ражда османският. А арузът е доминиращият размер в създаваната наосмански поезия. По-късно, в периода на " **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** ", когато под влияние на идеите на Просвещението, турскиятинтелектуален елит се бори за " национализиране " и " демократизиране " на литературния език, арузът като размер се превръща всериозен проблем при преминаването от Диванската към модерната литература. В крайна сметка, той отстъпва на заден план, и сегасъвременните турски поети рядко прибягват до този размер, неговата функция днес се различава значително от ролята, която е ималпрез средните векове в старата турска литература, и е по-скоро въпрос на съзнателен маниеризъм. Размерът хедже напълно отговаря наструктурата на турския език и е в съответствие с вкусовете предпочитания на а турския народ.

42. *File:* 1945-2010/Literature/след1990/наука/филос/NDimitrovaNRF.xml

Context: И славянофилите, и западните виждат Русия разположена сред семейството от европейски народи, като начините наприобщаване всъщност са тези, които формират основната разлика между славянофили и западници. Разбира се, различия съществуват и по отношение на вижданията на ролята на Русия в това бъдещо неин европейизиране. Едното становище чертае пътя на Русия като път на заемстване, творческо подражание на Запада, на изработените от западноевропейското културно наследство образци, докато другото предпочита да види този път предимно чрез утвърждаването на националосамобитните културни форми т. е. това е особен, но не и обособен от цялостния процес на развитие на Западния свят път на Русия. (Едва късното славянофилство главно лице на Николай Данилевски, категорично се отказва от **Европейизацията** на Русия като необходимост за социалния и културния й разцвет.) Първият опит за философия на руската история предприет от Пьотр Чаадаев в неговите известни "Философически писма" и "Апо логия на безумия" , е определено западнически и определено универсалистски. Истинският елемент на устойчивостта и прогресатрябва да се търси не в една или друга отделна страна, отбелязва Чаадаев в едно от " писмата" си от 1829 г. а в цялото огромно общество, съставляващо европейското семейство, доколкото всички велики светилници на историята са в него.

43. *File:* 1945-2010/Literature/след1990/други/MSemovZYa.xml

Context: Поне в миналото не е било такава момиче. Сега не зная. Мисля, че американизацията и **Европейизацията** на Япония се е наладост бързо да не асметите дългите поли на кимоното, с което е облечена гейшата, и доста безцеремонно да я отведе до въпросната хотелската... И от японското традиционно и мило присъствие около човека, гейшата неизбежно се превръща в една от най-скъпо платените, отнай-уважаваните, от най-привилегированите, ала в крайна сметка — поръчани и платени жени. Говорех ми за японското притворство ими разказах един стилизиран анекдот: „Някъде в Щатите, в негрски бар тихо почука японец.

44. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/ЛВ/LV2008-9.xml

Context: между кръговете, така че казаното дотук не се отнася точно за него. Кризата, която обнадява: наследството от **Европейизацията** – Култура, бр. 2, 18. 01. 2008. *

45. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007-127.xml

Context: Приключи прокурорската проверка и тя излезе със своите изводи, но ние трябва да направим и политическите изводи за БСП. В обществото има нова среда и това е добре - на нетърпимост дори в подозрение в корупция, изострена чувствителност по тази тема. Итова е резултат от **Европейизацията** на България. Всеки трябва да си направи своите изводи за тази среда и да не допуска и сянка от съмнение, най-вече върху партията, за подобно поведение. Но този скандал разкри и друга реалност, бих казал, задкулисна.

46. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/ГрВ/GrV2008-21.xml

Context: Защото никоя политика не може да бъде отделена от този, който трябва да я провежда, и защото през последната година страната ни проявява повтарящо се нежелание да спазва правилата на Съюза. Както правителството на Виденов нямаше легитимност да въведе валутния борд, така това правителство няма легитимност едностранно да евроизира. Нямаш право да евроизираш, ако си сепарвал в **Европейизацията** И въпросът е може ли едно правителство, което е изгубило обществена подкрепа, което е изгубило европейска подкрепа и което е в навечерието на избори, да проведе успешна евроизация, без да изолира страната в рамките на ЕС. Може ли да рискуваме това правителство да води политика, която според Брюксел не е нищо друго освен нарушение на договора от Маастрихт.

47. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ОбщПолит/НоваЗора/NovaZora2003-41.xml

Context: А там на всичкото отгоре сега управлява ислямистка партия, обстоятелство, което при всички случаи отдалечава републиката на Атапюрк от стремежа да бъде призната и като европейска държава. Това важно обстоятелство дава възможност на Доган да си прави напоголям католик от папата, като иска да затвърди визията за своята партия като либерална формация. Ще рече - изпреварил е **Европейизацията** любимата инак метрополия. Разигравайки либералната карта (съвсем наскоро ДПС бе прието за пълноправен член на Либералния интернационал), Доган се стреми да бъде в центъра на политическия живот и да спазарява благоразположението срещу съответната цена. В това отношение той прилича на джамбазин измамник на политическия хайван-пазар (пазар за добичета).

48. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/европа/Evropa2000-4.xml

Context: Според мен, ако отказът от културна комуникация с различни партньори по правило е признак за нарушено разбирателство нанационално равнище, в локален план той означава ориентация към фалшиви идентификационни стратегии. За " фалшиваидентичност" може да се говори, когато националното самосъзнание залага на външни, макар и престижни белези за културност. **Европейизацията** може и трябва да бъде стратегия на развитието. В това отношение българската хуманитаристика е определенонапредничава. Ако използваме Зимеловите обрати на мисълта, на българския интелектуалец - космополит на духа, но непризнаващсъсването на пъпната връв с Отечеството, му е неприсъщо бремето на чуждостта.

49. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma2006-149.xml

Context: Дали ще продължи той, веднъж влязъл в богатската къща, да носи печата на божественото вдъхновение или ще потъне в четоводните тефтери под строгия поглед на тъста си? Дали ще проветри застоялия въздух в добре залостения дом, отваряйки новпрозорец или ще разсипе с пот събираното богатство в съмнителни начинания? Застрашава ли **Европейизацията** самобитността народната ни култура и националната ни идентичност? Как да отговоря на един така добре формулиран въпрос, който очевидно предполага някакъв ясен и добре формулиран отговор? Не бих могъл.

Context: Контактите с Гърция, чието национално възраждане започва порано от българското, дейността на гръцките народностнообщности в българските земи довеждат до **Европейизацията** и обуржоазяването на градския живот. Фактори, които стимулират възрожденския

50. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/ЛВ/LitVestnik2008-9.xml

Context: Да се готвят Чолева, Господинов, Пламен Дойнов и т. н. В този кръг регистрира присъствие и Алек Попов, но той е самостоятелен играч и всъщност мигрира между кръговете, така че казаното дотук не се отнася точно за него. Кризата, която обещава: наследството от **ЕВРОПЕЙЦИАТА** – Култура, бр. 2, 18. 01. 2008. * Този „Хеликон“ (конкурсът за едноименната награда през 2007 г. – б. р.) пострада и от малко липса на късмет.

51. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/право/ПравенСъв/Pravensvjat2009-2.xml

Context: Към инициативата веднага се присъедини и новоизбраният кмет Димитър Николов и определи свободата на човека 172 да седвижи като изключително важна и критерий за нивото на **ЕВРОПЕЙЦИАТА** ни. Днес кметът признава: „Когато ми представят някакъв проект, първото, от което се интересувам, е дали инвеститорите са помислили за скосени тротоари и рампи, които гарантират достъпа навсички хора, защото знам, че ако има такива пропуски, журналистите веднага ще ме критикуват. „ три рампи за хора с увреждания

52. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Демокрасија01-142.xml

Context: Избра да експериментира със себе си и през 1990, като стана първото общество, избрало комунистическото мнозинство на първите свободни избори. Избра Луканов. Сега то експериментира със спирането на **ЕВРОПЕЙЦИАТА** и си повика чудотворен човек, който да му дава разни неща. Това ще свърши по същия начин - със сълзи. Пак широките народни маси ще обвиняват всекиго, но не себе си.

53. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007-8.xml

Context: Алтернативните източници на енергоресурси, като например газопровода Набуко, са мислими само със съвместни европейски усилия и обща стратегия. Във вътрешнополитическо отношение **ЕВРОПЕЙЦИАТА** на България би следвало да върви най-общо по двелинии. Едната от тях е неотклонното засилване на ролята на гражданското общество. Колкото и критики и пожелания да са изказвани в контекста, през последното десетилетие у нас се зародиха и предобиха неоспорима публична легитимност редица неформални и формални структури извън партийните централи, както и покрай и без директното съдействие на доминиращите средства за масова информация. „ Атака“ и ГЕРБ, ако оставим настрана „ европейското неудобство“ на първата от двете формации, се явяват неоспорими доказателства само от първия ред на събитията, в същото време регионални и, местни, секторални и браншови инициативи възникват и сериализират практически ежеседмично.

54. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/ГрВ/GrV2009-65.xml

Context: По повод на ратификацията на Лисабонския договор, конституционният съд на Германия се пита „каква работа остава за Бундестага“. Новите страни, в противоречие със здравия разум и принципите на демокрацията, приеха новата „конституция“. Сегакризата и старите радатели на **ЕВРОПЕЙЦИАТА**, а не Ирландия, ще блокират прилагането на договора от Лисабон. Една илюзия за ЕСостава непомрачена: че „и у нас да е като при хората“. Брюксел заема мястото на Москва, а ЕС - това на един друг съюз.

55. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ОбщПолит/политика/politika 2008 - 213.xml

Context: Но едно е сигурно - проевропейската ориентация, макар и бавно, започва да печели терен сред сръбските граждани. И симисля, че е време ЕС да стимулира този процес, сменяйки в дясната си ръка тоягата с моркова. Една отмяна на визите за сръбските граждани би раздвижила сериозно **ЕВРОПЕЙЦИАТА** на общественото мнение. Или да се отпуснат европейски пари за аутобан Ниш-София. И от двете неща ще спечели и България.

56. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/Тема 2008 - 30.xml

Context: Яйцето на митичната леля Дафина засенчи дори новините около очакваното спиране на еврофондовете, а самата тя, без да подозира, се превърна в най-одумваната жена в държавата. Пенсионерката от „Красно село“ взриви форумите в Интернет и разполови електратора на две, както дори писателската свата Пасков - Карбовски не успя да цепене обществото. Половината форумци видяха в Георгиева предвестник на истинското гражданско общество и на **ЕВРОПЕЙЦИАТА** на България. Другата половина я нарочи заповедната „червена бабичка“, опитала се да сложи прът в колелото на прогреса. Големият въпрос каква всъщност е Дафина - дали е комунистка, костовистка или атакистка, остана без отговор.

57. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/европа/Европа2001-1.xml

Context: Когато имаме заявена национална политика, тогава ще знаем каква посока на движение трябва да поемем - а оттам и откъде ще дойдат парите за развитие на националната култура. А между другото - и как тя да стане по-продаваема, по-„пазарна“. Защото ние вече сме влезли в процесите на глобализацията, на първо място - на **ЕВРОПЕЙЦИАТА**. И основната ни задача сега е да се движим напред с най-малко загуби във всяко едно отношение. Трудно е да се говори за духовност, за култура в една страна, в която проблемите икономиката, в бита и всекидневното на хората са толкова големи, че понякога зад тяхната всеобхватност не прозира нищо, освен тъга и безрадостност.

58. *File:* 2001-2010/Newspapers/24chasa/96_10_25.xml

Context: Ще канят София за среща на върха на балканските държави в Скопие, съобщиха македонското МВНР. Форумът е планиран за януари 1997 г. и е по проблемите на **ЕВРОПЕЙЦИАТА** на Балканите и добросъседството. Юриев: София иска в НАТО

59. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/Kapital05-38.xml

Context: В разговорите си с различни политически лидери съм подкрепил идеята за публични дебати из цяла Европа. По този начин европейците ще могат да се съберат в училищата си, в университетите, в религиозните си общности, в обществените зали и ще могат да разговарят за това какво искат от Европа, какви да бъдат измеренията на Европа, как да се справят с имиграцията, трябва ли Турция да бъде приета в общността, социалният или пазарният модел да бъде избран, как да започнат да разговарят за европейската мечта. Моето мнение е, че този период за размисъл, както го нарече Тони Блър, трябва да бъде използван за големи публични дебати, за да започне **ЕВРОПЕЙЦИАТА** на европейската политика. Тогава хората ще се включат. Какъв ще бъде изходът за разширяването на Европа от един подобни дебати?

60. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Демокрасија01-246.xml

Context: Неслучайно ОДС искат дебат в парламента и отправиха питане към министър-председателя за хода на преговорите, загаранти, че вървим със същото темпо и че България може да се вмести в сроковете, подчерта Надежда Михайлова. Стандартът нависшето образование у нас трябва да се изравни с европейските норми, ако искаме младите българи да бъдат признати по света, носещеверременно не бива да се оставя на заден план и социалната справедливост, заяви в събота във Варна Надежда Михайлова. Тя сесрещна с ректорите, деканите и представители на студентските съвети, с които дискутира на тема: "ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА на висшето образование в България" ". Д. ДОБРИЧ. ". Нито едни плик с бял прах не е получаван в президентството, което не е много ласкателно замен, изглежда, не съм толкова важен" ", отговори шеговито на журнал истически въпрос Петър Стоянов в Добрич. Той добави сериозно, че подобни слухове за антракс по време на избори могат да хрумнат само на хора, които целят ниска избирателна активност и се надяват да спечелят някой процент повече.

61. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007,287.xml

Context: Онова, което може да стане кауза на СДС, не е битката срещу БСП и против тройната коалиция. Отрицанието не може да бъде кауза! Каузата на СДС, според мен като страничен човек, е изграждането на България като държава на индивидуализма, т. е. ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА на страната. Да се работи за културата на индивидуализма. Нормативно и в социалната практика да бъдат защитени правата на отделния човек, неговата свобода и възможността да им а свой проект за живота си и с успех да работи за него.

62. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma2006-149.xml

Context: Това е и основната предпоставка за трайното развитие и разцвет и на българската национална идентичност - един ярък цвят в букета на европейската и световната култура. За това е нужна обаче нова културна политика на българските правителства. Докато ниетук се пита как и с какво ни застрашава ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА, в Европейския съюз пък се питат как и с какво ги застрашава БАЛКАНИЗАЦИЯТА. Ние се кахърим за древната ни култура, която е устояла пет века, подложена на икономически и политически натиск, тепък се притесняват за икономическия си и политически просперитет, бавно и мъчително изграждан през вековете, виждайки в нашелице " новите варвари" ", интересувайки се не толкова от нашата култура, колкото от степента ни на цивилизованост. Всичко това миприлича на годяване между разглезена девойка от богато семейство и беден, но буден младеж с пламнали очи.

63. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-290.xml

Context: На този етап не ми се вижда възможно това да стане, поне по начина, по който е описано в тази стратегия. Да бъде орязан БАН чрез приоритети според мен няма особен шанс. Няма как да им бъдат извивани ръцете, защото и икономическите изследвания са многоважни, и астрономията, и социалните науки, и ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА, висшата математика, химията. При това положение, ако вземете всичкия научни работници и да ги хвърлите в една стая, те и ли ще се избият помежду си, или ще излязат с по-вероятното решение - по равно навсички. Единственият шанс да направите стъпка в тази посока е да си завоювате съюзници. т. е. вие трябва да завоювате като ваш съюзник 3 - 4 - 5 - 6 университета.

64. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007,169.xml

Context: Днес от дистанцията на времето можем да кажем, че Първанов се справи отлично с тази задача. Тук искам да подчертая, че не става въпрос за субективно мнение или за безсъдържателна хвалба, а за аргументирана теза, базираща се на общоизвестни факти. Средтези факти особено се откроява иницираният от Първанов проект "Нова левица" ", който бе първата стъпка към социалдемократизацията и ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА на БСП. Известно е, че именно приръстването към този акт бе основна предпоставка за интеграцията на столетницата към социалдемократията, а покъсно и към ПЕС. Вещност именно интеграцията на БСП към европейските основни леви структури, която бе резултат от предприетите от Първанов мерки, се оказа най-доброто доказателство за нейната нормализация и модернизация.

65. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Демокрасия01-49.xml

Context: Каква е причината за тази промяна? Причината е, че Западна Европа успя да осъзнае една реалност от дълбоките размествания на центровете на влияние и власт в света в началото на XXI век -

а именно, че повечето в югоизточната част на континента пряко застрашава постигнатото с толкова мъки благоденствие в западната му част. Европейският съюз осъзна, че непременно трябва дапомогне на нашия регион да се възмогне и ЕВРОПЕИЗИРА и че като бърка в джоба си, бърка все едно за себе си. И на второ място, нафона на всичко случило и случващо се около нас след падането на Берлинската стена в кралимарковската стъпка най-голямо участиеима (колкото и тия, дето викат" оставка" по площадите на столицата, да не го разбират) България. А е точно така!

66. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/банкер/Banker06-12.xml

Context: Преди да вземат решение, инвеститорите следва да се запознаят с Проспекта на български език за вторично публично предлагане на акциите (регистрация за борсова търговия) от 23 март 2006 г. или съответно с Информационния меморандум от 23 март 2006 година. Акциите са специфична инвестиция и сделки с акции следва да се извършват от лица с познания в сферата на финансовите инвестиции" ". БЪЛГАРСКОТО ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ СЕ ЕВРОПЕИЗИРА Специален проект на стойност 880 хил. евро има за цел да ЕВРОПЕИЗИРА българското държавно съкровище. Става дума за онази дирекция в Министерството на финансите, която сезанимава с управлението на бюджетните средства и държавния дълг.

67. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/Standart06-4679.xml

Context: Нашите близки, които си отидоха, ни задължават да се опитаме да направим нещо. За да не продължава този геноцид. Уродливата ни здравна система трябва да започне да се ЕВРОПЕИЗИРА. И нека добрите лекари да получат заслужено признание и да не носят срама на корумпираните си некадърни" колеги" ". Антимафиотите няма да разследват убийства

68. *File:* 2001-2010/Newspapers/24chasa/News063.xml

Context: Покрай леката атлетика, вдигането на тежести и други спортове Луи набляга на изкуството да се води ръкопашен бой. Той учинашите момци на "Удар с дясната ръка по главата на противника" и "Ритане водоравно напреко с десния крак в корема". С такива хватки чужденецът ЕВРОПЕИЗИРА вродения борчески талант на българина. Още преди Възраждането пехливаните у нас са се борили посборове и панаири. Намазани със зехтин юначаги се тръскали един друг за скъпи награди.

69. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/социолог/SociologicheskiProblemi2000-1-2.xml

Context: Превръщането на подражанието – на прехода между една срамна и една желана идентичности - в основна ценност сепревръща и в основен легитимационен ресурс за политическите елити. В този регион рядко се срещат фундаменталисти, т. е. движението, които отказват да играят по свирката на Запада: местническите стратегии са по-скоро насочени към укрепване на монополната позиция на привилегирован доставчик на западност. Въпросът е не дали ще се ЕВРОПЕИЗираме, а кой ще ЕВРОПЕИЗИРА. ИСТОРИЯ НАПОЛЯРИЗАЦИИТЕ Упоредно с официалните дати на евроинтеграцията на България (Съвет на Европа, подаване на молба за членство в ЕС, асоциирано членство, покана за преговори...) политическите елити на страната извървяват един труден път на преориентация.

70. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/тема 2008 - 40.xml

Context: Отначало има белезите на обичайна посредническа сделка, при която продавачите на стоки възлагат на определени хора управляването на вземанията им от клиенти. Истинският световен възход на факторинга започва през 90-те години на миналия век със засилването на глобализационните процеси, намаляването на търговските бариери и увеличаването на обема на световната търговия. Филип Генов, изпълнителен директор на "УниКредит Факторинг": "Бизнесът у нас се ЕВРОПЕИЗИРА Филип Генов е изпълнителен директор на "УниКредит Факторинг" от 2006 г. Бил е директор "Корпоративно и международно банкиране" в УниКредит Булбанк.

71. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/банкер/Banker06-12.xml

Context: Акциите са специфична инвестиция и сделки с акции следва да се извършват от лица с познания в сферата на финансовите инвестиции". БЪЛГАРСКОТО ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ СЕ ЕВРОПЕИЗИРА Специален проект на стойност 880 хил. евро има за цел да ЕВРОПЕИЗИРА българското държавно съкровище. Става дума за онази дирекция в Министерството на финансите, която се занимава с управлението на бюджетните средства и държавния дълг. Нейната задача, най-общо казано, е да не допуска ситуация, при която сеemitират държавни облигации, като в същото време в сметките на бюджетните ведомства и общините има значителни суми неизползвани средства.

72. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Демокрасия02-103.xml

Context: Защото тя не може да ползва програма, еднакво приемлива пред чуждите посолства в България и за дядо на село. В онова, което "Позитано" 20 пъти ска като послания, има нещо шизофрено. Веднъж се апелира към онова "прекрасно" минало от времето на Живков, от друга страна, се опитва да се ЕВРОПЕИЗИРА. След големия пробив, който тя направи по отношение на НАТО, тя обаче няма нито когато не е имала ясна визия за прехода, освен визията да се реализират частни цели на нейни хора. Типичен пример за реализацията такава частна цел е бившият кмет Калчев, който стъпи на гърба на БСП и бе избран два пъти, след което не си довърши дори втория мандат, защото се яви на друго поприще при Саксбургготски.

73. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2009-28.xml

Context: - Потърсиха ме от Френския институт, явих се на събеседване посредством телеконференцна връзка с жури - и бях приета. Очевидно отговарях на желанието на членовете на журито да имат човек с европейска кариера, познаваш добре ситуацията в България, който в отворен диалог да обогати себе си и да донесе познания и умения за защита на националния интерес. Целта на курса е да ЕВРОПЕИЗИРА кариерите на работещите във високите етажи на управлението, политиката и изпълнителната власт. Курсът се посещава от представители на неправителствени организации, политиката и особено много на индустрията, под патронажа на Валери Жискар Д'Естен е цикълът "Гражданите и индустрията". Имах невероятното щастие да разговарям с него, той има изключителна свежест на духа.

74. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007,107.xml

Context: Днес може само да се съжалява, че СДС и ДСБ (а и редица други опозиционни партии) продължават да мислят с категорична противопоставяне то, продължават да разглеждат БСП и Тройната коалиция като "враг", полагат усилия да дестабилизира правителството, въпреки че ЕС се стреми да има партньори, да води диалог с опоненти и въпреки европейския опит на големи коалиции между социалистически и десни партии - Италия, Германия, Испания, Австрия, Гърция и др. ". Ако има нещо, което трябва да се хармонизира и ЕВРОПЕИЗИРА, това е българската десница. " - обяви Евгений Бакърджиев. Време е нашите десни партии да започнат да мислят с европейски категории, да изоставят противопоставянето, за да има страната една истинска европейска десница. Младежката организация на БСП в Перник посрещна водача на листата на "Платформа европейски социалисти" Кристиан Вигенин и ръководителя на делегацията на германските социалдемократи Берихарт Рапхай.

75. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/Standart05-4654.xml

Context: И критиката на опозицията, и програмата на правителството по своята стилистика се разминават с европейските образци. В западните демокрации протича точно обратният процес: след изборните перспективи се вземат предвид както при предизборната полемика, която е остра, но не стига до изгаряне на мостове, така и при предизборното планиране, което става все по-конкретно и близко до управленска следизборна програма. Пътят към Европа, който искаме да изменим, трябва да ЕВРОПЕИЗИРА и нашето политическо общуване. Слънчева Коледа и сняг за Нова година Януари ще бъде студен и с много валежи, казва Латин Латин

b) kladně vnímaná ideologie, příznivec (8)

1. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/ГрВ/GrV2009-70.xml

Context: В рамките на миналогодешната кампания за кандидатстване след 7 клас в столицата бяха закрити общо 75 паралелки. НЕЩОХУБАВО В СОФИЯ Добра воля между съкооператори и наченки на ЕВРОПЕИЗАЦИЯ в градинка между два блока на ул. „Калина Малина“ в кв. „Гео Милев“ - документирал го е Людмил Янев. Зоопаркът търси животни на бартер от Индонезия в Софийския зоопарк би могъл да се добие с редки животни от Индонезия като лещ елен мунг-жак, носорог от Ява или райска птица срещу мечка, язовци, вълци, лисици.

2. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/К/Култ03-27.xml

Context: Франция е страната, която наравно с Великобритания защитава правото на вето с най-голямо настървение. Двете правителства имат различни виждания относно политиката спрямо Ирак и отношенията им с Вашингтон, но по този въпрос позицията им е еднаква: дане се накърнят националните суверенитети, дори и те да са напълно илюзорни. Това означава, че промяната към ЕВРОПЕИЗАЦИЯ трябва да се случи и в авангардната група държави на Европейския съюз и по-

точно в съзнанието на главния основоположник. Недостатъците на Франция днес не се различават от тези на Обединеното кралство, но нейната отговорност е несъизмеримо по-голяма. Великобритания Блеър е пионка в ръцете на американската стратегия, дори когато успява да поднови мирните преговори в Близкия Изток след ойната в Ирак.

3. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/философ/FA2004-4-5.xml

Context: ЛАТЪО ЛАТЕВ ИНТРИГУВАЩА ТЕОРЕТИЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ В ИФИ Теоретичната конференция „От „Криворазбраната цивилизация“ към криворазбрана **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**“, организирана от секция „История на философията“ към ИФИ и СУБ, се проведе на 10. 05. 04 в ИФИ. Тя протече в камерен формат, но с интензивна обмяна на идеи и мнения. Замисълът на организаторите, който в голям мащаб бе осъществен в хода на конференцията, бе да се третира не само сухо-теоретично, но донякъде и иронично (или самоиронично) предстоящата ни европейска интеграция в областта на културата (и специално — във философията).

4. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007-28.xml

Context: В него вече е узряла идеята, която може да бъде алтернатива на войната и насилието. Вместо куршуми и смърт, нека хората си изпращат книги. Днес съвсем актуално звучи статията му "Европа трябва да се **ЕВРОПЕИЗИРА**" (в "Българска култура", г. I, бр. 9, 1931 г.). "**ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**" при Шивачев добива нравствен смисъл, т. е. народите да се цивилизоват. Той пише: Понятието европеец също по-висша категория, отколкото понятието българин, французин или немец.

5. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/право/ПравенСв/Pravensvjat2008-9.xml

Context: Точно както Силистра може да бъде добре развита част на България, макар че също е съвсем в ъгъла ъ, по същия начин България може да бъде една добре развита част от Европа, въпреки че е съвсем в ъгъла ъ. А от особено голямо значение е това България да бъде стабилна част от Европейския съюз и защото, нека да си го кажем честно, ние влязохме в Европейския съюз заради Турция, защото сме на границата с Турция, защото беше важно Европа да стигне до Турция, да отвори вратата, да подаде ръка и да дърпа Турция към упорита, искрена и трайна **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**.

6. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Демокрасија01-50.xml

Context: Е, след като изпълняват устава на БСП, то тогава Първановата ПГДЖ ло за формация от нов тип е? Кога знаменоска ще е Татяна Дончева и кога - Клара Маринова. Тя е за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на България, но е откровен противник на ЕС и НАТО. Как стават тия работи? Кого лъжат и кой се е променил?

7. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007,253.xml

Context: И все пак остава открит въпросът какъв ще е резултатът от разширяването на ЕС за научната и университетската общност особено в България и Румъния. Какви са очакванията ни и каква е реалността в момента, когато България влиза в европейския пазар на науката? Затова според мен **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** означава да възприемем всичко най-добро от това, което се прави в европейските страни.

8. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/Standart06-4698.xml

Context: Истинската причина обаче е по-сложна и се крие в биографията, поведението и най-вече в книгите на Орхан Памук. Известно е, че целият род на писателя е силно прозападно настроен. **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** не е просто идеология, тя е част от всекидневното на Памук като дете, част от ежедневните ритуали в неговия дом, от обзавеждането, библиотеката, облеклото и разговорите около масата за вечеря. Европейското в този дом е рано изработен климат и култура. Дядото на Памук е бил доста предприемчив и е натрупал голямо състояние началото на века около построяването на турските железници, което после синовете постепенно разпийват.

с) **roevropštění (61)**

1. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/ГрВ/GrV2009-70.xml

Context: В рамките на миналогодишната кампания за кандидатстване след 7 клас в столицата бяха закрити общо 75 паралелки. **НЕЩОХУБАВО В СОФИЯ** Добра воля между съкооператори и наченки на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** в градинка между два блока на ул. „Калина Малина“ в кв. „Гео Милев“ - документален филм на Людмил Янев. Зоопаркът търси животни на бартер от Индонезия в Софийския зоопарк би могъл да се сдобие с редки животни от Индонезия като лещ елен мунт-жак, носорог от Ява или райска птица срещу мечка, язовци, вълци, лисици.

2. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ИзкКулт/ЛИК/LIK2007-12.xml

Context: Факт е също, че дори деликатните намеси на архитектите в оригинала почти винаги разрушават логиката му. Причината: все по-малко са онези в съсловието и обществото, които имат образование и нагласа да разберат архитектурните стойности от началото на XX век. Скъсали сме в ръзката с този крехък пласт модернизация и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** (наложени на принципа на имитацията, единствен възможен тогава, а и днес). Днес Виена е по-далеч от София, отколкото преди сто години. Наистина историята на XX век помни не един поход на авангарди срещу архитектурните реликви.

3. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/кеш/Cash05-24.xml

Context: Бизнесът тук е трансмисия между якудза и политическия елит, смятат бизнесмени Японската икономика е създала 24 милиардери през 2005 година. Както и почти всичко в тази страна, икономиката има особена логика не само защото е на островна държава и е втората в света, но и заради силната е америкизация и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** в сегашния глобален свят.

4. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Демокрасија02-60.xml

Context: Но именно заради регионалността и заради подменените ценности си струва да се подрежда пъзелът на българската ценностна система, защото вглеждането в нейните детайли може да ни отговори на един въпрос, който се опитваме да решим сега - този за цивилизационния избор. Поставянето на Иван Ненов и Васил Бараков в перспективата на българското изобразително изкуство през XX век и от гледна точка на днешния ден, когато информацията прониква безпрепятствено (да не забравяме, че през почти целия минал век художниците работят ако не на тъмно, то със сигурност в полумрак) и когато старите митове стават просто смешни, струва ми се допълнително откроява тяхното ключово място. Много различни като чувствителност, родените преди сто години - Ненов през май, а Бараков през септември - имат водещи позиции и са създатели на най-

качествените образци в процеса на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на българското изобразително изкуство. По същество Васил Бараков е българският художник, доближил се най-

близко до Сезан и постигналитеговете синтети и живописни дълбочини по напълно автентичен начин. Това става в първата му самостоятелна изложба през 1939.

5. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Демокрасија01-98.xml

Context: Яворов. Няма спор, че авторът на "Безсъници" и "Прозрения" е сред първенците на българската поезия. Но обективният, сериозният анализ показва, че модерната българска литература е невъзможна и немислима без Пенчо Славейков, че неговите собственопоетически, както и критическите му произведения извеждат от тесните регионални рамки, в които тя съществува от Възраждането донеговите и на д-р Кръстю Кръстев усилия за нейната **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**.

6. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/Изкулт/ЛИК/ЛИК03-07.xml

Context: Където е удовлетворен всеки, включително и актьорът. Петя Александрова По повод тристагодишнината на Петербург Соня АЛЕКСАНДРОВА от Италия прави обзор на италианското присъствие в града още от основаването му. Санкт Петербург - руски поатмосфера и начин на живот, е в същото време и италиански, рефлекс на опита за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**, желан от Петър и изцяло реализиранот Екатерина Втора, които трансформират не само лицето, а и духа на своя град, не изолиран на север, а истински прозорец към Европа.

7. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕЛ/БЕЛ06-4.xml

Context: Ботев - "Хайдути") и следвъзрожденския човек (П. К. Яворов - "Нощ")), призван да види новата българска държава и историко-социалното пространство, и в периметрите на духовната свобода; с поетическите образи на "нощното" пространство (у Вазов, Славейков - Яворов)), представляващи един от подстъпите към т. нар. **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** и модерност, което означава и диалог, съобразяващ се с движенията вътре в себе си;

8. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/standart 2008 - 5476.xml

Context: Аз и тайфата ми сме на по 30 години, а не на славните и безхаберни 20. Пазя си още за спомен златната карта от заведението. Свърстниците ми свикваме с повсеместната **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**.

9. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/Standart05-4619.xml

Context: Специалисти обясняват, че Томбул джамия е изградена в стила "Ляле" ". Периодът 1718 - 1730 г. е известен в историята на Османската империя като "Ляле деверли" или "Епохата на лалето" ". Османците казват, че този отрязък от време е очевидна стъпка към **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**. Като върховно постижение на периода историците смятат основаването на първата печатница в Истанбул изградена то на Томбул джа

10. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/лайфстайл/Егоист/Егоист2005-99.xml

Context: Ролята е да се преструваме, че сме европейци, а актьорите са всички онези, които всекидневно се блъскат като сардели вградския транспорт, онези, които висят по градинките, независимо дали, за да се боцнат, или за да обсъдят как пенсията не стига захрана, та камо ли да си платят тока и водата. В случая не е важна възрастовата група, а това, че индивидите се събират в общности. Тези общности са точно театралните групи, които се опитват да изиграят **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**.

11. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Нов/Novinar2007-217.xml

Context: А двете - произнасяни заедно, говорят за неискреност. Или на национално, или на местно равнище. Като нов член на ЕС България сега има нужда и от **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на гражданските си отношения. Кърджали е едно подходящо място, откъдето такъв процес би могъл да започне. Ако оценките за Хасан Азис са, че е успешен кмет, нищо не пречи той да бъде подкрепен за втори мандат и отбългари.

12. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/standart 2009 - 5770.xml

Context: Автомобилът демонстрира атлетичен и елегантен дизайн, който му придава силен и динамичен характер. Новият модел оборудван с мощни и екологични двигатели и предлага по-високо качество и по-богати нива на оборудване. Мениджърите на "Тойота" бяха мотивирани да повишат нивото на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на "Авенсис III" ".

13. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/право/ПравенСв/Pravensvjat2008-9.xml

Context: риж казва, че никога не трябва да се приема Турция. И двете виждания са крайни, но ние трябва да помогнем на нашите френски приятели, включително и чрез всички тези форуми, които правим, да видят европейското лице на Турция, което не означава да се правят компромиси или да се прощават на Турция нейните слабости. Но пак казвам, ключовата дума за Турция е **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**, вхубавия смисъл на думата. За съжаление лошото е, че и на нас ни предстои още много дълъг път да извървим до пълноценната си **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**. Самите ние сме по-скоро в началото, отколкото в средата на този път.

14. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/capital-2007-52.xml

Context: джет се формират от енергийния сектор. Русия продължава сериозно да изостава в технологическо отношение, институциите й са неефективни и корумпирани и страната преживява тежка демографска криза, която я прави неконкурентна в борбата за влияние с новите големи Китай и Индия. Политиката на Русия е все повече открито антизападна, но в същото време руското общество изживява необратим процес на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** и приближаване към западните ценности и начин на живот.

15. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Демокрасија01-124.xml

Context: Яворов, Кирил Христов, Димитър Михалчев. В "Мисъл" заедно с д-р Кръстев свещенодейства жрецът воин Пенчо Славейков. Тясно творческо и лично приятелство свързва двамата, критика и писателя, което тласка напред процеса на модернизация и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на българската литература.

16. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-31.xml

Context: С произведенията си той търси мястото на българската художествена литература сред литературите на другите балкански народи. Трудове като "Ние сред другите и те сред нас" спомагат за опознаване на литературите на съседните народи и навзаимоотношенията в региона през вековете. Още по-нататък отива ученият в книгите си "ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА на българската култура", "Ние сме цивилизован народ" и "Америка в духовното пространство на Българското възраждане". В тях авторът съизмерва духовните нипостижения с върховете на другите народи по света. И стига до заключението, че и ние, както пише Вазов, сме дали нещо на света нима с какво да се гордеем.

17. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/ГрВ/GrV2009-69.xml

Context: Галерията на бул. „Драган Цанков“ 24 е в ателието на художника - на партера се редуват изложби с негови творби с изложбата, която той лично е подредил приживе. На първия етаж е запазено ателието му така, както той по времето, когато е работел в него. Дечко Узунов е допринесъл най-много за ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА на българското изкуство, запазвайки почитта и обичта към своята страна и традиции, отбелязва проф. Джурова и сравнява изкуството на художника с точността на японската калиграфия.

18. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/ZaBukvite2007-25.xml

Context: Примерите в това отношение обаче не са многобройни и срещу всяко старо нещо, премахнато поради забрана от новите европейски наредби, се появяват две нови. ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА по принцип е по-малко уеднаквяваща версия на глобализацията, отколкото американизацията. "Ролята на Византия в историята и развитието на средновековна България от дълго време привлича вниманието на различни учени.

19. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/К/Kultura-04-9.xml

Context: Това е свърхакцентираното върху прагматичния аспект на образованието, който ние разбираме като възможност тук и сега да се отговори на учен или на студента това, дето го учи, за какво тукаткис ще му послужи. Изобщо не се залага на идеята, че има образователни и информационни дейности и а човека, които са интелектуално и духовно развиващи и чиито плодове по никакъв начин не биха могли да му бъдат показани тук и сега. Ние така разбрахме прагматизацията, ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА и приложността на образованието и се самозальгваме, че това може да се постигне с опростяване и олекотяване на акта на учебното съдържание, така и на изпитите. Мисля, че въпросът, който аз бих определила, може би малко идеалистично, като отношение към познанието като самоцел, изобщо липсва в разсъжденията ни какво и защо да бъде българското образование. Доколкото университетът е институция, където духовното отношение към познанието на човека е припознано именно като самоцел и самоценност, сблъсъкът между криворазбраното опростяване на обучението в средното образование и изведнъж много високите (а е съвсем друга тема от каква гледна точка са високи) критерии на кандидат-студентските изпити води до някакъв абсолютен срив в съзнанието на хората, които се явяват на изпит.

20. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/К/Kult03-27.xml

Context: Съществува една забравена и непокътната връзка между европейския песимизъм, критиката на модерността и постмодерността, която превръща отчаянието в постоянна черта, тук не можем да не се съгласим с Юрген Хабермас. Иначе казано, налице е една парадоксална коалиция между национална Европа и постмодерна Европа, защото теоретиците на постмодерното отричат възможността на иреалността на борбата срещу ужасите на европейската история, посредством "още Европа", още радикализирана и космополитна Европа. ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА означава усилие да се намерят институционални отговори на варварщината в европейската модерност, като същевременно се загърби постмодерността, която не признава такава търсене. Космополитна Европа представлява европейската формана институционализирана самокритика. Възможно ли е тази генерална самокритика да е единствената разлика между ЕС и Съединените щати или ЕС и ислямските общества?

21. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ние/Nie2002-9.xml

Context: Н. Милков пише, че Русия има византийски, славянски и европейски корени. Но ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА на Русия не е резултат на еволюцията отвън, а на еволюцията отвътре както в Европа, само че осъществявана в особено трудни условия. Към тези условия Милков отнася азиатските влияния, подчертавайки, че Русия е взела от Азия не най-доброто. Напоследък се налага една повече историко-географска отколкото философска интерпретация на евразийството, наричана неоевразийство.

културологична мисъл (едва през 70-те години) се третира въпросите за социокултурното значение и аспекти на проблема "своечуждо", като се акцентира със задълбоченост и при съдържателна многогранност на интерпретациите върху проблема за изборността при обмена на ценности иза диалогичността на културното общуване.

22. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-31.xml

Context: С произведенията си той търси мястото на българската художествена литература сред литературите на другите балкански народи. Трудове като "Ние сред другите и те сред нас" спомагат за опознаване на литературите на съседните народи и навзаимоотношенията в региона през вековете. Още по-нататък отива ученият в книгите си "ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА на българската култура", "Ние сме цивилизован народ" и "Америка в духовното пространство на Българското възраждане". В тях авторът съизмерва духовните нипостижения с върховете на другите народи по света. И стига до заключението, че и ние, както пише Вазов, сме дали нещо на света нима с какво да се гордеем.

23. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007,253.xml

Context: Вече на стари години няма да можеш да си построиш частна държава, в която да приемаш само блондинки, а ще трябва да сезадоволиш с частен град. Абе, милиардерска мъка е това, не е за нас, хората, които с точност знаем, че имаме в портфейлите си по 5 лв. и още по-лошо - предварително сме наясно, че въпреки недоимъка ще си купим по бира, та поне за миг да се чувстваме като милиардери. - В словото си за Деня на будителите и на българските учени вие избрахте като акцент ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА на науката и образованието у нас. Не е ли странно, че вече сме в ЕС, а все продължаваме да се ЕВРОПЕИЗИРАМЕ? - Разбира се, че влизането ни в Европейския съюз просто разшири пътищата за модернизацията и управлението на науката и образованието, които ние преди това следвахме.

24. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/К/Kultura-04-9.xml

Context: Това е свързакцентрирането върху прагматичния аспект на образованието, който ние разбираме като възможност тук и сега да се отговори на ученика или на студента това, което го учи, за какво тукатяк си ще му послужи. Изобщо не се залага на идеята, че има образователни и информационни дейности и на човека, които са интелектуално и духовно развиващи и чиито плодове по никакъв начин не биха могли да му бъдат показани тук и сега. Ние така разбрахме прагматизацията, **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** и приложността на образованието и се самоотдаваме, че това може да се постигне с опростяване и олекотяване на акта на учебното съдържание, така и на изпитите. Мисля, че въпросът, който аз бих определила, може би малко идеалистично, като отношение към познанието като самоцел, изобщо липсва в разсъжденията ни какво и защо да бъде българското образование. Доколкото университетът е институция, където духовното отношение към познанието на човека е припознано именно като самоцел и самоценност, сблъсъкът между криворазбраното опростяване на обучението в средното образование и изведнъж много високите (а е съвсем друга тема от каква гледна точка са високи) критерии на кандидат-студентските изпити води до някакъв абсолютен срив в съзнанието на хората, които се явяват на изпит.

25. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/К/Култ03-27.xml

Context: Съществува една забравена и непозната връзка между европейския песимизъм, критиката на модерността и постмодерността, която превръща отчаянието в постоянна черта, тук не можем да не се съгласим с Юрген Хабермас. Иначе казано, налице е една парадоксална коалиция между национална Европа и постмодерна Европа, защото теоретичните на постмодерното отричат възможността на иреалността на борбата срещу ужасите на европейската история, посредством "още Европа", още радикализирана и космополитна Европа. **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** означава усилие да се намерят институционални отговори на варварщината в европейската модерност, като същевременно се загърби постмодерността, която не признава такова търсене. Космополитна Европа представлява европейската форма на институционализирана самокритика. Възможно ли е тази генерална самокритика да е единствената разлика между ЕС и Съединените щати или ЕС и ислямските общества?

26. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/европа/Evropa2002-6.xml

Context: Тясно свързаното с Рим християнство, макар и да се отклонява в ред отношения от "елинското", съхранява и доразвива основните черти на елинския културно-цивилизационен модел. Със своя надетнически принцип, който може да се нарече християнски хуманизъм, християнството играе изключително важна роля и за светогледното, културното и хуманистичното хомогенизиране на европейските предели. Християнизацията на всички европейски предели е един от най-важните фактори за "ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА" им всмисъл на създаване на единна културно-цивилизационна общност. Явявайки се и продължение на средновековния християнски хуманизъм (в сферата на образованието, науката и културата) и неговата антитеза (като секуларизация), Ренесансът - със своето "завръщане" към античната култура - представя нов възвратен момент (на нова, обогатена от християнството степен) към Елада като духовен образ на Европа, която от Ренесанса и Реформацията до Просвещението създава своя културен модел, който в ред отношения иднес дава облик не само на Европа, но и на цялата западна (християнска) цивилизация. След откриването на Америка и колонизацията тя се разширява и в други континенти, противостоейки цивилизационно на Изтока и с претенция за водещ модел в глобализирането на човечеството (и действително се наложило глобално в сферата на науката и технологиите).

27. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕ/БЕ2008-3.xml

Context: Никой не иска да ни унифицира в културно отношение, да ни „европейчи“ , още по-малко да ни задължи да се откажем от духовните си придобивки. ЕС се отнася не само с търпимост, но и поощрява културното многообразие на стария континент, без да голопощрява и пренебрегва. **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** не застрашава нашата родна култура и идентичност, затова не трябва да се страхуваме, че е възможно да ни претопят и да оспорят мястото ни в европейското културно пространство. Целта е да се запази в нея всичко сътворено през вековете, да се създадат условия за обогатяване на духовния живот в интегрираните общности. Никоя страна не показва готовността жертва културните си традиции пред олтара на обединена Европа.

28. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokracija01-151.xml

Context: Неговото дело надскача рамките на литературното творчество. Със статите си, със самото си присъствие Славейков оказва мощно влияние върху духовните търсения на следосвобожденската епоха, върху културното израстване на младата българска интелигенция. Дори враговете му не могат да оспорят ролята му заедно с д-р Кръстю Кръстев за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** на застиналата във възрожденските идеали българска литература в последното десетилетие на XIX и първото десетилетие на XX век. Не могат да го поместят от пиедестала, който по достойнство заема в пантеона на духовните първенци на нашия народ. Той служи в храма на изкуството като истински жрец и верен на високата мисия на твореца като създател на Красота, с камшик е гонил от свещеното място лишението от признание, неосенените от Божията искра, словоблудците, които обслужват партийни интереси и обличат в поетични дрипи партийни програми.

29. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ИзкКулт/Пл/Plamyk2002-5-6.xml

Context: В това засилено езиково боравене с „европейското“ се оглежда, разбира се, не някаква показна ученост на толкова скромния в голямата си мисия изследовател. То не е доказателство и за неговото собствено напрегнато търсене на критически изказ. То предвсичко е израз на процесите на „ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА“ в духовните ни хоризонти, на стремежа за вписването ни в битието на духовния Център, на културното Средище, което е било общопризнано като намиращо се върху картата на Европа. Но след Балканската и Междусъюзническата войни нещата се променят. Свърхчувствителните идентификационни сетива на гражданина, на българина Боян Пенев преобразуват идеите му за „родно“ и „европейско“, разбиват скалите, по които се измерва и оценява тяхната „престижност“.(Симптоматичен в този смисъл е записът от септември 1914 г. в „П.

30. *File:* 1945-2010/Literature/след1990/наука/литер/VITrendafilovZaRamkiteNaLiterat.xml

Context: И двата са следствие от държавния контрол над културния капитал. Този контрол неизбежно придържа интелектуалците към подножието на централната власт, където ги обособява в херметична гилдия от отговорници за конструирането и разпространението на държавната емблематика. Те отговарят фактически за един фиксиран капитал от национални символи, опакован в стойностния модус на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА**, която само през периода на социализма е била сменяна с нещо друго, и то не много по-различно: с русификация, т. е. с опосредствана **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**. Модусът датира отдавна. Очертанията, стилистиката на ефекта, а и поширокият му контекст се разпознават още в османско време, когато на възрожденците им е било трудно да обяснят на някоя неутрална инстанция защо разтуват заотцепване от Османската империя, след като империята също като тях оповестява през XIX в. **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** за своя приоритетна цел.

31. File: 1945-2010/Literature/след1990/наука/литер/КК3.xml

Context: За съжаление митологичните схеми от подобен род са и авторитетни, и многобройни - за старобългарската литература като посредник, за прекъснатостта на развитието, за синкретизма на жанровете, за забавеното и ускорено развитие, за започналата с кръга "Мисъл" ЕВРОПЕИЗАЦИЯ и пр. Научно оборими или вече оборени, те битуват на равнището на всекидневното, а и на професионално изкушването от литературата културно съзнание. Ето защо си струва, усъмнявайки се в последните две тези - за забавено-ускореното развитие и за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА**, да присъединим усилията си към едно ново ситуиране на българската литература в европейската литературна и културна традиция. Но преди това - да не забравяме, че митовите и стереотипите са се настанили навсякъде, включително в мисленото и в езика. Така например, изживяването ни като периферия на Европа е толкова силно, че е оказало влияние върху менталните и езикови структури, с които разполагаме.

32. File: 1945-2010/Literature/след1990/наука/литер/УVibinaTLL1.xml

Context: С. 2000. 256 с. Тази книга бе инспирирана от лекционния курс в Благоевградския университет, и най-вече от огромния интерес на студентите от специалността българска филология. Но същевременно той е и едно логическо следствие от основната тема, върху която съм концентрирала своето внимание през последните години - тази за "**ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА**" и модернизацията на турската култура, защото съвременната културна ситуация в Турция не би могла да бъде разбрана без едно по-дълбоко и проникновено вникване във нейната история. Редицата особености на трансформационните процеси, извършващи се в турското общество от Танзимата до реформитена Атаюрк, а и след това, имат своите исторически корени. Литературата по свой начин отразява духовния прелом, преживян от турците в течение на вековете.

33. File: 1945-2010/Literature/след1990/наука/литер/УVibinaTLL1.xml

Context: Новата релация между личността и обществото, чиято проява можем да открием и в развитието на сатиричния жанр през XVII-XVIII в. отразява промяната в общественото съзнание на турските поети, които по-късно в периода на т. н. "литературен Танзимат" в средата на XIX - и век, ще достигнат и до разбирането, че литературата не може повече да е откъсната от живота, да възпява абстрактни чувства и да създава символно-алегорични образи, че тя трябва да служи на обществените идеали. "Изкуството е за Отечеството" - ето този принцип ще издигнат и ще защитават в средата на XIX - и век основоположниците на новата турска литература - Ибрахим Шинаси, Намък Кемал, Зия Паша, Ахмед Митхад и др. Преди тях обаче турската литература още дълго ще се "сбогува" с Дивана и трудно ще се освободи от неговата прегръдка. Ето защо смятам, че за да се оцени по-добре голямата революция, големия прелом, преживян в края на XIX - и началото на XX век, когато **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** засяга всички сфери на обществото и културата в Османска Турция, е необходимо да се анализира Диванската литература, да се представят основните етапи и постижения във нейното развитие. Само така би могло да се оцени бързото развитие на новата турска литература, която за няколко десетилетия успява напълно да промени своя характер, да възприеме една нова чувствителност, да внесе коренна езикова промяна по посока на връщане към народния, говорим език, на чиято основа се оформят нормите на литературния турски език, да роди съвършено нови, по-европейски образец, жанрове, литературни образи и герои, да следва и прилага модерната естетика и да възприеме философската основа на модернизма, да откликне на импулсите, идващи от европейските литературни салони. С една дума, да стане една от най-интересните европейски литератури.

34. File: 1945-2010/Literature/след1990/наука/литер/УVibinaTLL1.xml

Context: Всъщност историята на културата по-рядко е била обект на самостоятелно проучване, а по-скоро тя е била третирана в светлината на философията и практиката на промените, на реформите в отделните сфери като образование, изобразително изкуство, социокултурни структури, от гледна точка на секуларизацията на обществения живот и въвеждането на светски елементи в политическата и управленческата система, в правото или в чисто битовата сфера. Тук ще се постараям на основата на базисните явления процеси да открия линията на духовното развитие, на културната промяна, на интелектуалните постижения в сферата на идеите, литературата, естетиката в светлината както на вътрешния развой и на османската култура, така и на процесите на ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА. Както видяхме, първите признаци на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** се проявяват в началото на XVI в. останало в историята с красивото и романтично наименование "Епохата на лалетата" - "Ляле Деври" (Lale Devri) - 1718 - 1730 г. [467] Специалните мисии на високопоставени служители на Портата в европейските столици, за да се запознаят с европейските военни, образователни и управленчески постижения ги поставят в непосредствен досег с Европа. Така европейските посолства на Турция, разкрити през 30-те години на XIX в. изиграват многоважна роля за възприемането на европейската култура от висшестепанни служители на Портата. В началото на 20-те години във Франция е изпратен с мисия Йирмисекиз Мехмед Челеби, наречен Двадесет и осми, който написва вследствие знаменитото произведение "Сефаретнаме". [468] Чрез него той се стреми да внуши на султана идеята за просветения абсолютизъм.

35. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-158.xml

Context: В някои градове бе въведено разделно изхвърляне на сметта, та поне оттук нататък да сме готови цивилизовано да се справим с проблема. Но първо, населението ни още няма навици за тази практика и второ - изхвърленият в отделните контейнери боклук сеизсипва накуп на едно място в камиона на чистотата и заминава в досегашния си вид на сметнището. Тук се вършва **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** ни. Трябва да се вземат незабавни мерки за разделно събиране на боклука, като за целта трябва да се дават бонуси (намаляване на наданъците) на гражданите, както е по света. Така ще може поне оттук нататък да спре опаковането на неразделен боклук.

36. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Мон/Monitor05-2436.xml

Context: И отсякоха - София може да не е Париж, а България да не е Белгия, но премиерът Станишев като истински европеец е бащица на родното гей-движение и е на път да го прегърне организационно и структурно. Очевидно нищо свято не е останало на този свят, щом партията на Димитър Благоев, Георги Димитров и Васил Коларов, вместо да води партизански битки, е започнала да приютява меките китки. Очевидно на някои **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** не им понася. Междувременно нетрадиционната гей-идея на социалистите е започнала да привлича сподвижници и от други формации. Те признават, че по принцип са с десни убеждения, но само в БСП проявяват разбиране към техните проблеми и несгоди.

37. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/ЗаБукв/ЗаБуквите2007-25.xml

Context: Евроскептиците представят Европейския съюз като хомогенизираща, отричаща старите национални особености като например италианското сирене (с вкусна добавка от мръсотията на ръцете) или английското говеждо и бирата, измервани в паундове и пинти. Примерите в това отношение обаче не са многобройни и срещу всяко старо нещо, премахнато поради забрана от новите европейски наредби, се появяват две нови. **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** по принцип е по-малко уеднаквяваща версия на глобализацията, отколкото американизацията. Под патронажа на принца на Уелс от 21 до 26 август 2006 г. в Лондон се състоя XXI международен конгрес завизантийски изследвания. В него взеха участие 1200 учени от 38 страни.

38. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕ/ВЕ2007-1.xml

Context: Самата социолингвистична теория на дискурсите общности би могла да се превърне в най-доброто системно средство за обяснение на това как хората позиционират самите себе и социалните си светове чрез езика, как езикът се използва като средство заживяване на живота, как той действа при създаване, поддържане и промяна на човешките взаимоотношения, които се простират от консенсуса до конфликта, от сътрудничеството до експлоатацията и от приспособяването до подчинението в днешните и утрешните условия на ЕВРОПЕИЗАЦИЯ и глобализация. Въпреки че напоследък при планиране и прогнозиране на европейското многоезичие сеприлага подхода за езика като ресурс, ние все още не сме проектирали нашите научни резултати отвъд националните и регионалните езикови общности, които като правило са конкретен обект на нашите изследвания. Процесите на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** и глобализацията ниотправят директно предизвикателство незабавно да разширим сферата на научните ни дирения отвъд националните граници, където много рядко сме се осмелявали да преминем (според Дж. Чембърс това до голяма степен обяснява своеобразната „упорита изолотираност и провинциализъм“ в социолингвистиката), и особено отвъд границите на отделния език, където никога не сме се осмелявали да пре-

39. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/икон/на/IA2008-1.xml

Context: В този контекст те декларираха желанието си за взаимодействие с други формати на регионално сътрудничество. Сега смесвидетели на възраждането на нова сила на залегналите в I Радева, Ю. Регионалното сътрудничество императив в процеса на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** на Балканите. В „Предотвратяване на военни конфликти в Югоизточна Европа“, Министерство на отбраната на Република България, Научен център по национална сигурност, С. 1995, с. 14-17.

40. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/образование/UchitDelo2005-33.xml

Context: В условията на глобализация хората не трябва да игнорират националното, локалното в духовната сфера, но не бива да живее само в тези рамки. Още от ранна възраст децата трябва да познават положителните страни на глобализацията, свързани с обучението по гражданско образование да живеем в мир, толерантност, сътрудничество, зачитане различията на другите, човешките взаимоотношения и т. н. Но не трябва да се отмени и факта, че глобализацията и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** предизвикаха в българското училищестревожни смущения. Това се получи поради неоснователното отричане, закриване и пренебрегване на извънкласните и извънучилищни форми на работа с учениците. Пренебрежителното отношение към изучаваното на български език в учебните планове и програми намаляване на броя часове, в които се изучава история на България.

41. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/кеш/Cash-04-21.xml

Context: Затова целта е да изградим общество със собствена конституция и със силна, ефикасна, гъвкава и напредничава икономика. ЕСще играе по-важна роля и в международен план, ще заздрави евроатлантическото си сътрудничество със САЩ, следвайки общата цел за сигурност и просперитет. Обединена Европа ще бъде стабилизиращият фактор в изграждането на институциите, демократизацията и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** на Западните Балкани. - Каква е оценката Ви за българо-италианските дипломатически и икономически връзки? - Тази година празнуваме 125-годишния юбилей на дипломатическите ни връзки и сме горди да отбележим, че страните ни никога не са билотожка близки.

42. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Cera/Sega1998-290.xml

Context: Ученици от Великотърновският клуб "Приатели на ЮНЕСКО" украсиха вчера коледното дърво в президентството. Петър Стоянов също се включи и в киченето на елхата. Държавният глава беше поканил децата, "за да си поговорят за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** на България". Начело на групата беше Виолетина Дерменджиева от IX клас на езиковата гимназия в старата столица. На 27 и 28 ноември тя говори пред Форума за детска политика в евростолицата Страсбург, след като спечели конкурс с есето си на тема "Какво бих направил, ако бях президент на България".

43. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007,210.xml

Context: България трябва да продължи да бъде гарант за стабилността в регионален мащаб и да продължи да развива стратегическисътрудничество, заяви вицепремиерът и министър на държавната политика при бедствия и аварии Емел Етем. Тя откри вечератрадиционния петипореден форум по сигурността, по светен на предизвикателствата пред европейската перспектива на Югоизточна Европа в Интер Експо център в София. Доловима и неоспорима е **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** на Балканите, отбеляза президентът Георги Първанов в приветствие, изпратено до форума. Духът на сътрудничество надделява над съперничеството, но имаме да преосмисляемного неща, посочва държавният глава. Според президента решението на проблема за Косово трябва да се търси в руслото на европейската перспектива на региона.

44. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/воен/ВА2007-16556.xml

Context: Искаме да освободим папийонката от отрицателните предрасъждания. Ако президентът смята, че папийонката придава европейски вид, искаме да и изгледаме европейски, посочи Антонеску. Председателят на камарата на депутатите Богдан Олтяну, който също е от квотата на НЛП, посочи, че от 1990 година се застъпва за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА**. Румънският вестник "Котидианул" съобщи, че президентът и премиерът се игнорирани в продължение на няколко часа във вторник, след като били принудени да стоят рамо до рамо време на отчета за дейността на министерството на вътрешните работи. Двамата не се поздравиха, не си говориха и умислено избягваха да се погледнат.

45. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/кеш/Cash04-29.xml

Context: Клуб "Приатели на Белгия" обучава наши предприемачи Организацията подпомага болници и социалнослаби Клуб "Приатели на Белгия" е неправителствена организация, регистрирана през 1998 г. и имаща за цел да работи за **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** на Габрово и България. Идеята за учредяването на този клуб се ражда от дългогодишните контакти между гр. Аалст, Белгия, и Габрово.

46. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Cera/Sega1999-196.xml

Context: Виждате, че има само един-

единствен български филм седмично по телевизията, и то стар. Сега нищо не се произвежда, няманищо ново, което да показва в каква посока вървят духовете търсения на нацията. При това и приказките за **ЕВРОПЕИЗацията** на България са празна работа, защото 95% от субкултурата, която ни залива от националните медии, е американска и само няколко процента европейска. Резултатите от националния нихилизъм вече са налице. Виждате какви двойки се получават по история и география на кандидат-студентските изпити.

47. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1901-1944/IztoK1926-38.xml

Context: В творчеството на едни взима превес тежението по родното, у други -

тежението по чуждото, ала всички живеят с копнежа поизравняване на двете начала. Ние искаме да бъдем писателите на новото време: българи и все пак европейци. Българинът трябва да се **ЕВРОПЕИЗира**, без да изгуби ценното, което той крие в себе си като народна единица, със свой особен облик. Или унгарецът е престанал да бъде унгарец, след своето **ЕВРОПЕИЗиране**? Надали има друг народ в Европа, чието положение да е по-тежко от нашето.

48. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokracija01-109.xml

Context: Видях множество хора по улиците с ведри неутнетени лица. Видях стълпотворението от луксозни леки коли и тяхната тротоарна инвазия. Моят кромна милост, която по стечение на обстоятелствата, може би и по силата на съдбата **ЕВРОПЕИЗира** същността си, все трудно приема тази картина с азиатски акценти. (Л. Ангелов вече шеста година живее в Толедо, някогашна столица на Испания, където води клавишната катедрала на местната музикална академия.) Но съм оптимист, неимуемо и у нас в съзвучие свидимите промени ще се **ЕВРОПЕИЗираме**. Иначе.

49. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma2009-241.xml

Context: Леда Милева напусна телевизията на 31. X. 1970 г. Тя талантливо разви направеното в културната сфера, продължи да **ЕВРОПЕИЗира** екрана, на зеше чистотата на българското слово, започна и модернизацията на публицистиката по примера на Би Би Си.

50. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-91.xml

Context: Празник на дипломираните експерт-счетоводители -

утвърден с Устава, приет на 17. IV. 2002 г. от Общото събрание на Института на дипломираните експерт-счетоводители. 1492 -

Кристофър Колумб подписва договор с Испания за намирането на морски път до Азия и Индиите. 1722 -

Петър I въвежда данък за носенето на брада в Русия от 50 рубли годишно в опита си да **ЕВРОПЕИЗира** страната. 1879 - Александър Батенберг (1857 -

1893) е избран за първи български княз след Освобождението от I Велико народно събрание с председател Антим I, свикано само ден след края на работата на Учредителното събрание (10. II. -

16. IV. 1879), което изготвя и приема Търновската конституция. Така ден след подписването в старопрестолния град на първия ни основен закон от всички 229 народни представители, заседавалото само 24 часа ВНС избира по предложение на епископ Климент Браницки (Васил Друмев) първия княз на освободена България.

51. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/европа/Evropa2002-2.xml

Context: Не е необходимо да се връщаме много назад във времето: миналата седмица в София гостуваха делегации от испанските министерства за насърчване на развитието, на труда, на вътрешните работи и на селското стопанство, а също така и многобройна група испански предприемачи от строителния сектор. Мисля, че това ясно доказва отличното ниво на отношенията, съществуващи между нашите две страни, което Испания желае да продължи да развива с България като неизбежен партньор и съюзник, какъвто тя ще бъде за нас в евроатлантическите структури, и с който споделяме толкова общи неща, като започне от общата ни принадлежност към южния фланг на Европа. -

Ваше Превъзходителство, още в началото на миналия век Мигел де Унамуно писа, че първо трябва да се **ЕВРОПЕИЗира** Европа и после да се **ЕВРОПЕИЗира** и Испания. Как гледате днес на това? Няма ли опасност от деперсонализация на националните култури след влизането в ЕС?

52. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕЛ/BEL05-2.xml

Context: И ако, „Епопея на забравените“ внушава несводимостта на нашия исторически опит към всички познати в европейската история модели на поведение, то Антологията на П. П. Славейков се опитва да **ЕВРОПЕИЗира** родната култура, да я представи като, „помнеца“ и ефективно усвояваща художественото наследство на Европа. Съпоставката може да обхване и проявяванията на творещия субект в двете произведения. Разгръщането на това сравнение би трябвало да покаже как националната ретроутопия на Вазов, чийто творещ център е Автотърът, задаващ нормативното идеологическо мислене, се оказва трансформирана в една проспективна културна утопия, която условно, „разроява“ субектите на творческата активност и техните идеологически езици.

53. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007-28.xml

Context: В него вече е узряла идеята, която може да бъде алтернатива на войната и насилието. Вместо куршуми и смърт, нека хората си изпращат книги. Днес съвсем актуално звучи статията му "Европа трябва да се **ЕВРОПЕИЗира**" (в "Българска култура", г. I, бр. 9, 1931 г.). "ЕВРОПЕИЗация" при Шивачев добива нравствен смисъл, т. е. народите да се цивилизоват. Той пише: Понятието европеец също повишава категория, отколкото понятието българин, французин или немец.

54. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/ЗаБукв/ZaBukvite2008-29.xml

Context: Иван Шишманов е един от основателите на Висшето училище в София (1888), на чието създаване, прерастване в университети утвърждаване по свежава почти четири десетилетия. Особено важен за реализацията на идеите му е периодът от 6 май 1903 г. до 5 януари 1907 г. когато той е министър на просвещението в кабинета на Димитър Петков. Стремейки се да **ЕВРОПЕИЗира** българската образователна система, той непрекъснато подчертава, че не бива чрез западното влияние да обезличаваме самобитността на своята национална култура и настоява „да бъдем европейци и все пак българи“. С името на Шишманов е свързано както прерастването на Висшето училище в университет, така и учредяването на ефорията „Братя Евлоги и Христо Георгиеви“, на която се поставя задачата за изграждане на специална университетска сграда с парите, завещани от двамата родолюбци. Шишманов основава и Педагогическия музей към Министерството на народната просвета.

55. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Мон/Monitor06-2567.xml

Context: Два юбилея - 140 години от рождението на големия български поет и културен водач Пенчо Славейков и 55 години от откриването на къщата-музей "Петко и Пенчо Славейкови" в София, ще бъдат отбелязани с изложбата "Културният подвиг на Пенчо Славейков". Експозицията съдържа повече

от 300 експоната -

ръкописи, снимки, документи, кореспонденция, книги, вещи ихудожествени произведения, голяма част от които са непознати за широката публика. Целта е да се "надникне" в житейския ихудожествен свят на културния феномен Пенчо Славейков, който в нелеките условия на съвременното му" първобитно общество смалолетна интелигенция" води културна борба да **ЕВРОПЕИЗира** българина, да освободи духа му и да го приобщи към световнитехудожествени достижения, обясни авторът на проекта Румяна Пашалийска -

директор на Националния литературен музей. Специалномясто е отделено на Пенчо Славейков в изобразителното изкуство -

живописни платна, графични листове, илюстрации към неговитворби, карикатури. Развитие на купеста облачност се очаква над планините следобед, по-значителна над Рило-Родопската област.

56. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/европа/Evropa1999-5-6.xml

Context: Много фрази и взети наготово изрази приеха формата на заклинания на нещо като " Сезам, отвори се" и по енергията, която севлага в тях, е ясно, че като говорят за" обединена Европа" , повечето новоизлюпени организатори и пропагандистки диджеи иматпредвид всъщност" унифицирана Европа" " , защото техният модел е денем и нощем натрапваният от масмедите отвъдокеански образна" обществото с неограничените възможности" " , на нацията от емигранти, изгубили своята националност, за да се гордеят, че са"добри американци" и че живеят в" свободна страна" -

свободна, както се оказва, и да пусне по Интернет дадените под клетва показанияна собствения си президент, без дори да го пита, и да ръси ракети, и да убива невинни из Европа, и да се изживява като световенжандарм, без някой да я е молил за това. Европейците за щастие не са американци, и колкото и да са а европейци, те се делят наиталианци, българи, гърци, немци, британци, французи и т. н. И ако се обърнем към великия испанец Мигел де Унамуно и надникнем есето му, наречено" За ЕВРОПЕИЗирането" " , написано още през 1906 г. ще прочетем." Трябва първо да испанизираме Европа, предиИспания да се **ЕВРОПЕИЗира**. " Идентичността винаги е била една от характеристиките на народите, населяващи стария континент;едва ли грък би могъл да напише " Дон Кихот" " , или пък французин -

" Рапорт пред Ел Греко" " ; немец не би могъл да е автор на"Изворът на Белоногата" " , нито пък италианец да напише" Дуински елегии" " , или румънец - " Ад" - а. Мястото, където се еразигрвала световната история -

от древна Гърция и Рим до наши дни, е Европа, а не някой друг континент, и въпреки цялата сиобремененост в исторически и етнически аспект Европа е жива в духовен и в културен план именно поради многообразието на националните носители в нея, поради яркостта на отделните багри, нивата на национално развитие и съзнание. И ако нашите деца днесни представят Европа като континент на безотечественици и това е за тях" обединена Европа" " , това е много жалко.

57. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/тема 2008 - 41.xml

Context: Новият Avenis също е разработен в Европа. Екстериорът и интериорът са проектирани в дизайн-центъра на марката ED2 въвФранция, но независимо от това обликът му е далеч от представите за чистокръвен французин, защото художниците изповядват фирмената концепция Vibrant Clarity. Така вместо **ЕВРОПЕИЗира** облик се осигурява не само идентификация на автомобила като Toyota,но и дизайнът си е японски. По-сложна е била задачата на инженерите, които са направили практически невъзможното - осигурили саповече вътрешно пространство при почти същите габарити на колата и са постигнали по-добра динамика с по-икономични и екологични двигатели. Междусието е останало същото - 2.7 метра, както и височината от 1.48 м.

58. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/Тема 2008 - 36.xml

Context: В началото той е простоват балкански човечец, който не знае европейските норми, и можем да се посмеем добродушно-снизходително над него, дори да го съжалим и да му съчувстваме. В края - вече завърнал се от Европа в родината си - той егосподстваща вулгарна социална стихия, политик, печелещ избори с насилие и фалшификации, журналист, безпринципно променящвъзгледите си с поред конюнктурата. И този вече" **ЕВРОПЕИЗира**" " , но криворазбрано цивилизован Бай Ганю буди не само ненавистна просветените честни хора, но и страх. В този смисъл Бай Ганю е образът на човек - социален хищник, които не познава или непризнава никакви морални и социални норми за постигане на своето" земно доволство" " . Но той не би могъл да стане неподвластна нанормите и законите господстваща стихия, ако липсваха историческите и социалните условия и среда на едно" междинно" общество в извънредно положение, които го правят ръководен" безотговорен фактор" " .

59. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/воен/VylgVoin2006-3.xml

Context: Хасан умира през 1124 г. на деветдесетгодишна възраст. Неговите наследници довеждат делото му до съвършенство. Афидаите получават прозвището " асасини " -

ЕВРОПЕИЗира вариант на персийското " хашишим ", т. е. пушач на хашиш. С това имефидите се налагат в хрониките и съчиненията на средновековни писатели. В разцвета на своята мощ тази военизирана секта държи встрах и напрежение целия тогавашен цивилизован свят.

60. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Демокрасија01-98.xml

Context: Яворов. Няма спор, че авторът на" Безсъници" и" Прозрения" е сред първенците на българската поезия. Но обективният,сериозният анализ показва, че модерната българска литература е невъзможна и немислима без Пенчо Славейков, че неговите собственопоетически, както и критическите му произведения извеждат от тесните регионални рамки, в които тя съществува от Възраждането донеговите и на д-р Кръстю Кръстев усилия за нейната **ЕВРОПЕИЗация**.

61. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Демокрасија01-199.xml

Context: Още от времето на Кирил и Методий, обявени от папа Йоан Павел II за покровители на Европа, старата българска култура илитература работят в европейски контекст. Ние имаме две мощни културни влияния върху Русия през X и през XIV век, силниоблъчвания върху сръбската и румънската книжовност. Между двете световни войни в България текат паралелни процеси на**ЕВРОПЕИЗация** и на връщане към националното. Преди това проф. Иван Шишманов изследва българския фолклор, същевременно сеинтересува и от европейските литературни процеси.

d) sblížování (19)

1. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕ/ВЕ2007-1.xml

Context: С този акт съответната страна се включва в процес на създаване и утвърждаване на Европейска езикова общност като една нова социолингвистична система, която се гради върху посочените по-

горе социолингвистични принципи. Този процес отправя уникално историческо предизвикателство към националните езици и членовете на националните езикови общности -

интегрирането им в рамките на една цялостна езикова общност като се запазят и развият националните особености, но същевременно се утвърди общото, сближаващото, европейското като обща социално-комуникативна практика и като обща система за управление на социално-езиковия процес. Ето защо с присъединяването на България към Европейския съюз на дневен ред излиза въпросът за същинската социално-езикова **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на българския език и българските граждани.

2. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕ/ВЕ2007-1.xml

Context: в) правилата, които се отнасят към правилната употреба не са специфични за отделните езици (дори и за използваните езици-макросредници като английски, френски, немски) и не могат да се изразяват чрез изрази като „Използвай език X в контексти А и Б”, т. е. не бихме могли и да обясним емпиричните факти на референциалната практика като описваме функцията на превключваната езиков код в термините на правила, които конкретизират кои форми да се използват, защо и при какви обстоятелства. От гледна точка на реалното социалнокомуникативно взаимодействие, двуезичното и многоезичното общуване не трябва да се отделя като нещоразлично от всекидневното социално взаимодействие между общуващи хора. Двуезичните (многоезичните) способности вече са част от всекидневния комуникативен репертоар на европейците, а превключването на езиков код се е превърнало в неотделима част от процеса на комуникативна **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**.

3. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕЛ/ВЕЛ2009-4.xml

Context: Началото Погледнато като преминаване от познато към непознато, началото, първата съзнателна стъпка към нов език, е решителна точка, в която се фокусират тревогите и отрицанието. Стратегия, която позволява да се достигне тази точка без голямо първоначално усилие, е разумната основа за реален успех на програмата за лингвистична **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**. Това предлага ЕуроКом. Първоначално ЕуроКом дава на учещите само лесни неща - това, което вече знаят, дори и да не осъзнават знанията си.

4. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/икон/на/IA2006-1.xml

Context: Невинаги е възможно тези съображения да бъдат определени и отстоявани в договорите на държавата с частния бизнес. Някои елементи и сфери на административните дейности не могат да бъдат възпроизведени в държавните договори с частни страни, поради което не могат да бъдат предмет на такива договори. Въпросът за прилаганите от държавата обществени договори трябва да се разглежда във връзка с преосмислянето на новата роля и формите на взаимоотношение на държавата с гражданите и частния бизнес на фона на нарастваща интернационализация и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на обществените процеси. Националното законодателство в сферата на обществените поръчки трябва да бъде приближено до съответната нормативна уредба на страните от Европейския съюз.

5. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/кеш/Cash-02-13.xml

Context: Поредната стратегия за кой ли път изразява на хартия добри намерения, които шефката на Агенцията за малки и средни предприятия Иглика Станчева обещава да реализира в конкретни срокове. Приоритетите на "Стратегия 2002-2006" са добре познатите стари идеи за информационно обслужване от едно гише, създаване на дългосрочен гаранционен фонд със съответните регионални подразделения, програма за развитие на високите технологии, улесняване на достъпа на мсп до информация, **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** на сектора, по-добра комуникация на агенцията с предприемачите и подпомагане на сектора в райони на индустриален упадък.

6. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕ/ВЕ2007-1.xml

Context: За да разберем съвременните институализирани контактни ситуации трябва да изследваме системата, която организира употребата на езика в самата контактна ситуация. Всъщност тази система е социолингвистичната система на дискурсна общност. Самата социолингвистична теория на дискурса и общности би могла да се превърне в най-

доброто системно средство за обяснение на това как хората позиционират самите себе и социалните си светове чрез езика, как езикът се използва като средство за изживяване на живота, как той действа при създаване, поддържане и промяна на човешките взаимоотношения, които се простират от консенсуса до конфликта, от сътрудничеството до експлоатацията и от приспособяването до подчинението в днешните и утрешните условия на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** и глобализация.

7. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕ/ВЕ2007-1.xml

Context: За да разберем съвременните институализирани контактни ситуации трябва да изследваме системата, която организира употребата на езика в самата контактна ситуация. Всъщност тази система е социолингвистичната система на дискурсна общност. Самата социолингвистична теория на дискурса и общности би могла да се превърне в най-

доброто системно средство за обяснение на това как хората позиционират самите себе и социалните си светове чрез езика, как езикът се използва като средство за изживяване на живота, как той действа при създаване, поддържане и промяна на човешките взаимоотношения, които се простират от консенсуса до конфликта, от сътрудничеството до експлоатацията и от приспособяването до подчинението в днешните и утрешните условия на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ** и глобализация.

8. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕ/ВЕ2007-1.xml

Context: [13] Понякога доказателствата за езиковата ни принадлежност към Европа се търсят с такива „убедителни” аргументи като „Накрая първоначално флективният и синтетичен славянски език [българският език –

А. П.] се превръща в език предимно отаналитичен тип, който много прилича на езици като френския, италианския, испанския, английския и др. Затова Българският език означава и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯ**” (Български език 1997:16). [14] Старобългарският книжовен език е свързан с езикови общности

9. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕ/ВЕ2007-1.xml

Context: Социолингвистичното настояще и бъдещето на българския език и на българската езикова общност вече са в пряка връзка с особеностите на самата Европейска езикова общност [1], с нейното социолингвистично състояние и перспективи за развитие. Социолингвистичните особености на Европейската езикова общност са обект на системен анализ в рамките на многоетапния колективен изследователски проект "Националният език в Европейските общности", който се разработва от научните сътрудници на Секцията за общо и приложно езиковедение на Института за български език, БАН. В публикувания неотдавна мой труд „Езиковите общности в условията на ЕВРОПЕЙСКАТА и глобализацията“ (св. Пачев 2006)

10. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕ/ВЕ2007-1.xml

Context: Разбира се, тяхна непосредствена задача е с научноизследователски резултати да показват и отстояват същността на тази интеграция не като „претопяване“ или „денационализация“ на националните езици в Европейската езикова общност, а като общи, социолингвистично обусловени, езикови репертоари и модели на комуникативна практика и общо научно управление на социално-езиковите процеси. ЕВРОПЕЙСКАТА, разбираема като допълнителна социализация на гражданите на Европа, предполага както запазване, съхранение и развитие на оригиналните езикови и културни характеристики на европейците, така и придобиване и изпозване на достатъчно компетенции, ценности и форми на поведение, които да им осигурят пълноценно участие в социалния комуникативен живот на Европейската общност. За да сме в крак с различните аспекти на социално-езиковата ЕВРОПЕЙСКАТА предлагам някои възможности за преосмисляне в следните области: а) предположението, че езиковото и културното многообразието неотменно са свързани с комуникативни бариери; б) взаимовръзката между граматиката и индивидуалната комуникативна компетенция: ако се предположи, че граматиката отразява по някакъв начин езиковата компетенция на речния говорещ, то тогава граматиките на отделните европейски езици няма да имат висока описателна и обяснителна адекватност по отношение на комуникативната компетенция на европейския гражданин.

11. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕЛ/BEL2009-4.xml

Context: Последното почти неосъзнато отношение изкривява истинската ситуация и трябва да бъде преодоляно чрез образование. Европейският съюз заедно с регионалните и националните правителства трябва да повлияе на отношението към многоезичието вложителна насока; трябва да се направи промяна, особено в по-големите страни. Но програма за лингвистична "ЕВРОПЕЙСКАТА" може да се изпълни само ако се намали дискомфорта в подхода към различните езици.

12. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Мон/Monitor05-2123.xml

Context: Тях ги убеждават примери от Западна Европа. Даваме им и такъв папа Йоан-Павел Втори преди четвърт век обявява светите Кирил и Методий за духовни съпокровители на Европа заедно със Свети Бенедикт. Така от Рим от града, който даде на света латинската азбука, идва и примерът, че кирилицата не е пречка за нашата ЕВРОПЕЙСКАТА

13. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕ/ВЕ2007-1.xml

Context: Ето защо с присъединяването на България към Европейския съюз на дневен ред излиза въпросът за същинската социално-езикова ЕВРОПЕЙСКАТА на българския език и българските граждани. Някои биха възразили веднага – какви предизвикателства в това отношение пред един исконно европейски език и общност – дали в българистичната литература достатъчно убедително е доказана историческата, етнокултурната и езиковата принадлежност на нашия народ към Европа и никой не може да постави под съмнение тази принадлежност? [13] Или пък – дали езиковите права на европейските граждани и официалният статус на всеки един от езиците на страните-членки на ЕС и на страните, които ще се присъединят към него, са гарантирани и регламентирани от редица юридически инструменти и документи? Да разгледаме проблемите за ЕВРОПЕЙСКАТА на европейските езици не е ли все едно да

14. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕЛ/BEL2007-1.xml

Context: Фишман. Освен като макросоциолингвистика това направление е известно и като социология на езика (вж. напр. издаваното в Ню Йорк Фишманово списание International Journal of the Sociology of Language). Бъдещето на българската езикова ситуация не може да се разглежда извън такива явления като ЕВРОПЕЙСКАТА и глобализацията: тя е част от тях. Дали тогава сегашните бавни процеси няма да бъдат заменени с някаква хаотична надпревара, която да предизвика хаос и да стъпса хората, като ги лиши от родния им език? Темата е много обширна.

15. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕЛ/BEL2007-1.xml

Context: - каква ще бъде конфигурацията на българската езикова ситуация и как ще се отразят интегралните процеси в Европейския съюз; - каква ще бъде йерархията на езиците, функциониращи в различните социални категории на българското общество; - играе ли някаква роля за облика на българската езикова ситуация българската лингвистика, т. е. каква роля имат и ще имат българските лингвисти в процесите на ЕВРОПЕЙСКАТА и глобализацията. Възникват и множество други въпроси, основен сред които е съдбата на малките езици и на малките народи: няма ли те да бъдат асимилирани и претопени в огромния европейски макросъюз? На поставеният първи въпрос, отнасящ се до конфигурацията на европейската езикова ситуация, в зародиш са видими явления: доминантата за общоевропейска и световна комуникация е английският език.

16. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokracija01-275.xml

Context: Всички вестници имат като подтекст една или друга обществена или политическа позиция. Редица издания помогнаха да сезамести реалната промяна с неизвестността и с риска за ново връщане към миналото. Считам едно нещо за основен водораздел между езиците: въпросът е – накъде ще вървим, към предопределени, предговорени зони на хаоса или по пътя на ЕВРОПЕЙСКАТА на живот имислене, по пътя на приобщаване с цивилизацията или назад, към вече забравеното минало. В Европа властта на социалистите може да води до никакви трусове, но у нас миналото все още тежи в душите, в мисленето и поведението ни, в отношенията между хората и езика им. И затова страхът от връщането, от загърбването на промяната е онова, което е снователен и тревожен. - Върху какво работите сега?

17. *File:* 1945-2010/Literature/след1990/наука/литер/УBibinaTL1.xml

Context: Но от началото на XVIII в. настъпват такива промени в сферата на културата, които довеждат до трансформация в начина на мислене, в промяна на мисленето, главно под въздействието на Просвещението и секуларизацията в европейската култура. ЕВРОПЕЙСКАТА има важно значение за прехода от

средновековното източно изкуство към нова, светска, близка до европейските естетически норми парадигма. Затова може да се каже, че в най-общ смисъл "ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА" е взаимоотношение между обществото и културата, от което се ражда новата културна идентичност на турската нация, чрез която тя се интегрира в европейското културно пространство. Става въпрос за един наистина колосален духовен прелом, който може да бъде проследен във всяка сфера на културата. Проблемът за формирането на турската национална литература (и култура) често се свързва с въпроса за формирането и а турската нация.

18. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/банкер/Banker2008-50.xml

Context: Те искат да ни помогнат да въведем модерни методи на управление на средствата от фондовете, да въведем прозрачност и контрол. Всички изисквания целят подобряване на условията на управление на парите на европейските, в това число и българските, данъкоплатци. В крайна сметка е наложително да се въведат правила, които да доведат до ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА на страната. Защо социалистите потърсиха отговорност точно от министрите от вашата квота Николай Василев и Гергана Грънчарова. -

Няма спрени пари в ресорите на министрите от НДСВ, които са обект на някакви претенции от страна на коалиционните ни партньори.

19. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/ЛВ/LitVestnik2002-10.xml

Context: Някои се опасяват, че именно по тази причина интеграцията ще дойде може би твърде късно. Във всеки случай отново се появи проблемът за границите на бъдещата интегрирана Европа, наново трябва да бъде определена европейската идентичност. Можем да кажем: Европа трябва да се ЕВРОПЕИЗИРА. Също и когато питаме за ролята на регионалните култури в изграждането на обединена Европа, не бива да губим от погледа тази нова ситуация. И то не само поради факта, че стане ли въпрос за европейски региони, няма как да забравим за "трите исторически региона на Европа" (по-конкретно Западна, Централна и Източна Европа) и техните взаимоотношения.

е) **sjednoci dychotomie Z a V (17)**

1. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ИзкКулт/Факел/Fakel2004-3.xml

Context: Европа будущего. СПб. 1995, с. 125. Смисълът на този нов период е по-нататъшната ЕВРОПЕИЗАЦИЯ на Европа "превръщането е в противоречиво, но достатъчно хармонично цяло, което да обединява изтока и запада на Европа. Само по такъв път евъзможно бъдещето на човечеството, обременено от такива количества смъртоносни оръжия, способни да унищожат многократно целия живот на планетата. Поначало Европа е представлявала само малка част от Азия.

2. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/философ/PON2006_09-10.xml

Context: След провала на Европейската конституция неприемането на България и Румъния щеше да потвърди застоя в европейската интеграционна политика, щеше да демонстрира парализата на ЕС и невъзможността му да изпълнява вече взети свои решения. Второ. Ако България и Румъния не бяха приети, щяха да се прекъснат процесите на разширяване на ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА на Балканите, нямаше да се затвори кръгът около Сърбия, Албания, Македония, Черна Гора, Босна и Херцеговина, които ще бъдат приети покъсно.

3. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/банкер/banker2009-12.xml

Context: Сега обаче позициите на властите в Киев са коренно различни - вече не се говори за аренда под контрола на Кремъл, а за ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА и разширяване на украинските тръби. "Украина убеди Европа, че модернизацията на газотранспортната система ще излезе значително по-евтино, отколкото строителството на обходни трасета извън територията на страната", изтъкна премиерът Юлия Тимошенко на пресконференция в Брюксел.

4. File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/право/ПравенСв/PravenSvjat2008-7.xml

Context: Конфронтацията днес отразява края на реформаторския процес в БСП и обозначава поредния кръстопът, пред който е изправена най-голямата лява партия и излъчените от нея институции. Призивите на Първанов за "радикална промяна на политическата система" и за въвеждане на мажоритарен елемент в изборния закон са мотивирани да освежат цялостния обществен живот в страната и да очертаят онези територии на ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА, която да удовлетвори по-успешно критериите на Европейски съюз за прозрачност, легитимност и отговорност.

5. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ОбщПолит/НоваЗора/NovaZora2001-20.xml

Context: А т. нар. политически елит, нареден върху площадката на мястото на Мавзолея, скучае и си бърби в очакване на гергьовската трапеца. Никой не си спом

6. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma2006-149.xml

Context: И знаят, че има какво да запазим, за да бъдем българи. По-добре е обаче да дадем думата на анкетираните. А що се отнася до понятието "ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА" във въпроса на форума, то е употребено условно. Защото се знае, че България е стара държава, родила сена европейския континент преди много други, макар и да са отдавна членки на Европейския съюз. Смятам, че Европейският съюз е шанса за развитието на една култура, а не опасност за нейното изчезване или претопяване.

ни, че празникът на БА, 6 май, възкръсна по инициатива на БОЛ "Раковски": първата българска организация, влязла в Обединена Европа като член на "Евромил". Днес, при цялата ни демократизация и ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА Легията е предсаморазпускане!

7. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/Standart05-4614.xml

Context: Изгодните петролни цени предоставят на Москва финансовите ресурси и международното влияние да провежда активна външна политика в "близката чужбина" (ОНД). Второ, въздействието на конституционната криза в ЕС върху съседите му не е трудно да се предскаже. Появата на посприсединителен ЕС, който фактически е затворен за украинци, грузинци, молдовци и белоруси, намалява привлекателността на "ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА" и създава пространство за "нежната власт" на Русия. Но едно важно нещо не е безразбрано - че Оранжевата революция в Украйна е руският 11 септември. Тя имаше революционно въздействие върху външнополитическото мислене в Русия.

8. File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/capital03-24.xml

Context: Утвърждаването на авторитета на ЕС, по-

добрата защита на изградената зона на мир, просперитет и стабилност в промените международни реалности подтикнаха ЕС към търсенето на адекватни мерки. Така се стигна до превръщането на Европейската политика за сигурност и отбрана (ЕПСО) в реалност. Показателно е, че иракската криза предизвика дълбоки противоречия както между ЕС и САЩ, така и в самия ЕС, но това все пак не попречи на напредъка в **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** на сигурността на Балканите. Европейската политика за сигурност и отбрана стана реалност през 2003 г. с лансирането на мироопазващите операции на ЕС в бившата югославска република Македония (от 1 април) и полицейската мисия в Босна и Херцеговина (от 1 януари). От иракската криза могат да бъдат извлечени сериозни поуки.

9. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Мон/Monitor06-2570.xml

Context: Излиза, че умората от разширяването е част от негодуванието срещу глобализацията. Това не прави преодоляването ѝ по-лесно, но навежда на мисълта, че забавянето на процеса едва ли може да облекчи умората от разширяването. И че със сигурност ще навредина интересите на Европейския съюз в страните кандидатки, на Балканите и отвъд тях, където противниците на "**ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА**" серадват на приказките, че разширяването е отишло прекалено надалече. Нещо повече, забавянето не може да промени основната логика на процеса - че той е еднакво изгоден и за старите, и за новите страни членки, както и че отказът от разширяване може да струва скъпо. Ако ЕС не отиде при Балканите, те ще дойдат при него под формата на нелегална имиграция, наркотици и престъпност.

10. *File:* 1945-2010/Literature/след1990/наука/литер/YVibinaTLI.xml

Context: Промените в сферата на културата са свързани с трансформациите в начина на мислене, в промяната на мирогледа под въздействието на настъпилата през Просвещението секуларизация в европейската култура. От съществено значение е отношението между исляма, който е официалната религия в империята и промените в областта на образованието, науката, културата. В този смисъл може да се каже, че в най-общ смисъл **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** е взаимоотношение между обществото и културата, от което се ражда новата културна идентичност на турската нация, чрез която тя се интегрира в европейското културно пространство. Тази трансформация не би била възможна, без активната роля и огромното влияние на прослойката на реформаторите, или както още ги наричат, модернизаторите на Османската империя. Това са личности, които не само движат провеждането на реформите, но и определят облика на цялостния политически живот в империята.

11. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-214.xml

Context: Нещо, което малцина от нашите литературни изследователи се изкушили да направят. Най-сетне чрез "Съдбата на идеите в българската литература" (2001) Здравко Чолаков запълва очевадна празнина в най-новата ни литературна история. Като тръгва от "възрожденския идеен модел" и маркира характерното "движение на идеи" през 90-те години на XIX в. отбелязва "**ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА**" в началото на XX в. разглежда "идейната панорама" на 20-те години и между двете войни, Чолаков не щади "утилитаризма" и "догматичното сектантство". Обективно откроява постиженията и "кампанийните образци" в периода на т. нар. реален социализъм; днешните ерзащи на "бруталния комерсиализъм". Похвално е, че издателство "Захарий Стоянов" представя по този начин известния критик и професор, давайки ни по-пълна представа за неговата ерудиция и безукорен академизъм.

12. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-274.xml

Context: Като млади хора, демократи и социалисти искаме да изразим разочарованието си от приетата разпоредба в новия устав на БСП, с която се подменя досегашната младежка организация на БСП -

Българска социалистическа младеж. БСМ създаде лидери, изповядващи начин на мислене, справящи се достойно с отговорности в управлението на партията, в централната и в местната власт; допринесе за развитието, модернизацията и международното признание на партията. БСМ през 14-те години от създаването си беше мощен фактор в полза на демократизацията и **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** на БСП. За съжаление през последните 7 години се забелязва сериозно отстъпление от тези принципи във вътрешния живот на БСП. Механичното подмяне на младежката организация с подчинена вътрешна партийна структура е само един пример в тази посока.

13. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/Standart05-4643.xml

Context: Отишли сме напред _____ Лидерът на БСП Станишев в своя доклад потвърди убедително **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА**, демократизацията на социалистическата партия. Имаше претенции за единственост, за непогрешимост. Имаше реализъм, откровеност, верни оценки.

14. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/Tema 2008 - 5.xml

Context: Общността нараства още няколко пъти - след балканските войни и по време на Втората световна. Днес "сърдечните емигранти" заемат най-внушителен дял от българската Полония. В първите години след Освобождението поляците участват активно в изграждането на обществено-политическия ни живот и в **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** на страната. Строят пътища, мостове, създават железопътната ни мрежа. Част от тях записват трайно имената си в българската история.

15. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/физика/SvetytNaFizikata2002-1.xml

Context: Ако административно-командният стил на ръководство на съветската индустрия се оказва добре дошъл за поставените задачи, то сковаващите идеологически шампи и предразсъдъци играят дълго време задържаща роля. Едва пробивът и успехът на начинанието успява да отхвърли идеологическото опекуство и да увеличи тежестта на научната аргументация. Всъщност това е началото на **ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА** на съветската наука и учените на тази страна. И ако науката в целия останал свят е станала интернационална, то едва след изравняването на постиженията в термоядрените изследвания в двете противопоставящи се политически сили съветската наука и учениците излизат на яве на световната сцена. Тази "паралелна история" на развитието на научните изследвания и еднаквост на техния продукт повдига въпроса за възможния паралелен и \ или независим ход на научно търсене.

16. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokracija01-39.xml

Context: Д-р Васил Високопроещенство, каква беше целта на срещите ви с представители на Светия синод на БПЦ? - От една страна, като председател на комисията на Римокатолическата църква в Брюксел исках да посетя България, да се срещна с народа, както и с епископа

сите на Българската православна църква. Освен това исках да обменя мнения с патриарха и владците относно това, което се отнася пряко до връзките на вашата православна църква с останалите християнски църкви, както и относно изграждането на Европа. -

На срещата постави ли се въпросът за евентуалното посещение на папа Йоан-Павел II в България? -

Не. Обсъждаше се единственоотговорността на църквите и тяхната ангажираност в изграждането на обединена Европа. -

Бихте ли уточнили кои теми от бъдещотоизграждане на Европа бяха в центъра на разговорите ви? -

Понастоящем ЕС е на път да извърви определен етап, сиреч да се**ЕВРОПЕИЗира**. Което на практика означава да извърши скок, защото и двата дроба, двата ете части на континента -

западната и източната,могат да действат заедно, да дишат заедно и заедно да създадат нов модел на европейския живот. За да може това да се осъществи, енеобходимо културното, политическо и историческо наследство, което идва както от Запад, така и от Изток.

17. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/Standart06-4679.xml

Context: Нашите близки, които си отидоха, ни задължават да се опитаме да направим нещо. За да не продължава този геноцид. Уродливата ни здравна ситема трябва да започне да се **ЕВРОПЕИЗира**. И нека добрите лекари да получат заслужено признание и да не носят срама на корумпираните си некадърни "колеги" ". Антимафиотите няма да разследват убийства

EVROPEIZace v BNK-negativní konotace (11)

f) ideologie, další – izace (6)

1. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-130.xml

Context: Съществуването на политиката сама за себе си и откъсната от нуждите на държавата и обществото е безсмислено и това се знаеотдавна, но лъсва едва сега. Партиите и политиките, които не пожелаха да обвържат държавността с идеологическите си платформи,плащат със загуба на влияние и позиции и, но истинската цена ще я платим ние. За времето от 1989 г. до днес ние, българите, постигнахме много - приватизация, хиперинфлация, демократизация, демилитаризация, съчетана с натовизация, **ЕВРОПЕИЗация**, гарнирана с десуверенизация, и като капак - масова чалгизация. Преуспяхме в раздробяването на селскостопанските земи, взатварянето на заводи (предварително обявени за неефективни)), в закриването на цели отрасли от промишлеността (поради тяхнатанерентабилност)), в ликвидацията на наукоемки производства (след което пратихме науката в пета глуха, но това е логично, след катоняма къде да я прилагаме)).

2. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/ЛВ/LV2007-41.xml

Context: В иранската провинция Азербайджан е вдигнат бунт, чичо Ануш участва в обявяването на република и се спасява на косъм отразстрел. Бяга в СС СР и прави докторат по марксизъм-ленинизъм. Ето как насилствената **ЕВРОПЕИЗация** води след себе си иевропейските социални проекти – представям си какъв пролетариат и работническа класа е имало тогава в Иран, но комунисти е имало.

3. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/Tema2006-34.xml

Context: Проблемът е не дали ние ще ги стигнем, а да не стане така, че те да ни стигнат. Боя се от БАЛКАНИЗАцията на европейците.Колкото до нашата **ЕВРОПЕИЗАция**, ще ви припомня една мисъл на Николай Райнов - че не трябва да се мерим с другите, а със себе си.По-добри ли сме днес от вчера, утре ще бъдем ли по-добри от днес? Обществото се подчинява на същите закони.

4. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/европа/Европа2001-2003-6.xml

Context: Може би и поради тази причина повечето граждански движения по света вече напускат ролята си на критични наблюдатели изсъздават собствени институции и органи. Националните държави и особено правителствата са изправени пред кръстопътя, понеже саедновременно пречка и средство за осъществяването на европейската политическа унификация. Защото **ЕВРОПЕИЗАция** предполагаединен държавен ред! Този държавен ред е проектиран по различен начин в Европа на Наполеон и в Европа на Шуман. И в дватаслучая обаче има значителна и лесно забележима разлика между традиционните ни представи за Европа като културно-историческаобщност и Европейския съюз като междудържавна организация.

5. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-115.xml

Context: Той е съчетан с характерните за нашето време нови информационни и комуникационни технологии, с тяхното масовоприложение. - Няма ли опасност някои от читалищата в стремежа си да се ЕВРОПЕИЗират и модернизират да бъдат превърнати в бизнесцентрове и социални агенции? - Противник съм на термина " **ЕВРОПЕИЗАция** " , доколкото това се отнася до читалищата. Мисля, че по-правилно е непрекъснато да се изисква читалищата все повече и повече да се българизират. - Достатъчна ли е, според вас, подкрепата на държавата за развитието на читалищната мрежа в страната?

6. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/философ/Ponedelnik2006_11-12.xml

Context: Грижата за запазването на европейския социален модел накара преди една година 60 000 души да излязат по улиците наБрюксел, а профсъюзните дейци протестираха официално срещу европейската директива за либерализация на услугите, т. е. срещуотварянето на националните трудови пазари за работещи в сферата на битовите услуги от съседни страни. Мнозина не са доволни отпосока, в която Европа поема. Гражданите все по-малко чувстват вътрешния пазар като защита пред световния, страхуват се, че**ЕВРОПЕИЗАцията** е прелюдия към глобализацията. В момента съществува растяща надпревара между Изтока и Запада в ЕС. Никой не сие представял разширяването по този начин.

g) poveropřtění , ztráta identity – (5)

1. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕЛ/BEL2007-6.xml

Context: Третият въпрос, който до голяма степен е свързан с предходния, може да се формулира и така - има ли национална литературна национално литературознание. Макар че идеята за световната литература не му е чужда, Никола Георгиев предпочита да

не сепребрегват националните разлики и да се търсят спецификите на литературите и литературознанията. Разбиране, което намирам запрудуктивно, за щото въпреки силните тенденции към глобализация и в частност **ЕВРОПЕИЗация**, идеята за културните различия продължава да е много силна.

2. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ОбщПолит/НоваЗора/NovaZora2004-01.xml

Context: Още повече пък, че и пенсионерите ще изпопукат от смях покрай царските обръщения към нацията. Специално в столицата Софийски ще подари на чуждестранни фирми слънцето и въздуха на всяко живо същество, а съотношението 1 към 10 междубездомните кучета и хората ще се обърне на 10 към 1. Във връзка с по-

нататъшната **ЕВРОПЕИЗация** на тъмните балкански субекти в традиционния календар ще се извършат фундаментални промени: католишкият Св. Валентин ще измести окончателно чукундурския Трифон Зарезан, Солунските братя Кирил и Методий ще бъдат пререгистрирани като Cyril & Methodius ООД, съботата и неделата ще сеслеят в един-единствен царевден, а делиниците ще станат съответно гержичник, панайотник, свинарник, шулник и арсенник

3. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/ZaBukvite2007-25.xml

Context: Примерите в това отношение обаче не са многобройни и срещу всяко старо нещо, премахнато поради забрана от новите европейски наредби, се появяват две нови. **ЕВРОПЕИЗацията** по принцип е по-малко уеднаквяваща версия на глобализацията, отколкото американизацията. "Ролята на Византия в историята и развитието на средновековна България от дълго време привличавниманието на различни учени.

4. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-155.xml

Context: Българската култура въобще, загиваща бавно в поглъщащата ни бездуховност. Трезвостта и деятелността - личностни и обществени. Онова, което следва да ни събира, огражданява, действително **ЕВРОПЕИЗира**, а не жалкото навично одомашняване изнизяване до степен на приспособенчество и животуване връз плиткото. Може би изненадващо за някои - при цялото си това стихийно, всепоглъщащо потапяне в политика, работа, спорове и борби - "яръстният" Иван Гранитски пише и добри "сюрреалистични" стихове, има идеята да напише книга за руския религиозен философски ренесанс, говори често за самотата (нечужда на всяко същество, хранещо се от духа си), за енергията на тъгата, за любовта в идеалния й смисъл на тайнство и отдаване. Защото и той е човек, и той не е бушон".

5. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/здраве/доктор/Doktor2007-10.xml

Context: Бил е. Когато е бил българин. Сега е европеец и колкото повече се **ЕВРОПЕИЗира**, толкова по-кав ще става. Нормално е. Това е подаръкът на цивилизацията.

BALKANIZacija spiše kladně a neutrálně (13+15)

a) BALKANIZace kladně-šíření kulturního vlivu (hudby) (13)

1. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/Kapital2008-4.xml

Context: Сега си представете Ню Йорк, сборно място на имигранти от целия свят, които търсят своите корени. И се сетете за думите на Ори Каплан от малко по-горе. Забележителното е, че в основата на **БАЛКАНИЗацията** в музиката е една българска кръчма в Ню Йорк - място, което много хора наричат "най-

голямата дупка на света", но пък за други е нещо като дупка, през която да се проврат към целия свят. Мястото е "Механата", откъдето започват G ogo! Bordello, Balkan Beatbox и един българин с псевдонима Жоро Боро. Георги Боров учи философия в СУ, после се прехвърля в Ню Йорк, записва магистратура по критическа теория, преди една вечер след полунощта му е обади Сашо - собственикът на "Механата" и да му предложи да стане диджей в кръчмата.

2. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/capital-2008-4.xml

Context: на експериментите на хора от двете страни на океана. Защото във Франкфурт на Майн и в Ню Йорк почти паралелно сразават две големи сцени, а с годините публиката им става все повече и повече. По думите на Ори Каплан **БАЛКАНИЗацията** на музиката се превръща в "саундтрак на новото ърбън, мобилно, емигрантско поколение. На хората, които не търсят национализма в музиката, а глобализма".

3. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/capital-2008-4.xml

Context: Тя идва от различните култури, с които сме израли. Тел Авив е като една балканска страна същите хора и манталитет, същите войни по същите топли причини. КАК СИ ОБЯСНЯВАТЕ БУМА НА **БАЛКАНИЗацията** В МУЗИКАТА? Аз вярвам в този бум. Младите ърбънимигранти търсят нещо различно, ъндърграунд.

4. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/Kapital2008-4.xml

Context: Даже напротив - той е резултат на експериментите на хора от двете страни на океана. Защото във Франкфурт на Майн и в Ню Йорк почти паралелно се развиват две големи сцени, а с годините публиката им става все повече и повече. По думите на Ори Каплан **БАЛКАНИЗацията** на музиката се превръща в "саундтрак на новото ърбън, мобилно, имигрантско поколение. На хората, които не търсят национализма в музиката, а глобализма". Това, за което наемква е времето Каплан, е довършено от Щефан Хантел. "Светът вече седна цветна салата, казва той.

5. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/Kapital2008-9.xml

Context: Последва я бавно, оглеждайки се объркано през дългия бретон. До стената, все така облегнат, остана да стърчи младежът соранжевото яке, който настървено се мъчеше да отметне от очите си несъществуваща коса. Когато преди месец посветихме броя на Lightna **БАЛКАНИЗацията** в музиката, визирахме точно групи като Kultur Shock. Все пак става въпрос за българин, двама босненци, двама американци и един японец, които свирят пънк-рок-метъл-джипси-

фолк и са базирани в Сياتъл. Kultur Shock ще свирят за втори път в София, като поводът за концерта в четвъртък е двоен. Първият е новият албум на групата (Live in Europe, който всъщност е запис на първия концерт на групата тук. " През онази вечер на 1 декември в София нещо стана.

6. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/capital-2008-4.xml

Context: ТЕМАТА НАВЪН ТОВА, КОЕТО НИЕ НАРИЧАМЕ ЦИГАНСКА МУЗИКА Е БАЛКАНПОП. В СВЕТОВЕН МАЩАБ **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** ВМУЗИКАТА СТАВА ВСЕ ПОСИЛНА, ОСОБЕНО, НО НЕ САМО, СРЕД МИЛИОНИТЕ ЕМИГРАНТИ. БЪЛГАРСКИТЕ МУЗИКАНТИ ОБАЧЕ ТАКА И НЕМОГАТ ДА СЕ ВЪЗПОЛЗВАТ ОТ ТОЗИ БУМ. ЗА ТЯХ ЕКЗОТИЧНИТЕ ЗВУЦИ ПРОДЪЛЖАВАТ ДА ОЗНАЧАВАТ СВОБОДА, НО НЕ И ПЪТ КЪМГОЛЕМИ ПЕЧАЛБИ.

7. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/capital-2008-4.xml
Context: Звукът вече е окончателно модифициран балканските ритми са омешани с пънк (в случая на Gogol Bordello; последният им албум Super taranta! попадна на 44 то място в селекцията на списание Q за най-добрите албуми на 2007) или инди-звучи (Beirut; албумът им The flying club cup беше 26 и в същата класация). В най-честия случай обаче **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** на музиката е събирателно за всичко цветно, което може да се намери в световната музика от африканските до украинските звуци. Този бум обаче не идва случайно.
8. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/capital-2008-4.xml
Context: ВАШАТА МУЗИКА СЪЩО Е ТОЛКОВА ШАРЕНА. ЗАЩО ТОГАВА ПОСТАВИХТЕ ВАШКА В ИМЕТО НА ГРУПАТА? **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** стои зад плурализма, вдъхновението, но естетиката в музиката ни не идва само от Балканите. Тя идва от различните култури, с които сме израсли. Тел Авив е като една балканска страна същите хора и манталитет, същите войни по същите тъпи причини.
9. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/Kapital2008-4.xml
Context: Кръстена е на ректата Клондайк, която се намира в северозападна Канада. В района са добити около 12.5 млн. унци злато в продължение на около един век. Навън това, което ние наричаме "циганска музика" е "балкан-поп". **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** в музиката става все по-популярна, особено, но не само, сред милионите имигранти. Балгарските музиканти обаче така и не могат да се възползват от този бум. За тях екзотичните звуци продължават да означават свобода, но не и път към големи печалби.
10. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/Kapital2008-4.xml
Context: Но има и нов бум на балканската музика в световен мащаб, който започна да бие на очи в последните години. Звукът вече е окончателно модифициран - балканските ритми са омешани с пънк (в случая на Gogol Bordello; последният им албум Super taranta! попадна на 44-то място в селекцията на списание Q за най-добрите албуми на 2007) или инди-звучи (Beirut; албумът им The flying club cup беше 26-ти в същата класация). В най-честия случай обаче **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** на музиката е събирателно за всичко цветно, което може да се намери в световната музика - от африканските до украинските звуци. Този бум обаче не идва случайно. Даже напротив - той е резултат на експериментите на хора от двете страни на океана.
11. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕ/ВЕ2005-4.xml
Context: Тя и днес е съществена типологична черта на новобългарския език. В многовековните сложни взаимоотношения със съседните балкански езици българският език постепенно се изменя от синтетичен език без склонение и падежи, с преизказни форми при глаголите, с аналитични форми за степени за сравнение, удвояване на допълнението и други, като значително обогатява и своята лексика. Като се имат предвид лексикалните връзки на българския език с другите езици и пътищата за проникване на чужди езикови елементи, може да се твърди, че от X век той започва да се **БАЛКАНИЗИРА**, а след това, през робството, с навлизането на много турски думи да сатурцизира. През Възраждането и след Освобождението турските думи се заместват с домашни, черковнославянски и руски, т. е. той сереславянизира и интелектуализира. В днешно време, според големия брой неологизми и с интактичния безпорядък, се твърди, че новобългарският език и културата ни се американизират.
12. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕЛ/БЕЛ1999-1.xml
Context: Найденов стилизацията в езика на нашия популярен печат не търси и естествено не намира спецификата на съвременната градска реч. Печатните страници най-често ни предлагат много по-сложна картина, много по-пищна и интензивна експресия сподчертано балкански и ориенталски, а не толкова с модерен градски колорит. Струва ни се, имаме сериозни основания да твърдим, че тъй като този **БАЛКАНИЗИРАН** колорит е и последователно търсеният, и то идеологически осъзнат. А несъмнено най-безспорните образци подобна изразителна, еkleктична и колоритно стилизирана реч са тези, с които Алеко Константинов охарактеризира своя неабравим(уви!) герой Бай Ганьо. Неслучайно неговите дела и преди всичко думи постоянно присъстват (имплицитно или експлицитно) по страниците на новия ни многотиражен печат.
13. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-213.xml
Context: Край три реки - Арда, Тунджа и Марица, покрай две морета с неопределени докрай национални брегове - Мраморно и Бяло. В непосредствен допир с един имперски свят - ислямския. Нека да знаем, че тракийските бежанци съхраняват и развиват в своята средна околина изключително важни за народността феномени като например свирачество на народни инструменти, народни песнопения, **БАЛКАНИЗИРАН** речников фонд, езическа и религиозна митология, вековни обичаи и традиции. -
Поддръжник ли си на идеята "Тракия без граници" и на девиза "Не забравяйте, но не откъсвайте"? На Балканите още е жива традицията "кръв за кръв."

b) historický fakt-neutrálně (15)

1. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Балканският регион или просто Балканите е другото име на Югоизточна Европа. Името Балкани е конотация, която се свързва с негативен смисъл, тъй като от това наименование е произведена думата БАЛКАНИЗАЦИЯ. **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** е конструирала или е създала почвата да се конструира образът на Балканите. "Balkan" е турска дума, с която през 1809 г. немският географ А. Зеуне (А. Цойне) наименува югоизточния полуостров и а континента Европа (Vratusa - Zunjic, 1997: ия. Б 83).
2. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Свидетелство за подобна употреба се намира в книгата на Збигнев Бжежински "Голямата шахматна дъска" (1997), в която авторът говори за Евразийските балкани и за БАЛКАНИЗАЦИЯ на региона Евразия след разпадане на Съветския съюз (Бжежински, 1997:143 -

- 173)). БАЛКАНИЗАЦИЯта е екстремн случай на това, което наричаме негативна поляризация. БАЛКАНИЗАЦИЯта е "невъзможно" , отровено от взаимна ненавист, подозрителност, нетърпимост, от чуждост на фактически съседстващи етноси, нации, национални държави в определен регион. Другият е враждебният друг, който е заплаха дори когато по никакви причини се е примирил със статуквото, но е подозрян, че такова едно поведение е в ременно, като се има предвид какво" ни е направил в миналото" ". Паметта (историческа, културна, етническа и т. н.) е тревожно будна и, което е още по-важно, е властна над настоящето, и то най-вече като злопаметна, т. е. като склад на преживени злини и травми.
3. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/ЗаБукув/ZaBukvite2008-29.xml
Context: Орелът на истината, колкото и да изглежда по традиция иконописен, е реално излъчване, което ще се цени все повече при енергийната криза на себичния прагматизъм, силовата дипломация, предопределения избор, раздробителната картография и пр. Истината може да натежава и в случаи, когато е нежелана, вредна за играчи на покер и други хазартни игри. Урокът, извлечен от Гийом Байрли при прочитането и препрочитането на Магхахан, при асоциации, сравнения, паралели в балканистиката и БАЛКАНИЗАЦИЯта през последните два века, има голямо значение за бъдещето - евроазиатско, евроатлантическо, всеконтинентално. Петко Тотев Магхахан, кореспонденция от Кишинев:
4. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: По-важно е какво означава терминът "БАЛКАНИЗАЦИЯ" , който вече има много по-широка употреба и се отнася за еднотипни феномени, имащи място в най-различни региони в света. Свидетелство за подобна употреба се намира в книгата на Збигнев Бжежински "Голямата шахматна дъска" (1997)), в която авторът говори за Евразийските балкани и за БАЛКАНИЗАЦИЯта на региона Евразия след разпадане на Съветския съюз (Бжежински, 1997:143 - 173)). БАЛКАНИЗАЦИЯта е екстремн случай на това, което наричаме негативна поляризация. БАЛКАНИЗАЦИЯта е "невъзможно" , отровено от взаимна ненавист, подозрителност, нетърпимост, от чуждост на фактически съседстващи етноси, нации, национални държави в определен регион. Другият е враждебният друг, който е заплаха дори когато по никакви причини се е примирил със статуквото, но е подозрян, че такова едно поведение е в ременно, като се има предвид какво" ни е направил в миналото" ".
5. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/ЛФ/LitForum2000-3.xml
Context: Идеята за нацията взриви многоплеменните империи в Източна Европа. Няма ясна разлика между угнетената нация, способна да построи съвременна държава, и числено незначителната националност, която е недостатъчно развита и живее заедно с другите националности. БАЛКАНИЗАЦИЯта на Турската и Австрийската империя бе причинена от същата тази идея за нацията. Границите са сеопределили на принципа "кой превари, той завари" и са оставили незараснали и до този момент рани. От Балканите започна Първата световна война.
6. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Но тук не можем да се отклоняваме в историята на географските наименования. По-важно е какво означава терминът "БАЛКАНИЗАЦИЯ" , който вече има много по-широка употреба и се отнася за еднотипни феномени, имащи място в най-различни региони в света. Свидетелство за подобна употреба се намира в книгата на Збигнев Бжежински "Голямата шахматна дъска" (1997)), в която авторът говори за Евразийските балкани и за БАЛКАНИЗАЦИЯта на региона Евразия след разпадане на Съветския съюз (Бжежински, 1997:143 - 173)). БАЛКАНИЗАЦИЯта е екстремн случай на това, което наричаме негативна поляризация. БАЛКАНИЗАЦИЯта е "невъзможно" , отровено от взаимна ненавист, подозрителност, нетърпимост, от чуждост на фактически съседстващи етноси, нации, национални държави в определен регион.
7. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-50.xml
Context: Ако двете традиции трябва да си сътрудничат, сме длъжни да уточним в каква степен е възможна християнската философия, а не католическата или православната. Това не значи, разбира се, че Византия и средновековният Запад ще се окажат едно и също, че Балканите ще загубят собствения си колорит. Но ако искаме да схващаме понятието "БАЛКАНИЗАЦИЯ" в по-широк смисъл на думата, трябва да търсим спецификата ѝ не толкова в спекулативната философия, колкото в практическата мъдрост. Prudentia и sophrosyne се чувстват на Балканите у дома си, също както ratio и philosophia на Запад. Но тук става дума не толкова за позицията на мислене, колкото за левантийския Weltanschauung (светоглед)), който се състои от извещен релативизъм, фаталистичност, свой ритъм на живота и деня, тяхната цикличност. Царството на удоволствията е много влиятелно на Балканите , може би заради източните влияния.
Signature: ДП, 2002, кн. 50
8. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-50.xml
Context: Общността наблюдава и обсъжда сцената, тя се чувства въввлечена или все още не е готова. По тази логика предложението за разнородните балкански грехове да бъдат прескочени "напред" в историческото време, като се преодоляват и границите на националните общности, е една илюзия. Не би могло по този начин да се придаде глобалистичен смисъл на знаменития термин БАЛКАНИЗАЦИЯ. (Предпочитам да виждаме такъв процес по-скоро като глобализация, по неологизма на Дерид, така ще бъде и цивилизационно много по-естествено.)Националните общности са дори необходими, за да се осъществи същностно и публично ритуалът на покаянието. Без заявеното пред лицето на националната общност желание за прощане греховете се скриват, но не изчезват, раждат се скрити до време чудовища. В очакване сме динамично разгръщаната се по земното кълбо геополитика на прощката (фраза на Дерид) да включи трайно и Балканския полуостров в полетата си.
9. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/ЛМ/LitMisal2000-2.xml
Context: Друг е въпросът дали и доколко между тях може да има преки връзки и коя е основната посока на въздействие. Голдсуърти озаглавява втория акцент в британската популярна литература Балканската заплаха: вампири, шпиони, убийства и Ориент експрес. Неласкаво звучи твърдението, че трите най-използвани думи от балкански произход в английски език са bugger, БАЛКАНИЗАЦИЯ и вампир. При това първата е косвено свързана с българин и означава еретик, а и други лоши неща, които В. Голдсуърти спестява.
10. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Впрочем древните гърци са наричали Европа територията на север от Гърция, която наричаме балкански регион. Но тук не можем да се отклоняваме в историята на географските наименования. По-важно е какво означава терминът "БАЛКАНИЗАЦИЯ" , който вече има много по-широка употреба и се отнася за еднотипни феномени, имащи място в най-

- различни региони в света. Свидетелство за подобна употреба се намира в книгата на Збигнев Бжежински "Голямата шахматна дъска" (1997), в която авторът говори за Евразийските балкани и за БАЛКАНИЗАЦИЯ на региона Евразия след разпадане на Съветския съюз (Бжежински, 1997:143 - 173). БАЛКАНИЗАЦИЯта е екстремн случай на това, което наричаме негативна поляризация.
11. *File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml*
Context: Враждуващите общности, които се свързват с една и съща традиционна религия, например православно християнство, загърбват интеграцията сила на общата религия и дори автокефалните църкви и духовенствата се вълчат в конфликтите, в разпадането на БАЛКАНИЗАЦИЯта, вместо да спомогнат за нейното предотвратяване или пък погасяване. В Босна мюсюлманите са превърнали вероизповеданието в етническа самоидентификация и взаимната нетърпимост междухристияни и мюсюлмани в Босна и Херцеговина е нещо много повече от чисто религиозно изключване. Каквито и да са измеренията на БАЛКАНИЗАЦИЯта, доминантното е политическото, което в разгара на същата тази БАЛКАНИЗАЦИЯ инструментализира всичко останало, произвеждайки по такъв начин все по-неукротим ирационализъм. Под политическо имаме предвид на първо място поведението на националните държави, които възникват в региона със значително закъснение след около пет века османско владичество, а закъснялата модернизация е зависимо модернизационно развитие, зависимост, така силно проявила се, що се отнася до балканския регион. Възникването на балканските национални държави е под знамето на национално освобождение и национално възраждане.
12. *File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/тема 2008 - 10.xml*
Context: Така полуостровът, на който живеем, в англоезичните страни освен съществително става и глагол. Означава: разделя територия на по-малки, често враждебни части. Глаголът БАЛКАНИЗИРАМ е отрицателно натоварен, имиджът му е долу-горе като на майор Петкоф. Великобритания, страната, в която се роди лошият глагол, означаващ разделяне на територия на по-малки, често враждебни части, беше сред първите, които признаха независимостта на Косово. Президентът на САЩ Джорд Буш също не харесва глагола БАЛКАНИЗИРАМ.
13. *File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/тема 2008 - 10.xml*
Context: Меридианът на бозата като всички невидими неща се оказва много устойчив. От двете му страни и сега не се случват много по-различни неща, отколкото на 21 април 1894 година, когато интелектуалният елит на Лондон се събира в Авеню театър на премиерата на "Оръжията и човекът", за да се забавлява за сметка на някакви далечни хора, които имат някакво неизбежно значение само толкова дълго време, колкото продължава пиесата. Двайсетина години след като Джордж Бърнар Шю написва пиесата "Оръжията и човекът", в Англия се създава нова дума - БАЛКАНИЗИРАМ. То BALKANIZE. Така полуостровът, на който живеем, в англоезичните страни освен съществително става и глагол. Означава: разделя територия на по-малки, често враждебни части.
14. *File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/тема 2008 - 10.xml*
Context: Глаголът БАЛКАНИЗИРАМ е отрицателно натоварен, имиджът му е долу-горе като на майор Петкоф. Великобритания, страната, в която се роди лошият глагол, означаващ разделяне на територия на по-малки, често враждебни части, беше сред първите, които признаха независимостта на Косово. Президентът на САЩ Джорд Буш също не харесва глагола БАЛКАНИЗИРАМ. Веднъж реши да сеизкаже против БАЛКАНИЗИРАНЕТО на обществото - американското, естествено. Но нали, милият, има навика да бърка думи с близкочуvene, рече, че е против вулканизацията на обществото - израз, който влезе в известното стихотворение, съставено от най-комичнитебушизми.
15. *File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕЛ/BEL2006-6.xml*
Context: Най-продуктивен е суфиксът -ка. С него са образувани форми като апашка, бандитка, баровка, бесепарка, бодигардка, бордистка, войничка, дедесарка, детективка, дилърка, дисидентка, доайенка, експертка, импресарка, консулка, моделка, свежарка, сексимволка, сноубордистка, хърделистка. Трябва да се отбележи също активизирането на суфиксите -изъм (вождизъм, ЕВРОПЕИЗЪМ, желевизъм, живковизъм, костовизъм, мачизъм, монетаризъм, сексизъм), -ация и -изация (кабелизация, кирилзация, косовизация, компотризация, маршрутизация, макдоналдизация), както и на префикси като ре- (реБАЛКАНИЗАЦИЯ, реинвестиция, реквалификация, рекомунизация, ремутризация, ренационализация, реполитизация, реприватизация, реподбор, ретираж), де- (деБАЛКАНИЗАЦИЯ, деболшевилизация, деидеологизация, декомунизация, департизация, деполитизация, десиндикализация, десталинизация). Засилват продуктивността си при образуването на съществителни и прилагателни имена също така словосъставителните елементи анти-, екс-, контра-, мега-, микро-, мини-, мулти-, пост-, супер-, топ-, ултра-, хипер- и др. Стях се произвеждат цели серии нови думи като: антидискриминация, антидопинг, антинаграда, антимафия, антимитинг; ексбанкер, експидломат, ексдиректор, ексдепутатски, ексфинансов, ексшеф; контрамитинг, контракултура; мегадискотека, мегазвезда, мегаидея, мегаизвестен, мегакомерсиален, мегаскандал; микрокредит, микрореклама, микрофинансиране, микрочип; минибус, миниван, миникомпютър, минимаркет, минисериал; мултикултурализъм, мултинационален, мултифункционален; посткомунизъм, постпък, постсоциалистически, постсветски, постфеминистки, постшенгенски; супермач, супермодел, суперсила, суперскоростен; топалбум, топбанкер, топновина, топсъбитие; ултрадесен, ултрамодерен, ултраскъп; хиперактивен, хиперактуален, хиперинфлация, хиперконсервативен, хипермаркет.

BALKANIZACIJA negativně (85)

а) negativní desintegrace-spjatá s regionem (34)

1. *File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml*
Context: *** В десетилетията на студената война и биполярния свят БАЛКАНИЗАЦИЯта бе поставена в "голям фризер". Може би тъкмо това създаваше измамното впечатление, че Югоизточна Европа е приключила с БАЛКАНИЗАЦИЯта и друго бъдеще очаква региона след края на дългата нощ на комунизма. Експлозията на БАЛКАНИЗАЦИЯта се случи там, където със задна дата изглеждаше най-

- малко възможна, ако изобщо бе подозирана. Титовият режим в бивша Югославия беше всравнение с тези в страните от съветския блок сравнително мек, по-либерален, по-чувствителен към плурализма, по-отворен към западния свободен свят, по-толерантен към етническите и национални различия и малцинства и т. н.
2. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Враждуващите общности, които се свързват с една и съща традиционна религия, например православно християнство, загърват интегриращата сила на общата религия и дори автокефалните църкви и духовенствата се въвличат в конфликтите, в разпадането на БАЛКАНИЗАЦИЯТА, вместо да спомогнат за нейното предотвратяване или пък погасяване. В Босна мюсюлманите са превърнали вероизповеданието в етническа самоидентификация и взаимната нетърпимост междухристияни и мюсюлмани в Босна и Херцеговина е нещо много повече от чисто религиозно изключване. Каквито и да са измеренията на БАЛКАНИЗАЦИЯТА, доминантата еполитическото, което в разгара на същата тази БАЛКАНИЗАЦИЯ инструментализира всичко останало, произвеждайки по такъв начин все по-неукротим ирационализъм. Под политическо имаме предвид на първо място поведението на националните държави, които възникват в региона със значително закъснение след около пет векаосманско владичество, а закъснялата модернизация е зависимо модернизационно развитие, зависимо от, така силно проявила се, що се отнася до балканския регион. Възникването на балканските национални държави е под знамето на национално освобождение и национално възраждане.
3. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Известно е, че Турция като член на НАТО и желаеща да стане член на Европейския съюз, а Гърция като член на НАТО и член на Европейския съюз саангажирани в комплицирания случай на Кипър, случай, който има белезите на БАЛКАНИЗАЦИЯТА. Проблемът " Кипър " би могъл да се превъзмогне окончателно единствено на основата на фундаменталните ценности на Европейския проект. Повечето от бившите социалистически страни от региона на Балканите още в самото начало на посттоталитарното си развитие дадоха знаци на решително отскубване от БАЛКАНИЗАЦИЯТА. Словения и Хърватска не желаят дори да бъдат наричани балкански страни, да бъдат причислявани към региона, тъй като географското наименование е натоварено с негативния смисъл на БАЛКАНИЗАЦИЯТА. Подобно дистанциране еразбираемо, макар че има тъкмо от географска гледна точка и комичен момент.
4. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Проблемът " Кипър " би могъл да се превъзмогне окончателно единствено на основата на фундаменталните ценности на Европейския проект. Повечето от бившите социалистически страни от региона на Балканите още в самото начало на посттоталитарното си развитие дадоха знаци на решително отскубване от БАЛКАНИЗАЦИЯТА. Словения и Хърватска не желаят дори да бъдат наричани балкански страни, да бъдат причислявани към региона, тъй като географското наименование е натоварено с негативния смисъл на БАЛКАНИЗАЦИЯТА. Подобно дистанциране е разбираемо, макар че има тъкмо от географска гледна точка и комичен момент. Случаят на Хърватска на Туджман е по-особен, защото бившият режим на Туджман и изказвания на покойния вече Туджман за това, че цивилизационно Хърватска не принадлежи към балканския регион, са по-скоро израз на БАЛКАНИЗИРАЩА НАГЛАСА, реализирала се в действия в началото на реБАЛКАНИЗАЦИЯТА при разпадането на бивша Югославия.
5. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Машабното Европейско изследване на ценностите по единна методика и стандартна анкетна карта, проведено в 32 страни от Западна, Централна и Източна Европа през 1990 - 2000 година включва страните от Балканския регион: Гърция, Турция (за съжаление с данните за тази страна все още не разполагаме), България, Румъния, Хърватска, Словения. С оглед на темата, която тук ни интересува, би било много добре, ако страни като остатъчна Югославия (Сърбия и Черна гора), Албания, Македония и др. биха били включени в това изследване. Все пак данните, с които разполагаме, могат да послужат за сравнение и интерпретации във връзка с това, което наричаме края на БАЛКАНИЗАЦИЯТА в региона на Югоизточна Европа. Сравнителните и съпоставителни анализи дават възможност да се схванат специфични, едни или други различия, с които традиционната имагология на Балканите е пренебрегвала по правило. За съжаление тази инерция продължава и дори очевидни факти мълчаливо или явно се подминават с клишетата.
6. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Мон/Monitor06-2584.xml
Context: Международната общност стигнала до извода, че не може да задължи народите да живеят заедно, след като те не желаят това. Самоопределението е достоен похвала принцип, но не е лишен от опасности. Приложен буквално, този принцип рискува да доведе до продължаване на БАЛКАНИЗАЦИЯТА на района и да зарази Босна и Херцеговина, където съжителстването на босненците – сърби, хървати и мюсюлмани, до голяма степен е изкуствено. В Македония пък равновесието междуславяни и албанци е крехко. Сърбия бе първата странакандидатка за жертва, сякаш не бе достатъчен съкрушителният удар, който е бе нанесен след откъсването на Черна гора, тъй като тя вече няма дори излаз на море!
7. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Смята се, че сърбите при сравнение с балканските си съседи са хранили чувството си за превъзходство. В Сърбия са познати такива клишета: " Сърбите са юнаци, българите роби " , " Ние сме широки души и бохемни, а българите са темерути, стиснати и еснафи " , " Българите знаят да орат и да копят - а ние - да се бием и да пием " (Желязкова, 2001:162). Справедливо или несправедливо приписвано на сърбите високомерие се заменя след края на режима на Милошевич, което би могло да се смята за отърване на Сърбия, поне такива надежди има, от БАЛКАНИЗАЦИЯТА, с чувство на вина и срам. Събитията се преживяват като тежка травма и дълбока фрустрация. Изследователите са записали изповедални изрази като следните: " Перспектива няма.
8. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Могат да се посочат безброй примери. Един и същ по същество език е разцепен от две или повече езикови общности по исторически причини и с получили се несъществени различия; фактически представителите на езиковите общности могат да се разбират без преводач, но различията се превръщат в съдбоносен проблем. Враждуващите общности, които се свързват с една и същата традиционна религия, например православно християнство, загърват интегриращата сила на общата религия и дори автокефалните църкви и духовенствата се въвличат в конфликтите, в разпадането на БАЛКАНИЗАЦИЯТА, вместо да спомогнат за нейното предотвратяване или пък погасяване. В Босна мюсюлманите са превърнали ве

- роизведанието в етническа самоидентификация извазната нетърпимост между християни и мюсюлмани в Босна и Херцеговина е нещо много повече от чисто религиозно изключване. Каквито и да са измеренията на БАЛКАНИЗАЦИЯТА, доминантното е политическото, което в разгара на същата тази БАЛКАНИЗАЦИЯ инструментализира всичко останало, произвеждайки по такъв начин все по-неукротим ирационализъм.
9. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-1.xml
Context: То е създадено векове преди нас. Трябва да изчистим петното "БАЛКАНИЗАЦИЯ". **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** е мръсната дума. Когато в Европа искат да квалифицират нещо като сложно, трудно разрешимо, конфликтно, нерядко използват това понятие. Опитаме се да направим своите стъпки в търсенето на решения по част от тези въпроси.
10. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Тази политика има своите интелектуални вдъхновители. В Меморандума на Сръбската академия на науките и изкуствата от 1986 г. се възвестява, че сърбите в Косово са подложени на "война от страна на Албания" и на "геноцид", не дори от албанците в Косово, а от Албания. "Физическият, политическият, правният и културният геноцид, на който е подложено сръбското население в Косово и Метохия - се казва в прословутия меморандум, - е най-тежкото поражение във водените от сърбите битки за освобождение от Орашац в 1804 г. до въстанието от 1941 г. ." (Несъвършеният мир, 1997:26). Призрактът на **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** е призован. Чудовищните резултати от БАЛКАНИЗАЦИЯТА в Босна и Херцеговина не закъсняват. Ненавистта, която ражда насилие, и насилието, което ражда ненавист, ако се позове на Макиавели, прескачат и в Косово, ставайки неударими без намеса отвън.
11. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: В Меморандума на Сръбската академия на науките и изкуствата от 1986 г. се възвестява, че сърбите в Косово са подложени на "война от страна на Албания" и на "геноцид", не дори от албанците в Косово, а от Албания. "Физическият, политическият, правният и културният геноцид, на който е подложено сръбското население в Косово и Метохия - се казва в прословутия меморандум, - е най-тежкото поражение във водените от сърбите битки за освобождение от Орашац в 1804 г. до въстанието от 1941 г. ." (Несъвършеният мир, 1997:26). Призрактът на БАЛКАНИЗАЦИЯТА е призован. Чудовищните резултати от **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** в Босна и Херцеговина не закъсняват. Ненавистта, която ражда насилие, и насилието, което ражда ненавист, ако се позове на Макиавели, прескачат и в Косово, ставайки неударими без намеса отвън. След усмиряването на Косово огънят се пренася в Македония.
12. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/capital-2008-14.xml
Context: Нестабилността на Македония може да тласне целия регион назад и да причини дългосрочни икономически загуби и пропуснати ползи. Както и да възроди **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** "в найлошия й вид див национализъм, разделение на етническа основа и искания за прекрояване на границите. Вина за този тъжен развой на събитията, до който се стигна заради нелепия спор около името на бившата югославска република, носят и двете страни. А също и САЩ, и особено Европейският съюз, които почти безучастно наблюдаваха балканската разпра.
13. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/банкер/Banker06-21.xml
Context: Тялото държавно обединение преди три години се случи не без помощта на Европейския съюз и по-специално на неговия върховен дипломат Хавиер Солана. Някои даже наричат тази конструкция "Солания". Основателни бяха и предупрежденията за опасността от продължаване на процеса на **БАЛКАНИЗАЦИЯ** в региона, по-специално в Босна и Херцеговина, където съжителството между босненците, хърватите и сърбите е доста "изкуствено", и в Македония, където равновесието между славяните и албанците е крехко. Затова бе разбирателно европейското условие за провеждането на референдума за самостоятелност на Черна гора. Европейският съюз поиска като гаранция решението на референдума да се вземе с поне 55 на сто от гласовете.
14. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokacija01-142.xml
Context: Сред това кръстовище на неосъществени претенции и скрити мечти единствено балканските литератури запазиха (донякъде) чувството и за общност. В едно интервю Тончо Жечевказваше: "Даже в рамките на такова несъвършено наднационално образование като Турската империя културното и интелектуалното общуване са били далеч по-активни, отколкото са сега." И припомняше, че любимият учител на Петко Славейков в Свищов е грък, а първият роман на Каравелов е написан на сръбски език. Днес, когато етническите ограничения събудиха ипризрака на "велика Албания", един роман - "Балкански грешник" ("Библиотека 48", "Жанет 45", 2001), по свой начин разплита възела, наричан от западния свят **БАЛКАНИЗАЦИЯ**. Авторът му Димитър Кирков тръгва към корена на враждите да търси откъде се е пръкнала "балканската ни проклетия"; имат ли край националните и верските раздори, неправди, нещастия; защо стана така, че вместо правда и свобода комунизмът пося по всичките бразди насилие. Тук въпросите са повече от отговорите.
15. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Ще отидем твърде далече, ако посочваме и други исторически минни полета, като старите огнища на БАЛКАНИЗАЦИЯТА във връзка с Добруджа между България и Румъния или пък между България и Сърбия (Югославия) във връзка с това, което българите наричат Западни покрайнини, отнети и включени в границите на Сърбия и т. н. Още в самото начало на посттоталитарното развитие България осъди издевателствата на прединния режим върху българските етнически турци, те възстановиха имената си, партията "Движение за права и свободи", чиито лидери, активисти и членове са фактически етнически турци, се превърна скоро в ключов политически агент в многопартийната система. България първа в света призна отделилата се от бившата югославска федерация Република Македония като суверенна държава и с този акт се раздели завинаги със старите си претенции за Македония, които са възпламенявали в миналото **БАЛКАНИЗАЦИЯТА**. България се отказа от каквито и да било териториални претенции към своите съседи. Румъния на свой ред се отказа от претенциите си към Молдова, което беше една от главните причини за хладното отношение на режима на Чаушеску към Москва.
16. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: От днешна гледна точка обаче нещата стоят по съвсем различен начин. Европейският съюз и НАТО полагат систематични усилия за предотвратяване на възникване на БАЛКАНИЗАЦИЯТА, за погасяване на подобни огнища и нейното пълно изкореняване. Известно е, че Турция като член на НАТО и желаеща да стане член на Европейския съюз, а Гърция като член на НАТО и членка на Европейския съюз са ангажирани в комплициран случай на Кипър, случай, който има белезите на **БАЛКАНИЗАЦИЯТА**. Проблемът "Кипър" би могъл да се превърне окончателно единствено

- на основата на фундаменталните ценности на Европейския проект. Повечето от бившите социалистически страни от региона на Балканите още в самото начало на посттоталитарното си развитие дадоха знаци на решително отскубване от БАЛКАНИЗАЦИЯТА.
17. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokacija01-60.xml
Context: Факт, който не може да не ни тревожи, защото едни кръвопролития в Македония неизбежно ще отекнат у нас. И нещо повече, те ще ни отдалечат от желаното ни членство в Европейския съюз. Отново ще се заговори за БАЛКАНИЗАЦИЯ и реБАЛКАНИЗАЦИЯ, отново ще ни сочат с пръст, че там някъде, на югоизток в Европа, се стрелят, изтребват и издигат лозунги за национална държава и пълно национално обединение, което е изживяна европейска идея от XIX в. С други думи, може да се окаже, че историята ще попречи на нашето бъдеще. Порадитова е време всички балкански държави да осъзнаят горчивия исторически опит и да не позволят да се променят насилствено границите в Югоизточна Европа.
18. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПолл/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: За България такова минно поле е историческата съдба на Македония. За Румъния това е отсечената и включена в състава на Съветския съюз Молдова. Ще отидем твърде далече, ако посочваме и други исторически минни полета, като старите огнища на БАЛКАНИЗАЦИЯ във връзка с Добруджа между България и Румъния или пък между България и Сърбия (Югославия) във връзка с това, което българите наричат Западни покрайнини, отнети и включени в границите на Сърбия и т. н. Още в самото начало на посттоталитарното си развитие България осъзнателно се противопоставя на предишния режим върху българските етнически турци, те възстановиха имената си, партията "Движение за права и свободи", чийто лидери, активисти и членове са фактически етнически турци, се превърна скоро в ключов политически агент в многопартийната система. България първа в света призна отделеността си от бившата югославска федерация Република Македония като суверенна държава и с този акт се раздели завинаги със старите си претенции за Македония, които са възпламенявали в миналото БАЛКАНИЗАЦИЯТА.
19. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПолл/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: В някои случаи - в анализа ни посочихме такива - зад принципната и естествена хетерогенност на ценности се крият взаимно ерозиращи се предпочитания. Такива случаи наблюдаваме често в бившите социалистически страни, които се намират в преход, в безпрецедентна трансформация. Културното отърване от БАЛКАНИЗАЦИЯТА в по-конкретен регионален смисъл (свързан с Югоизточна Европа или Балканския регион) и в типологичния смисъл, относим към най-различни части на света, е основа за поставяне в нова светлина разрешаване на друг род проблеми - икономически, политически и т. н. -----

----- Литература
20. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2008-1.xml
Context: -
Не ме смущава понятието "Балкани". То е създадено векове преди нас. Трябва да изчистим петното "БАЛКАНИЗАЦИЯ". БАЛКАНИЗАЦИЯТА е мръсната дума. Когато в Европа искат да квалифицират нещо като сложно, трудно разрешимо, конфликтно, нередко използват това понятие.
21. *File:* 1945-2010/Literature/след1990/наука/полит/MPirgovaBP.xml
Context: Независимо от това, въпреки недостатъците в работата на Великото народно събрание, ако се прецени дейността му от гледна точка на държавния интерес, то изигра стабилизираща роля в българския преход към демокрация. Това бе институцията, която допринесе политическите сили бързо да се ориентират към европейските стандарти и норми на поведение. България избегна БАЛКАНИЗАЦИЯТА на прехода. Традиционно неподаващият се на правила български политически живот можеше да бъде съхранен в рамките на един мирен преход само при мобилизация на политическите сили, които да приемат рамкови условия за съществуването на демокрацията в лицето на нова конституция. В този смисъл Седмото Велико народно събрание действително изразяваше политическата воля на българския народ.
22. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/К/Kult2003-5.xml
Context: На помощ идват Балканите, където може да се случат всички неслучваеми другде неща. Интересното е, че част от узаконените от литературата образи и настроения по повод Балканите продължават да съществуват и до днес. Когато Боси се бореше за обособяване на Северна Италия, се чуваха гласове: "Дано не стигнем до БАЛКАНИЗАЦИЯТА на проблема". Мит: БАЛКАНИЗАЦИЯТА е кървавото надробяване на земи от непримирими съседи. Цивилизованото разделяне е това на Чехословакия.
23. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ОбщПолит/политика/Politika2007-158.xml
Context: - След 1989 г. в България се появиха различни фондации, най-силната беше "Отворено общество". В края на 90-те започна едно въздействие, запечатано в историята, не за преосмисляне. Основното беше във връзка с войните в Югославия, с тази прослувата БАЛКАНИЗАЦИЯТА, така да се пренапише историята, че да внесе мир и успокоение на Балканите. Основната идея беше да се премахнат събитията, като войни, въстания, кланета, които биха могли да изострят отношенията между балканските народи. Стремехът е събитийната история да бъде изместена постепенно от всекидневната история.
24. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕЛ/BEL2006-6.xml
Context: Те доведоха до появата и утвърждаването в езика ни на думи и изрази като: посткомунистически, посттоталитарен, антигитлеровски, следдесетоноемвришки, неформали, деполитизация, реполитизация, рекомунизация, лустрация, гражданско общество, отворено общество, път към Европа, вятър на промяната, двуполосен модел, град на истината, жива верига, гражданско неподчинение, силова групировка, сива (сенчеста) икономика, спускам информационна завеса. Социалната и политическата динамика в световен мащаб, процесите на глобализация и европейска интеграция, социалното напрежение в много страни, възникването или активизирането на различни обществени движения, философски течения, религии и други общности също обуславят постоянната поява на нови думи, които обикновено навлизат в нашия език от други езици (най-често от английски или с посредничеството на английски). Това са думи като глобализация, антиглобализъм, еврооптимизъм, евроскептицизъм, еврократ, евроатлантизъм, доларизация, пуч, пучист, БАЛКАНИЗАЦИЯТА, косовизация, интифада, талибани, муджахидини, фундаментализъм, ислямизъм, ухабизъм, сатанизъм, дианетика, сциентология. Необходимостта от нови лексикални средства се определя също от фактори като научно-технически прогрес, навлизането на нови информационни и комуникационни технологии и засиления обмен на информация, които довеждат до редиценово въвеждане в бита и всекидневната дейност на съвременния човек. С това е свързана появата в езика ни на номинации като интернет, електронна поща, клетъчен телефон, компакт диск, джисем, банкомат, биоклиматик, наноробот, есемес, емемес.

25. *File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml*
Context: Обаче този автор явно претендира понятието му да е генерализиращо. И наистина Хънтингтън намира развитието на Балканите като добър илюстрация на своята теза. "Разделителният ефект на линиите на цивилизационен разлом е най-очевиден" припрегурирането, което настъпва на Балканите, "цивилизационни групирания, чиито корени са ислямът и православие." И още: "Католическите Словения и Хърватска" няма как да остане във формиращата се група на православните. Този автор, и не само той, привижда пр авославна ос, мюсюлманска ос, прикачане на Словения и Хърватска към католическата ос. "Като цяло - казва Хънтингтън - Балканите отново се **БАЛКАНИЗИРАТ** (к. м. - Г. Ф.) на регионална основа" (Хънтингтън, 1999:176, 177, 194, 389 и сл.). Натъкване се на типично преднамерена и в значителна степен фалшива имагология по отношение на балканския регион.
26. *File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml*
Context: Словения и Хърватска не желаят дори да бъдат наричани балкански страни, да бъдат причислявани към региона, тъй като географското и наименованието е натоварено с негативния смисъл на БАЛКАНИЗАЦИЯТА. Подобно дистанциране е разбираемо, макар че иматъко от географска гледна точка и комичен момент. Случаят на Хърватска на Туджман е особен, защото бившият режим на Туджман изказвания на покойния вече Туджман за това, че цивилизационно Хърватска не принадлежи към балканския регион, са по-скоро израз на **БАЛКАНИЗИРАЩА** нагласа, реализирала се в действия в началото на РЕБАЛКАНИЗАЦИЯТА при разпадането на бивша Югославия. Тук не е възможно да се спираме по-подробно на идеологията на туджманизма (Вж. подробно: Несъвършеният мир, 1997:17, 32, 46 -48, 102 -107 и др. ; Мочник, 2001:44 ff)). България се отърва от БАЛКАНИЗАЦИЯТА, за което бяха посочени факти и дори се превърна в стабилизиращ фактор на Балканите особено при десноцентристкото управление на Иван Костов, което започна преговори за членство в Европейския съюз и се пока за надежден партньор на НАТО при най-критичния момент на военните действия в Косово, а след това във връзка с конфликтите в Македония.
27. *File: 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/ЛМ/LitMisal2000-2.xml*
Context: Държавата се радва на огромно уважение сред своите домакини, които дори започват да я наричат "Кралцата на Планинския народ", и това е друг интересен проблем – кой и защо сред европейците бива допуснат и оценен високо на Балканите. Саки вероятно е имал предвид на първо място Държавата, когато говори за стари моми англичанки, които обикалят света и осиновяват малки страни. Отбританска гледна точка Държавата изглежда твърде "БАЛКАНИЗИРАНА" и нейните усилия да информира сънародниците успяват само отчасти. През 1936 г. Ребека Уест, известна журналистка и авторка на пет романа, обикаля България, Гърция и Югославия и изнася цикъл лекции, организирани от Британския съвет.
28. *File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokracija01-61.xml*
Context: Останалите държави от Югоизточна Европа вече са част от РЕБАЛКАНИЗАЦИЯТА. Това не е изцяло в сила единствено за Албания, чиито парламент изрази несъгласие с договора за границата между СРЮ и Република Македония. България потвърди отново, че е активен фактор за **РЕБАЛКАНИЗАЦИЯТА** и с позициите на президента и правителството, и с декларацията на Народното събрание. И макар че на г-н Първанов много му се искаше да улчи президента Петър Стоянов в "тежък гаф", при внимателен прочит на президентската реакция от нощта срещу 5 март и сянка от гафа не се открива. Със своята категоричност президентът може би ускори формулирането на ясната и прецизна позиция на България към кризата в Македония.
29. *File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokracija01-61.xml*
Context: Това явление се прояви с пълна сила през последните десет години на миналия век при разпадането на някогашната Социалистическа федеративна република Югославия. След няколко войни, разпалени от Слободан Милошевич, възникнаха пет новодържави: Словения, Хърватия, Македония, Босна и Херцеговина и Съюзна република Югославия, съставена от Сърбия и Черна гора. Сега, в началото на XXI век, има изгледи да започне обратният процес – **РЕБАЛКАНИЗАЦИЯТА**. При предишните изблици на национализъм в Сърбия, Хърватия и Босна избухнаха кръвопролития, зверства и етнически чистки. В последния и най-тежък изблик на сръбски национализъм бе предприета етническа чистка срещу албанското население в Косово.
30. *File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokracija01-61.xml*
Context: Ако това стане, в граничния район ще се съсредоточат три вида войски: македонски – южно от границата, в Македония; военният КФОР – в западната косовска част, и сръбски – в граничния отрязък на буферната зона в Южна Сърбия. Така сегашният механизъм за запазване на мира, установен с резолюция 1244 на Съвета за сигурност, ще бъде запазен, а Сърбия ще се превърне в съюзник на НАТО. От всичко това става ясно, че успехът на **РЕБАЛКАНИЗАЦИЯТА** зависи преди всичко от събитията в Югославия. Ако овладеят положението по границата, сръбските сили постепенно могат да се настанят в цялата демилитаризирана зона. Ако кризата в Северна Македония бъде уредена, ще се предотврати нов изблик на албански национализъм.
31. *File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokracija01-61.xml*
Context: Макар и с все още твърде крехки демократия и институции, Югославия има президент, а Сърбия – парламент и правителство, избрани с демократични избори. Очаква се много скоро бившият диктатор Слободан Милошевич да бъде изправен пред съда за военни престъпления – или в Хага, където заседава Международният съд за бившата Югославия, или в Белград, където според някои източници Международният съд ще приеме да се води процесът. **РЕБАЛКАНИЗАЦИЯТА** наистина ще започне, ако се осъществи предложението на НАТО сръбски войски да се разположат в демилитаризираната зона между Косово и Сърбия в отрязъка до границата с Република Македония. Именно от тази зона, широка 5 километра, от Южна Сърбия в съседната република проникват албанските терористи, провокирали въоръжените сблъсъци. Ако се постигне споразумение между сръбските власти, НАТО и местните албански лидери, Сърбия ще отговаря не само за собствената си сигурност, но и за сигурността по границата с Македония.
32. *File: 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokracija01-61.xml*
Context: Ако кризата в Северна Македония бъде уредена, ще се предотврати нов изблик на албански национализъм. По-нататък проблемът се пренася към Черна гора –

какви ще са нейните отношения със Сърбия и ще намерят ли двете сегашни югославски републики решение с политически и дипломатически средства, за да сложат ред в собствения си дом. Останалите държави от Югоизточна Европа вече са част от **деБАЛКАНИЗАЦИЯТА**. Това не е изцяло в сила единствено за Албания, чийто парламент изразил съгласие с договора за границата между СРЮ и Република Македония. България потвърди отново, че е активен фактор за **деБАЛКАНИЗАЦИЯ** и с позициите на президента и правителството, и с декларацията на Народното събрание.

33. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokracija01-60.xml
Context: Факт, който не може да не ни тревожи, защото едни кръвопролития в Македония неизбежно ще отекнат у нас. И нещо повече, теще ни отдалечат от желаното ни членство в Европейския съюз. Отново ще се заговори за **БАЛКАНИЗАЦИЯ** и **реБАЛКАНИЗАЦИЯ**, отново щени сочат с пръст, че там някъде, на югоизток в Европа, се стрелят, изстребват и издигат лозунги за национална държава и пълнонационално обединение, което е изживяна европейска идея от XIX в. С други думи, може да се окаже, че историята ще попречи на нашето бъдеще. Поради това е време всички балкански държави да осъзнаят горчивия исторически опит и да не позволят да се променят насилствено границите в Югоизточна Европа.
Signature: Дем. 2001, бр. 60
34. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Впрочем конструирането на подобни образи на Балканите не е от вчера (Тодорова, 1997). Православно групирани на страни неправославна орбита след разпадане на биполярния свят, за които говори Хънтингтън, нито са налице през годините от края на студената война, нито има сериозни признаци да се формират в бъдеще. Освен това не би могло да се говори за **БАЛКАНИЗИРАНЕ** на региона като цяло, а **реБАЛКАНИЗАЦИЯ** експлодира в част от бивша Югославия в процеса на нейната дезинтеграция. В Босна и Херцеговина, в Косово, където остава чужда Югославия на Милошевич е главният агент, последвалата дестабилизация на Македония и двусмислената ситуация на Албания, която някои албанци (в Косово и Македония) въвлечат в мотивите и представят си за "Велика Албания", са фактически местата на **реБАЛКАНИЗАЦИЯТА**. Културните, религиозните и етнически поляризации се развиват в екстремни форми на насилие и чудовищни етнически протривания.
Signature: ДП, 2002, кн. 49
- b) negativní desintegrace mimo region (9)**
1. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ИзкКулт/Факел/Fakel2002-1.xml
Context: Независимо от - а понякога дори благодарение - на упадък, разпадането, хаоса, катастрофите земята може да се превърне във всеобщо Отечество, но не като заместител на Отечествата, а над тях. Огромни са пречките, които се противопоставят на тази идея. Тенденцията за обединение на световното общество предизвиква национални, етнически и религиозни съпротиви, които водят към **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** на планетата, а премахването на тези съпротиви предполага желязна ръка. Сблъсваме се най-вече с незрялостта на държавите нации, на духовете, на съзнанията, с други думи - с незрялостта на човечеството, което не може да осъществисамо съвършенството си. В името на глобалната цивилизация би трябвало да се постигне огромен напредък в човешкия дух, не толкова в техническите и математическите му възможности, не само в опознаването на сложността, а в психическата му същност.
2. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/философ/PON2006_09-10.xml
Context: От радикализацията на младите мюсюлмани и немюсюлмани в Европа и новото явление - салафитски джихадизъм. 3. **ОТБАЛКАНИЗАЦИЯТА** (фрагментаризацията) на Стария континент. 1. Религиозният екзистенциализъм е представяне и като феномен надвижението за обновяване, породен от кризата на религията и разпространението на бездуховността в съвременното общество.
3. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/К/Kult2003-5.xml
Context: Интересното е, че част от узаконените от литературата образи и настроения по повод Балканите продължават да съществуват и днес. Когато Босни се бореше за обособяване на Северна Италия, се чуваха гласове: "Дано не стигнем до **БАЛКАНИЗАЦИЯ** на проблема". Мит: **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** е кървавото надробяване на земи от непримирими съседи. Цивилизованото разделяне е това на Чехословакия. - Е, сега Балканите вече явно не са толкова нужни на Западна Европа като депозит на възможни истории.
4. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/Тема 2008 - 38.xml
Context: Разрушенията от грузинския обстрел на Цхинвали са ужасяващи. Мъката на хората е непреодолима. В Кавказ мирше на **БАЛКАНИЗАЦИЯ** Видях най-грозното лице на войната на осетинска земя. В Северна Осетия ме попари кошмарната гледка с безкрайната редица детски гробове на гробището в Беслан - там са жертвите на разигралата се през 2004 г. трагедия със заложниците в местното училище
5. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/Kapital06-25.xml
Context: Те вече обмислят промени, с които Мадрид да ги признае за „националности“ или „национални реалности“, както писа сп. „Икономист“. „Испания е най-децентрализираната страна в Европа“, твърдят каталунски икономисти пред в. „Файненшъл таймс“ вероятно за радост на Брюксел, където винаги са обичали слогана „Европа на регионите“. Народната партия има друга дума за процеса - **БАЛКАНИЗАЦИЯ**. Каталуня, Баския и последователите им искат независимост като един вид „национална идея“, но не и като икономическа реалност. Парите от ЕС и инвеститорите ще продължават да идват през Мадрид.
6. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/Kapital06-25.xml
Context: Те вече обмислят промени, с които Мадрид да ги признае за „националности“ или „национални реалности“, както писа сп. „Икономист“. „Испания е най-децентрализираната страна в Европа“, твърдят каталунски икономисти пред в. „Файненшъл таймс“ вероятно за радост на Брюксел, където винаги са обичали слогана „Европа на регионите“. Народната партия има друга дума за процеса - **БАЛКАНИЗАЦИЯ**. Каталуня, Баския и последователите им искат независимост като един вид „национална идея“, но не и като икономическа реалност. Парите от ЕС и инвеститорите ще продължават да идват през Мадрид.

7. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/Тема 2008 - 38.xml
Context: Много е трудно да си представим как оттук нататък биха могли да си съжителстват южноосетинци и грузинци. Чуват се разкази и за от мъстителни нападения срещу грузински села. Най-страшното е, че в Кавказ силно мирише на **БАЛКАНИЗАЦИЯ**. Тук има много етноси, доста от тях са със стари спорове помежду си. Натрупаното напрежение всеки момент може да избие другаде.
8. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/Kapital06-25.xml
Context: Те вече обмислят промени, с които Мадрид да ги признае за „националности“ или „национални реалности“, както писа сп. „Икономист“: „Испания е най-децентрализираната страна в Европа“, твърдят каталунски икономисти пред в. „Файненшъл таймс“ вероятно за радост на Брюксел, където винаги са обичали слогана „Европа на регионите“. Народната партия има друга дума за процеса - **БАЛКАНИЗАЦИЯ**. Каталуня, Баския и последователите им искат независимост като един вид „национална идея“, но не и като икономическа реалност. Парите от ЕС и инвеститорите ще продължават да идват през Мадрид.
9. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/Тема 2008 - 38.xml
Context: Много е трудно да си представим как оттук нататък биха могли да си съжителстват южноосетинци и грузинци. Чуват се разкази и за от мъстителни нападения срещу грузински села. Най-страшното е, че в Кавказ силно мирише на **БАЛКАНИЗАЦИЯ**. Тук има много етноси, доста от тях са със стари спорове помежду си. Натрупаното напрежение всеки момент може да избие другаде.
- c) **BALKANIZACE v opozici integračnimu procesu**
c1) „EVROPEIZACE“ zminěna (23)
1. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma2006-149.xml
Context: Това е и основната предпоставка за трайното развитие и разцвет и на българската национална идентичност - един ярък цвят в букета на европейската световната култура. За това е нужна обаче нова културна политика на българските правителства. Докато ние тук се питаем как и с какво ни застрашава ЕВРОПЕИЗАЦИЯта, в Европейския съюз пък се питат как и с какво ги застрашава **БАЛКАНИЗАЦИЯта**. Ние се кахърим за древната ни култура, която е устояла пет века, подложена на икономически и политически натиск, те пък се притесняват за икономическия си и политически просперитет, бавно и мъчително изграждан през вековете, виждайки внаше лице " новите варвари " , и интересуват се не толкова от нашата култура, колкото от степента ни на цивилизованост. Всичко това ми прилича на годяване междуразглезена девойка от богато семейство и беден, но буден младеж с пламнали очи.
2. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Всичко това се подсилва от сблъсък на геополитическите интереси на великите по онова време сили *, които усилват неимоверно ирационализацията на отношенията между нововъзникналите национални държави. * * * Познавачите на историята на **БАЛКАНИЗАЦИЯта** са изтъквали наред с вътрешно регионалните причини на феномена и ролята на Великите сили, чиито геополитически интереси са се сблъскали по отношение на региона и следователно са били агенти на разпалването на ирационални феномени. Отднешна гледна точка обаче нещата стоят по съвсем различен начин. Европейският съюз и НАТО полагат систематични усилия за предотвратяване на възникване на **БАЛКАНИЗАЦИЯ**, за погасяване на подобни огнища и нейното пълно изкореняване.
3. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/Тема2006-34.xml
Context: Кога ще ги стигнем французите и трябва ли да се стремим към това? - Проблемът е не дали ние ще ги стигнем, а да не станем така, че те да ни стигнат. Боя се от **БАЛКАНИЗАЦИЯта** на европейците. Колкото до нашата ЕВРОПЕИЗАЦИЯ, ще ви припомня една мисъл на Николай Райнов - че не трябва да се мерим с другите, а със себе си. По-добри ли сме днес от вчера, утре ще бъдем ли по-добри от днес?
4. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Необходимо е Европейският съюз да поддържа имунната си система срещу разрушителни феномени като **БАЛКАНИЗАЦИЯта**, които са радикално противоположни на ценностните основи на Европейския проект. Без воля и особено усилие за културното отървяване от **БАЛКАНИЗАЦИЯта** и подобни язви страните, които са в географските предели на Европа, самата европейска общност не би могла едностранно да реши проблема. Насочваме вниманието върху културното отървяване от **БАЛКАНИЗАЦИЯта**. Машабното Европейско изследване на ценностите (1999 - 2000) в третата си вълна включва 32 страни от Западна, Централна и Източна Европа между които отбалканския регион са България, Гърция, Румъния, Словакия, Хърватска и Турция. Ще анализираме данни, получени от европейското изследване за България, Словакия, Хърватска, Румъния и за Гърция, която, както е известно, е член на Европейския съюз и НАТО, от една страна, и данни за Холандия, от друга страна.
5. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/standart 2009 - 5827.xml
Context: Къде и кога ще се срещнат двете ни страни? В ЕВРОПЕИЗИРАНЕТО на България, макар насилствено и бавно, не се съмнявам. Нозащо Италия се **БАЛКАНИЗИРА** така бързо? Нали тук е центърът на световната мода, тук се произвеждат "Ферари" и "Мазерати" , а "Барилла" бълва макарони и спагети за цял свят? Това е голям въпрос.
6. *File:* 2001-2010/Newspapers/24chasa/News011.xml
Context: Та ние нямаме истински, сериозни проблеми помежду си. Има само издигани в ранг на проблеми ирационални исторически реминисценции и нереалистични претенции. България може да поеме инициативата вместо да **БАЛКАНИЗИРАМЕ** Европа да **ЕВРОПЕИЗИРАМЕ** Балканите. Ние ека да напругнем силите си за това на този етап. Защо да е невъзможно Балканите да станат една общност като Скандинавия например (за много хора вероятно ще бъде изненада да узнаят, че скандинавците са имали помежду си проблеми, подобни на балканските) като Бенелюкс или Вишеградската четворка?
7. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/европа/Evropa2000-4.xml

Context: Актуализирането през последното десетилетие на термина "БАЛКАНИЗАЦИЯ", все по-често и по-охотно употребяван от политици и политолози, журналисти и културни философи, доведе до още по-голямо напрежение в теоретичното самосъзнание и генерира неудовлетвореност в ежедневието на онези, които не искат да бъдат възприемани по-овече като неравнопоставени партньори в процеса на общоевропейските интеграционни процеси по силата на узаконени културни предразсъдъци. След промяната през 1989 г. в редица балкански страни, и по-специално в България, волята за демократични преобразувания се свързва неделимо с представата за признание на европейската идентичност. Верни на традицията да възприемат себе си като европейци по дух и кръв, българските интелектуалци неизменно са свързвали своя културен избор с Европа, като за тях задължително ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА е и деБАЛКАНИЗАЦИЯТА. Това проличава още в първите години след Освобождението и особено при изследване на културно-философската теория, създадена през 20-те и 30-те години. Исторически твърде рано (те ще станат приоритетни за световната културологична мисъл едва през 70-те години) се третира въпросите за социокултурното значение и аспекти на проблема "свое-чуждо", като се акцентира създалбаченост и при съдържателна многостранност на интерпретациите върху проблема за изборността при обмяна на ценности и диалогичността на културното общуване.

c2) „EVROPEIZACE“ nezminěna

8. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПолл/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Европейският проект не е въпрос за абстрактно-политически решения. Той е преди всичко цивилизационно узряване на страните. Необходимо е Европейският съюз да поддържа имунната си система срещу разрушителни феномени като **БАЛКАНИЗАЦИЯТА**, които са радикално противоположни на ценностните основи на Европейския проект. Без воля и особено усилие за културното отървяване от БАЛКАНИЗАЦИЯТА и подобни язви страните, които са в географските предели на Европа, самата европейска общност не би могла едностранно да реши проблема. Насочваме вниманието върху културното отървяване от БАЛКАНИЗАЦИЯТА.
9. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПолл/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Той е преди всичко цивилизационно узряване на страните. Необходимо е Европейският съюз да поддържа имунната си система срещу разрушителни феномени като БАЛКАНИЗАЦИЯТА, които са радикално противоположни на ценностните основи на Европейския проект. Без воля и особено усилие за културното отървяване от БАЛКАНИЗАЦИЯТА и подобни язви страните, които са в географските предели на Европа, самата европейска общност не би могла едностранно да реши проблема. Насочваме вниманието върху културното отървяване от БАЛКАНИЗАЦИЯТА. Машабното Европейско изследване на ценностите (1999 - 2000) в третата си вълна включва 32 страни от Западна, Централна и Източна Европа между които от балканския регион са България, Гърция, Румъния, Словакия, Хърватска и Турция.
10. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПолл/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: Случаят на Хърватска на Туджман е особен, защото бившият режим на Туджман и изказвания на покойния вече Туджман затова, че цивилизационно Хърватска не принадлежи към балканския регион, са по-скоро израз на БАЛКАНИЗИРАЩА НАГЛАСА, реализирала се в действия в началото на реБАЛКАНИЗАЦИЯТА при разпадането на бивша Югославия. Тук не е възможно да се спираме по-подробно на идеологията на туджманизма (Вж. подробно: Несъвършеният мир, 1997:17, 32, 46 - 48, 102 - 107 и др.; Мочник, 2001:44 ff). България се отърва от **БАЛКАНИЗАЦИЯТА**, за което бяха посочени факти и дори се превърна в стабилизиращ фактор на Балканите особено при десноцентристкото управление на Иван Костов, което започна преговори за членство в Европейския съюз и се показва надежден партньор на НАТО при най-критичния момент на военните действия в Косово, а след това във връзка с конфликтите в Македония. В страната се стигна до консенсус между всички политически сили за необходимостта страната да стане член на НАТО и Европейския съюз. Румъния, която е традиционно православна страна, не изпитва тежест към православна Русия, а изтъква родоообеността си със страните от семейството на романските езици и културните й възделения са ориентирани към западноевропейската култура.
11. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПолл/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: -----
Интервюто е излъчено в предаването "Панорама", февруари, 2002 г. Край на **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** и европейските ценности проф. д-р Георги Фотев - - -
12. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Стандл/Standart 06 - 4968.xml
Context: Днес съм заобиколена не само от стереотипите за средата, в която живея, но и от онези, които нейните жители имат за Балканите. Аз съм балканка сиреч. В страха си от **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** Обединена Европа произведе ефикасна противотрова: Брюкселската интеграция. От вътрешната страна на Брюкселските крепостни стени гъмжи от весели стереотипи, благодарение на които тукнаистина се чувствам като у дома си. Нещо повече, стереотипите са и идеологически, и комерсиален етикет на Обединена Европа.
13. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПолл/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
Context: * * * Руско-американският социолог Питирим Сорокин (1889 - 1968), автор на монументалното четири томно съчинение "Social and Cultural Dynamics", стига в творческия си опит до интересна и широкофронтна теза, която според нас се актуализира някои съвременни процеси и тенденции. Тъкмо Европейският проект и неговата реализация, от една страна, и **БАЛКАНИЗАЦИЯТА**, от друга страна, потвърждават проникателността на Сорокин. В съчинението си The Basic Trends of Our Times (1964) късният Сорокин обосновава тезата си за два основни типа на отношения между хетерогенни културни модели, ценности нагласи, привързаности, предпочитания, навярвания и т. н. които нарича съответно негативна поляризация и позитивна поляризация (Sorokin, 1964: 131 ff). Тези две типологични понятия са с мощна евристична, интерпретативна и обяснителна стойност, както на макро-, така и на микро ниво на анализ на социокултурната действителност.
14. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/философ/PON2006_09-10.xml

- Context:* Глобалният въпрос днес е може ли да очакваме, че плурализмът, който съществува в християнството, трябва да бъде застъпен и от другите световни религии, включително и от исляма. 3. Липсата на дискусия за разнообразните традиции в исляма (тази религия не се познава и от европейците, и от самите протестиращи мюсюлмани), както и непознаването на Балканите доведоха до зараждане на един нов страх у европейците –
- страха от **БАЛКАНИЗАЦИЯ** (разпадане на групи). Новата американска политика е насочена да призовава европейското общество към провеждане на „толерантна интеграция“ по отношение на мюсюлманите, без да им се прави диференциация –
- към кои групи принадлежат. Например мюсюлманите на Балканския полуостров спадат към ханифитското направление, което е едно от четирите религиозно-юридически течения в сунизма.
15. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
- Context:* Ще анализираме данни, получени от европейското изследване за България, Словакия, Хърватска, Румъния и за Гърция, която, както е известно, е член на Европейския съюз и НАТО, от една страна, и данни за Холандия, от друга страна. В някои случаи ще обръщаме внимание на данни за други европейски страни, включени в изследването. Но преди всичко ще се занимаем първо място с очертаване на концептуалната схема на нашия анализ, ще се спрем специално на феномена **БАЛКАНИЗАЦИЯ** (реБАЛКАНИЗАЦИЯ) и на някои други въпроси и едва след това ще концентрираме вниманието си върху картината на емпиричното състояние на ценностните нагласи, предпочитания, ориентации, която се дава от Европейското изследване (Halman, 2001). ** Руско-американският социолог Питирим Сорокин (1889 - 1968), автор на монументалното четири томно съчинение "Social and Cultural Dynamics", стига в творческия си опит до интересна широкофронтна теза, която според нас се актуализира някои съвременни процеси и тенденции.
16. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/иконом/капитал/capital02-30.xml
- Context:* Във връзка с Конвента за бъдещето на Европа Европейската комисия излезе с документ за увеличаване на правомощията ѝ, а британският министър-председател Блеър, подкрепен от испанския си колега Аснар и президента Ширак излезе с предложение за избиране на постоянен президент на Европейския съвет с мандат от пет години, което ще бъде изпълнено като наблюдение на междуправителствения метод. Председателят на външнополитическата комисия в Европейския парламент Елмар Брок заплаши с "война", ако такова предложение се сложи на масата в Конвента и го окачестви като "връщане от Моне към Макиавели". А бившият комисар и генерален директор на СТО Питър Сътерленд видя в него заплаха за **БАЛКАНИЗАЦИЯ** на европейската политика! Защо е важно обаче за нас българите да започнем да правим сложните механизми за вземане на решения в Европейския съюз и да имаме мнение по тях? Един съвсем прост пример: решаването на визовия въпрос, който за дълго време доминираше отношенията между България и Европейския съюз, на моменти в не толкова войнствена атмосфера отколкото сега във връзка с Козлодуй.
17. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml
- Context:* Познавачите на историята на **БАЛКАНИЗАЦИЯТА** са изтъквали наред с вътрешно регионалните причини на феномена и ролята на Великите сили, чиято геополитически интереси са се сблъскали по отношение на региона и следователно са били агенти на разпадането на ирационална линия феномен. От днешна гледна точка обаче нещата стоят по съвсем различен начин. Европейският съюз и НАТО полагат систематични усилия за предотвратяване на възникване на **БАЛКАНИЗАЦИЯ**, започвайки на подобни огнища и нейното пълно изкореняване. Известно е, че Турция като член на НАТО и желаеща да стане член на Европейския съюз, а Гърция като член на НАТО и член на Европейския съюз са ангажирани в комплицирания случай на Кипър, случай, който има белезите на **БАЛКАНИЗАЦИЯ**. Проблемът "Кипър" бимогъл да се превземе окончателно единствено на основата на фундаменталните ценности на Европейския проект
18. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Sega/Sega1999-15.xml
- Context:* Ако бойци от Албания се понесат към Косово, ще увлекат и "шиптерите" в Македония. Присъствието на умиротворителите от ООН и "вакуаторите" от НАТО едва ли ще ги спре. Така косовският конфликт не само ще се интернационализира, но и ще се **БАЛКАНИЗИРА**, което като че ли е опасно. Не само за страни от бивша Югославия, но и за техните комши. Като България например, която е съседка хем със Сърбия, хем с Македония.
19. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/икон/иа/IA2008-1.xml
- Context:* техните икономики, ниска е ефективността на усвояване на помощите. Съществуват много причини за несигурност. Все още районът има потенциал да **БАЛКАНИЗИРА** Европа. Последната война в Европа се води на Балканите. В района има незавършени държавни протекторати.
20. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/икон/иа/IA2008-1.xml
- Context:* Застъпено е разбирането, че вече няма опасност регионалното сътрудничество да бъде възприето като заместител на европейската интеграция на разположените тук държави, но тя не може да се случи без целенасочено развитие на регионалното сътрудничество. То има дълбок смисъл в контекста на скъсането с печалната слава на Балканите от миналото и за **ЕВРОПЕИЗИРАНЕТО** им. Въпреки положителните тенденции в развитието на обстановката в района, той все още има потенциал да **БАЛКАНИЗИРА** Европа. Тук се води последната война на континента, продължават да действат много фактори, определящи района като несигурен –
- слаби държави, незавършени политически и стопански реформи, образувания с неясен международен статут, настоящи държавотворчески амбиции при недоказани способности.
21. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Demokracija01-63.xml
- Context:* ДПС се готви да влезе във властта, тъй като за първи път има солиден тил по места. Лидерът на ДПС вчера е информирал посланиците на НАТО у нас за позицията на движението по събитията на македонската граница. Ние сме против изпращането на наши войскове части, защото конфликтът ще се **БАЛКАНИЗИРА** и ще ни отдалечи от Европа, е заявил Доган. Съюзът на Демократичните сили, макар и с кратка история, е преживявал много разочарования, но винаги е излизал от подобни изпитания консолидиран и мобилизиран да изпълни политическите си цели. Считаме, че сформирания днес, от бивши и настоящи членове на СДС, нова парламентарна група е опит да се застраши единството на СДС и се разколебят неговите членове и привърженици.
22. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml

Context: Ще анализираме данни, получени от европейското изследване за България, Словакия, Хърватска, Румъния и за Гърция, която, както е известно, е член на Европейския съюз и НАТО, от една страна, и данни за Холандия, от друга страна. В някои случаи ще обръщаме внимание на данни за други европейски страни, включени в изследването. Но преди всичко ще се занимаем на първо място с очертаване на концептуалната схема на нашия анализ, ще се спрем специално на феномена БАЛКАНИЗАЦИЯ (**реБАЛКАНИЗАЦИЯ**) и нанайко други въпроси и едва след това ще концентрираме вниманието си върху картината на емпиричното състояние на ценностните нагласи, предпочитания, ориентации, която се дава от Европейското изследване (Halman, 2001). * * * Руско-американският социолог Питирим Сорокин (1889 - 1968), автор на монументалното четири томно съчинение "Social and Cultural Dynamics", стига в творческия си опит до интересна и широкофронтна теза, която според нас се актуализира някои съвременни процеси и тенденции.

Signature: ДП, 2002, кн. 49

23. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-49.xml

Context: Сравнителните и съпоставителни анализи дават възможност да се схванат специфики, едни или други различия, с които традиционната имагология на Балканите е пренебрегвала по правило. За съжаление тази инерция продължава и дори очевидни факти мълчаливо или явно се подминават с клишетата. В европейското изследване са включени тъкмо страните, които още в началото или впоследствие, но навременно, се дистанцираха от експлодиращата **реБАЛКАНИЗАЦИЯ** и дори се противопоставиха по недвусмислен начин на нейното разширяване. Изследването има редица предимства, но то има и ограничения, т. е. не би могло на основата на фиксирано емпирично състояние да се правят далече отиващи изводи, например да се твърди, че всички подводни камъни на развитието са превъзможни и всичко остава да тече гладко или пък обратно, че негативните проблеми са непреодолими и т. н. Получените факти са споделяни и несподеляни ценности, ценностни нагласи и т. н. картината, която се очертава по страни, и общата картина, която представя емпиричното изследване, дават възможност да се формулират по-конкретни въпроси, да се очертаят проблеми и да се навлиза в разбирането и обяснението на протичащите в Европа процеси.

d) snaha o redefinicí (9)

1. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/европа/Evropa2000-4.xml

Context: Техният позакъснял ренесанс бе свързан със съзнателния избор на европейския модел на културно развитие, противопоставен на ориенталщината като синоним на ретроградност. А модерното и постмодерното им развитие доказват недвусмислено тази ориентация въпреки насилиственото откъсване на бившите социалистически държави за близо половин век от преките комуникации с Европа. Актуализирането през последното десетилетие на термина "БАЛКАНИЗАЦИЯ", всепо-често и по-охотно употребяван от политици и политолози, журналисти и културфилософи, доведе до още по-голямо напрежение в теоретичното самосъзнание и генерира неудовлетвореност в ежедневието на онези, които не искат да бъдат възприемани по-овече като неравностойни партньори в процеса на общоевропейските интеграционни процеси по силата на узаконени културни предрасъдки. След промяната през 1989 г. в редица балкански страни, и по-специално в България, волята за демократични преобразувания се свързва неделимо с представата за признаване на европейската идентичност. Верни на традицията да възприемат себе си като европейци по дух и кръв, българските интелектуалци неизменно са свързвали своя културен избор с Европа, като за тях задължително ЕВРОПЕИЗАЦИЯТА е иде **БАЛКАНИЗАЦИЯ**.

2. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/Standart 06 - 4981.xml

Context: Ето ви конкретен пример как всеки в Европа си пази държавата и нейните граници и преследва сепаратизма. - Излиза, че тук, на Балканите, сме втора ръка хора и нямаме право сами да решаваме подобни проблеми? - Неслучайно на Запад е измислен терминът **БАЛКАНИЗАЦИЯ**. Да плаши обществото и да му внушава, че ни носе "лошите". Неведнъж съм казал: не е страшен национализмът на малките народи - от него си патят само те.

3. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/Standart 06 - 4981.xml

Context: Страшен е този на големите държави, защото от него страдат и малките. А ако трябва да говорим за **БАЛКАНИЗАЦИЯ**, няма през 1914 - 1918 г. и през 1939 - 1945 г. не се **БАЛКАНИЗИРА** целият свят? Какво бяха двете световни войни, ако не една глобална **БАЛКАНИЗАЦИЯ**? - На какво се дължи според вас този взрив на национализъм и сепаратизъм в Източна Европа след рухването на тоталитарната общност? - Оказа се, че наистина историята е жива сила.

4. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-50.xml

Context: Трябва да спасим Балканите Андрей Плешу! отговаря на Анка Манолеску Терминът "**БАЛКАНИЗАЦИЯ**" е като надпис върху опаковката на тайнствен предмет. Какво означава за вас това понятие? **БАЛКАНИЗАЦИЯ** предизвиква положителни асоциации у мен и винаги се ядосвам, когато тази дума се използва като оскърбление.

5. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/ДП/DemokrPregled2002-50.xml

Context: Терминът "**БАЛКАНИЗАЦИЯ**" е като надпис върху опаковката на тайнствен предмет. Какво означава за вас това понятие? **БАЛКАНИЗАЦИЯ** предизвиква положителни асоциации у мен и винаги се ядосвам, когато тази дума се използва като оскърбление. Европа започва да се интересува от Балканите едва когато там възникне някакъв конфликт. Това е най-късият път към неразбирането на проблемите в региона.

6. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Станд/Standart 06 - 4981.xml

Context: Неведнъж съм казал: не е страшен национализмът на малките народи - от него си патят само те. Страшен е този на големите държави, защото от него страдат малките. А ако трябва да говорим за **БАЛКАНИЗАЦИЯ**, няма през 1914 - 1918 г. и през 1939 - 1945 г. не се **БАЛКАНИЗИРА** целият свят? Какво бяха двете световни войни, ако не една глобална **БАЛКАНИЗАЦИЯ**? - На какво се дължи според вас този взрив на национализъм и сепаратизъм в Източна Европа след рухването на тоталитарната общност?

7. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/европа/Evropa2002-5.xml

- Context:* Така студенти имат възможност да опознават различните славянски езици и култури без противопоставяне между тях. На второ място ние представяме славянската идентичност с оглед на собствената структура на всяка страна. Искаме да изоставим като лош спомен от миналото понятия като "БАЛКАНИЗАЦИЯ", "Балканите - барутен погреб на Европа" и други подобни. На трето място естетическият модел на славянските култури предлага възможности за диалог между тях, завсяко разбирателство. Науката славистика се появява през втората половина на XIX век, но тя тогава е изградена върху конфронтационни митове.
8. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/К/Kultura-03-3.xml
- Context:* Пристъпвайки към написването на този текст, дълго време се чудех как тоякъ му да излезе възможно най-слабо дидактичен. Но ми се струва, че това е така или иначе неизпълнима задача, доколкото в него желая да изразя две мои все още пресни и силни възмущения -
- ето защо предварително се извинявам и за приликите му с жанра "съчинение по преживяно". Първата ми фрустрация е от наскоро проведената (19 - 20 декември 2002) в Париж конференция на Френската асоциация за изследвания върху Балканите, чиято понякога "БАЛКАНИЗИРАЩА" стилистика е прекрасно илюстрирана от собствения ѝ девиз: "Ние ви отваряме вратите на Балканите!". Натрапващата се тук аналогия с метафори на колониалисткия дискурс като "вратите на Ориента" (сещам се и занеотдавнашното подзаглавие на списанието на Асоциацията Homo Balkanicus) беше само един от моментите, които можеха да минат заоскърбителни -
- чудя се например кой беше съчинил названия на панели на конференцията от типа на "Балканските общества в мутация" и пр. Със сравнително малко изключения прочетените и от французи, и от специалисти от региона доклади не надскочиха повърхностно екзотичното равнище, характерно по-скоро за тиражираните от медиите образи на мутацията Homo Balkanicus -
- етнически конфликти, точки на напрежение, религиозни радикализми, хилядолетни линии на цивилизационно разделение (млада изследователка на Хърватия направо се извини, че участва в конференция за Балканите, след като нейният обект на проучване явно не спада към темата).
9. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/К/Kultura-03-3.xml
- Context:* Така освен с впечатлението, че в страни като България обреден добитък се коли под път и над път, по-голямата част от публиката си тръгна и с извода, че на Балканите гражданското общество още не се било състояло в смисъла, в който се е състояло на Запад -
- поне според думите на един от водещите на конференцията. Според друг пък основната задача на балканолозите все още билоразобличаването на национализма във въпросните страни. Не че нямаше и контрапункти на това вече изглеждащо хем изтъркано, хем зловредно ("БАЛКАНИЗИРАЩО") говорене, ала общото усещане, с което и аз си тръгнах, беше по-скоро за един преекспониран довъръсване геополитически дискурс и прекалено доминиране на темата за "лошия" национализъм. На този фон за връщането ми в София със сигурност ми се отрази като отрезвяващ душ. Имам предвид в частност вече анализирания и от Ивайло Дичев телевизионно-годишна програма със стигация до пароксизъм идентичностен кич -
- породната манифестация на една ясна от доста времетраенция в българските медии, заели се да култивират патриотично чувство с комбинации и от традиционна национална символика и някакво по-общо балканско въображаемо.
- e) **BALKANIZACE v jiných kontextech (10)**
1. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Cera/Sega1999-20.xml
- Context:* България бе представена с четири делегации, ръководени от Георги Пирински, Александър Томов, проф. Кръстьо Петков и от Петър Агов. Призивът на генералния секретар на ПЕС Жан-Франсоа Вален да се избегне "БАЛКАНИЗАЦИЯТА" на балканската социалдемократия се отнасяше до нашите четири леви партии, които трудни по пътя за общи действия. Организаторите дипломатично дадоха възможност всяка от тях да представи своите виждания, макар че без съмнение всеки оратор можеше да се съгласи с оценките на другия -
- че механичният трансфер на решения от други региони няма почва на Балканите (Николай Камов от Евровелицата), че МВФ се проваля тотално на балканска почва (Григор Градев, ОБТ), че за региона е необходим процес на стабилизация с участието на всички фактори, които могат да допринесат за това (Пирински). За четирите български леви партии бе организирана специална среща, на която домакин бе зам. - председателя на ПЕС и председател на австрийския парламент Хайнц Фишер.
2. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/тема 2008 - 40.xml
- Context:* За разлика от нормалния свят обаче в България по-голяма част от собствениците на медии с готовност жертват авторитета на собствените си медии заради корпоративните интереси на "ощедрите си рекламодатели", казва редакторът в сп. "Правен свят". Идопълва:" Между 1989 и 1996 г. журналистиката беше на ниво. Още тогава бе описано онова, от което днес всички страдат и плачат: създаването на "кухи" банки, финансовите пирамиди, контрабандните канали, схемите за източване на държавата и донорските програми, БАЛКАНИЗАЦИЯТА на българската мафия, възпроизвеждането на тоталитарната държава под формата на организирана престъпност и т. н. През 1996 г. обаче стихийната поява на медии бе овладяна, защото тогава започна голямото пране и колосване на мръсни пари. А собствениците на медии - къде доброволно, къде насилно, бяха вкарани в най-различни икономически схеми.
3. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕ/ВЕ2007-1.xml
- Context:* [13] Понякога доказателствата за езиковата ни принадлежност към Европа се търсят с такива „убедителни“ аргументи като „Накрая първоначално флективният и синтетичен славянски език [българският език – А. П.] се превръща в език предимно отаналитичен тип, който много прилича на езици като френския, италианския, испанския, английския и др. Затова БАЛКАНИЗАЦИЯТА на българския език означава и ЕВРОПЕИЗАЦИЯ“ (Български език 1997:16). [14] Старобългарският книжовен е

- зик е свързан с езикови общности, комуникативни сфери и ситуации и определена езикова политика и езиково планиране на различни страни в Европа. [15] Опитът на България като страна-членка на СИВ също е съществен в социолингвистично отношение с оглед използване на руския език като език за междудържавно общуване, въпреки че бившата организация на страните от социалистическия блок се различава съществено от Европейския съюз.
4. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-05-64.xml
Context: Цикнихор, Източна Тракия. Записал го е Димитър Иванов Кичев. (Личен архив). Вместо **БАЛКАНИЗАЦИЯ** духовно сближаване Борис Данков Подир поредната кърва вакханалия и незарасналите тук и там рани от войните и междубосибните конфликти на Балканите като че ли не остава нищо друго освен да се търси онова, което сближава културната и духовна идентичност на нашите страни и народи.
 5. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/право/ПравенСв/PravenSvjat2008-7.xml
Context: Едва ли! Струва ми се, че сме изправени по-скоро пред „**БАЛКАНИЗАЦИЯ**“ на поредния вътрешнополитически проблем, за чието съществуване „горките европейци“ даже не подозират! От 18 години българската правозащитната система е в неспири кадрови, организационни, процедурни и прочие реформи.
 6. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/ОбщПол/тема/Тема 2008 - 36.xml
Context: -
Малцинствата също могат да господстват над мнозинствата. Но аз съм литературовед, а не пророк, а и споделям неверието на Карл Поппър във възможността за историческо прогнозиране. Възможности има различни - може и Бай Ганю \ Балканите да се европеизират \ глобализират, но може и светът да се байгановизира \ **БАЛКАНИЗИРА**. Възможно е светът да заиграе по общи правила, а може и всеки да я кара, както му уйдиса. Може да декларираме едни правила, а да играем по други.
 7. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дем/Демокрасија02-33.xml
Context: Пиан човек слуша и пее чалга, а трезвият мисли бунтове, недоволство и иска да носи куфарите на царското семейство до Мадрид. И то безплатно. Така че нека се опрема на прогнозата на Драгомир Драганов в "Труд": "Тъй като царят не иска да се **БАЛКАНИЗИРА**, а ние не щем да се поевропейчваме, следователно той ще си отиде сам. После ще имаме управление тип Беров. В коетоняма нищо лошо." Е, как да не му поверваме на вечния прогнозист Драганов, за когото всяка политика е до глезените.
 8. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ежедневници/Дума/Duma-2007.207.xml
Context: БСП участва на изборите в София не на олимпийския принцип и не за да респектира някого, а за да се бори за кметското място. Това заяви вчера премиерът Сергей Станишев, след като внесе в ЦИКМИ документите за регистрация на БСП за участие в местните избори. За съжаление това, което бих искал да видя - толерантна кампания, кампания на идеи, програми и личности, които имат способност да управляват добре общините, много често се превръща в нещо по-различно и се **БАЛКАНИЗИРА**, каза още Сергей Станишев. Той заяви, че БСП никога не е използвала такива средства в своите кампании. Всеки, който използва компромати и атаки срещу опонента, губи в кампанията, защото е ясна преднамереността, коментира още Станишев.
 9. *File:* 1945-2010/Periodicals/списания и годишници/1990-/наука/ЛитЕз/БЕЛ/BEL1999-1.xml
Context: Неслучайно неговите дела и преди всичко думи постоянно присъстват (имплицитно или експлицитно) по страниците на новия многоотражен печат. Любимите Бай-Ганюви думички са любими и за модерната ни пресжурналистика, а обяснителните й схеми най-често се свеждат тъкмо до "келепиреца" и "маскарите". Така знаменитият Алеков роман се превръща в нещо като "метатекст" - ипостоянна обяснителна рамка на едва ли не всичко, публикувано в новия ни популярен печат, при което колоритно се **БАЛКАНИЗИРА** далеч не само писменото публично слово. По този именно начин популярният ни печат поставя под въпрос, обезценява и пародира водещата политическа митология (или клише) на прехода за "пътя към Европа" (друг е въпросът, доколко тя е уместно избрана). Сякаш с този целенасочен стилистичен избор популярният ни печат постоянно напомня на обществото думите, с които Алеко Константинов завършва разсъжденията си за своя герой тъкмо в главата "Бай Ганю журналист": "Европейци сме ний, ама все не сметотам!" (Константинов, А. 1967, с. 151).
 10. *File:* 1945-2010/Periodicals/вестници/1990-/ИзкКулт/ЛВ/LitVestnik02-35.xml
Context: Чувствателността между участниците беше организационно осигурена от достатъчното време за дискусии (конкретни въпроси след всеки текст и обща дискусия след всяка сесия). Конференцията успя да срещне специалисти от различни полета и да ги накара да се гледат не просто в това, което става извън тяхната къщичка, а в проблематичните основи и стени на самата къщичка. Духът на конференцията беше като че ли най-добре изразен от заключителното изказване на Джон Нойбауер: "След тези три дена се чувствам **БАЛКАНИЗИРАН** - и това ми харесва" Македонски сборник с млада българска драматургия Мирослава Тодорова

